

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

17., 18. a 19. novembra 1992

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA O 8. SCHÔDZI NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. časť

X. volebné obdobie

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 8. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 17., 18. a 19. novembra 1992

P r o g r a m s c h ô d z e:

- 1. Správa Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastupení náhradníkov na miesta poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorých mandát sa neuplatňuje**
- 2. Sľub poslancov Narodnej rady Slovenskej republiky**
- 3. Návrh na voľbu poslancov do výborov Národnej rady Slovenskej republiky**
- 4. Návrh stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k vládne mu návrhu ustavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky**
- 5. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky**
- 6. Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo**
- 7. Vládny návrh zákona Narodnej rady Slovenskej republiky o Narodnej banke Slovenska**
- 8. Vládny návrh zákona Narodnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní vlastníctva na účely upravy majetkových vzťahov a vypořádání majetkových nároků v poľnohospodárskych družstvách**
- 9. Vládny návrh zákona Narodnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej narodnej rady číslo 95/1991 Zb. o štátnom fonde kultúry v znení zákona Slovenskej narodnej rady číslo 495/1991 Zb.**

10. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozdelení Nitrianskej univerzity
11. Návrh na uznesenie k problematike Trnavskej univerzity
12. Vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spôsobe vykonávania referenda
13. Návrh na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky
14. Žiadosť Krajského súdu v Banskej Bystrici na trestné stíhanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
15. Návrh na zriadenie Komisie Národnej rady Slovenskej republiky a parlamentu Maďarskej republiky na riešenie otázok Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros a na zriadenie Komisie Národnej rady Slovenskej republiky a parlamentu Maďarskej republiky na prerokovanie širších súvislostí spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky
16. Návrh na doplnenie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie
17. Interpelácie a otázky poslancov
18. Písomné odpovede členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie a otázky poslancov z predchádzajúcich schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky
19. Všeobecná rozprava

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 8. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 17., 18. a 19. novembra 1992

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,
milí hostia,

dovoľte mi, aby som otvoril rokovanie 8. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorej vás všetkých srdečne vitam.

Svoju neúčast na 8. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky ospravedlnili páni poslanci Pavol Hrušovský, Pavol Jakubík, Ivan Luptak, Ivan Jaroš, Jan Slota a Miroslav Tahy.

Prosim, pan poslanec Ftačník.

Poslanec M. Ftačník:

Pan predseda, pan poslanec Kliman poslal písomne ospravedlnenie svojej neúčasti zo zdravotných dôvodov.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne za upozornenie. Teraz prosim panie poslankyne a panov poslancov, aby sme sa stlačením tlačidla prezentovali.

Zisťujem, že v sale je prítomných 102 poslancov, takže Národná rada Slovenskej republiky je schopná sa uznať.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

v sobotu sme sa rozlúčili s pánom Alexandrom Dubčekom, významným slovenským politikom, ktorý sa zapísal do vedomia svetovej verejnosti a zostane symbolom bojovníka za humanitu a demokraciu, symbolom boja proti totalite. Chcem povedať, že odišiel ľudský, úprimný a statočný človek, človek s osobnou statočnosťou a nezlomnou vôľou.

Prosím, aby sme si minútou ticha všetci uctili jeho pamiatku.

/Minúta ticha./

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

po dohode na politickom grémiu navrhujem program 8. schôdze ako vám bol rozdáný a máte ho na vašich pracovných stoloch, teda poslednú verziu.

V návrhu programu máte zahrnutý aj bod - návrh stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k vládne návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Je to tlač Federálneho zhromaždenia číslo 132. Tento bod navrhujem zaradiť ako bod 4 nášho rokovania. Tento bod sa zaraďuje na 8. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky na základe dohody politických strán a politických hnutí zastúpených vo Federálnom zhromaždení, Českej národnej rade a Národnej rade Slovenskej republiky zo 14. novembra tohto roku. Podľa tejto dohody by pred prerokúvaním vládneho návrhu ústavného zákona vo Federálnom zhromaždení národnej rady v rovnaký čas zaujali k vládne návrhu svoje stanovisko. Z tohto dôvodu sa návrh stanoviska národných rád zaradi na ich program v dohodnutý deň a hodinu. Taká je dohoda po-

litických strán aj v rámci Federálneho zhromaždenia aj v rámci národných rád.

Na základe odporúčania ústavnoprávneho výboru a výboru pre vzdelanie, vedu a kultúry odporúčam ďalej, aby sa vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave, tlač 75, uvedený pod bodom 10 programu neprerokúval a aby bolo k problematike Trnavskej univerzity prijaté nasledovné uznesenie:

"Národná rada Slovenskej republiky

n e z a r a d ť u j e vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave /tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 75/ na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky;

ž i a d a vládu Slovenskej republiky, aby

1. v nadväznosti na výsledky prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave v Ústavnoprávnom výbore Národnej rady Slovenskej republiky a Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru prijala opatrenia na riešenie problematiky súvisiacej s Trnavskou univerzitou,

2. predložila Národnej rade Slovenskej republiky informáciu o ďalšom postupe pri riešení problematiky Trnavskej univerzity podľa odporúčaní výborov Národnej rady Slovenskej republiky uvedených v bode 1.

Prosím, aby sa o návrhu na neprerokovanie vládneho návrhu zákona v Národnej rade Slovenskej republiky a o návrhu uznesenia hlasovalo podľa § 13 odsek 3 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady bez rozpravy.

Dovoľte mi ešte, aby som vas ďalej informoval, že politické grémium sa zaoberalo problémom interpelácií a otázok poslancov vo vzťahu k účasti členov vlády pri ich prerokovaní. Na základe odporúčania som listom požiadal všetkých členov vlády Slovenskej republiky, aby sa zúčastnili pri prerokovaní interpelácií a otázok poslancov, ako aj rozpravy o písomných odpovediach členov vlády na ne s tým, že tieto body programu budú zaradené na rokovanie 19. novembra o 14.00 hodine. Aj v budúcnosti by sme chceli zachovať tento postup, že interpelácie a otázky poslancov budú zaradované na program schôdzi Národnej rady vždy vo štvrtok o 14.00 hodine.

Politické grémium ďalej odporučilo zaradiť na program schôdzi aj všeobecnú rozpravu. Navrhuje však, aby sa na vystupenia poslancov z jednotlivých politických strán a hnutí určil rozsah spolu 20 minút. Bolo by vhodné, aby sa takto postupovalo už na tejto schôdzi a aby sa v tomto zmysle poslanci jednotlivých klubov dohodli na svojich vystupeniach.

Videl som, že sa hlasil pan poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Váženy pan predseda,
vážena Národná rada,

na tomto plene Národnej rady sa má ako bod číslo 9 preberať zákon Národnej rady Slovenskej republiky o rozdelení Nitrianskej univerzity. K zaradeniu do programu mám tieto dve pripomienky:

Po prvé - Nitrianska univerzita bola zriadená zákonom Slovenskej národnej rady zo dňa 27. februára 1992. Vznikla zlúčením Pedagogickej fakulty v Nitre a Vysokej školy poľno-

hospodárskej v Nitre. Hlavný dôvod, trochu zjednodušene povedany, pre ktorý ma byť tato univerzita ako inštitúcia zrušená, a všetko sa ma dostať do pôvodného stavu, je ten, že obidve školy sa nedokázali dohodnúť na novej štruktúre univerzity. Ak by sme prijali zákon, o ktorom máme rokovať, zakladáme precedens, ktorý sa môže zopakovať pri ktoromkoľvek inom zakone.

Po druhé - myslím si, že nebolo urobené všetko pre to, aby sa našlo riešenie vyhovujúce obidvom stranám. Dôkazom toho je i to, že v § 1 navrhovaného zákona sa hovorí - citujem: "Nitrianska univerzita sa rozdeľuje na Pedagogickú fakultu a Vysokú školu poľnohospodársku. Vieme dobre, že názov a postavenie Pedagogickej fakulty už nevyhovuje potrebám a zámerom tejto školy. Pedagogická fakulta v Nitre má dnes 3800 poslucháčov a má dostatočný pedagogický zbor na to, aby na nej mohli vzniknúť 3 fakulty tak, ako sa o to pokúša. Pre takýto krok však táto škola pod štatútom Pedagogickej fakulty nema oprávnenie. Ak by navrhovateľ zákona bral do úvahy tieto skutočnosti, iste by pri navrhovanom rozdelení Nitrianskej univerzity urobil aspoň to, že Pedagogickú fakultu v Nitre by zmenil na Vysokú školu pedagogickú v Nitre.

Z týchto dvoch dôvodov navrhujem stiahnuť tento bod z rokovania plena Narodnej rady a v uvedenom zmysle ďalej rokovať s obidvoma školami.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem panovi poslancovi. Pan poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Pan predseda, mam fakticku poznamku k Trnavskej univer-

zite. Rozumel som dobre, že budeme hlasovať raz o stiahnutí bodu programu z rokovania a druhýkrát o uznesení k tomuto bodu?

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nie, naraz.

Poslanec J. Brocka:

Potom dávam pozmeňujúci návrh, aby sme hlasovali dvakrát, raz o stiahnutí návrhu zákona o zrušení Trnavskej univerzity a druhýkrát o návrhu pre vládu Slovenskej republiky s tým, aby vláda uvoľnila zablokovaný účet Trnavskej univerzity v pobočke Všeobecnej úverovej banky. Je 57. deň, kedy z tohto účtu pre zamestnancov, úradníkov, upratovačky nebolo čerpané a je to aj proti zákonu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosim, faktická poznámka.

Poslanec J. Tarčák:

Chcem zareagovať na kolegu poslanca Miklošku. To je nepochopenie podstaty problému. Pedagogická fakulta prijatím zákona zo 4. mája 1990 sa stala vysokou školou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pan poslanec, dovoľte, preruším vás. Povedal som, že budeme hlasovať o programe bez rozpravy. Čiže odhlasujeme návrh pana Mikloška, a potom, ak to prejde, prednesiete svoje námietky k vystúpeniu pana Mikloška. Dobré?

Faktická poznámka, ale opakujem, bez rozpravy. Okamžite preruším, ak to bude viesť inde.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predseda, práve v dôsledku toho, čo hovoríte, že rokujeme o programe, nemôžeme už teraz hlasovať o uznesení. Bohužiaľ. Môžeme hovoriť o programe a jedným bodom programu môže byť uznesenie pléna Narodnej rady, ktorým zaväzuje vládu ohľadne Trnavskej univerzity. Teraz nehovoríme o obsahu, ale o programe. O návrhu uznesenia môžeme hlasovať jedine v rámci programu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Súhlasím s vami, môžeme hlasovať dvakrát. Má ešte niekto pripomienky k programu? Pán poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Dovoľte, pán predseda, aby som vás oboznámil so stanoviskom poslaneckého klubu Slovenskej národnej strany k bodu 12 návrhu programu. Vzhľadom na to, že doteraz nebol zvolený prezident Slovenskej republiky, ktorý podľa Ústavy Slovenskej republiky menuje sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky, a nebol zároveň schválený zákon Narodnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, navrhujeme stiahnuť z rokovania tejto schôdze návrhy na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky, tlač Narodnej rady Slovenskej republiky číslo 43.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Má niekto pripomienky? Chcem upozorniť, že budeme hlasovať o sudcoch ustavného súdu z počtu, ktorý bol dany Narodnej rade, ktorý prerokovali jednotlivé výbory, a vyberie-

me len 20 sudcov, nebudeme vyberať tých, ktorí budú sudcami ústavného súdu. Myslím si, že tento bod programu stiahnuť nemusíme, ale samozrejme, dam o návrhu hlasovať.

Pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vzhľadom na určité nedorozumenia, ktoré tu začali vznikať, alebo kontraverzné návrhy v súvislosti s bodom 9 programu navrhujem, aby bod 9, tak ako je tu formulovaný, bol stiahnutý z programu a bol nahradený bodom "Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky k problematike Trnavskej univerzity".

Prepáčte, ospravedlňujem sa, nejde o bod 9, ale o bod 10. Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Ma ešte niekto pripomienky k programu?

Ak nie, prvá pripomienka je z mojej strany, čiže mal by som dať hlasovať o vypustení bodu číslo 10 - vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave z programu rokovania s tým, že by sme okamžite hlasovali aj o uznesení, s ktorým som vas oboznámil.

Pan poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pan predseda, myslím, že návrh pana Prokeša rieši tento proceduralný problém. Skutočne hlasujeme o programe tejto schôdze, nemôžeme už teraz prijímať nejaké uznesenie.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Chápem vás, pan poslanec. Prečítal som program, ktorý dám schváliť, a keď to neprejde, dám hlasovať o návrhu pana Prokeša. Musím zachovať poradie.

Poslanec F. Mikloško:

Áno, ale navrhli ste, aby sme už teraz hlasovali o texte uznesenia. Toto nie je bod, toto je návrh programu, hovoríme o programe, o formálnom zostavení programu. A navyše, uznesenie ani nemáme predložené.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Nevidím v tom žiadnu chybu. Môžem dať hlasovať tak, ako som povedal, ale vyhoviem vám. Dam hlasovať najskôr o stiahnutí tohto bodu a potom dám osobitne hlasovať o zaradení uznesenia.

Poslanec F. Mikloško:

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážene panie poslankyne,
pani poslanci,

teraz budeme hlasovať o stiahnutí bodu číslo 10 - vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave s tým, že ho na dnešnom rokovaní nebudeme prerokúvať.

Prosím, predstavíme sa.

Prítomných je 120 poslankyň a poslancov.

/Upozornenie z pléna, že by ešte nemali hlasovať poslanci, ktorí nastupujú za poslancov z náhradníkov./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ospravedlňujem sa. Budeme hlasovať znovu. Prosím, aby hlasovali len poslanci, nie kandidáti na poslancov.

Prosím, predstavíme sa.

Prítomných je 116 poslancov.

Budeme hlasovať o vypustení vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity z nášho programu.

Kto je za stiahnutie tohto návrhu z rokovania?

Za stiahnutie z programu hlasovalo 115 poslancov.

Kto je proti?

Proti stiahnutiu z programu hlasoval 1 poslanec.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Nikto.

Konštatujem, že sme rozhodli o zmene rokovacieho programu s tým, že o vládnom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave, tlač číslo 75, nebudeme rokovať.

Teraz dám hlasovať o zaradení uznesenia, ktoré by mala prijať Národná rada Slovenskej republiky, v ktorom zaviazá slovenskú vládu v ďalšom postupe pri prerokúvaní problematiky Trnavskej univerzity.

Budeme teda hlasovať o návrhu pána podpredsedu Prokeša, samozrejme, teraz je to bod 10.

Prezentujeme sa, prosím.

Prezentovalo sa 116 poslancov.

Kto je za?

Za návrh hlasovalo 99 poslancov.

Kto je proti?

Nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov.

Konštatujem, že ako bod 10 nášho rokovacieho programu sme zaradili hlasovanie o uznesení o Trnavskej univerzite.

Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Navrhol som stiahnuť z rokovania bod číslo 9 - Nitriansku univerzitu.

/Poznámka z plena, že ešte treba hlasovať o bode 4./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ak si pozriete návrh programu 8. schôdže Národnej rady Slovenskej republiky, za bodom 18 "Všeobecná rozprava" je návrh stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k vlád-nemu návrhu ustavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Keď budeme hlasovať o celom programe, zaradíme ho ako bod 4. Taky je môj návrh, takže nemusíme hlasovať osobitne

Teraz budeme hlasovať o vypustení bodu číslo 9 - vlád-ného návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zru-sení Nitrianskej univerzity.

Prosim, predstavujme sa.

/Predstavovalo sa 118 poslancov./

Kto je za návrh pána Mikloška, aby sme neprerokuvali návrh o Nitrianskej univerzite?

/Za návrh hlasovalo 35 poslancov./

Kto je proti návrhu pána poslanca Miklošku?

/Proti návrhu hlasovalo 64 poslancov./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Konštatujem, že návrh pána poslanca Miklošku neprešiel.

Pytam sa pána poslanca Brňaka, či trvá na svojom návrhu pokiaľ ide o sudcov ústavného súdu?

Poslanec P. Brňak:

Ano.

Predseda NR SR J. Gašparovič:

Budeme teraz hlasovať o návrhu pána poslanca Brňaka, aby sa vypustil bod číslo 12 - návrhy na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Predstavujme sa, prosím.

/Predstavovalo sa 120 poslancov./

Kto je za návrh pána poslanca, aby sme neprerokuvali návrhy na kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky?

/Za návrh hlasovalo 34 poslancov./

Kto je proti návrhu pána poslanca?

/Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Konštatujem, že návrh pána poslanca sme neprijali.

Myslím, že sú to všetky pripomienky, takže dovoľte, aby som dal hlasovať o celkovom návrhu programu ôsmej schôdze.

Pani poslanci, na konci návrhu programu za bodom 18 je napísaný návrh stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k vládnomu návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Dávame ho pod bod 4. O tejto zmene budeme hlasovať pri celom programe. Bodom číslo 4 bude prerokovanie stanoviska k uvedenému návrhu zákona.

Prosim, prezentujme sa.

Ďakujem. Pritomných je 121 poslancov.

Kto je za navrhnutý program schôdze s pripomienkami, ktoré sme odsúhlasili?

Ďakujem. Za program hlasovalo 116 poslancov.

Je niekto proti?

Nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Konštatujem, že sme predložený program schôdze s pripomienkami schválili.

Pristúpime k rokovaniu o jednotlivých bodoch.

P r v ý m bodom programu je

Návrh Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o overení nastúpenia nahradníkov na miesta poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorých mandát sa neuplatňuje.

Prosim predsedu Mandátového a imunitného výboru Národnej rady pána poslanca Fogaša, aby podal spravu.

Poslanec L. Pogaš:

Vážený pán predseda,
milé poslankyne,
vážení poslanci,

rád spresňujem, že nejde o návrh mandátového a imunitného výboru, ale o Správu Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky o nastupení náhradníkov na miesta poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorých mandát sa neuplatňuje.

Podľa článku 77 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ak bol poslanec vymenovaný za člena vlády Slovenskej republiky, jeho mandát poslanca počas výkonu funkcie člena vlády nezanikne, iba sa neuplatňuje. V zmysle tohto ústavného ustanovenia sa neuplatňuje mandát poslancov Národnej rady, konkrétne Ľudovíta Černáka, Olgy Keltošovej, Milana Kňažku, Vladimíra Mečiara a Kataríny Tóthovej, pretože sú vymenovaní za členov vlády Slovenskej republiky. Zákon Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbach do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov, v tejto súvislosti mám na mysli najmä zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 518/1992 Zb., ktorý sme schválili 5. 11. 1992, v § 48 ods. 5 ustanovuje, že v takomto prípade neuplatňovania mandátu poslanca nastupuje na jeho miesto náhradník.

Pre informáciu treba pripomenúť, že tomuto náhradníkovi mandát poslanca trvá len počas výkonu funkcie člena vlády Slovenskej republiky, na ktorého neuplatňovaný mandát poslanca nastupil ako náhradník, čo sa mu ma uviesť aj v osvedčení. Po zániku mandátu náhradníka zostáva náhradník na tej istej kandidátnej listine a v pôvodnom poradí. Tieto skutočnosti obsahuje § 48 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady o voľbach do Slovenskej národnej rady v znení neskor-

ších zmien a doplnkov tak, ako som už citoval, predovšetkým zákona číslo 518 z roku 1992, ktorý vyšiel v Zbierke zákonov v číastke číslo 104.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

v zhode s uvedenými právnymi predpismi mandátový a imunitný výbor sa zaoberal nastupením nahradníkov a na miesta poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorých mandát sa neuplatňuje, nastupujú náhradníci.

Podľa spisov Slovenskej volebnej komisie a tiež osobných dokladov nastupujúcim náhradníkom Slovenskej národnej rady vo volebnom kraji Stredoslovenskom za Ľudovíta Černáka je pan Tibor Bohm. Tibor Bohm je slovenskej narodnosti, narodil sa 15. 3. 1930, pôsobí ako advokát v Bratislave.

Nastupujúcim nahradníkom Hnutia za demokratické Slovensko vo volebnom kraji Západoslovenskom za Oľgu Keltošovu je pani Blažena Pavlovičová. Pani Blažena Pavlovičová je slovenskej narodnosti, narodila sa 8. 2. 1957, pracuje ako zdravotná sestra v Nemocnici s poliklinikou v Skalici.

Nastupujúcim nahradníkom Hnutia za demokratické Slovensko vo volebnom kraji Stredoslovenskom za Vladimíra Mečiara je pani Anna Korduliaková. Pani Anna Korduliaková je slovenskej narodnosti, narodila sa 4. 7. 1953, pracuje ako lekárka v Nemocnici s poliklinikou v Čadci.

Nastupujúcim nahradníkom Hnutia za demokratické Slovensko vo volebnom kraji Stredoslovenskom za Katarínu Tothovú je pan Vladimír Mikulka. Pan Vladimír Mikulka je slovenskej narodnosti, narodený 6. 2. 1955, pracuje ako udrážbar v Bavlňanských závodoch v Ružomberku.

Nastupujúcim náhradníkom Hnutia za demokraticke Slovensko vo volebnom kraji Východoslovenskom za Milana Kňažku je pán Miroslav Ježík. Pán Miroslav Ježík je slovenskej národnosti, narodil sa 27. 2. 1946. Pracuje ako obvodný lekár v Nemocnici s poliklinikou v Kežmarku.

Mandátový a imunitný výbor Národnej rady Slovenskej republiky na svojej schôdzi 17. novembra 1992, teda dnes, preskúmal platnosť nastúpenia náhradníkov, ako aj ich voliteľnosť. Len to je naša uloha. V súlade s odporúčaním mandátového a imunitného výboru predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 65 zo 17. novembra 1992 podľa § 46 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady číslo 80 z roku 1990 o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov vyhlásil nastúpenie nahradníkov, a to pána Tibora Bohma, pani Blaženy Pavlovičovej, pani Anny Korduliakovej, pána Vladimíra Mikulku a pána Miroslava Ježíka, ktorým boli odovzdané osvedčenia o tom, že sa stali poslancami Národnej rady Slovenskej republiky dňom 17. novembra 1992.

Ďakujem za pozornosť.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánovi poslancovi Fogašovi za prednesenú správu.

Chcem sa spytať, či niekto z pánov poslancov a poslankyň ma k správe pripomienky?

/Pripomienky neboli./

Ak nie, pristúpime k d r u h é m u bodu programu, ktorým je

Sľub poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím panov poslancov Tibora Bohma, Miroslava Ježíka, Annu Korduliakovú, Vladimíra Mikulku a Blaženu Pavlovičovú, aby prišli pred fórum poslancov a do mojich rúk zložili Ústavou Slovenskej republiky predpísaný sľub. Prosím pána poslanca Milana Sečánskeho, aby prečítal znenie sľubu. Zároveň vás prosím, aby ste pri čítaní sľubu všetci vstali.

Poslanec M. Sečánsky:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republike. Svoje povinnosti budem plniť v záujme jej občanov. Budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvažovalo do života."

Poslanec Tibor Bohm: Sľubujem.

Poslanec Miroslav Ježík: Sľubujem.

Poslankyňa Anna Korduliaková: Sľubujem.

Poslanec Vladimír Mikulka: Sľubujem.

Poslankyňa Blažena Pavlovičová: Sľubujem.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

T r e t í m bodom programu je

Návrh na voľbu poslancov do výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Materiál ste dostali ako tlač číslo 79.

Ma niekto pripomienky alebo ine návrhy?

/Neboli./

Ak nie, dám o návrhu na voľbu poslancov do výborov Národnej rady Slovenskej republiky hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Ďakujem. Prítomných je 119 poslancov a poslankyň.

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 114 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 4 poslanci./

Konštatujem, že sme schválili návrh na voľbu poslancov Tibora Böhma, Miroslava Ježika, Anny Korduliakovej, Vladimíra Mikulku a Blaženy Pavlovičovej do výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Upozorňujem pánov poslancov a novozvolene panie poslankyne, že od tejto chvíle sa budú zúčastňovať hlasovania. Dovoľujem si tiež upozorniť pánov poslancov a panie poslankyne na zákon číslo 314/1992 Zb., podľa ktorého sú do 15 dní povinní nahlasovať svoje vedľajšie zamestnania, aby došlo k rozhodnutiu o tom, či nie je tu stret záujmov.

Š t v r t y m bodom programu, ako sme ho schválili, je

Návrh stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k vládnemu návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

Je to tlač Federálneho zhromaždenia ČSFR číslo 132.

Prosím podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky pana Husku, aby návrh stanoviska uviedol a predniesol i návrh na uznesenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Vážený pán predseda,
vážená Národná rada,

predseda Federálneho zhromaždenia zaslal podľa § 39 zákona o rokovanom poriadku Federálneho zhromaždenia Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na zaujatie stanoviska.

Predseda Narodnej rady Slovenskej republiky prideliť uvedeny návrh ustavného zákona na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru Narodnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Narodnej rady Slovenskej republiky, Výboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a napokon Výboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti, ktoré ho prerokovali v čase od 5. do 6. novembra 1992. Všetky uvedené výbory predložený návrh ústavného zákona odsuhlasili bez pripomienok.

Rad by som vás informoval, že včera prebehla schôdza dvoch dojednávacích komisií - komisie Českej národnej rady a komisie Narodnej rady Slovenskej republiky v Jihlave, kde sa prerokovali otázky zmluv, teda otázky súčinnosti Českej republiky a Slovenskej republiky a zároveň boli prerokované aj otázky odporúčania národných rád pre Federálne zhromaždenie. A konečne sme pristúpili v tomto rokovaní k spoločnému textu, ktorý bol väčšinou prijatý. Dovoľte, aby som vám tento text prečítal:

"Spoločný návrh komisií národných rád na uznesenie národných rád k vládному návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

Národná rada Slovenskej republiky odporúča Federálnemu zhromaždeniu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

I. prerokovať urýchlene vládny návrh ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

II. vysloviť súhlas s vládnyim návrhom ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, tlač Federálneho zhromaždenia 132,

III. prijať pri prerokúvaní návrhu tohto ústavného zákona najmä tieto pripomienky:

a/ v článku 2 slovo "federacia" nahradiť slovami "Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky",

b/ znenie článku 5 nahradiť týmto novým textom: Česká republika a Slovenská republika môžu ešte pred zánikom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky uzatvárať zmluvy medzi sebou a medzinárodné zmluvy s tretími štátmi vo svojom mene. Zmluvy s tretími štátmi vstupia do platnosti po zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky."

To je znenie textu spoločného návrhu komisií oboch národných rád. Odporúčam, aby sme tento návrh prijali.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne pánovi Húskovi. Chcel by som upozorniť, že vzhľadom na to, že návrh ústavného zákona bol prerokovaný v štyroch výboroch Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré s ním súhlasili a odporúčajú ho Federálnemu zhromaždeniu schváliť, čím - dá sa povedať - z hľadiska legislatívneho procesu sa k nemu orgány Národnej rady Slovenskej republiky už vyjadrili, a vzhľadom na politickú dohodu politických strán a politických hnutí, je potrebné na schôdzi národných

rád zaujať k nemu stanovisko v znení, ako ho prečítal podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky pan Huska. V tomto zmysle otvaram rozpravu s tým, že ďalšie vedenie schôdze odovzdávam pánovi podpredsedovi Huskovi.

Do rozpravy sa písomne prihlásili traja poslanci - pán Árpád Duka-Zólyomi, pan prvý podpredseda Weiss a pán Ladislav Ballek.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Poznamenávam, že zaznamenávame ešte pana Prokeša, pana Čarnogurskeho a pana Ficú.

Do rozpravy sa prihlásil pan Weiss, prvý podpredseda Národnej rady.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážene panie poslankyne,
vážení pani poslanci,

byvalý prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky pri podobne dôležitom rokovaní, ako dnes čaka i nás, kedysi navrhol, aby sa poslanci na chvíľku zamysleli, usmiali sa na seba a podali si so susedmi ruky. Sluboval si trochu romanticky, že sa potom všetko na dobre obráti. Nemam v umysle vyzyvať vás k podobným počínom, a to nielen preto, že také gesta majú veľmi prchavé účinky. Nam by predsa nerobilo nijake ťažkosti usmíat sa na susedov a podať si s nimi ruky, veď väčšinou sedíme vedľa svojich stranických priateľov a s nimi si veľmi dobre rozumieme. Chcem vám dnes navrhnúť niečo iné, aby sme sa spoločne pozreli ponad hlavy svojich stranických druhov a snažili sa za nimi a rad nimi zbadáť obrysy spoločnej budúcnosti. Zda sa totiž, že mnohé naše

nedôstojné hádky sú spôsobené práve absenciou diskusie o podstatnom, o našej spoločnej budúcnosti.

Dnes sa o Slovensku dá povedať paradoxná vec. Je súčasťou Európy, ale zatiaľ do nej celkom nepatrí. Našou spoločnou úlohou je, aby patrilo. Nemôžeme to dosiahnuť inak ako starostou o občana a o štát, lebo od toho, aký bude občan, závisí, aký bude štát. Či sa nám podarí desaťročia umlčivánu a ponížovanú bytosť premeniť na skutočného občana, ktorý si je vedomý, že o najdôležitejších verejných veciach spoluprodukuje, alebo či zostane podráždeným, niekedy zákerným a nadávajúcim tvorom, ktorý vie v každom okamihu presne povedať, kto môže za všetko zlé okolo nás. To oni. Ja nie.

Dámy a páni, ak v tomto posttotalitnom období naozaj niečo nepotrebuje, tak je to ledaboly vzťah k demokracii. Práve z toho dôvodu, že v uplynulých troch rokoch naša spoločnosť sa len s ťažkosťami zbavovala starých návykov, nemôže byť úskostlivý vzťah k demokracii na škodu. Z logiky demokracie vyplýva, že pred každým závažným rozhodnutím, ktoré sa dotýka všetkých občanov, je potrebné zistiť ich vôľu. Druhá možnosť je, že si spolu s Hegelom povieme: "Ľud sám nevie čo chce, a preto interpretácia toho, čo je pre neho dobré, patrí výlučne nám, jeho právoplatne zvoleným zástupcom." Lenže ak spochybňujeme schopnosť voličov mudro rozhodnúť trebárs v otázke usporiadania štátu, odkiaľ berieme presvedčenie, že tito voliči zvolili mudro akurát nás, svojich zákonodarných reprezentantov? A ak im uprieme dnes právo rozhodnúť o zániku federácie, nepodľahneme v blízkej či vzdialenejšej budúcnosti pokušeniu odmietnuť referendum aj v inej, občanov sa životne dotykajúcej veci?

Áno, dnes je situácia naozaj taká, že asi sa nik nebude na uliciach domáhať referenda. Naopak, mnohí privítajú, ak sa niekto odhodlá rozhodnúť i za nich. Pre niektorých to bude opäť to, po čom tužia, akési občianske alibi. My sme ne-

rozhodli, to oni. Ak teraz občan miči, neznamená to ešte, že bude už navždy ticho. On totiž vie, že referendum je jediný spôsob rozhodnutia, ktorý je voči nemu korektný, ktorý rešpektuje jeho občianske práva. A na to sa nezabúda ani po mesiacoch, ani po roku. A nezabúda sa ani na sľub, ktorý odznel v júli tohto roku pod Devínom. Nik z nás si iste nerobí ilúzie, že nadchádzajúce mesiace a roky budú ľahké. Obávam sa však, že skutočnosť ešte prevýši naše očakávanie, že proces prechodu Slovenska od regiónu k štátu bude ešte ťažší a namáhavejší ako teraz tušíme.

Vonkoncom nechceme čo i len náznakom spochybníť legitimitu politického národa Slovenska, všetkých jeho obyvateľov rozhodnúť sa pre vlastnú štátnosť. Napokon, v našom volebnom programe sa hovorí, že Strana demokratickej ľavice podporí každé štátoprávne riešenie, pre ktoré sa občania rozhodnú v referende. Pripomíname iba to, že štatotvornosť musí byť narodom, občanmi zvolená vedome, autonómne, nie mu zhora daná, lebo robiť ľuďom dobre zhora, bez ohľadu na ich názor, jednoducho nepatrí k spôsobom demokracie. Konštrukcia tejto štatotvornosti musí vydržať zlomové a záťažové situácie, lebo, aj keď sú v našom geopolitickom priestore zemetrasenia zriedkavé, tektonické pohyby v politike sa tu vylúčiť nedajú. Za týchto okolností by prezieravi politici mali občanom referendum o rozdelení Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nielen ponúknuť, ale priam na ňom trvať. Pozná vari niekto iný, lepší spôsob, ako vytvoriť základy pevného vzťahu politického národa k vlastnej štatotvornosti, teda spôsob, ktorý použili Slovinci, Lotyši, Estónci, Litovci?

Samozrejme, všetci stúpenci hladkého prechodu k novej štátnosti nám môžu pripomínať, a to aj pri každej príležitosti robia, že túto situáciu, ktorú oni sami vytvorili bez toho, aby sa pytali na názor a vôľu nielen opozičných strán, ale najmä občanov, musíme čo najrychlejšie zvladnúť. Chapem ich dôvody. Ale aj tak, súčasná situácia nie je z rodu oby-

čajných. Od toho, ako sa v nej zachováme, bude závisieť mnohé, lebo ak sú všetky obdobia štátneho života kritické, obdobie jeho vzniku je ešte kritickejšie.

Dámy a páni,

o desať rokov môže byť Slovensko štandardnou európskou krajinou, jednou z mnohých v Európskych spoločenstvách, ktorá nebude od iných ani oveľa lepšia, ani omnoho horšia, ale môže byť tiež krajinou odstrčenou na okraj, krajinou ponorenou do vlastných problémov, bez záujmu o okolie a s okolím, ktoré sa nebude zaujímať o neho. O tom, či Slovensko bude len súčasťou Európy, alebo či bude do nej aj patriť, rozhodujeme aj dnes.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem panovi Weissovi. V zmysle rokovacieho poriadku dostáva teraz prednosť pan podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Váženy pan predseda,

vážene dámy a páni,

dovoľte, aby som bol veľmi stručny a vecný. Navrhujem, aby v rámci uznesenia, ktoré budeme prijímať v tlačí Federálneho zhromaždenia číslo 132 o ústavnom zákone o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, sme odporučili Federálnemu zhromaždeniu v článku III nasledujúci doplnok: "Aňi jedna z republik nesmie v budúcnosti používať štátne znaky súčasnej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

ani znaky, ktoré by s nimi mohli byť zamenene." Myslím, že je to úplne jasné a nepotrebuje to ďalší komentár.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne pánovi Prokešovi. Ďalej sa do diskusie písomne prihlásil pán Duka-Zolyomi.

Poslanec Ā. Duka-Zólyomi:

Pan predsedajúci,
vážená Narodná rada,
vážené panie poslankyne,
vážení paní poslanci,

v parlamentných voľbách v tomto roku poslanci obidvoch snemovni Federálneho zhromaždenia dostali mandát od svojich voličov na to, aby hájili záujmy spoločného štátu a prehĺbili jeho medzinárodnú autoritu. Z toho vyplýva, že nie sú oprávnení rozhodovať o existencii Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. O tejto otázke by mal rozhodovať český resp. slovenský národ a príslušníci menšín žijúcich na území republiky, a to formou celoštátneho referenda.

Program našich hnutí - Maďarského kresťansko-demokratického hnutia a Együttélés-Spolužitie napriek tomu, že uznávame právo narodov na sebaurčenie, neobsahuje možnosť zániku a snahu rozdeliť Česku a Slovenskú Federatívnu Republiku na dve nezávislé suverénne republiky. Takým spôsobom naši poslanci nie sú splnomocnení na to, aby sa zúčastnili procesu rozbitia republiky.

Ak analyzujeme v širokých dimenziách vnutropoliticky vývoj v obidvoch republikách a v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike ako celku, uznávame, že rozpad, poťažne zánik Česko-Slovenska je neodvratný. Je len otázkou, či tento priebeh bude hladký alebo nie, čiže protiustavny, svojvoľný, bez toho, že by tento akt bol krytý minimálne súhlasom demokraticky volených poslancov tohoto štátu.

Samozrejme, tento druhý spôsob môže vyvolať veľmi neprijemný medzinárodný ohlas. Nenamietali sme proti tomu, aby návrh ústavného zákona o zániku bol najprv prerokovaný v obidvoch národných radách. Tento postup pokladáme za určitú procedurálnu formu z viacerých možností. Jedno si však treba uvedomiť, že o rozdelení republiky sa v skutočnosti dohodli dve vládnuce politické sily Česko-Slovenska, a teda nie slovensky resp. český národ a príslušníci národnosti, ale ich poverení poslanci, ktorí sú postavení pred hotovú vec, sa majú rozhodnúť o osude Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, čo vlastne znamená prenesenie zodpovednosti na tých, ktorí sa ani nezúčastnili celého tohoto procesu. Z principiálnych dôvodov neberieme na seba takúto nesmiernu historickú zodpovednosť, ktorá bude mať ďalekosiahle následky pre všetky národy a národnosti Česko-Slovenska.

Z uvedených príčin my, poslanci politického hnutia Egyutteles-Spolužitie a Maďarského kresťansko-demokratickeho hnutia nebudeme podporovať návrh ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

Ďakujem vam za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánovi Dukovi-Zólyomimu. Teraz prosím, aby pristupil k pultu pan Ladislav Ballek, ktorý sa písomne prihlásil.

Poslanec L. Ballek:

Vážení občania,

celkom prosto a celkom prosto zámerne. Delíme česko-slovenskú republiku. Vskutku tým násobíme a delíme svoj budúci osud. Lebo, uvedomme si, delíme tak svoju česko-slovenskú silu a násobíme tak svoju českú a svoju slovenskú slabosť. V tejto chvíli nastáva tá zvláštna situácia, o ktorej možno povedať, že všetko je v poriadku a zároveň nič nie je v poriadku. Totiž, od tejto chvíle začína nová realita. Čísla sú zrátané. O delení hmotného majetku vieme. Čo však nevieme? Nevieme, ako v nasledujúcich dňoch, týždňoch a mesiacoch bude reagovať duch patnásť a pol milióna česko-slovenských občanov. Tu totiž delíme dejiny ich ducha, lások, vier a dejiny všetkých ich doterajších nádejí. Bez ich "áno" alebo "nie" nemôžeme rozhodnúť. Ide o bytie občanov, o život a osud, ktorý od tejto chvíle bude iný. Ak má byť iný, nemôže o tom rozhodnúť vôľa politických strán, ani vôľa poslancov. O svojom živote a osude môže rozhodnúť len občan. Res publika československa vznikla a existovala pre ľud česko-slovenský. A tak nech rozhodne jeho vôľa. Ten, prosím, hlas boží. Ak sa má zmeniť realita, teda život a osud ľudu česko-slovenského, nemožno ho zmeniť bez jeho hlasu v referende.

Poviete si, váha. Áno, váham. Som tiež z rodu váhavých ako veľa tých, ktorí, keď sa už rozhodnú, tvoria neústupné voje. Ale viem a vieme a preto váhame, že sa potom sotva už môžeme vrátiť späť. Áno, povedal básnik: "Je, pane čas, už sa pripozdieva." Treba sa rozhodnúť. Ale bez hlasu ľudu nie. Nech sa rozhodne on... - a potom uvidíme. Dovoľte mi dodať, že tento ľud zmysel svojho delenia ešte nepochopil. A ľud, ktorý má pochybnosti, má aj nevyspytateľné úsudky. A to je, vážení občania, všetko. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pánovi Ballekovi. O slovo sa prihlasil pan poslanec Čarnogurský.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

po celom rade faktických krokov smerujúcich k rozdeleniu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na dva štáty dostávame na stôl návrh ustavného zákona Federálneho zhromaždenia o zániku federácie. Pravdepodobne je to posledný návrh ústavného zákona, ktorý bude Federálne zhromaždenie prerokovať. Vyznam predloženého návrhu však nespočíva v tom, či je prvý alebo posledný. Vyznam návrhu spočíva v jeho obsahu.

Predložený ústavný zákon v prípade jeho prijatia ukončí existenciu spoločného štátu Čechov a Slovakov. Zákon s takýmto obsahom priam vyzýva na úvahy najrôznejšieho druhu - politicke, ekonomické, historické, filozofické, o dejinách tohoto spoločného štátu, prípadne o vyhliadkach na jeho budúcnosť.

Vyzvu na také úvahy tlmi skutočnosť, že za posledné tri roky asi všetko už bolo povedané. Okrem toho, že všetko bolo povedané, strany a vlády v tejto republike vytvorili po voľbách skutočný stav, akoby spoločný štát už bol rozdelený, hoci on ešte nie je rozdelený. Vytvorili aj psychologickú atmosféru pre občanov, akoby sa dôležité rozhodnutia ovplyvňujúce každodenný život občanov prijímali na uzavretých za-

sadnutiach vyvolených politikov a potom iba občanom oznámili na tlačovej konferencii.

Zhodou okolností zasadame dnes na tretie výročie 17. novembra 1989, ktorý sa kladie na začiatok padu komunistického režimu. Vtedy, pred tromi rokmi nám išlo o to, odobrať vylučnú rozhodovaciu právomoc strane a vlade a vrátiť ju ľudu tejto krajiny. Pripomínam onen vtedajší zamer práve v súvislosti s predloženým návrhom ústavného zákona.

Je skutočnosťou, že česko-slovenské vzťahy v spoločnej republike boli zatažené vzájomnými spormi a po celý čas jej existencie naši predkovia, aj my, sme hľadali vyhovujúci model spolužitia. To však neospravedlňuje, aby z rozhodnutia o zániku spoločného statu bol vylúčený ľud tejto krajiny.

Pre KDH je požiadavka účasti ľudu, všetkých občanov Slovenska na rozhodnutí o zániku spoločnej republiky principiálnou požiadavkou. Mimochodom, z toho dôvodu naši poslanci vo Federálnom zhromaždení v minulom volebnom období hlasovali za zákon o referende. Tuto požiadavku účasti ľudu budeme pokladať za splnenú, ak účinnosť predloženého návrhu ústavného zákona bude viazaná na schválenie tohoto zákona v referende aspoň v jednej z dvoch republík - českej alebo slovenskej.

Podávam preto pozmeňovací návrh k návrhu uznesenia tak, že článok III uznesenia sa doplní o písmeno c/, respektíve teraz, po návrhu pána Prokesa písm. d/ s týmto znením: "Článok 1 a 6 ústavného zákona o zániku českej a slovenskej Federatívnej republiky sa mení tak, že zákon nadobudne účinnosť po schválení v referende v českej republike alebo v slovenskej republike." Článok 2 vládneho návrhu ústavného zákona sa potom zmení tak, že súhlasíme s vládnyim návrhom ústavného zákona s pripomienkami

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

vznik a zánik štátu je vždy historickou udalosťou. Kresťansko-demokratické hnutie podčiarkuje historickú závažnosť ústavného zákona aj tým, že ak dôjde k rozdeleniu českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, budeme považovať rozdelenie za nezvratné, trvalé. Rozdelenie s najväčšou pravdepodobnosťou bude vyžadovať od obyvateľov oboch republík zvýšené obete. Ak má vláda, ale aj zákonodarný zbor potom legitímne vyzvať obyvateľov k prinášaniu obetí, musí dať obyvateľom možnosť o zákone rozhodnúť hlasovaním. K tomu smeruje môj návrh. Poslanci KDH v tejto národnej rade budú hlasovať za predložený návrh uznesenia k vládnomu návrhu ústavného zákona len v takom prípade, ak bude prijatý tento dodatok, ktorý som podal.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, takýto postup považujeme za poctivý voči svojim voličom, voči obyvateľom Slovenska.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pánovi Čarnogurskému. O slovo sa prihlasil pan poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážené dámy a paní,

rád by som nadviazal na vystupenia pana poslanca Weissu, pana poslanca Balleka a pana poslanca Čarnogurskeho. Dovoľte mi, aby som predniesol taktiež pozmeňujúci návrh,

pokiaľ ide o návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k návrhu ústavného zákona o zániku česko-slovenskej federácie. Navrhujem, aby v návrhu uznesenia v bode III bolo doplnené písmeno d/, ktoré by malo nasledovné znenie: Znenie článku 6 návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nahradiť novým textom takto: "Tento ústavný zákon nadobudne účinnosť dňom, kedy bude schválený následným referendum vykonaným dňa 19. 12. 1992 súčasne na území Českej republiky a Slovenskej republiky. Ústavný zákon bude schválený referendum, ak sa v každej z republik zúčastní referenda nadpolovičná väčšina oprávnených voličov a ak sa za zákon aspoň v jednej z republik vysloví nadpolovičná väčšina účastníkov referenda. Spôsob vykonania referenda ustanoví zákon."

Ďakujem za vašu pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pánovi Ficovi. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Miškovský.

Poslanec V. Miškovský:

Vážene damy a pani,

nech mi je dovolené po troch vystúpeniach zástupcov SDĽ, dosť obsiahlych rečníckych cvičeniach, veľmi stručne povedať: Včera mala SDĽ na rokovaní v Jihlave troch zástupcov. Dá sa povedať, že nehovorili malo, ale slovo referendum tam nepadlo. Istotne si z tohoto závery odvodíte sami. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. O slovo sa prihlasil pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pan podpredseda,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

je mi ľúto, ale na to, čo povedal pán poslanec Miškovský, jednoducho treba reagovať, pretože sme tam skutočne hovorili, a hovorili sme v prospech toho, aby sa tento zákon vylepšil, aby sa do neho zakotvil zmluvný princíp, kým vy, pan Miškovský, ste ako vždy mlčali. To po prvé. Po druhé - návrh, ktorý tam včera predniesli iní zastupcovia, iné politické strany, tak ako bol prednesený, bol predmetom rokovania, pokiaľ viem, v komisii z českej strany, komisii Predsedníctva českej národnej rady, nie v našej. Myslím si, že je právom každého poslanca vystúpiť vtedy, keď sa návrh prerokúva, a to naši poslanci využili. Takže rad by som bol, aby ste vystupenia poslancov nespochybňovali, ale aby ste sa tiež vyjadrovali tam, kde sa to patrí.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne poslancovi Fogašovi. Znova sa hlási pan poslanec Miškovský.

Poslanec V. Miškovský:

Ospravedlňujem sa, že vystupujem ešte raz, sľubujem, že naposledy.

Ak som včera v Jihlave nemal pripomienky k uzneseniu, tak preto, že som bol, ale zrejme aj moja strana, s takýmto uznesením spokojný. A čo sa týka pána poslanca Fogaša, napríklad preformulovanie článku 5 je jeho dielom. Prečo tam teda nevniesol aj otázku referenda - teda písm. b/ článok 5 nahradiť novým textom. Túto diskusiu vyprovokoval pán Fogaš, tak mohol takisto vyprovokovať diskusiu a pozmeňovacie návrhy, ktoré by hovorili o referende.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne pánovi poslancovi Miškovskému. Prihlásil sa pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vo vystúpení pána Weissa bola daná taká úvaha, respektíve zamyslenie, že možno niektorý občan nevie, čo konkrétne chce alebo má chcieť. Možno, že je to tak, možno, že nie. V slovenských dejinách politická reprezentácia vždy prebrala zodpovednosť za vývin slovenskeho národa. Možno ten občan nevie, niekedy skutočne nevie, ale môžem povedať, že SĎ, Ľavy blok, tzv. Československa sociálna demokracia určite vie, čo chce. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem panovi Hrnkovi. S faktickou poznámkou sa hlási prvý podpredseda Národnej rady.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Hrnko, určite sa nikto z nás nebude hanbiť za to, že chce, aby sa aj v takejto závažnej veci rešpekto-

valí princípy demokracie. To je všetko, čo vam na to môžem povedať.

Podpredseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pána poslanca Ftáčnika. Prosím, ospravedlňte ma, nevidel som, že sa hlásil pán podpredseda Prokeš. V zmysle rokovacieho poriadku má prednosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

budem veľmi stručný. Faktická poznámka na všetko, čo tu odznelo: Prosím, vráťme sa k vecnej rovine. /Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pánovi Prokešovi. O slovo sa hlásil pan poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážení kolegovia,
vážené kolegyně,

budem sa snažiť byť veľmi vecný a reagovať ešte na pána poslanca Miškovského. Nechcem tu robiť žiadny ping-pong, ale ak chce pripomínať, kto s čím bol včera spokojný, ktorá strana, tak by som sa ho chcel opýtať, prečo nepredniesol včera na rokovaní s komisiou Českej narodnej rady návrh, ktorý tu dnes tľmočil zástupca Slovenskej narodnej strany pán Prokeš, keď včera sme si povedali, že tam zaznejú navr-

hy, o ktoré sa budú obe strany usilovať, aby boli vzájomne prijateľné. Navrh na referendum tam zaznel v slovenskej aj v českej komisii. Rozhodujúce politické strany povedali, že nemajú o tento návrh záujem. Takže pýtam sa ho, keď chce byť vecný, a reagujem aj na pána Prokeša, prečo ako zástupca Slovenskej národnej strany na rokovaní nepovedal ten návrh, ktorý tu dnes k uzneseniu predniesol zástupca SNS pán Prokeš.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Hlási sa pan poslanec Anđel.

Poslanec M. Anđel:

K pánovi poslancovi Ftáčnikovi: On ako najlepši vykladateľ rokovacieho poriadku by mal pochopiť, že pan Prokeš ako poslanec má právo predložiť svoj návrh bez toho, že by ho konzultoval s poslancekým klubom. Pán poslanec, ty si sa pýtal, prečo pán poslanec Prokeš predniesol návrh, ktorý nepredniesol včera pán Miškovský. Pán poslanec Prokeš predniesol svoj vlastný návrh, ktorý nebol ani v klube, ale mu to nevyčítame, pretože ma na to právo. Ako vykladateľ rokovacieho poriadku by si to mal pochopiť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne panovi Anđelovi. O slovo sa prihlasil pán poslanec Baján.

Poslanec V. Baján:

Chcel by som povedať, že zhodou okolností, možno náhodou, som sa tiež zúčastnil toho rokovania. Preto dnes s ným úžasom sledujem, aký ping-pong sa tu rozvinul. Máme pred sebou spoločný návrh komisii. Ak už hovoríme o tom, prečo

pán podpredseda dal taký návrh, aký dal, bolo to po spoločnom prerokovaní viacerých. Odporúčal by som ostatným, aby si dobre prečítali bod III. Tí účastníci, ktorí tam boli, aj na návrh kolegov z SDE trvali na tom, aby tam bola presne táto dikcia: prijať pri prerokovaní návrhu tohto ústavného zákona najmä tieto pripomienky. Slovičko "najmä" sme tam dali aj preto, aby sme v zmysle právneho štátu umožnili ostatným poslancom, aby sa takisto v prípade potreby vyjadrili. To neznamená, že Federálne zhromaždenie bude akceptovať akýkoľvek návrh z našej strany.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pánovi Bajanovi. Hlásí sa ešte niekto o slovo? Pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Pán predsedajúci, poslanci KDH su takí konšternovaní z polemiky, ktorá tu vznikla, že po skončení rozpravy by sme prosili prestávku. /Smiech v sále./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Samozrejme, vyhovie. Teraz dávam slovo pánovi poslancovi Sečánskemu.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,

v žiadnom prípade nechcem prispieť do tohoto nedôstojného ping-pongu, už to tu niekto takto nazval, ktorý sa me-

dzi jednotlivými poslancami akosi odvíja, ale nedá mi predsa len povedať jednu poznámku.

K prvému bodu navrhovaného uznesenia v komisiách, presne povedané v našej komisii v Jihlave, z trinástich zúčastnených hlasovalo za tento bod trinásť. K druhému bodu, ktorý je najpodstatnejší, z 13 hlasovalo 10 za, jeden bol proti a dvaja sa zdržali hlasovania. K tretiemu bodu z 13 zúčastnených hlasovalo 13 za. Preto som mal dôvod domnievať sa, že skutočne tu pôjde o konsenzus, že tu pôjde o dohodu jednotlivých strán. Na českej strane ani zďaleka nebola taká jednota ako bola u nás.

Pán podpredseda Weiss a ostatní - referendum - samozrejme, že sa to hovorí krásne. Ziskavame týmto voličov, pozorne nás počúvajú, obraciame sa k nim, akí sme demokrati, dávame im slovo, aby rozhodovali namiesto nás. Páni poslanci, mám pred sebou Ústavu Slovenskej republiky. Za túto ústavu bolo 114 hlasov, pokiaľ sa dobre pamätám. Tu sa rieši otázka referenda. Ako sa rieši? Prepáčte, že trochu budem hovoriť do práva. V článku 93 sa hovorí, že referendum sa potvrdí ústavný zákon o vstupe do štátneho zväzku s inými štátmi a o vystúpení z tohoto zväzku. Tu nejde o vystúpenie z tohoto zväzku. Po prvé - federácia nie je zväzok štátov. Právnici, ktorí sa zaoberajú štátnym právom, to veľmi dobre vedia. Po druhé - tu ide o dohodu, nejde o vystúpenie, ale ide o dohodu o zániku federácie. A to je, podľa mňa, podstatný rozdiel, pretože pri dohode "čierny Peter" nezostáva nikomu. Nástupnícke štáty sú obidva štáty.

Samozrejme, ani jedna strana nemôže byť proti referendu. Takisto aj my máme referendum v programe, ale, musím to povedať, my sme šli za rozbitím nefunkčnej federácie. Páni, tej federácie, ktorú ste vy chránili a ktorú ste obhajovali. To je jedna vec. Druhá vec: my sme nešli za rozbitím republiky. Iná strana, iná reprezentácia nám povedala: alebo ta-

káto federácia alebo nič. Teda definitívny zánik k 1. januáru budúceho roku. Čo chceme riešiť referendum? Predpokladajme, že Slovensko sa vysloví proti výstupu. Česká strana jednoznačne referendum nechce. Federácia končí 31. decembrom.

Čo by vyriešilo takéto referendum? Predpokladajme, že referendum by povedalo áno, súhlasíme, aby sa Slovensko osamostatnilo, súhlasíme s tými zmluvami, ktoré tu sú. V tom prípade sa potvrdí program jedného hnutia. My z referenda nechceme robiť politický nástroj. Pán Weiss, my skutočne chceme referendum dať v tom prípade, ak bude treba potvrdiť princípy demokracie. Ale ak víťazné hnutie - dovoľm si to tvrdiť o našom hnutí, ak získalo zhruba 38 % hlasov voličov - získalo tieto hlasy nie pre Sečánskeho, nie pre Hanáka a ostatných, ale pre program tohoto hnutia. A my sme v programe nášho hnutia rozbitie federácie mali, chceli sme ju nahradiť iným vyhovujúcim štátoprávnym usporiadaním.

Federácia končí 31. decembra. Prosím vas, ako chcete právne zabezpečiť vykonávanie referenda? Podľa prvého odseku článku 93 ustavy to zrejme nepôjde. Druhý odsek síce hovorí, že referendum sa môže rozhodnúť aj o iných dôležitých otázkach, o otázkach verejného záujmu. Pýtam sa, akú právnu silu bude mať toto referendum, keby sa ho podarilo uskutočniť? Bude záväzne, bude len fakultatívne, odporúčajúce? To sú otázky, ktoré sa v krátkosti času naozaj nedajú doriešiť. Prosím pochopte nás, do tejto situácie sme boli vtlačení a riešime ju v záujme slovenského národa. K tomu smeruju všetky kroky. Nepozname pritom ekvilibristiku slov, výrazov, politicke "hantyrky". Ideme priamo za vecou, za ktorou jednoducho musíme ísť. Iné východisko nepoznám.

A konečná poznámka: Nevieľm si predstaviť uskutočnenie referenda v takej krátkej dobe po technickej stránke. Priatelia z ministerstva vnútra nám hovoria, že referendum na Slovensku by stalo zhruba 100 miliónov korún. Mam iný návrh.

Zaviažme vládu, nech týchto 100 miliónov korun dá zdravotníctvu a slovenský národ to privíta. /Burlivý potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pánovi Sečanskému. O slovo sa prihlásil pan poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Váženy pan predsedajúci,
vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

myslim si, že nás je tu väčšina, ktorá si myslí, že už tých politických kaukliarstiev v prejavoch našich kolegov poslancov bolo dost. Myslim si, že je oprávnený návrh, ktorý podávam, aby ste dali hlasovať o ukončení rozpravy. Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Ma ešte niekto faktickú poznámku? Pan poslanec Fico.

Poslanec R. Fico:

Vážene damy a pani,

mám iba jednu poznámku k vystúpeniu predsedu ustavnoprávneho výboru pana Sečanskeho. Pan doktor Secanský zmiešava dve veci. Hovorí o referende podľa slovenskej ústavy, ale my sme predsa navrhovali referendum na federalnej úrovni, čiže hovorili sme o niecom úplne inom. A je tu otázka, ako chceme technicky zvladnúť referendum 19. decembra? Vy ste chceli zvladnúť referendum 15. decembra, čiže ešte o 4 dni skôr. /Potlesk /

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. Vážení kolegovia, na návrh pána poslanca Miklošku vyhlasujem prestávku a zároveň oznamujem, že tým bola rozprava skončená.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosim panie poslankyne a pánov poslancov, aby zaujali svoje miesta, budeme pokračovať v rokovaní.

Prosim, aby sme sa predstavovali.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Zisťujem, že sme uznášaniaschopní, môžeme pokračovať. Nakoľko som rozpravu uzavrel bez hlasovania, prosím, aby sme teraz hlasovali o ukončení rozpravy.

Prosim, predstavujeme sa.

/Prezentovalo sa 126 poslancov./

Kto je za ukončenie rozpravy?

/Za návrh hlasovalo 92 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 6 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov./

Ďakujem. Rozprava je ukončená.

Budeme hlasovať postupne najprv o návrhoch na doplnky alebo o pozmeňovacích návrhoch.

Prvý pozmeňovací návrh predložil pán poslanec Čarnogurský. Je to návrh na zmenu článku 3. Pán poslanec, chcete návrh zopakovať, aby bol verne interpretovaný?

Poslanec J. Čarnogurský:

Mám pozmeňovací návrh k návrhu uznesenia tak, že článok III uznesenia sa doplní o písmeno c/ s týmto znením: "Článok 1 a 6 ústavného zákona o zániku ČSFR sa mení tak, že zákon nadobudne účinnosť po schválení v referende v Českej republike alebo v Slovenskej republike."

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Prosím, budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 128 poslancov./

Kto je za návrh pána poslanca Čarnogurského?

/Za návrh hlasovalo 41 poslancov./

Kto je proti návrhu pána poslanca Čarnogurského?

/Proti návrhu hlasovalo 70 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov./

Konštatujem, že návrh neprešiel.

Pristupujeme k druhému návrhu, ktorý ako pozmeňujúci návrh predložil pán podpredseda Prokeš. Pán podpredseda svoj návrh zopakuje.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Navrhujem doplniť uznesenie v tom zmysle, že Slovenská národná rada odporúča Federálnemu zhromaždeniu doplniť článok 3 vládneho návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nasledovne: "Ani jedna z republik nesmie v budúcnosti používať štátne symboly sú-

časnej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ani symboly, ktoré by s nimi mohli byť zameniteľné."

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 128 poslancov./

Kto je za prednesený návrh pána poslanca Prokeša?

/Za návrh hlasovalo 110 poslancov./

Kto je proti návrhu pána poslanca Prokeša?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov./

Konštatujem, že návrh pana podpredsedu Prokeša bol prijatý, a to 110 hlasmi za, žiadnym hlasom proti a 18 hlasmi, ktoré sa zdržali.

Teraz pristúpime k ďalšiemu pozmeňovaciemu návrhu, ktorý predložil pán poslanec Fico. Pán poslanec, chcete spresniť svoju formuláciu?

Poslanec R. Fico:

Navrhujem doplniť návrh uznesenia v bode III písmenom d/, kde by bolo - znenie článku 6 nahradiť novým textom takto: "Tento ústavný zákon nadobudne účinnosť dňom, kedy bude schválený následným referendum vykonaným dňa 19. decembra 1992 súčasne na území Českej republiky a Slovenskej republiky. Ústavný zákon bude schválený referendum, ak sa v každej z republik zúčastní referenda nadpolovičná väčšina oprávnených voličov a ak sa za zákon aspoň v jednej z republik vysloví nadpolovičná väčšina účastníkov referenda. Spôsob vykonania referenda ustanoví zákon."

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavovalo sa 131 poslancov./

Kto je za návrh pána poslanca Ficu?

/Za návrh hlasovalo 48 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý, a síce 48 hlasovalo za, 73 proti a 10 sa zdržalo hlasovania.

Teraz pristúpime k hlasovaniu o celkovom návrhu.

Prosím predstavíte sa.

/Predstavovalo sa 131 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 73 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 16 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 42 poslancov./

Konštatujem, že návrh prešiel, a to nasledovným pomerom: 73 za, 16 proti a 42 sa zdržalo hlasovania. /Potlesk./

Oznamujem kvôli tomu, aby ste boli - povedal by som - v obraze, že aj Česká národná rada schválila tento návrh. /Potlesk./

P i a t y m bodom programu by mal byť

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky.

Návrh ste dostali ako tlač číslo 51 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 51a.

Vládny návrh zákona s poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodní minister financií Slovenskej republiky pan Julius Tóth. Pán minister už bol pozvaný na zasadanie, je práve na ceste.

Pán minister sa dostavil, prosím ho aby sa ujal slova.

Minister financií SR J. Toth:

Vážený pán predseda,
vážena Národná rada Slovenskej republiky,

prosím o prepáčenie, ale zasadala vláda a prerokovávala otázky národnej poisťovne. Keby som pritom nebol ako minister financií, bolo by veľa takého, čo by išlo do štátneho rozpočtu. Dúfam, že aspoň časť sme z toho vyhodili.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

vláda Slovenskej republiky predklada na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky návrh zákona o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky. Návrh zákona vypracovalo Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na II. polrok 1992. Návrh zákona vychádza z novoprijatej ustavy Slovenskej republiky a reaguje na predpokladané zmeny štatopravného usporiadania.

Základným cieľom predkladaného návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozpočtových pravidlách je zakotvenie nového postavenia štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Zakotvenie princípu suverenity štátneho rozpočtu

Slovenskej republiky do návrhu znamená, že po prvýkrát po jeho prijatí Slovenská republika uplatní zvrchovanosť nad svojimi zdrojmi vytvorenými na jej území. Na princíp rozpočtovej suverenity, ktorý je základným východiskom koncepcie návrhu zákona, nadväzuje aj ďalší nový princíp uplatnený v predkladanom návrhu. Ich zakotvenie do nového návrhu si vynútilo niekoľko nových významných faktorov. Ide predovšetkým o zavedenie novej daňovej sústavy od 1. januára 1993, postup privatizácie a zmeny v statoprávnom usporiadaní. Dá sa predpokladať ohrozenie aj výpadok niektorých príjmov.

Významný vplyv na výdavkovú časť štátneho rozpočtu bude mať aj delenie majetku federácie na republiky. Preto je potrebné aj v tejto základnej právnej norme, v predkladanom návrhu zákona o rozpočtových pravidlách zvýrazniť reštrikciu, prísnu ucelovosť a hospodarnosť pri používaní rozpočtových prostriedkov a obmedzenie decentralizácie nakladania s rozpočtovými prostriedkami, ďalej zvýšiť rozpočtovú disciplínu a postihy za jej porušenie a vylúčiť akukolvek neúčelnosť použitia a neúčelovú narokovosť na prostriedky štátneho rozpočtu. Tento prístup sa prejavil v obmedzení rozpočtových organizácií zriaďovať osobitné fondy. Tiež navrhovaná právna úprava poskytovania dotácií zo štátneho rozpočtu je koncipovaná prísne účelovo. Z týchto dôvodov nebolo možné akceptovať niektoré snahy zakotviť dotácie na princípe neúčelovosti a narokovateľnosti.

Právnu úpravu o jednotlivých typoch organizácií obsiahnutú v Obchodnom zákonníku a v Občianskom zákonníku dopĺňa návrh zákona o vymedzení rozpočtových a príspevkových organizácií a štátnych fondov. Predkladaný návrh zákona zakotvením ich právneho postavenia vyplňa právne vákuum vzniknuté zrušením Hospodárskeho zákonníka.

V zásadach hospodarenia obcí nedochádza k zmene. Príjmová časť rozpočtu obcí je úzko naviazaná na reformu daňovej

sústavy. Z toho dôvodu, aj keď sa príjmy obcí podrobne upravujú v tomto návrhu, konkrétne dane, ktorých výnos bude smerovaný do rozpočtu obcí resp. podiel na príjmoch štátneho rozpočtu, bude zakotvený v zákone o štátnom rozpočte za rok 1993. Predpokladá sa, že obciam by mal patriť výnos dane z nehnuteľností a výnos dane príjmov fyzických osôb.

Návrh upravuje len kontrolu rozpočtového hospodárenia pre potreby vykonanej moci a zakotvuje kontrolnú právomoc vlády, ministerstva financií a územných finančných orgánov. Rešpektuje tak článok 60 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého kontrolu rozpočtového hospodárenia pre potreby zákonodarného zboru bude zabezpečovať najvyšší kontrolný úrad. Jeho pôsobnosť a právomoc bližšie upraví osobitný zákon.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

v mene vlády Slovenskej republiky vás prosím o podporu predloženého návrhu zákona, pretože jeho prijatie je nevyhnutnou podmienkou pre prípravu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1993.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pánovi ministrovi. Teraz prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Štefana Harnu, aby predniesol správu o výsledkoch prerokovania vladneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec Š. Harna:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážená vláda,
vážení pán minister,
dámy a páni,

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky prideliť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 39 z 3. novembra 1992 všetkým výborom národnej rady, okrem mandátového a imunitného výboru, na prerokovanie s termínom do 11. novembra 1992 s tým, že ako príslušný na skoordínanie stanovísk všetkých výborov určil národohospodársky a rozpočtový výbor.

Vládný návrh zákona o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky prerokovali všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Ústavnoprávny výbor ho prerokoval dňa 6. 11. 1992, národohospodársky a rozpočtový výbor, výbor pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, výbor pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť a výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru dňa 10. 11. 1992. Výbor pre životné prostredie a zahraničný výbor prerokovali vládny návrh zákona dňa 11. 11. 1992. Dňa 12. 11. 1992 ho prerokoval výbor pre štatnú správu, územnú samosprávu a národnosti a výbor pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Všetkých 9 výborov vyslovilo súhlas s vládnym návrhom zákona o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky. Prihliadajúc k vládnej návrhu zákona nemal ústavnoprávny výbor a zahraničný výbor. Ostatných 7 výborov odporúča Národnej rade Slovenskej republiky schváliť vládny návrh zákona o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky po zohľadnení ich pozmeňujúcich a dopĺňajúcich návrhov uvedených v spoločnej správe výborov v bodoch 1 - 21.

Ako spoločný spravodajca výborov Národnej rady Slovenskej republiky k prerokovanému zákonu o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky si dovoľujem zaujať stanovisko k predloženým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom obsiahnutým v spoločnej správe výborov - tlač 51a.

Pozmeňujúci návrh obsiahnutý v bode 1 odporúčam schváliť. Vylúčenie určitých príjmov a výdavkov zo štátneho rozpočtu je opatrenie, ktoré musí mať podporu v norme najvyššej právnej sily, t. j. v zakone.

Doplňujúci návrh obsiahnutý v bodoch 2 a 3 neodporúčam. Doplnenie o slovo "orgánov" je nadbytočné. Návrh obsiahnutý v bode 4 neodporúčam. Zákon o štátnom rozpočte sa schvaľuje každý rok, a teda každý rok by sa museli určovať podrobnosti o finančnom krytí štátnych objednávok. Upravenie danej problematiky vladným nariadením je postačujúce.

Návrh obsiahnutý v bode 5 odporúčam. Je to jasnejšia formulácia. Návrh v bode 6 odporúčam. Je to zastrešujúci názov pre sociálne a zdravotné poistenie. Návrh v bode 7 odporúčam, nakoľko kapitolu "Štátny dlh" môže spravovať aj osobitný na to určený orgán.

Návrh pod bodom 8 neodporúčam. Je potrebné, aby vláda upravila všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o hospodarení s rozpočtovými prostriedkami Slovenskej republiky. Vládu však treba obmedziť v rozsahu rozpočtových opatrení, ktoré môže uskutočniť. Toto obmedzenie treba starostlivo zvažovať a každým rokom podľa konkrétnych podmienok ich uvoľniť alebo sprísniť v zákone o štátnom rozpočte. Preto odporúčam schváliť bod 9. Jeho prijatím sa vylúči návrh pod bodom 10.

Bod 11 dávam na zvaženie. Ide o inú formuláciu, ktorá však na obsahu nič nemení.

Navrhy pod bodmi 12 a 13 - ide o rovnakú snahu výborov Národnej rady Slovenskej republiky zaviazat vládu na častejšie predkladanie správ a tým zintenzívniť kontrolnú funkciu parlamentu. Z čisto praktických dôvodov navrhujem schváliť pozmeňujúci návrh pod bodom číslo 13, čím sa vylúči návrh pod bodom číslo 12.

Návrh obsiahnutý v bode 14 odporúčam. Dôvod ako pod bodom číslo 6. Návrh obsiahnutý v bode 15 odporúčam. Zvyší sa tým kontrolná funkcia parlamentu.

Návrh obsiahnutý v bode 16 neodporúčam. Tuto kontrolu musí uskutočniť ministerstvo financií. Ide o kontrolu v ústredných orgánoch a štátnych fondov. Návrh obsiahnutý v bode 17 neodporúčam. Je to nadbytočné. Formulácia, ktorá je obsiahnutá v zákone, pokrýva aj túto požiadavku, ktorá je pod bodom 17. Návrh v bode 18 neodporúčam. Je to dôležité ustanovenie o hospodarení štátnych fondov.

Z návrhov obsiahnutých v bodoch 19 a 20 navrhujem schváliť bod číslo 20. Je to ucelenejší návrh. Jeho schválením sa vylúči bod číslo 19.

Bod 21 odporúčam na schválenie. Slovo "prerokovanie" v pôvodnom texte je pravdepodobne preklep. Ustanovenie pod písm. c/ dostáva zmysel až po nahradení slova "prerokovanie" slovom "preklenie".

Na základe uvedeného odporúčam Národnej rade Slovenskej republiky nasledovný postup pri hlasovaní o predložených návrhoch:

an blok schváliť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy obsiahnuté v bodoch 1, 5, 6, 7, 9 - keď schválime bod 9, automaticky sa vylúči bod číslo 10. Ďalej navrhujem an blok schváliť bod číslo 13, čím sa vylúči bod číslo 12, ďalej body 14, 15, 20 - prijatím bodu 20 sa vylúči bod číslo 19, ako aj bod 21 spoločnej správy.

Navrhujem an blok zamietnuť návrhy obsiahnuté v bodoch 2, 3, 4, 8, 16, 17 a 18 spoločnej správy.

Navrhujem osobitne hlasovať o návrhu obsiahnutom v bode číslo 11 spoločnej správy. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru navrhuje aj prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky nasledovného znenia: "Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky resp. ministrom financií Slovenskej republiky, aby pri spracovaní vyhlášky o rozpočtových a príspevkových organizáciách rešpektoval osobitné postavenie týchto organizácií v rezorte školstva /ide najmä o školy/ a zohľadnil možnosť:

a/ ďalej uskutočňovať kompenzáciu príjmov a výdavkov so súhlasom Ministerstva školstva a vedy /alebo Ministerstva financií/ Slovenskej republiky,

b/ motivovať školy, aby získali príjmy tým, že časť príjmov by zostala škole."

Aj o tomto návrhu odporúčam hlasovať osobitne.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. Pán poslanec Harna, prosím, zaujmite miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu o piatom bode programu. Ešte chce hovoriť pán minister.

Minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedaajúci,
vážená Národná rada,

K niektorým bodom, ktoré spoločný spravodajca výborov odporučil prijať, by som ešte pred diskusiou chcel zaujať stanovisko.

K § 5 ods. 1 písm. b/ - v spoločnom stanovisku je to bod číslo 3. Nemôžem súhlasiť s pripomienkou nahradiť v tomto ustanovení slovo "potrieb" slovom "orgánov".

K § 5 ods. 6 - právna uprava o krytí štátnych objednávok...

Poslanec Š. Harna:

Pripomienky k § 5 ods. 1 a ods. 6 neodporúčam prijať.

Minister financií SR J. Tóth:

K § 7 ods. 4 - tam je sociálna poisťovňa. Legislatívne považujeme za vhodnejšiu legislatívnu skratku "sociálna poisťovňa". Navrhujete prijať. K návrhu nahradiť v § 7 ods. 4 a v § 14 slova "sociálna poisťovňa" slovami "národná poisťovňa". Navrhujete prijať.

Pokiaľ ide o obmedzenie vlády Slovenskej republiky - § 9 - čo do rozsahu možných odchýlok, súhlasíme s obmedzením v tomto rozsahu doplnením § 11 o odsek 3 tak, ako ho navrhli viaceré výbory. Nemôžeme však súhlasiť s navrhovaným

doplnením § 9 o nový odsek 3, ktorý by znamenal rozpor s - 9 ods. 1 a pripúšťal by časové odchýlky nad ramec rozpočtového roka väčšie ako 6 mesiacov.

Ďakujem. To je všetko.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, faktická poznámka pana spoločného spravodajcu.

Poslanec Š. Harna:

Mám dojem, že pán minister si splietol body s paragrafmi, lebo hovoril som o bodoch, ktoré navrhujem prijať a ktoré navrhujem neprijať. Napríklad bod 9 - to nie je § 9, ale § 11.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem. Otvaram rozpravu o piatom bode. Konštatujem, že do rozpravy sa zatiaľ písomne neprihlásil nikto. Hlásí sa pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Váženy pan predsedajúci,
vážene panie poslankyne,
vážení pani poslanci,

vystupujem s návrhom, aby sa vyňalo zo spoločného hlasovania zamietnutie bodu číslo 18 spoločnej spravodajskej správy. Je to posledný bod na strane 6. V bode 18 sa navrhuje z § 19 vypustiť odsek 4. Odsek 4 hovorí: "Zdrojom rozpočtu štátneho fondu su vlastne príjmy a príjmy z jeho ekonomických aktivít. Ako doplnkový zdroj štátneho rozpočtu môže byť použitá dotácia zo štátneho rozpočtu v rozsahu schvale-

nom zákonom Národnej rady o štátnom rozpočte. Zdroje štátneho fondu a okruh použitia jeho prostriedkov vymedzi zákon, ktorým sa štátny fond zriaďuje." Zdôvodním, prečo navrhujem vypustiť toto ustanovenie § 19.

Prvá veta hovorí, že zdrojom rozpočtu štátneho fondu sú vlastné príjmy a príjmy z jeho ekonomických aktivít. To ustanovujú zákony o jednotlivých fondoch. V každom z týchto zákonov toto ustanovenie je, čiže toto ustanovenie je zbytočné.

Druhá veta hovorí, že ako doplnkový zdroj štátneho fondu môže byť použitá dotácia zo štátneho rozpočtu v rozsahu schválenom zákonom národnej rady o štátnom rozpočte. Upozorňujem, že v tomto prípade ide o nepresnú a nepriamu novelizáciu už platného zákona; napríklad zákona o štátnom fonde Pro Slovakia, kde sa hovorí niečo iné. Tým by sme nepriamo a nepresne novelizovali už platný zákon, ktorý musí napríklad aj táto vláda rešpektovať pri zostavovaní štátneho rozpočtu na budúci rok.

Tretia veta hovorí, že zdroje štátneho fondu a okruh použitia jeho prostriedkov vymedzi zákon, ktorým sa štátny fond zriaďuje. Pokladám to takisto za zbytočné, pretože je to už v dikcii zákonov, ktoré platia.

Preto navrhujem, aby tento bod bol nielen vyňatý zo spoločného hlasovania neprijat, ale aby bol prijatý.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem. Hlasí sa ešte niekto do rozpravy? Pan poslanec Jakus.

Poslanec J. Jakuš:

Vážená Národná rada,
vážení členovia vlády,

mal by som pripomienky k bodu 6 a k bodu 14 v súvislosti so zmenou terminológie "sociálny" a "národný". Pán spoločný spravodajca navrhol obidva body prijať. Tu je jeden problém. V § 7 ods. 4 text znie: "ústredné orgány, obce, štátne fondy, sociálne poisťovne, subjekty". V návrhu, ktorý je navrhnutý prijať, by sa nahradil pojem "sociálne poisťovne" pojmom "národné poisťovne". Prosím vás, to nemôže byť v množnom čísle, a to z toho dôvodu, že aj dnes vláda rokovala o návrhu zákona o národnej poisťovni, ktorý teda budeme prerokovávať. Inak neviem, čo povedia právnici, či môžeme v tomto zákone prejedukovať názov "národná poisťovňa", pokiaľ ešte neexistuje z titulu zákona, lebo ešte neexistuje. Ak by sme to prijali, potom by som prosil, aby v texte bola "národná poisťovňa", nie "národné poisťovne" a musel by sa zmeniť aj celý text "ústredným orgánom, obciam, štátnym fondom, národnej poisťovni, subjekty, ktorým sa poskytujú prostriedky", aby to bolo správne aj po jazykovej stránke. Obdobne je to aj v § 14 ods. 2 pod písm. b/ "rezerva na garancie sociálnym poisťovňam". Tiež to nemôže byť v množnom čísle. Keď to nahradíme slovom "národný", tak by to bolo "rezerva na garancie národnej poisťovni".

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Pan poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážení páni poslanci,
vážené panie poslankyne,

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky preberá na jednej strane osvedčené princípy rozpočtového hospodárenia z doterajšej právnej úpravy, na druhej strane reflektuje očakávané dohodnuté zmeny v rozpočtovom hospodárení súvisiace s prípravou nového štátoprávneho usporiadania, z ktorých najvýraznejšou je uplatnenie princípu rozpočtovej suverenity Slovenska.

Z rozpočtového hospodárenia v tomto i v predchádzajúcom roku, z dôvodu objektívneho očakávania napätosti v štátnom rozpočte, či obecnejšie vo verejných rozpočtoch v roku 1993 je zrejmé, že vláda bude nútená akcentovať okrem iného i režim prísneho, permanentného sledovania výdavkovej i príjmovej zložky rozpočtu s následným prijímaním regulačných i stimulačných opatrení, tým viac, že ako sme počuli, od nového roku prechádza Slovensko na novú daňovú sústavu. O to výraznejšie je odôvodnená i požiadavka upravy odseku 1 § 13, aby vláda Slovenskej republiky predkladala Národnej rade Slovenskej republiky správu o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami raz za štvrtrok namiesto polročného intervalu.

Za rovnako významné z uvedených dôvodov považujem aj zákonné stanovenie spôsobu a rozsahu oprávnení na vykonávanie rozpočtových opatrení, medzi ktoré sa zaraďuje i povolené prekročenie rozpočtu. Preto vítam doplnenie § 11 o ďalší tretí odsek riešiaci uvedený problém.

Naopak, neodporúčam prijať bod 18 spoločnej správy, pretože rámcovanie tvorby zdrojov štátnych fondov, ako ich základné vymedzenie vzťahu napríklad štátneho rozpočtu a zákonov o štátnych fondoch, by na úrovni rozpočtových pravidiel malo byť. Teda prikláňam sa k tomu, čo sme počuli v správe spoločného spravodajcu, aby bod 18 spoločnej správy bol vypustený.

Návrhy v bodoch 8 a 10 považujem na úrovni zákona o rozpočtových opatreniach dostatočne podchytené v bode 9 spoločnej správy v podstate tak, ako to navrhol pan poslanec Harna. Pre Kresťansko-demokratické hnutie považujem návrh zákona o rozpočtových pravidlách za prijateľný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Prosím, hľasi sa pan poslanec Ftačník.

Poslanec M. Ftačník:

Váženy pan predseda,
váženy pan minister,
vážene kolegyne poslankyne,
kolegovia poslanci,

predložený návrh zákona o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v § 3 písm. b/ uvádza, že obsahom statneho rozpočtu su aj financne vzťahy k právnickým a fyzickým osobam. Musím ale konstatovať, že tieto financne vzťahy su v celom návrhu zákona o rozpočtových pravidlách potlačené a preferenciu maju rozpočty jednotlivých rezortov a obcí. Pritom návrh nevytvára možnosti pre zabezpečovanie funkcií štátu aj inými nezávislými subjektami, ktoré by na základe vykonávania verejnoprospešnej činnosti v určitom odbore zis-

kavali aj finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. V § 29 sa uvádza, že rozpočtové a príspevkové organizácie sa zriaďujú na plnenie úloh štátu a obcí alebo na verejnoprospešné činnosti a v odseku 3 je príspevková organizácia definovaná ako nezisková právnická osoba. Na druhej strane v § 27 sa rozpočtové a príspevkové organizácie definujú ako štátne alebo obecne právnické osoby. To znamená, že sa vylučuje možnosť zriaďovať takéto organizácie iným právnym subjektom.

Výnimka z tohto pravidla je fakticky iba § 35, kde je uvedené, že nešťátna právnická osoba napojená na štátny rozpočet hospodári ako príspevková organizácia, ale môže vzniknúť jedine na základe zákona. Tento prípad, ako sa uvádza v dôvodovej správe, sa vzťahuje napríklad na Slovenskú televíziu alebo Slovenský rozhlas a dal by sa v budúcnosti použiť aj na zriadenie napríklad súkromnej vysokej školy zákonom Národnej rady Slovenskej republiky. Ale všetky ostatné súkromne, prípadne cirkevne školy, alebo aj ďalšie verejnoprospešné zariadenia, napríklad zdravotnícke alebo sociálne, ktoré by vznikli na základe zákona o poskytovaní sociálnej pomoci fyzickými a právnickými osobami, ktoré nevznikajú priamo zo zákona, by mohli vzniknúť len ako podnikateľské subjekty.

Taketo poňatie zákona silne eliminuje rozšírenie organizácií neziskového typu a obmedzuje ich len na niekoľko jednotlivých prípadov alebo na neziskové organizácie podriadené štátu. Chcem sa opýtať pána ministra, či podľa neho § 35 možno interpretovať aj tak, že vytvára priestor aj pre tieto neziskové organizácie, ktoré nemajú len verejnoprospešný alebo verejnoprávny charakter, ako má Slovenská televízia, alebo Slovenský rozhlas. V prípade, že by jeho odpoveď bola taka, že to nevytvára priestor pre tieto nešťátne organizácie, pre ktore, myslím si, je potrebné ho vytvoriť v rozpočtových pravidlách, mám na mysli minimalne súkromné a cirkevne školy, ktore dnes podľa vyhlášky ministerstva

školy a vedy poberajú príspevok zo štátneho rozpočtu, sú teda financované aj zo štátneho rozpočtu, bolo by potrebné upraviť § 35, aby bolo možné tieto neštátne organizácie financovať.

Konkrétny návrh by som si dovoľil predložiť, nemám ho celkom presne sformulovaný, skôr ma zaujíma stanovisko ministra financií. Myslel by som, že § 35 by mohol byť doplnený tak, že neštátne právnické osoby, ktoré vznikli zo zákona alebo na základe zákona, lebo, samozrejme, aj cirkevné alebo súkromné školy vznikajú na základe zákona /teda zákon zmocňuje zriaďovať takéto organizácie/ a sú na štátny rozpočet Slovenskej republiky napojené finančnými vzťahmi alebo príspevkom, hospodária ako príspevkové organizácie, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Čiže bolo by to rozšírené znenie § 35, ktoré odovzdám pánovi spravodajcovi v prípade, že pán minister nerozptýli moje obavy, že zákon o rozpočtových pravidlách nevytvára pre tieto organizácie dostatočný priestor.

Chcem ešte povedať vetu, že inak prijatie zákona o rozpočtových pravidlách odporúčam.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Pán poslanec Plesník.

Poslanec J. Plesník:

Vážene kolegyne, kolegovia,
váženy pan predseda, pán,

k bodu 9 spoločnej spravodajskej správy mám len malé spresnenie. V prípade, že by sa prijal pozmenujúci návrh tak, ako je predložený, boli by sme v určitej termínovej ko-

lizii s pôvodným znením § 11 ods. 2, kde by zostalo slovné spojenie "a rozsah". Teda dvakrát by sme vymedzovali, kto bude určovať rozsah rozpočtových opatrení. Preto by som odporučal, aby sa bod 9 vyňal z hlasovania an blok, zamietol sa, a miesto toho aby sa prijala nasledovné znenie § 11: "Odsek 2 Rozsah rozpočtových opatrení, ktoré môže vláda vykonávať, ustanoví zákon o štátnom rozpočte." "Odsek 3 Spôsob oprávnení na vykonávanie rozpočtových opatrení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis." Takto by sme sa v podstate vyhli kolízii.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A.M. Huska:

Ďakujem pekne. Prosím, hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Konštatujem, že sa nehlási nikto. Vyhlasujem teda rozpravu o piatom bode programu za skončenu.

Chce sa k rozprave vyjadriť pan minister Toth?

Minister financií SR J. Toth:

Nie.

Podpredseda NR SR A. M. Huska.

Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pan poslanec Harna?

Poslanec Š. Harna:

Prosil by som 10-minútovú prestávku, aby som mohol niektoré veci prekonzultovať s pánom ministrom.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

S ohľadom na túto požiadavku vyhlasujem 10-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

vyžiadaná 10-minútová prestávka na dohovor medzi pánom ministrom a spravodajcom skončila. Prosím, vráťte sa do rokovacej siene.

Prosím, prezentujte sa.
/Prezentovalo sa 81 poslancov./

Pristúpime k hlasovaniu. Prosím pána spravodajcu, aby postupne uvádzal hlasovanie.

Poslanec Š. Harna:

Ak dovolíte, povedal by som ešte niekoľko slov k rozprave. Pán poslanec Hudec navrhuje vyňať bod číslo 18 na osobitne hlasovanie. O tomto budeme hlasovať osobitne. Ďalej pan poslanec Jakuš hovoril o tom, že národná poisťovňa ešte nie je kodifikovaná a preto sa prihovaral, ak som dobre rozumel jeho poznámke, aby zostal pôvodný text zákona.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Hlásí sa pán poslanec Jakuš.

Poslanec J. Jakuš:

Môžem doplniť? Nebol som celkom pochopený. Nemusi zostať pôvodný text, lebo ani sociálne poistenie nemáme kodifikované, ale s predpokladom, že národná poisťovňa bude, potom navrhujem upraviť text, aby to vyhovovalo aj slovenčine. Teda neuvádzať to v množnom čísle, ale v jednotnom čísle, lebo nebudú národné poisťovne, ale bude jedna národná poisťovňa.

Poslanec Š. Harna:

V tomto duchu sme konzultovali aj s pánom ministrom, ovšem to množné číslo necháme na legislatívcoch. Myslím si, že o tom nie je potrebné hlasovať, pretože je to jazyková úprava, ktorou ešte prejde každý zákon.

Pokiaľ som dobre rozumel pánovi poslancovi Dzurindovi, v podstate súhlasí s tými predloženými návrhmi, ktoré som odporučil schváliť alebo neschváliť an blok. Pán poslanec Ftáčnik svoj návrh po konzultácii s pánom ministrom financií stiahol, takže o tomto návrhu nebudeme hlasovať.

V rozprave vystúpil ešte pan poslanec Plesník. Ak dovoľte, chcel by som k tomu povedať niekoľko slov. Pán poslanec Plesník v podstate upozornil na jednu chybu, ktorá nebola zohľadnená pri hlasovaní vo výbore, že keď prijmeme bod číslo 9, vlastne zaraďujeme do § 11 odsek 3, ale vo výboroch nebol podaný návrh na vyňatie odseku 2, s ktorým je odsek 3, ktorý by sme prijali, kontraverzný. Po diskusii s pánom poslancom Plesníkom, a preto, aby sme opätovne neotvárali rozpravu, pri schvaľovaní navrhнем, aby sme bod 9 vyňali zo

spoločného hlasovania, aby sme ho zamietli a hlasovali o návrhu pána poslanca Plesníka, a to schváliť podľa návrhu pána poslanca odsek 2, ktorý vlastne nahradzuje odsek 3 z návrhu, a neschváliť z návrhu pána poslanca Plesníka návrh na odsek 3. Tým by sme schválili správne znenie § 11.

Pán podpredseda, ak dovolíte, navrhujem, aby sme hlasovali an blok o prijatí bodov, ako som ich uviedol, bez bodu číslo 9. Uvediem ich ešte raz: sú to body 1, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 20 a 21.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 110 poslancov./

Kto je za takto navrhnuté hlasovanie. Spravodajca navrhuje schváliť.

Prosím, pan poslanec Dzurinda, ale pri hlasovaní nemáte prerušovať chod.

Poslanec M. Dzurinda:

Prepáčte, urobil som to len preto, lebo považujem otázku za nepresne položenú. Nech sa presne povie, o čom ideme hlasovať.

Poslanec Š. Harna:

Ideme hlasovať an blok o prijatí bodov, ktoré som uviedol. Sú to návrhy pod bodmi 1, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 20 a 21. Odporúčam ich an blok prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavovalo sa 110 poslancov./

Kto je za návrh, ako ho navrhol pán spravodajca?

/Za návrh hlasovalo 103 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol prijatý, keď 103 hlasovalo za, nikto nehlasoval proti a 7 sa zdržalo hlasovania.

Poslanec Š. Harna:

Navrhujem an blok zamietnuť návrhy obsiahnuté v bodoch 2, 3, 4, 8, 16 a 17 a navrhujem sem zaradiť aj bod 10, pretože tento je v kolízii s bodom 9, o ktorom budeme osobitne hlasovať. Teda ešte raz: body 2, 3, 4, 8, 16, 17 a bod 10. Bod 18, ktorý som pôvodne navrhol schvaliť, na základe vystúpenia pána poslanca Hudeca vynímame a budeme o ňom hlasovať osobitne. Tieto body navrhujem an blok neprijat.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavovalo sa 110 poslancov./

Kto je za návrh pána spravodajcu?

/Za návrh hlasovalo 9 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov./

Poslanec Š. Harna:

Teraz budeme hlasovať o tých bodoch, ktoré sú vyňaté na osobitné hlasovanie. Najprv si dovoľím dať hlasovať o návrhu v bode 11 spoločnej správy. Ako som hovoril, tu ide o formulačné spresnenie, z hľadiska obsahového sa nič nemení. Osobne navrhujem tento bod zamietnuť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 110 poslancov./

Kto je za návrh pána spravodajcu výborov?

Je to návrh, v ktorom navrhuje zamietnuť bod 11. /Šum v sále./ Prepáčte, ale to je celkom presne. Jeho návrh znel: Odporúčam zrušiť, teda neodhlasovať bod číslo 11.

Prosím, pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážené dámy a pán,

myslím, že sa ľahko dohodneme, keď spoločný spravodajca nebude navrhovať, ale odporúčať. Návrhy sú tie, ktoré sú napísané v tých pripomienkach. Hlasuje sa o pripomienkach výborov. Ak spoločný spravodajca navrhne neprijat, musíme hlasovať proti, ak chceme, aby to prijaté nebolo.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, zopakujeme hlasovanie.

Najprv prezentácia.

/Prezentovalo sa 110 poslancov./

Kto je za prijatie tejto pripomienky? Pan spravodajca ju odporúča neprijat.

/Za návrh hlasovalo 11 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasovalo 91 poslancov./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov./

Poslanec Š. Harna:

Budeme hlasovať o bode 9 spoločnej správy. V zmysle toho, čo som povedal, navrhujem tento bod neprijat.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujte sa.
/Prezentovalo sa 109 poslancov./
Spoločný spravodajca odporúča túto pripomienku neprijat.
Kto je za?
/Za návrh hlasovalo 14 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasovalo 76 poslancov./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Poslanec Š. Harna:

Sú tu ešte návrhy pána poslanca Plesníka, ktorý navrhuje, aby v § 11 sa pôvodný odsek 2 nahradil týmto znením: "Rozsah rozpočtových opatrení, ktoré môže vláda vykonať, ustanoví zákon o štátnom rozpočte." Tým by sa nahradil odsek 2 § 11. Odporúčam schvaliť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.
/Prezentovalo sa 112 poslancov./
Kto je za prijatie tohoto návrhu?

/Za návrh hlasovalo 103 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov./

Konštatujem, že návrh je prijatý.

Poslanec Š. Harna:

Ďalší návrh pána poslanca Plesníka na odsek 3 § 11 znie: "Spôsob opatrení na vykonanie rozpočtových opatrení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis." Tento návrh pána poslanca Plesníka neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosim prezentovať sa.
/Prezentovalo sa 105 poslancov./
Kto je za návrh pána spravodajcu neprijatý?
/Za návrh hlasovalo 16 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov./

Konštatujem, že návrh pána poslanca Plesníka nebol prijatý.

Poslanec Š. Harna:

Je tu ešte návrh pána poslanca Hudeca. Vyňali sme z hlasovania aj bod číslo 18 na osobitné hlasovanie, takže ešte o tomto bode spoločnej spravy je potrebné hlasovať. Navrhujem návrh výborov pod bodom 18 neprijatý.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 114 poslancov./

Návrh pána spravodajcu je proti návrhu. Kto je za?

/Za návrh hlasovalo 20 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 85 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Konštatujem, že návrh pána poslanca Hudeca nebol prijatý.

Poslanec Š. Harna:

Tým sme vyčerpali všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zákonu. Je tu ešte návrh na uznesenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci, chcel by som využiť svoje právo vysvetliť, prečo som stiahol svoj návrh späť po dohode s pánom ministrom, ktorý garantoval, že problematika súkromných cirkevných škôl, sociálnych a neštatných zdravotných zariadení je pokrytá súčasným znením § 35. Usudil som teda, že slovo ministra je slovo, ktoré si osobne veľmi vážim, preto som tento návrh stiahol a nežiadam žiadnu úpravu § 35.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán spravodajca.

Poslanec Š. Harna:

Pán predsedajúci, ešte je tu návrh Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý navrhuje prijať uznesenie, ktoré som prečítal. Ešte musíme o ňom hlasovať.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru navrhuje prijať uznesenie nasledovného znenia: "Národná rada Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky resp. ministrovi financií Slovenskej republiky, aby pri spracovaní vyhlášky o rozpočtových a príspevkových organizáciách rešpektoval osobitne postavenie týchto organizácií v rezorte školstva /ide najmä o školy/ a zohľadnil možnosť:

a/ ďalej uskutočňovať kompenzacie príjmov a výdavkov so súhlasom Ministerstva školstva a vedy /alebo Ministerstva financií/ Slovenskej republiky,

b/ motivovať školy, aby získali príjmy tým, že časť príjmov by zostala škole."

Toto je návrh výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru. Moje stanovisko je neprijať tento návrh.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Chcem sa znova opýtať, mám tomu rozumieť tak, že je to súčasť tohoto zákona?

Poslanec Š. Harna:

Nie, to je uznesenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Potom najprv musíme hlasovať o zákone. V súlade s ustanovením § 26 odseku 1 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku.

Najskôr sa prezentujeme.

/Prezentovalo sa 122 poslancov./

Kto je za návrh ako celok?

/Za návrh hlasovalo 118 poslancov./

Kto je proti návrhu ako celku?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 3 poslanci./

Konštatujem, že návrh zákona bol prijatý 118 hlasmi za, jedným hlasom proti a traja sa zdržali hlasovania.

Poslanec Š. Harna:

Ešte by sme mali hlasovať o návrhu výboru na uznesenie ako som ho prečítal.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Pan minister, zaujmete stanovisko?

Minister financií SR J. Toth:

Neodporúčam prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem. Môžeme začať hlasovať.

Prosim, prezentujte sa.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 32 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 69 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Konštatujem, že tento návrh výboru nebol prijatý.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky.

Š i e s t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo.

Materiál k tomuto bodu ste dostali ako tlač číslo 45 a spoločnú spravu výborov ako tlač 45a.

Vládny návrh zákona z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodni minister financií Slovenskej republiky pan Julius Tóth. Prosim ho, aby sa ujal slova.

Minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

jedným z otvorených a doteraz neriešených problémov roku 1992 je financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo, keď sa ani po viacnásobných rokovaníach s ministrom financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v nadväznosti na uznesenie príslušných vlád nepodarilo zabezpečiť účasť štátneho rozpočtu federácie na financovaní tohto vodného diela v roku 1992. Až do roku 1992 bolo financovanie vodného diela v podstate bezproblémové, keď sa do roku 1990 plne zabezpečovalo z prostriedkov federácie, odkiaľ bolo vynaložených celkom asi 12,3 mld korún a v roku 1991 sa na financovaní spolupodieľali federalny rozpočet sumou 450 mil. korún a rozpočet Slovenskej republiky sumou 723,8 mil. korún.

Podľa pôvodného plánu prác a dodávok na rok 1992 bola vyčíslená potreba finančných prostriedkov na výstavbu vodného diela v sume 3,5 mld korún. V priebehu roka 1992 došlo k spresneniu a doplneniu ekonomického a technického charakteru, ktoré sa premieta do finančných potrieb v nevyhnutnom rozsahu, aby bolo možné splniť cieľovú úlohu tohto roku - prehradiť koryto Dunaja, čo sa stalo, napustiť zdrž Hrušov a prívodný kanál, presmerovať plavbu do derivačného kanála a začať so skúšobnou prevádzkou vodnej elektrarne. Spresnenie a zvýšenie finančných potrieb na rok 1992 vyplýva z vývoja cien roku 1992 v rozsahu 2 až 5 %, realizácie technických opatrení, ktoré vyplývajú z plnenia 19 podmienok uložených bývalou Slovenskou komisiou životného prostredia, vodoprávného povolenia a optimalizácie zdrže Hrušov, realizácie doplnujúcich ekologických investícií a z realizácie prác, ktoré mala dokončiť maďarska strana na našom území.

Realizácia uvedených opatrení a stavieb si vyžaduje v tomto roku finančnú čiastku 1 mld korún. Tým sa zvyšuje celková potreba finančných prostriedkov v roku 1992 z 3,5 mld korún na 4,5 mld korún.

Vzhľadom na potrebu minimalizácie ekonomických strát a s prihliadnutím na vysokú rozostavanosť vodného diela a zámer jeho uvedenia do prevádzky v roku 1992 bolo nutné vodné dielo prechodne financovať zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na to, že uvedené výdavky nie sú kryté jeho zdrojmi, predkladám na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov na financovanie vystavby vodného diela Gabčíkovo, v ktorom by sa uvedený problém mal vyriešiť.

V predloženom návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov sa navrhuje vydať štátne dlhopisy v rozsahu 3,5 mld korún. V čase medzi predložením návrhu vládneho zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov na vystavbu vodného diela Gabčíkovo na prerokovanie do Národnej rady a termínom dnešného rokovania Národnej rady sa problémom vystavby vodného diela Gabčíkovo, a to vzhľadom na zvýšenú potrebu finančných prostriedkov v roku 1992 na vystavbu vodného diela, opäť zaoberala vláda Slovenskej republiky. Uznesením vlády Slovenskej republiky z 3. novembra 1992 číslo 846 mi bolo uložené poskytnúť dočasnú finančnú výpomoc zo štátneho rozpočtu na krytie zvýšených potrieb vodného diela Gabčíkovo v roku 1992 v sume 1 mld korún.

V nadväznosti na toto rozhodnutie navrhujem Národnej rade zvýšiť sumu, v ktorej sa majú vydať štátne dlhopisy na financovanie vodného diela v roku 1992, z 3,5 mld na 4,5 mld korún a uvedený zákon s touto zmenou schvaliť.

Záverom by som chcel Národnú radu Slovenskej republiky informovať, že v priebehu roku 1992 do dnešného dňa bola zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky už vynaložená na výstavbu vodného diela suma 3,8 mld korún.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pánovi ministrovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Šebu, aby predniesol správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Šebo:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pan predsedajúci,
vážení členovia vlády,
vážené poslankyne a poslanci,

dovoľte, aby som vám predniesol spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskeho a rozpočtového výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo prideliť predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 15

z 13. októbra 1992 na prerokovanie v lehote do 22. októbra 1992 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody. Koordináciou stanovísk výborov bol citovaným rozhodnutím určený ako príslušný Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo prerokovali v určenej lehote všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol pridelený. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, Národohospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody ho prerokovali 21. októbra 1992. Dňa 22. 10. 1992 prerokoval tento vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený, vyslovili s ním súhlas a odporučili ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť po zohľadnení týchto pripomienok resp. pozmeňujúcich návrhov.

Teraz mi dovoľte, aby som ako spoločný spravodajca výborov zaujal stanovisko k predmetným pripomienkam resp. pozmeňujúcim návrhom.

Odporúčam hlasovať an blok o pripomienkach uvedených v bode 1. Schválením bodu 1 sa vylučuje bod 2. Podobne odporúčam schváliť an blok bod 3. V bode 3 je presnejšia dikcia bodu 4, čiže tým by bod 4 vypadol. Podobne navrhujem hlaso-

vať an blok o bode 5. Nakoľko tento bod obsahuje aj návrh obsiahnutý v bode 6, tým je bod 6 nadbytočný, netreba o ňom hlasovať.

Prosim, aby po ukončení rozpravy dal predsedajúci hlasovať v zmysle môjho predloženého návrhu. Prosim, aby prípadné pozmeňujúce návrhy, ktoré by boli v rozprave, mi boli predložené písomne ihneď po ich prednesení.

Osvojujem si návrh pana ministra, aby sme upravili výšku dlhopisu z 3,5 mld na 4,5 mld korún.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem. Prosim pana poslanca Šebu, aby zaujal miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otvaram rozpravu o šiestom bode programu. Do rozpravy sa zatiaľ písomne prihlasil pan poslanec Harna. Davam mu slovo.

Poslanec Š. Harna:

Vážena Narodna rada Slovenskej republiky,
vážena vláda,
váženy pan minister,
damy a paní,

nevystupujem v rozprave ani s pozmeňujúcim, ani s doplňujúcim návrhom k predloženému návrhu zákona, mám len otázku na pana ministra financií Totha. Narodna rada Slovenskej republiky prijala v tomto roku už dva zákony na vydanie štátnych dlhopisov na krytie schodku štátneho rozpočtu Slovenskej republiky z roku 1991 v celkovej hodnote 8 mld korún.

Vláda je zákonom o štátnom rozpočte na rok 1992 splnomocnená na vydanie štátnych dlhopisov na financovanie komplexnej bytovej výstavby v hodnote 4,2 mld korún. Teraz máme schváliť zákon na vydanie štátnych dlhopisov na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo v hodnote 3,5 resp. podľa návrhu pána ministra v hodnote 4,5 mld korún. Celkove sa v tomto roku emitujú štátne dlhopisy v hodnote 16,7 mld korún.

Podľa mojich informácií sa z 8 mld korún dlhopisov vydaných na krytie schodku štátneho rozpočtu predalo doposiaľ len za 600 mil. korún. Obchodné banky, aj keď by chceli kúpiť štátne dlhopisy, jednoducho nemajú zdroje, teda nemajú voľné peniaze. Nákup štátnych dlhopisov bankami ide na úkor úverových zdrojov bánk. Odčerpáva ich podnikateľskej sfére a ich nedostatok ohrozi aj proces privatizácie. Navyše nás čaká rozpočtový deficit za tento rok v rozsahu asi 10 mld korún. Moja otázka na pána ministra financií znie, koľko z doteraz vydaných štátnych dlhopisov bolo skutočne realizovaných a kde a na akom peňažnom trhu chce vláda realizovať doposiaľ nepredané štátne dlhopisy.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Prosím pána ministra, aby zaujal stanovisko.

Minister financií SR J. Tóth:

Beriem do úvahy to, čo povedal pán Harna, že z dlhopisov, ktoré sme schválili v hodnote 6 a 2 miliardy korún, su predané dlhopisy za 600 milionov korún. Nie je to preto, že

v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike nie sú zdroje. Má to inú podobu, nechel by som ju na pléne Národnej rady Slovenskej republiky verejne prezentovať. Môžem však prehlásiť, že dlhopisy, ktoré sme vydali na výstavbu bytov v hodnote 4,2 miliardy korún, sú predané a som o tom presvedčený, že dlhopisy, ktoré boli na krytie schodku štátneho rozpočtu v hodnote 8 miliárd, budú predané. Sú len technické závary, ktoré bude treba riešiť. Výška úrokov, ktorú sme navrhli, je 8 %, dnes to nie je komerčný základ, podľa ktorého by nám komerčné ústavy mohli túto odkúpiť. Môžem ubezpečiť pána Harnu, že dlhopisy, ktoré vydáme na Gabčíkovo, od okamžiku ich emisie do dvoch týždňov budú rozpredané v plnej miere, pretože tak niektoré domáce peňažné ústavy ako zahraničné peňažné ústavy majú o to mimoriadny záujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne pánovi ministrovi. Vyhlasujem rozpravu o šiestom bode programu za skončenú.

V záverečnom slove sa chce vyjadriť spoločný spravodajca výborov pán poslanec Šebo.

Poslanec J. Šebo:

Vážení pani poslanci,

nakoľko neboli ďalšie pozmeňujúce návrhy, okrem návrhu, ktorý predniesol pán minister, ktorý som si osvojil, odporúčam hlasovať tak, ako som to predniesol. Pozmeňujúci návrh v bode číslo 1, v bode číslo 3, v bode číslo 5 a zmenu výšky dlhopisu z 3,5 miliardy na 4,5 miliardy by som odporučal odhlasovať an blok.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, predstavujeme sa.

/Prezentovalo sa 105 poslancov./

Kto je za takto prednesený návrh pana spoločného správodajcu?

/Za návrh hlasovalo 93 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 3 poslanci./

Konštatujem, že pripomienky boli prijaté, keď 93 hlasovalo za, 9 proti, a 3 sa zdržali hlasovania.

Poslanec J. Šebo:

Prijatím týchto pozmeňujúcich návrhov nie je potrebné teda hlasovať o bode 2, pretože bod 1 ho vylučuje, nie je potrebné hlasovať o bode 4 a nie je potrebné hlasovať o bode 6. Odporúčam hlasovať o zákone ako celku.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Pristupujeme k hlasovaniu o zákone ako celku.

Prosím, predstavte sa.

/Prezentovalo sa 105 poslancov./

Kto je za zákon ako celok?

/Za návrh hlasovalo 95 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržal 1 poslanec./

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie vodného diela Gabčíkovo.

Poslanec J. Šebo:

Ďakujem poslancom za prijatie zákona.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

S i e d m y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Národnej banke Slovenska.

Material k tomuto bodu ste dostali ako tlač číslo 77 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 77a.

Vládny návrh zákona z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodní minister financií Slovenskej republiky pán Tullius Tóth. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Minister financií SR J. Toth:

Vážený pan predseda,
vážený pan predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení pani poslanci,

vláda Slovenskej republiky predklada na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Národnej banke Slovenska. Návrh zákona bol vypracovaný na základe článku 56 Ústavy Slovenskej republiky. Nadväzuje na štatút európskeho systému ústredných bank a Európskej ústrednej banky a na zásady, ktoré určujú formovanie európskeho menového systému. Návrh zákona vycha-

dza z ustanovení zákona číslo 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej, z odporúčaní predstaviteľov Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky a z poznatkov o ústredných bankách priemyselne vyspelých štátov. Návrh zákona vychádza z princípu jednej meny a emisného centra na území štátu.

V dôsledku zmien v štátoprávnom usporiadaní Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky je potrebné zabezpečiť v súlade s novelizovaným článkom 14 ods. 4 ústavného zákona o československej federácii vytvorenie dvoch samostatných republikových emisných bánk ako nástupníckych subjektov s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky a Českej republiky. Základom pre vytvorenie Národnej banky Slovenska by mal byť majetok, práva a povinnosti prevzaté od Štátnej banky česko-slovenskej v súlade s osobitným zákonom o rozdelení majetku Štátnej banky česko-slovenskej vydaným na základe článku 14 ústavného zákona o československej federácii.

Predložený návrh zákona upravuje právne postavenie Národnej banky Slovenska ako ústrednej banky Slovenskej republiky a garantuje jej autonómne postavenie. Z takto určeného postavenia ústrednej banky vyplýva jej nezávislosť na zákonodarnej a výkonnej moci. Národná banka Slovenska bude spolupracovať s vládou Slovenskej republiky a aktívne sa podieľať na formovaní a realizácii peňažnej politiky v prospech neinflačného rastu národného hospodárstva.

Návrh zákona určuje náplň činnosti ústrednej banky a nástroje, ktoré majú zabezpečiť dosiahnutie cieľov menovej politiky štátu. Národná banka Slovenska určuje jednotnú menovú politiku a svojou činnosťou podporuje rozvoj bankovníctva, peňažného a kapitálového trhu na Slovensku, zabezpečuje previazanosť peňažnej a fiškálnej politiky. Národná banka Slovenska okrem poskytovania peňažných služieb vydáva bankove licencie, oprávnenia pôsobiť ako banka, taktiež realizuje operácie so štátnymi cennými papiermi a pôsobí ako depozitná

banka Ministerstva financií Slovenskej republiky, stanovuje požiadavky na povinné minimálne rezervy, diskontnú sadzbu a rozsah operácie na voľnom trhu peňazí. Má výhradné právo vydávať bankovky a mince. Pretože ustanovenia o emisii slovenskej meny sú viazané na rozdelenie česko-slovenskej meny, bude vhodnejšie upraviť podrobnosti o emisii slovenskej meny neskôr. Navrhuje sa upraviť túto problematiku predpisom Národnej banky Slovenska. Predkladaný návrh obsahuje len základné ustanovenia o peňažnej jednotke, o výhradnom práve Národnej banky Slovenska vydávať zákonné peniaze.

Predložený návrh zákona v časti 9 obsahuje ustanovenia o bankovom dohľade a štatnom dozore. Národná banka Slovenska vykonáva bankový dohľad nad činnosťou bánk a iných osôb než bánk, ktoré majú povolenia podľa osobitných predpisov. Úlohou bankového dohľadu je zabezpečiť likviditu bánk a znížiť rizika spojené s činnosťou bank. Vzhľadom na potrebu všeobecnej zavaznosti vykonávacích predpisov banky vo vzťahu tak k právnickým, ako i fyzickým osobám, môže Národná banka Slovenska vydávať všeobecne zavazné právne predpisy ako ministerstvá a iné orgány štátnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Nevyhnutnou súčasťou tohoto zákona sú aj ustanovenia o peňažnej jednotke Slovenskej republiky a naň nadväzujúce prechodné ustanovenia návrhu zákona, ktorých odložená účinnosť je viazaná na prechod česko-slovenskej meny na menu slovensku.

Vážene panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

v mene vlády Slovenskej republiky vás prosím o podporu predloženého vládneho návrhu zákona o Národnej banke Slovenska, ktorou, pokiaľ ju prijmete, vytvárame základ peňažnej

sustavy a finančnej sustavy Slovenskej republiky ako samostatného suverenného štátu.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem panovi ministrovi. Prosim spoločného spravodajcu výborov pana poslanca Jozefa Košnara, aby predniesol správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Košnar:

Váženy pán predseda,
váženy pan predsedajúci,
váženy pan minister,
dámy a pani,

nove štatoprávne usporiadanie, vznik zvrchovanej Slovenskej republiky vyžaduje zriadiť ústrednú banku Slovenskej republiky so všetkými kompetenciami, povinnosťami a právami, ktoré ústredná banka v každom štáte musí plniť. Takéto riešenie v navrhovanom vládnom návrhu zákona má oporu v doterajších legislatívnych normách i v novoprijatej Ústave Slovenskej republiky.

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Národnej banke Slovenska pridelil predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojim rozhodnutím výborom, a to Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Naro-
dohospodarskému a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, pričom koordináciou stanovísk týchto výborov bol poverený Nardo-

hospodársky a rozpočtový výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Všetky výbory v čase, ktorý im bol stanovený, tento návrh prerokovali, vyslovili s ním súhlas a odporučili Národnej rade Slovenskej republiky schváliť ho po zohľadnení pripomienok, ktoré sú uvedené v spoločnej sprave.

Dovoľte mi, aby som zdôvodnil svoj návrh na hlasovanie an blok a návrh na hlasovanie o tých bodoch, ktoré považujem za užitočné vyňať zo spoločného hlasovania.

Ústrednými otázkami, okolo ktorých sa v príslušných výboroch a osobitne v národohospodárskom a rozpočtovom výbore rozvinula diskusia, boli otázky postavenia ústrednej banky či Národnej banky Slovenska, a to z hľadiska jej nezávislosti, autonómnosti ako vo vzťahu k vládnej moci, tak vo vzťahu k zákonodarným orgánom. Táto diskusia bola často dosť rozporná, pričom argumentácia sa niesla približne v tom duchu, že sa beru do úvahy také právne upravy, ktoré v západoeuropských krajinách aj v iných vyspelých demokratických krajinách sveta upravujú postavenie ústrednej banky. Upozorňovalo sa predovšetkým na to, že ústredná banka musí byť bankou nezávislou od všetkých už spomínaných orgánov či inštitútov, že musí byť v zákone explicitne vyjadrené, že kona autonómne, že by bolo užitočné, aby sa v zákone priamo vyjadrilo, že koná v súlade so zásadami otvorenej trhovej ekonomiky so slobodnou konkurenciou, že uprednostňuje efektívnu alokáciu zdrojov, ako aj na to, že orgány národnej banky by mali mechanizmom svojho menovania či ustanovovania vyjadrovať túto nezávislosť.

Príslušné pozmenovacie návrhy, ktoré z takejto kontraverznej diskusie vzíšli, sa potom prejavili v jednoznačných stanoviskách, na ktorých sa zhodli príslušné výbory Národnej rady tak, ako sú uvedené v spoločnej sprave.

Druhý okruh problémov, okolo ktorého sa vo výboroch viedli diskusie, bol okruh problémov, či vyjadrenie, že základnou rozhodujúcou úlohou národnej banky sú jej emisné funkcie, či postačuje vyjadrenie slovnými spojeniami, že jej hlavnou úlohou je starať sa o menovú stabilitu, pričom sa argumentovalo tým, že azda vhodnejší termín by bol starať sa o zdravú menu, miesto menovej politiky hovoriť o úverovo-peňažnej politike a podobne, čo sa opätovne premieta aj v predkladaných pozmeňovacích návrhoch.

Dovoľte mi preto, aby som z tohto pohľadu, ako prebiehala diskusia k záverom, ku ktorým dospeli jednotlivé výbory, odporučil na hlasovanie an blok tieto body zo spoločnej správy: 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 18, 19 a 20. Pretože navrhované pozmeňovacie návrhy v citovaných bodoch v zásade nemia žiadne koncepčné otázky zabudované vo filozofii tohto zákona, vylepšujú alebo spresňujú dikciu, niektoré z nich majú skutočne len charakter odstránenia preklepov a chýb, ktoré sa vyskytli, odporúčam, aby sa o týchto bodoch hlasovalo spoločne a odporúčam pozmeňovacie návrhy v citovaných bodoch prijať.

O ostatných bodoch, t. j. bodoch 1, 2, 3, 5, 11, 12, 13 a 15, práve vzhľadom na dosť rozporne stanoviská a závažnosť týchto pripomienok odporúčam, aby sa hlasovalo osobitne, o každom zvlášť, ak páni poslanci nevznesú iné návrhy o spôsobe hlasovania.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne panovi profesorovi. Prosím, zaujmite miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu o siedmom bode programu. Do rozpravy sa zatiaľ prihlásila pani poslankyňa Guldánová. Dávam jej slovo.

Poslanky: a B. Guldánová:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán predsedaajúci,

zákon o Národnej banke Slovenskej republiky sa zaradí medzi tie zákony, ktoré do značnej miery ovplyvnia fungovanie ekonomiky Slovenskej republiky. Vo všetkých západných demokraciách majú ústredné banky nezávislé postavenie od vlád. Ich konanie je úplne autonómne, a to vyjadruje aj zákon, ktorým sa riadia. Nezávislosť ústredných bánk zdôrazňujú aj maastrichtské dohody, t. j. Protokol o štatúte európskeho systému ústredných bánk a Európskej ústrednej banke, konkrétne kapitola 3, článok 7.

Určením autonómneho postavenia ústrednej banky zo zákona vedenie banky, presnejšie banková rada, sa stane partnerom vlády zodpovedajúcim za úverovo-peňažnú politiku a v širšom zmysle aj za hospodársku politiku vlády. Pretože však v § 12 ods. 1 sa hovorí, že "Národná banka Slovenska podporuje hospodársku politiku vlády", navrhujem vypustiť v § 12 odsek 1 a ostatné odseky prečíslovať podľa správnosti.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Prosím, hlasí sa ešte niekto z poslancov do rozpravy? Pan poslanec Hudec, potom pán poslanec Dzurinda.

Poslanec J. Hudec:

Vážený pan predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážený pán minister,

odpusťte mi, že budem teraz hovoriť trochu dlhšie, ale požiadali ma pracovníci Ústredia pre Slovenskú republiku štátnej banky česko-slovenskej, aby som opätovne predniesol pozmeňovacie návrhy k predloženému textu vládneho návrhu zákona, ktoré /podľa ich mienky a v hlbokom presvedčení, že ide o prospech, či dobrú činnosť tejto inštitúcie/ sú dôležité.

Znenie návrhu predmetného zákona prebera osvedčené ustanovenie terajšieho zákona o štátnej banke česko-slovenskej číslo 22 z roku 1992 Zb. Pritom zohľadňuje novú skutočnosť, že navrhovaná Národná banka Slovenska bude emisnou bankou unitarneho štátu. K niektorým ustanoveniam však pokladám za potrebné predložiť pozmeňovacie návrhy.

Po prvé - v celom texte zákona nahradiť názov "Národná banka Slovenska" názvom "Národná banka Slovenskej republiky." Chcem povedať, že by sme si mali ujasniť terminologickú jednotnosť vo všetkom názvosloví, ktoré sa bude týkať Slovenskej republiky. Máme Národnú radu Slovenskej republiky, máme vládu Slovenskej republiky. Treba si uvedomiť, že Slovensko je teritoriálne územie a nie je štátopravný pojem.

V § 1 ods. 3 v druhej vete je žiadatelne upraviť ustanovenie o oprávnení Národnej banky Slovenskej republiky pôsobiť ako ústredný orgán v rozsahu kompetencií ustanovených týmto zákonom a inými zákonmi. I keď toto oprávnenie má hlavný cieľ umožniť Národnej banke Slovenskej republiky vydávať všeobecne záväzné predpisy v menovej oblasti, ktorú vymedzia konkrétne uvedené zákony, je vhodnejšie použiť for-

muláciu - teda hovorím o pozmeňovacom návrhu druhej vety odseku 3 § 1: "Národná banka Slovenskej republiky pôsobí ako ústredný orgán v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými zákonmi." Odkaz na písmeno 1.

Ďalší návrh: Druhú časť predloženého návrhu zákona treba označiť "Organizácia Národnej banky Slovenskej republiky" a § 5 tejto časti upraviť takto: "Národnú banku Slovenskej republiky tvoria: a/ ústredie so sídlom v Bratislave, b/ pobočky, c/ účelové organizačné jednotky."

Ďalší pozmeňujúci návrh: V § 7 navrhovaný spôsob menovania a odvolávania členov Bankovej rady Národnej banky Slovenskej republiky je veľmi komplikovaný a z hľadiska zabezpečovania úloh bankovej rady nie je celkom prijateľný. Ak má byť banková rada funkčná, jej členovia musia byť menovaní rovnakým spôsobom a na rovnaké časové obdobie. Spôsob, akým je navrhované usporiadanie a menovanie bankovej rady, prináša nielen veľký vplyv vlády na bankovú radu. Nevidíme veľký rozdiel z hľadiska vplyvu vlády na 4 členov menovaných prezidentom a na ďalších menovaných vládou. Podstata vplyvu vlády je tá istá. Ale i rôzne časové obdobie pôsobenia členov bankovej rady zakladá nerovnoprávnosť členov pri rozhodovaní a hlasovaní.

Teda návrh znenia prvých 4 bodov § 7 by bol takýto:

"1. Bankovú radu tvorí guverner Národnej banky Slovenskej republiky, dvaja viceguverneri a ďalší štyria členovia riaditeľstva Národnej banky Slovenskej republiky.

2. Guvernera Národnej banky Slovenskej republiky vymenúva a odvoláva na obdobie uvedené v zákone prezident Slovenskej republiky na návrh vlády Slovenskej republiky.

3. Ostatných členov bankovej rady vymenúva a odvoláva na obdobie uvedené v zákone prezident Slovenskej republiky na návrh guvernéra Národnej banky Slovenskej republiky po prerokovaní s vládou Slovenskej republiky.

4. Funkčné obdobie členov bankovej rady je šesťročné."

V § 7 som navrhol, aby počet členov bankovej rady bol nepárny. Potom nie je nutné dávať guvernérovi zo zákona dva hlasy, stačí ustanovenie, že v prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho. Nakoniec, nemusí to byť vždy guverner. Teda navrhujem v prípade, že sa prijme predošlý pozmeňovací návrh, vyčiarknuť posledné dve vety odseku 1 § 8.

Ustanovenia § 10 a 11 o direktóriu Národnej banky Slovenskej republiky navrhujem vypustiť. V podmienkach unitárnej emisnej banky, v ktorej členmi najvyššieho riadiaceho orgánu bankovej rady sú vylučne jej vedúci pracovníci, by bolo direktórium nadbytočným orgánom nevyhnutne duplujúcim viaceré oprávnenia bankovej rady. V zahraničných bankách je direktórium obvykle pri určitej forme uplatnenia princípov federatívneho usporiadania štátu. Takéto riešenie zrejme prevzala aj Štátna banka česko-slovenská zákonom č. 22 z roku 1992 Zb., kde funkciu direktoria plní Rada riaditeľov federálneho ústredia štátnej banky česko-slovenskej. Výkonným orgánom Národnej banky Slovenskej republiky má byť ústredie a jeho vedúci pracovníci bezprostredne riadiaci príslušné úseky by mali pripravovať a uskutočňovať rozhodnutia Bankovej rady Národnej banky Slovenskej republiky. To nevylučuje, aby sa mohli vytvárať rady riaditeľov, ale takéto možnosti nie je potrebné upravovať v zákone. Namísto toho bude zrejme vhodné zaradiť ustanovenie o zbore poradcov, v znení uvedenom v § 14, a to tak, že by sa tento paragraf zaradil namiesto paragrafov 10 a 11 a následne sa prečíslovali všetky ostatné paragrafy.

Navrhujem štvrtú časť celého návrhu zákona preformulovať. Táto štvrtá časť je totiž neúmerne zúžená. Podľa môjho názoru zákon, ktorým sa má upraviť nielen pôsobnosť emisnej banky, ale aj samotná mena, má obsahovať ustanovenia upravujúce nielen emisiu bankoviek a mincí, ale aj základné atribúty meny. V tomto smere je potrebné zaradiť ustanovenia obsiahnuté v terajšom zákone o štátnej banke česko-slovenskej - citovaný zákon 20 z roku 1952, ktoré boli doň poňaté na základe poznatkov zahraničných emisných bánk a po konzultáciách s medzinárodnými inštitúciami.

Chcem povedať, že tento text, ktorý potom odovzdám pánovi spoločnému spravodajcovi, je pomerne dlhý, no rokovací poriadok si vyžaduje, aby som ho predniesol. Táto časť by sa nazývala "Emisia bankoviek a mincí".

§ 16 - Národná banka Slovenskej republiky má výhradné právo vydávať bankovky, mince, pamätné mince, mince z drahých kovov a mince v osobitnom vyhotovení určené na zberateľské účely /ďalej len "bankovky a mince slovenskej meny"/.

§ 17 - Peňažnou jednotkou v Slovenskej republike je slovenská koruna. Skratka názvu je "SK". Slovenská koruna sa delí na sto halierov. /Ak bude prijatý tento pozmeňujúci návrh, dávam svoj pozmeňujúci resp. doplňujúci návrh, ktorý by rozšíril tento § 17 druhou vetou a znel by: "Z rozhodnutia vlády môže Národná banka Slovenskej republiky emitovať zlatú mincu dukat."/

§ 18 - Národná banka Slovenskej republiky organizuje tlač bankoviek a razbu mincí, ich dodávky od výrobcov v súlade s potrebami peňažného obehu, spravuje zásoby bankoviek a mincí, dozera na ochranu a bezpečnosť do obehu nevydaných bankoviek a mincí a na úschovu a ničenie tlačových dosiek bankoviek, razidiel mincí a neplatných a vyradených bankoviek a mincí.

§ 19 odsek 1 - Platné bankovky a mince vydané Národnou bankou Slovenskej republiky sú zákonnými peniazmi vo svojej nominálnej hodnote pri všetkých platbách na území Slovenskej republiky.

§ 19 odsek 2 - Mince z drahých kovov, pamätne mince a mince v osobitnom vyhotovení určené na zberateľské účely sa môžu predávať za ceny odlišné od ich nominálnej hodnoty.

§ 20 - Národná banka Slovenskej republiky vymieňa na požiadanie poškodené platné bankovky a mince, ktoré vydala, za bankovky a mince nepoškodené pri splnení podmienok stanovených vykonávacím predpisom. Stahuje z obehu a ničí bankovky a mince opotrebované obhom a nahradza ich novymi bankovkami a mincami. Vykonáva kontrolu čistoty peňažného obehu vo vzťahu ku komerčným bankám, poštám a iným právnickým osobám, na ktoré sa vzťahujú povinnosti stanovené vykonávacím predpisom Národnej banky Slovenskej republiky.

§ 21 odsek 1 - Národná banka Slovenskej republiky môže vyhlásiť bankovky a mince, ktoré vydala, za neplatné a stiahnuť ich z obehu.

§ 21 odsek 2 - Spôsob úhrady ich nominálnej hodnoty, dobu určenú na výmenu a zúčtovanie neplatných bankoviek a mincí nepredložených na výmenu v určenej dobe, upravuje vykonávací predpis.

§ 22 odsek 1 - Národná banka Slovenskej republiky podporuje boj proti falšovaniu peňazí, vydáva posudky o falzifikatoch bankoviek a mincí znejúcich na slovenské koruny alebo na cudziu menu, vymieňa si vzory s ostatnými emisnými bankami v zahraničí.

§ 22 odsek 2 - Právnické osoby sú povinné bezprostredne po zistení, že im boli predložené falošné bankovky alebo mince znejúce na slovenské koruny alebo na cudziu menu, odobrať falzifikáty proti potvrdeniu bez náhrady a odovzdať ich ihneď Národnej banke Slovenskej republiky. Právnické osoby sú oprávnené požadovať od osoby, ktorá falšované bankovky alebo mince predložila, aby vierohodným spôsobom preukázala svoju totožnosť. Odobratie falšovaných bankoviek a mincí oznámi právnická osoba, ktorá falzifikát odobrала, orgánom činným v trestnom konaní.

§ 22 odsek 3 - Akékoľvek reprodukcie bankoviek, mincí, šekov, cenných papierov alebo platobných kariet znejúcich na slovenské koruny alebo na cudziu menu, alebo predmety úpravou ich napodobňujúce sa môžu zhotoviť iba za podmienok ustanovených vykonávacím predpisom.

Posledný je § 23 - Národná banka Slovenskej republiky ustanoví právnym predpisom:

a/ nominálne hodnoty, technické parametre a ďalšie náležitosti bankoviek a mincí a ich vydanie do obehu,

b/ postup fyzických a právnických osôb pri prijímaní zákonných peňazí a nakladanie s nimi, ako aj pri prijímaní falšovaných a pozmenených bankoviek a mincí, alebo ak vznikne také podozrenie,

c/ podmienky poskytovania náhrad za necelé a poškodené bankovky a mince,

d/ ukončenie platnosti bankoviek a mincí a spôsob i dobu ich výmeny za ine bankovky a mince,

e/ podmienky, za ktorých možno vyrábať reprodukcie bankoviek, mincí, šekov, cenných papierov alebo platobných ka-

riet znejucich na slovenske koruny alebo na cudziu menu, alebo predmety, ktore ich upravou napodobňuju."

Ak dovolíte, prednesiem ďalší pozmeňujúci návrh k predloženému vládnemu návrhu textu zákona. Ustanovenie o iných obchodoch Národnej banky Slovenskej republiky treba doplniť o osobitný paragraf, ktorý by znel takto: "Narodná banka Slovenskej republiky môže viesť účty a poskytovať ďalšie bankové služby svojim zamestnancom a výnimočne právnickým osobám." Bol by to nový § 27. Teražší § 27 by sa ponechal ako odsek 1 a nový odsek 2 v tomto paragrafe by mal toto znenie.

Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 34. Tento paragraf navrhujem doplniť o nový odsek 2, ktorý by znel: "Narodná banka Slovenskej republiky je oprávnená vyžadovať od bank /odvolanie sa na číslu 4/ a od iných osôb, ktorým udelila povolenie podľa osobitného zákona /odvolanie na číslu 2/ potrebné informácie a podklady. Za tým účelom Narodná banka Slovenskej republiky ustanoví v súlade s osobitným zákonom /odvolavka na číslu 6/, opatrením /odvolavka na číslu 3/ vyhlásenými v Zbierke zákonov metodiku a podmienky na predkladanie požadovaných informácií a podkladov, ktorými vymedzí najmä obsah, formu, členenie, termíny a spôsob odovzdávania informácií a podkladov. Pokiaľ predložené informácie a podklady nezodpovedajú ustanovenej metodike a podmienkam, alebo pokiaľ vzniknú dôvodné pochybnosti o ich správnosti alebo úplnosti, je Narodná banka Slovenskej republiky oprávnená vyžiadať si zodpovedajúce spresnenie alebo vysvetlenie. Ak banka alebo iná osoba, ktorej bolo udelené povolenie podľa osobitného zákona, požadované informácie a podklady nepredloží alebo tieto informácie a podklady su opakované neuplne alebo nespravne, postupuje sa voči bankam podľa osobitného zákona /odvolavka na číslu 4/, voči iným osobám podľa § 45."

Takisto navrhujem vypustiť § 37, ktorý vecne nezapadá do tohto zákona, pretože rieši na jednej strane oprávnenia orgánov štátneho dozoru a na druhej strane podriadenosť bánk a iných osôb než bánk k tomuto dozoru, teda nevzťahuje sa ani na oprávnenia ani na podriadenosť emisnej banky. Ustanovenia o štátnom dozore nad bankami bude potrebné z hľadiska ich podriadenosti zaradiť do pripravovaného zákona o bankách. Pravda, bude potrebné precízne ohraničiť obsah bankového dohľadu a štátneho dozoru, aby sa vylúčili kolízie.

Z titulu zabezpečenia tejto požiadavky navrhujem návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky v tomto znení: "Vláda pripraví a predloží návrh novely zákona o bankach, ide o zákon číslo 21 z roku 1992 Zb., do 1. 3. 1993."

Ďalší pozmeňujúci návrh: V dvanástej časti o spoločných, prechodných a zverečných ustanoveniach treba zaradiť osobitný paragraf, čiže nový § 42 /ostatne by sa prečíslovali/ tohto znenia: "Účty, ktoré viedla štátna banka česko-slovenská k 31. 12. 1992 na území Slovenskej republiky, sa považujú ku dňu účinnosti zákona o Národnej banke Slovenskej republiky za účty vedené Narodnou bankou Slovenskej republiky v súlade s týmto zákonom."

Vychádzam z toho, že pôjde o účty subjektov za Slovensku republiku, ktorých prostriedky podľa územného princípu delenia v zmysle ústavného zákona o delení majetku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky pripadnú bez delenia týmto subjektom.

Ďalší pozmeňovací návrh: V § 50 bude potrebné v prípade schválenia pozmeňovacieho návrhu, ktorý som už citoval, následne upraviť označenie paragrafov, ktoré nadobudnú účinnosť dňom 1. 1. 1993.

Dovolil by som si navrhnúť ešte ďalšie dva, už posledné pozmeňujúce návrhy, nazvem ich písmenom a/ a b/. Íšlo by o nový § 47a, ktorý by hovoril: "Práva a povinnosti z pracovno-právnych vzťahov Štátnej banky česko-slovenskej s pracovníkmi, ktorí majú pracoviská a trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky, prechádzajú na Národnú banku Slovenskej republiky."

Odsek 2 toho istého paragrafu by znel: "Národná banka Slovenskej republiky preberá od Štátnej banky česko-slovenskej práva a povinnosti z pracovno-právnych vzťahov podľa odseku 1, ktoré vznikli pred dňom účinnosti tohto zákona."

Nový § 47b: "Do dňa menovania vedúcich pracovníkov Národnej banky Slovenskej republiky podľa tohto zákona vykonávajú ich funkciu doterajší vedúci pracovníci Štátnej banky česko-slovenskej menovaní prezidentom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky z občanov Slovenskej republiky."

Ešte raz sa ospravedlňujem za moje rozsiahle pripomienky. Viem, že bolo možné ich skôr uplatniť v príslušnom výbore Národnej rady. Žiaľ, tieto pripomienky prišli neskoro a už sa to urobiť nedalo. Napriek tomu som presvedčený, že treba zvážiť obsah týchto pripomienok, a ak vylepšia predloženú právnu normu, myslím si, že ich treba akceptovať.

Ďakujem vam za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem panovi poslancovi a prosím ho, aby svoj návrh odovzdal panovi spoločnému spravodajcovi, pretože ide o veľmi rozsiahly návrh a je pravdepodobne, že niektoré z návrhov budú v kolízii s návrhmi na hlasovanie an blok.

Ďalej sa prihlásil pán poslanec Dzurinda. Predtým má technickú poznámku pan poslanec Sečanský.

Poslanec M. Sečanský:

Pán poslanec Hudec, ak dovolíte, musím položiť otázku, prečo takýto rozsiahly návrh nebol predložený vo výboroch. Inak tento materiál mi je známy, našiel som ho takisto na stole. Nepovažoval som za potrebné posledný deň s nim vystúpiť na plene Národnej rady Slovenskej republiky. Ten, kto ho podával, viem kto ho podával, mal možnosť podať toto prv, aj keď sme nemali veľa času na prerokovanie zákona o bankách.

Su len dve možnosti - predpokladám, že pan minister sa k tomu vyjadrí - alebo an blok zamietneme všetky tieto pripomienky alebo zajtra zasadnú výbory Národnej rady a budú sa normálnou cestou, normálnym legislatívnym postupom zaoberať týmito pripomienkami, ktoré su skutočne nesmierne rozsiahle a podstatne menia predložený vladny návrh zákona o Národnej banke Slovenskej republiky alebo Slovenska.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Váženy pan predsedajúci,
vážení prítomní,

so snahou neduplovať to, čo tu bolo prednesené, dovoľte predniesť nasledujúce pripomienky alebo pozmeňovacie návrhy.

§ 3 odsek 2 - odporúčam zmeniť slova "zverejniť informáciu" na slová "informuje verejnosť."

§ 6 odsek 1 - odporúčam zmeniť "rozhodovanie o menových opatreniach" na "menovo-politické opatrenia".

§ 7 odsek 1 - neodporúčam prijať pasáž zo spoločnej správy pod bodom 9, pretože Narodna banka Slovenska by mala devať členov, z ktorých by pat menovala vláda Slovenskej republiky. Preto odporúčam hlasovať o bode 9 spoločnej správy osobitne.

§ 7 odsek 2 - menovanie členov bankovej rady odporúčam zmeniť nasledovne: "Guvernera menuje prezident na návrh vlády, ostatných prezident na návrh guvernera prerokovaný s vládou Slovenskej republiky."

§ 8 odsek 2 - myslím, že prípady takej dôležitosti, ktoré si vyžadujú jednomyselný súhlas bankovej rady, nemožno riešiť na úrovni rokovacieho poriadku. Buď treba tuto pasáž vypustiť, alebo v zákone taxatívne uviesť prípady takeho rozhodovania.

§ 11 - počet členov direktoria by mal byť určený presne, inak sa prikláňam k tomu, čo tu odznelo - vypustiť.

§ 12 odsek 1 hovorí o tom, že Narodna banka Slovenska podporuje hospodársku politiku vlády, tuisť pani poslankyňa Guldánová o tom hovorila. Odsek 2 zase hovorí, že ulohy § 2 zabezpečuje Narodna banka Slovenska nezávisle od pokynov vlády. Ide o rozporne prístupy, ale najmä implikuje to silnú vladnú kontrolu nad Narodnou bankou Slovenska. Takýto rezultat podporuje aj nasledná pasáž v odseku 4 ukladajúca guvernerovi povinnosť informovať vládu o zaveroch z rokovania bankovej rady. Ide o povinnosť nad rámec aj dnes platných ustanovení. Preto tieto pasáže navrhujem vypustiť.

§ 13 odsek 3 - tento článok implikuje povinnosť guvernéra Národnej banky Slovenska zúčastňovať sa na zasadnutí vlády, pričom dnes má guvernér štátnej banky právo zúčastniť sa. Odporúčam prevziať platný právny stav.

§ 21 - pri určovaní povinných minimálnych rezerv komerčných bánk v Národnej banke Slovenska nie je táto povinnosť zákonom nejako limitovaná, ako je to napríklad v dnešnom zákone číslo 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej v § číslo 30, článkoch 2 a 3 tohoto zákona. Aj tu odporúčam prevziať súčasný právny stav.

V súvislosti s § 25 článkom 1 mám otázku na pana ministra. Mám tomu rozumieť tak, že Národná banka Slovenska vedie účty štatných účelových fondov? Myslí sa tým výlučne, že len Národná banka Slovenska bude mať takúto právomoc?

§ 31 odsek 2 - rámcové zásady platobného styku - odporúčam vypustiť slovo "rámcove". Tieto zásady by mali byť konkrétne.

§ 37 - ustanovenia o štátnom dozore sú veľmi kontroverzné. Ide predovšetkým o to, že ministerstvo kontroluje plnenie zákonov a opatrení, ktoré vydáva Národná banka Slovenska. Jednak ide o duplicitu kontroly, ktorú vidíme, keď sa pozrieme na § 36 odsek 2 písmeno c/ a § 37 tiež odsek 2 písmeno b/, ale opäť aj o možnosť neprimeraného nevhodného subordinačného vzťahu, v rámci ktorého sa Národná banka Slovenska môže dostávať pod priamy vplyv ministerstva a vlády. Preto navrhujem ustanovenie o štátnom dozore vypustiť.

Vážení prítomní, okrem konkrétnych, čiastkových prednesených návrhov považujem za rozhodujúce udržať nezávislosť rodiacej sa Národnej banky Slovenska na vládnej moci aspoň na úrovni stavu, aký platí v Česko-Slovensku dnes, preto

osobitný význam prikladám pozmeňovacím návrhom smerujúcim práve do uvedenej oblasti.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec.

Poslanec I. Surovy:

Mal by som prosbu na pána kolegu Dzurindu, keby bol taký láskavý a zúčastňoval sa výborov. Tak by nemusel vystupovať tu, na pléne, dávať nové návrhy a pripomienky a mohli by sa tieto veci riešiť tak, ako sa majú, aký je postup v Národnej rade Slovenskej republiky.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, pán Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán poslanec, beriem si váš návrh k srdcu a budem sa usilovať, aby moja účasť vo výbore bola čo najlepšia. Nemyslím si, že je zlá, nepremrhal som nikdy čas, ktorý bol. Ale fakt je aj ten, že výbory sa často zvolávajú na poslednu chvíľu, programy často kolidujú, niekedy je komisia pre dohľad nad privatizáciou, včera zase bola Jihlava. Jednoducho niekedy nie je možné zúčastniť sa. V deň, keď zasadal náš výbor k tejto téme, na polovici programu som dokazal byť, na druhej nie. Takže to treba brať v dobrom.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Kedže nie, vyhlasujem rozpravu o siedmom bode programu za skončenu.

Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister Tóth?

Minister financií SR J. Tóth:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Slovenská národná rada,

zákon o Národnej banke Slovenska prechádzal veľmi dlhým prípravným konaním. Boli do toho zapojení odborníci Slovenskej republiky a Českej republiky. Boli k dispozícii všetky zákony o narodných bankách Rakúska, Švajčiarska, Nemecka, Francúzska. Hlavnú otázku, či Národná banka Slovenska bude mať dost kompetencií na svoju samostatnosť, podľa nášho názoru zákon v plnej miere zohľadňuje. Zákon o národnej banke bol preložený do angličtiny a pred mesiacom v pracovnej podobe prekonzultovaný s Medzinárodným menovým fondom. Ani jedna z inštitúcií nezistila veci, ktoré tu boli spomenuté, že obmedzujeme práva národnej banky, ak ide o dohľad štátu nad touto bankou. Slová o tom, že Národná banka Slovenskej republiky je povinná vykonávať zámery hospodárskej politiky vlády, sú aj v zákone o švajčiarskej národnej banke. Rozdelenie právomocí a kompetencií, čo má kontrolovať ministerstvo financií a čo má kontrolovať národná banka, je aj v iných krajinách, aj v Nemecku. V Maďarsku vytvorili osobitný úrad na kontrolu činnosti komerčných bank len z toho dôvodu, že štát má povinnosť uhrádzať subjektom, ktoré vkladali peniaze do komerčných bánk, možné straty, ktoré vzniknu likvidáciou týchto peňažných ústavov.

Dnes vieme, a vie to aj okolitý svet, že bankovní úradníci, aj keď majú rozhodnutie o bankovej činnosti, o tom, ako vykonávať bankové operácie, mnohokrát - a nechodme ďaleko, stačí na Slovensko - možno porušujú vlastné predpisy, a preto ministerstvo financií, štát musí kontrolovať ich vlastné domáce predpisy, ich vzťah ku klientom a uverovopeňajúcu politiku týchto bánk. Nejde o zásah do ich činností, nejde o zásah do splnomocnenia, ktoré vydala štátna banka. Keď štátna banka česko-slovenská vydáva povolenie na zriadenie a činnosť príslušnej komerčnej banky, má právo sa vyjadrovať a vyjadruje sa.

Z toho dôvodu plne súhlasím s návrhmi, ktoré odporučal pán profesor Košanár na prijatie hlasovaním an blok. Ostatné návrhy, ktoré tu boli prednesené v diskusii, neodporúčam prijať.

Ďalej by som chcel povedať, že pokiaľ sa týka návrhov číslo 1, 2 a 5, odporúčam ich neprijať, pretože stabilita meny, menová politika, sú zaužívané, bežné, svetové názvy. Nemôžeme si vymýšľať niektoré názvy, ktoré v slovenčine pekne znejú, ale pri preklade do iného jazyka nám môžu spôsobovať osobitné ťažkosti. Menová politika štátu je známa dnes i technikovi, nemusí byť odborníkom v peňažníctve. Stabilita meny takisto je každému jasná. Prosím vas, nemeňme to, o čom sa šesť alebo sedem hodín diskutovalo a boli na to prizvaní aj zahraniční odborníci.

Pokiaľ ide o bod 11, to je § 7 odsek 2, súhlasíme s tým, aj keď to tu nebolo povedané, aby sa z textu vypustili slova "z vedúcich pracovníkov národnej banky". Potom je pripomienka číslo 12 už nezačínajúca, neúčinná, pretože sa rieši v bode 11. Takisto súhlasíme s tým, aby sa v 7 - to je pripomienka v bode 13 spoločnej spravodajskej spravy - vypustil z textu výraz "z vedúcich pracovníkov Národnej banky Slovenska".

Teda to zhrniem, aby pan spoločný spravodajca mal v tom jasno. Neodporúčam prijať zmeny, ktoré sú obsiahnuté v bodoch 1, 2, 3, 5 a 15 spoločnej spravy. Suhlasím s tým, aby sa z § 7 odsek 2 vypustili slova "z vedúcich pracovníkov", takisto suhlasím s tým v bode 13 spoločnej spravodajskej spravy, to je k § 7 odsek 3. Keď prijmete pripomienku v bodoch číslo 11 a 13, je nezaujímavá pripomienka číslo 12.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Žiada si záverečné slovo pan spoločný spravodajca výborov?

Poslanec J. Košnar:

Vážena Národná rada,

veľké množstvo pozmeňujúcich návrhov, osobitne blok pozmeňujúcich návrhov prednesených kolegom poslancom Hudecom, si vyžaduje veľmi starostlivé zváženie, posúdenie a vyjadrenie predkladateľa a ich spracovanie po poradách s legislatívcami tak, aby nevznikol právny zmatok, že niečo akceptujeme z pôvodného, niečo z iného. Nepovazujem preto za dosť dobre možné, aby sme dnes mohli pristúpiť k hlasovaniu o pozmeňujúcich návrhoch, a tým menej potom o návrhu zákona ako celku. Odporúčal by som, aby pan predsedajúci zvážil ďalšie pokračovanie schôdze buď nasledujúcim bodom programu alebo ukončením dnešného dňa schôdze s tým, že predložíme kompletnú spravodajskú spravu s pozmenujúcimi návrhmi vtedy, kedy ju dokážeme stihnúť. Neviem povedať, či to bude rano, alebo to bude okolo obeda, takže to dnes odhadnúť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. S faktickou poznámkou sa hlási pán profesor Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

s veľkou pozornosťou som počuval komplexný návrh pána poslanca Hudeca a myslím si, že ten návrh mení celkovú filozofiu návrhu, ktorý je predložený. Myslím si, že treba sa vecne rozhodnúť. Stotožňujem sa s tým, čo povedal pán predseda ústavnoprávneho výboru, že by sme mali potom všetky tieto pripomienky znova prerokovať vo výboroch, ktorým bol vládny návrh zákona prikázaný. Odporúčam, aby sme meritórne rozhodli, či do vládneho návrhu zapracovať všetky pripomienky, ktoré sú predmetom diskusného príspevku a pripomienok pána poslanca Hudeca. Osobne som toho názoru, že by sme ich zapracovať nemali, pretože dostaneme sa k istému - dalo by sa povedať - nie celkom čistému zákonu. Mnohé pripomienky sa týkajú technických záležitostí, podrobností, ktoré do zákona o Národnej banke Slovenska alebo Slovenskej republiky nepatria, ktoré patria do subzakonných noriem. Takže, mali by sme vlastne procesuálne o tejto záležitosti rozhodnúť. Nedomnievam sa, že by sme to mali križiť, pinzetovým princípom dačo vybrať, dačo schváliť, dačo neschváliť, lebo mení sa filozofia návrhu zákona o Národnej banke Slovenskej republiky.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Pán profesor, mam tomu rozumieť tak, že navrhujete, aby sa návrh pána Hudeca an blok neprijal?

Poslanec H. Kočtúch:

Áno.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Pan spoločný spravodajca, chcete k tomu zaujať stanovisko?

Poslanec J. Košnár:

Pán predsedajúci, myslím, že to bol procedurálny návrh, o ktorom sa podľa rokovacieho poriadku rozhoduje hlasovaním bez rozpravy, takže vzdávam sa svojho vyjadrenia.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Dobre, ďakujem. Neostáva nám ine, ako preveriť skutočnú rozhodovaciu vôľu v našom parlamente.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 111 poslancov./

Prosím, keby pán spoločný spravodajca prípadne formuloval návrh pána poslanca Kočtucha. Alebo ho chce formulovať pán poslanec Kočtúch?

Poslanec H. Kočtúch:

Navrhujem procedurálne postupovať tak, že inkorporovanie návrhu pána poslanca Hudeca do pôvodného vládneho návrhu z hľadiska inej filozofie je neustrojne, preto ho treba zamietnuť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Dobre, čiže návrh zamietnuť ako celok.

Prosim, návrh znie, aby návrh pana poslanca Hudeca nebol prijatý.

Prosim, kto je za neprijatie?

/Za neprijatie hlasovalo 21 poslancov./

Budeme sa znova prezentovať.

/Prezentovalo sa 108 poslancov./

Kto je za návrh pana poslanca Kočtucha?

/Za návrh hlasovalo 56 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 24 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 28 poslancov./

/Hlasy z plena spochybňujúce výsledok hlasovania./

Vážení, pretože je kolízia názorov, navrhujem, aby sme hlasovali o tomto návrhu znova, teda o návrhu pana profesora Kočtucha, aby bol zamietnutý návrh pana poslanca Hudeca.

Prosim, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 112 poslancov./

Pan poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Pan predseda, odporúčam, aby sme jednoznačne hlasovali o otázke, či plenum odporúča zaoberať sa balikom pozmenujúcich návrhov pana Hudeca alebo nie. Len takáto otázka nás jednoznačne privedie k výsledku.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Mam dojem, že v obidvoch prípadoch ide o jednoznačnú informáciu. Koniec-koncov ide o to, či tak rozsiahly návrh zmien môžeme este zapracovať v tomto slova zmysle. Musíme si zároveň uvedomiť, že ide o rozhodnutia, ktoré umožnia alebo neumožnia prípravu. Nechcem ďalej ovplyvňovať. Ak dovolíte, znova budeme opakovať hlasovanie.

Prezentujte sa.

/Prezentovalo sa 113 poslancov./

Budeme hlasovať o návrhu profesora Kocútucha. Návrh profesora Kocútucha znel, aby sa zamietlo prijatie návrhu pána poslanca Hudeca. Hlasujeme teda za návrh profesora Kocútucha.

Kto je za?

/Za návrh hlasovalo 60 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 25 poslancov./

Konstatujem, že návrh pána poslanca Kocútucha bol prijaty.

Prosim, pan spoločný spravodajca.

Poslanec J. Kosnar:

Váženy pan predsedaajúci,

pozmennovacie návrhy, ktoré predniesol pan kolega Dzurinda, vyžadujú tiež istý čas na to, aby mohli byť spracované. Je to asi 16 alebo 17 ďalších pozmennovacích návrhov, preto požadujem, aby bol daný časový priestor na ich posúdenie.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Vážení, je tu jednak návrh, aby sme skončili teraz a ráno v prvom bode by sme hlasovali o celkovom návrhu alebo dáme 15-minútovú prestávku a potom budeme hlasovať.

Pán Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Vážený pán podpredseda,

prihováral by som sa za rannú alternatívu, lebo nemám dobrý pocit ani z toho, že sme zabili návrh pána Hudeca. Pozrel som sa, kedy som mal možnosť dostať do rúk návrh zákona. Dostal som ho deviateho, v pondelok, a aj to som si bol poň iniciatívne sám. Kolegovia vo výbore ho dostali 10. novembra ráno a 11. večer bol o tom diskurz. Pýtam sa, či skutočne to považujeme za dostatočne dlhý čas na pripomienkovanie takého dôležitého návrhu zákona. Teda radšej sa tomu venujme zodpovedne, dnes skončíme a ráno sa k tomu vráťme.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Dobre, v poriadku. Chcem len upozorniť, že berme vždy do ohľadu kontext času, to znamená, že pracujeme v tak hektickom čase, že musíme stihnúť do 1. 1. všetky problémy.

Končíme dnešnú schôdzu. Zajtra začneme o 9.00 hodine a prvým bodom bude hlasovanie po informácii pána spoločného spravodajcu.

Ďakujem.

Druhý deň rokovania
8. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
18. novembra 1992

Podpredseda NR SR A. M. Húskai

Vážené damy,
vážení páni,

pokračujeme v rokovaní 8. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Najprv sa budeme prezentovať.
/Prezentovalo sa 87 poslancov./

Budeme pokračovať v hlasovaní o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch poslancov k vládному návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Národnej banke Slovenska. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Košnára, aby uvádzal hlasovanie.

Poslanec J. Košnár:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
páni poslanci,
dámy a páni,

po spracovaní všetkých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré odzneli vo včerajšej rozprave, odporúčam takýto postup pri hlasovaní: Odporúčam najprv hlasovať o tých pozmeňovacích návrhoch, ktoré sú uvedené v spoločnej správe výborov, tlač číslo 77a, ktorú máte od včera k dispozícii písomne. Potom navrhujem hlasovať osobitne o každom pozmeňovacím návrhu, ktorý predniesli páni poslanci v rozprave.

Pokiaľ ide o hlasovanie o návrhoch zo spoločnej správy v tlačí 77a, prosím, aby ste zvážili tento návrh: Odporúčam an blok hlasovať o bodoch spoločnej správy 4, 6, 7, 8, 14, 16, 17, 18, 19 a 20. Odporúčam, aby sme o návrhoch pod ostatnými číslami v spoločnej sprave hlasovali o každom osobitne. Po prerokovaní týchto návrhov by sme hlasovali o dodatočných pozmeňovacích návrhoch, ktoré odzneli v rozprave.

Pokiaľ ide o návrh hlasovať o príslušných bodoch an blok, ide takmer vo všetkých prípadoch o návrhy, ktoré vecne nemenia zmysel príslušného ustanovenia, len spresňujú alebo štylisticky upravujú príslušné znenie, pričom niektoré pozmeňovacie návrhy evidentne odstraňujú chyby, ktoré sa stali pri prepisovaní spoločnej správy, keď upravujú alebo uvádzajú na správnu mieru odvolávky na číslo toho či onoho paragrafu. Prosím teda, pán predsedajúci, aby ste nechali rozhodnúť, či budeme postupovať podľa tohoto navrhnutého spôsobu.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Myslím, že o tom nemusíme hlasovať.

Poslanec J. Košnár:

U všetkých bodov spoločnej správy navrhnutých na hlasovanie an blok odporúčam schvaliť navrhnuté zmeny a doplnky.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, predstavíme sa.

/Prezentovalo sa 109 poslancov./

Kto je za tento návrh odhlasovania všetkých pripomienok an blok?

/Za návrh hlasovalo 83 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Teraz pristúpime k hlasovaniu o každom z ďalších bodov osobitne. Bod číslo 1 sa týka § 2. Ide o nahradenie slov "stability meny" v prvej vete slovami "zdravej úverovo-peňažnej politiky". Predkladateľ neodporúča alebo nesúhlasí s takouto úpravou. Ponechávam na rozhodnutie Národnej rady, či to prijať alebo nie.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 111 poslancov./

Navrhujem, aby sme hlasovali o návrhu pana spoločného spravodajcu o zmene názvu "mena" za "peňažno-menové operácie". Chcem len zdôrazniť, že pán spoločný spravodajca navrhol neprijať tento návrh.

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 9 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 86 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Ďalší pozmeňujúci návrh sa týka § 2 písm. a/. Podľa tohto pozmeňujúceho návrhu sa navrhuje doterajší text spresniť a nahradiť ho týmto textom: "zabezpečuje zdravu uverovopeňažnú politiku a devizovú pozíciu Slovenskej republiky". Vzhľadom na to, že je tu súvzťažnosť s § 2, s dikciou, o ktorej sa už hlasovaním rozhodlo, predkladateľ neodporúča tento pozmeňujúci návrh prijať. Opätovne to nechávam na rozhodnutie pánov poslancov.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, prezentujte sa.

/Prezentovalo sa 110 poslancov./

Kto je za návrh, ktorý pán spravodajca neodporúča prijať?

/Za návrh hlasovalo 8 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 92 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Pozmeňujúci návrh pod číslom 3 sa tiež týka § 2 písm. d/, v ktorom ústavnoprávny výbor a národohospodársky a rozpočtový výbor navrhujú slovo "dozor" nahradiť slovom "dohľad" a slová "bankového systému" nahradiť slovami "uverovopeňažného systému". Predkladateľ - pán minister financií neodporúča tento návrh prijať, ja mám odporúčajúce stanovisko.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavilo sa 115 poslancov./

Kto je za návrh uvedený v spoločnej správe? Pán spravodajca ho odporúča prijať.

/Za návrh hlasovalo 23 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 84 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Pod číslom 5 v spoločnej správe je pozmeňujúci návrh týkajúci sa § 6 ods. 1, kde výbory navrhli v druhej vete slovo "menovu" nahradiť slovami "uverovo-peňažnú". Pán minister ako predkladateľ nesuhlasí s takouto zmenou, ja to ponechávam na rozhodnutie pánov poslancov.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavilo sa 115 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

/Za návrh hlasovalo 14 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 90 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Ďalší pozmeňujúci návrh je v spoločnej správe pod bodom 9. Tyka sa § 7 ods. 1, kde sa navrhuje v texte číslicu 3 nahradiť číslicou 4. Ide o počet ďalších členov bankovej rady okrem guvernéra a viceguvernérov. Stanovisko predkladateľa, pána ministra Tótha je neprijat tento návrh. Stotožňujem sa s ním.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 117 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 9 poslancov./

Kto je proti návrhu?

/Proti návrhu hlasovalo 102 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Ďalej v spoločnej správe nasledujú body 10, 11 a 12. Všetky tri sa týkajú § 7 ods. 2. Vzhľadom na to, že pozmeňujúci návrh pod číslom 12 je komplexný a upravuje celé znenie príslušného odseku, budeme hlasovať najprv o tomto odseku. V prípade, že tento pozmeňujúci návrh bude prijatý, stáva sa bezpredmetným hlasovanie o bodoch 10 a 11. Teda pod bodom 12, ktorý sa týka § 7 ods. 2, je navrhnutá zmena, ktorá by znenie § 2 upravila takto: "Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády Slovenskej republiky /ďalej len "vláda"/ po schválení Národnou radou Slovenskej republiky." Predkladateľ, pán minis-

ter Tóth, i spoločný spravodajca odporúčajú tento pozmeňujúci návrh prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, predstavíme sa.
/Prezentovalo sa 117 poslancov./
Kto je za prednesený návrh?
/Za návrh hlasovalo 101 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasovalo 13 poslancov./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržali 3 poslanci./

Konštatujem, že návrh bol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Tým sa pozmeňujúce návrhy pod číslom 10 a 11 stávajú bezpredmetnými. Je tu ďalej pozmeňujúci návrh spoločnej správy pod bodom 13, ktorý sa týka § 7 ods. 3, podľa ktorého sa navrhuje z textu vypustiť slová "z veducich pracovníkov Národnej banky". Predkladateľ pán minister Tóth, i spoločný spravodajca odporúčajú tento pozmeňujúci návrh prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, predstavíme sa.
/Prezentovalo sa 116 poslancov./
Kto je za tento návrh?
/Za návrh hlasovalo 101 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu nehlasoval nikto./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Posledný pozmeňujúci návrh zo spoločnej správy je pod bodom 15. Týka sa § 8 ods. 1, podľa ktorého sa navrhuje z textu vypustiť štvrtú vetu "Pri hlasovaní má guvernér dva hlasy." Ostatný text príslušného odseku je bez zmeny. Predkladateľ i spoločný spravodajca odporúčajú túto zmenu prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 119 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

/Za návrh hlasovalo 104 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 11 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 4 poslanci./

Konštatujem, že tento návrh bol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Teraz budeme hlasovať o ďalších pozmeňujúcich návrhoch, ktoré nie sú uvedené v texte spoločnej správy vzhľadom na to, že boli prednesené včera v rozprave.

Prvý pozmeňujúci návrh sa týka § 12. Predložila ho pani poslankyňa Guldanová a tiež pán poslanec Dzurinda, ktorí navrhujú v § 12 vypustiť odsek 1 a ostatné prečíslovať. Predkladateľ pán minister Tóth nesuhlasí, spoločný spravodajca odporúča schváliť navrhovanú zmenu.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 117 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

/Za návrh hlasovalo 45 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Ďalší pozmeňujúci návrh prednesený pánom poslancom Dzurindom sa týka § 3 ods. 1. Navrhuje slová "zverejniť informáciu" nahradiť slovami "informovať verejnosť". Predkladateľ, pán minister Tóth nesúhlasí, spoločný spravodajca neodporúča tento návrh prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 117 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

/Za návrh hlasovalo 18 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 84 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Ďalší pozmeňujúci návrh predložený pánom poslancom Dzurindom sa týka § 6 ods. 1. V tomto odseku navrhuje slová "o menových opatreniach" nahradiť slovami "o menovo-politických opatreniach". Predkladateľ, pán minister nesúhlasí, spoločný spravodajca neodporúča tento pozmeňujúci návrh prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 114 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

/Za návrh hlasovalo 11 poslancov./

Kto je proti predloženému návrhu?

/Proti návrhu hlasovalo 94 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Vzhľadom na to, že sme v predchádzajúcom hlasovaní rozhodli o otázke menovania guvernéra a viceguvernérov, stávajú sa príslušné návrhy, ktoré boli predložené k tejto veci, bezpredmetnými na hlasovanie.

Nasledujúci pozmeňujúci návrh, ktorý predniesol pán poslanec Dzurinda, sa týka § 12 ods. 4. Pán poslanec Dzurinda navrhuje vypustiť tento odsek z § 12. Predkladateľ, pán minister Tóth nesúhlasí, ja ponechávam rozhodnutie na poslancov.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujte sa.

/Prezentovalo sa 107 poslancov./

Je tu ešte faktická pripomienka, ale poznamenávam, že prebieha hlasovanie.

Poslanec M. Dzurinda:

Pán predsedaajúci, prihlásil som sa preto, lebo mám pocit, že nebola presne formulovaná dikcia tohoto pozmeňovacieho návrhu. Mám pocit, že som skôr navrhoval v zmysle od vypustenia k podmienenosti, že sa môže zúčastňovať rokovaní.

Poslanec J. Košnár:

Pán poslanec, to je predmetom ďalšieho pozmeňovacieho návrhu. Tento pozmeňovací návrh sa týka vašej pripomienky, ktorá znie tak, že ide o rozporné pristupy v § 12, ale najmä, že to implikuje silnú vládnu kontrolu nad národnou bankou. Takyto výsledok podporuje aj následná pasáž v odseku 4 ukládajúca guvernérovi povinnosť informovať vládu o záveroch z rokovania bankovej rady. Ide o povinnosť nad rámec aj dnes platných ustanovení, preto tieto pasáže navrhujem vypustiť. Teda k § 12 ods. 4 z vášho návrhu vyberame to, čo sa týka tohoto odseku, t.j. návrh na vypustenie ods. 4.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 107 poslancov./

Kto je za tento návrh?

/Za návrh hlasovalo 23 poslancov./

Kto je proti návrhu?

/Proti návrhu hlasovalo 74 poslancov./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnar:

Ďalší pozmeňujúci návrh prednesený panom poslancom Dzurindom sa týka § 13 ods. 3. Pán poslanec Dzurinda navrhuje v tomto odseku slová "sa zúčastňuje" nahradiť slovami "môže sa zúčastniť". Pán minister Tóth za vládu nesuhlasí s touto zmenou, ja odporúčam túto zmenu schváliť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Prosím, prezentujeme sa.
/Prezentovalo sa 116 poslancov./
Kto je za návrh?
/Za návrh hlasovalo 43 poslancov./
Kto je proti?
/Proti návrhu hlasovalo 63 poslancov./
Kto sa zdržal hlasovania?
/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že návrh nebol prijatý.

Poslanec J. Košnar:

Ďalší pozmeňujúci návrh kolegu Dzurindu sa týka § 31 ods. 2 písm. a/. Navrhuje z tohoto písmena vypustiť slovo "ramcove". Predkladateľ pán minister Toth nesuhlasí, spoločný spravodajca neodporúča tento návrh prijať.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavilo sa 118 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 16 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 90 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Posledný pozmeňujúci návrh predložený tiež pánom poslancom Dzurindom sa týka § 37 o štátnom dozore. Pán poslanec Dzurinda navrhuje § 37 o štátnom dozore vypustiť a ostatné paragrafy potom prečíslovať podľa poradia. Predkladateľ, pan minister Toth nesuhlasí s takouto zmenou, spoločný spravodajca ponecháva na úvahy pánom kolegom a pani kolegyňiam.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Prosím, predstavíme sa.

/Predstavilo sa 117 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

/Za návrh hlasovalo 32 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 72 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol prijatý.

Poslanec J. Košnár:

Vážené kolegyně a kolegovia, tým sme vyčerpali všetky pozmeňujúce návrhy obsiahnuté v spoločnej správe i prednesené vo včerajšej rozprave. Môžeme teda hlasovať o návrhu zákona ako celku.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

V súlade s ustanovením s § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku.

Prosim, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 115 poslancov./

Kto je za predložený návrh ako celok?

/Za návrh hlasovalo 104 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 7 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 4 poslanci./

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Národnej banke Slovenska.
/Potlesk./

Ďakujem pekne pánovi spoločnému spravodajcovi.

Ó s m y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní vlastníctva na účely upravy majetkových vzťahov a vyporiadani majetkových narokov v poľnohospodárskych družstvach.

Materiál k tomuto bodu ste dostali ako tlač číslo 50 a spoločnú správu výborov ako tlač číslo 50a.

Vládny návrh zákona z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodni pani ministerka Tóthová. Prosím, aby sa ujala slova.

Chcem zároveň ospravedlniť pánov ministrov, ktorí sa teraz nezúčastňujú rokovania, vrátane pána ministra Bacu, pretože ako poslanci plnia svoju povinnosť vo Federálnom zhromaždení. Ďakujem.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedaajúci,
vážený pán predseda Národnej rady,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som na základe požiadania pána ministra Bacu, ktorý sa nemôže tejto schôdze zúčastniť z už uvedeného dôvodu, a na základe poverenia vlády Slovenskej republiky uviedla vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní vlastníctva na účely úpravy majetkových vzťahov a vysporiadaní majetkových nárokov v poľnohospodárskych družstvách.

Jedným z princípov takzvaného transformačného zákona, t.j. zákona číslo 42 z roku 1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a o vysporiadaní majetkových nárokov v družstvách, bol princíp rýchlosti premeny majetkových pomerov. Z tohto dôvodu preukazovanie vlastníctva resp. na preukazovanie vlastníctva bola predpísaná krátka trojmesačná lehota, ktorá bola nevyhovujúca najmä pre pomery na Slovensku, pretože táto lehota bola neprimeraná stavu evidencie pozemkového vlastníctva u nás a vyradila z procesu transformácie poľno-

hospodárskych družstiev veľký počet najmä menších vlastníkov. Vieme, že už aj v predvolebnej kampani, ako aj počas ďalších mesiacov občania na túto skutočnosť veľmi kriticky poukazovali predkladaním plne akceptabilných argumentov. Tento nedostatok bol sčasti napravený novým § 33 ods. a/, podľa ktorého môže Národná rada Slovenskej republiky ustanoviť podrobnosti o spôsobe a lehote preukázania už uplatneného právneho nároku vlastníkov, ktorí ho nemohli preukázať v predpísanej lehote podľa § 14 písm. b/.

Avšak vzhľadom na to, že časť družstiev umožňuje svojim oprávneným osobám preukázanie vlastníctva aj neskôršie, napríklad po ukončení dedičského konania s tým, že majetkový podiel pripadajúci z transformácie na takýto majetok im bude priznaný dodatočne, avšak vo viacerých družstvách sú v tejto veci pochybnosti, je v záujme úspešnosti a prijateľnosti transformácie družstiev taký stav, aby bol navrhnutý autoritatívny spôsob, ktorý by usmernil postup všetkých družstiev v tejto otázke. Za takýto autoritatívny postup resp. za taketo autoritatívne usmernenie považujem predložený vládny návrh zákona.

Vážené panie poslankyne,
vážení paní poslanci,

chcela by som zdôrazniť, že v predloženom návrhu zvolený spôsob riešenia v žiadnom prípade neblokuje priebeh privatizácie a je v plnom súlade s predvídaným spôsobom transformácie uvedeným v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky. Z tohoto dôvodu odporúčam predložený vládny návrh prijať v takej podobe, ako bol predložený.

Ďakujem vam za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pani ministerke. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jána Varjú, aby predniesol správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Varjú:

Váženy pan predseda,
váženy pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
dámy a páni,
vážená pani ministerka,

vzhľadom na to, že pani ministerka podrobne vysvetlila opodstatnenosť prijatia tohoto zákona, upúšťam od jeho ďalšieho vysvetľovania a hneď prejdem na správu o tom, ako prebehli rokovania v jednotlivých výboroch.

Predložený vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní vlastníctva na účely upravy majetkových vzťahov a vysporiadaní majetkových nárokov v poľnohospodárskych družstvách prideliť predseda Národnej rady Slovenskej republiky Narodohospodárskemu a rozpočtovému výboru Národnej rady Slovenskej republiky a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo do 10. novembra 1992 s tým, že na skordinovanie stanovísk určil ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Uvedené výbory vládny návrh zákona prerokovali v určenej lehote. Vyslovili s ním súhlas a odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky vládny návrh zákona schvaliť s pripomienkami uvedenými v tlači Národnej rady Slovenskej republiky číslo 50a, ktoru máte k dispozícii. Uvedené pozmenšujúce návrhy su zamerané na vylepšenie tohoto zákona.

Čo sa týka bodu 1, ide o zmenu názvu. Názov vládneho návrhu zákona je formulovaný tak, že z neho jednoznačne nevyplýva, že upravuje iba podrobnosti o spôsobe a lehote preukázania už uplatneného právneho naroku vlastníkov v zmysle splnomocňovacieho ustanovenia zákona číslo 496/1992 Zb. Pri tom vládny návrh zákona obsahuje len jednu pozitívnu úpravu, a to v § 1 ods. 1, kde predlžuje lehotu na preukázanie právnych nárokov vyplývajúcich z vlastníctva k veciam prevzatým do používania družstvom, a to do 31. 12. 1994. Spôsob preukázania vlastníctva odkazuje na právnu úpravu obsiahnutú vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. Pravdepodobne z hľadiska orientácie pre verejnosť vládny návrh zákona obsahuje odkaz na právnu úpravu určenia majetkového podielu v družstvách, v čom vládny návrh zákona ide nad rámec citovaného splnomocňovacieho ustanovenia. To je dôvod, prečo ústavnoprávny výbor a národohospodarský a rozpočtový výbor navrhujú úpravu názvu.

Ďalej k bodu 5 sa chcem vyjadriť tak, že vládny návrh zákona by mal podľa pozmeňovacieho návrhu nadobudnúť účinnosť od 1. 1. a nie dňom vyhlásenia, za predpokladu, že k tomuto dňu bude schválený vládny návrh ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Národná rada Slovenskej republiky nebude už v tom čase viazaná rozsahom právnej úpravy, na ktorú je splnomocnená citovaným zákonom. V praxi by to mohlo viesť k dvojakému vykladu právnej normy. Niektoré družstvá by v dikcii splnomocňovacieho ustanovenia uznali účasť oprávnených osôb na transformáciu družstva len tým oprávneným osobám, ktoré sa prihlásili, ale svoj právny nárok nepreukázali, a niektoré družstvá by predĺženie lehoty považovali pre oprávnené osoby i na prehlásenie sa a na preukázanie svojho právneho naroku. To je vysvetlenie, prečo je tento pozmeňovací návrh.

Ďalej pozmeňovacie návrhy uvedené pod bodmi číslo 3 a 4 vylepšujú tento zákon z legislatívno-technického hľadiska.

Navrhujem schváliť pozmeňovacie návrhy pod bodmi 1, 3, 4 a 5. Zastavím sa pri bode 2. O tomto bode odporúčam hlasovať osobitne. Pozmeňujúci návrh uvedený v bode 2 spoločnej správy smeruje k predĺženiu termínu možnosti vypořádania majetkových nárokov o ďalší rok oproti pôvodnému vládnomu návrhu, t.j. do 31. 12. 1995. Na základe mojich doterajších skúseností som toho názoru, že termín uvedený vo vládnom návrhu by mal byť postačujúci na preukázanie vlastníctva, ba do určitej miery by stimuloval oprávnené osoby, ako i zainteresované organizácie k rýchlejšiemu dokončeniu transformačného procesu. Na druhej strane však pripomínam, že predĺženie termínu v podstate neovplyvní hospodársku činnosť poľnohospodárskych družstiev, preto dávam, vážené poslankyne a pani poslanci, na vaše uváženie, ako budete o tejto veci rozhodovať. Zároveň by som vas chcel informovať, že vo výbore pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo minister pôdohospodárstva pan Baco sa tiež vyjadril podobne, ako som sa vyjadril ja, teda hovoril, že postačuje termín do 31. 12. 1992.

V zaverе by som chcel tiež podporiť tento zákon. Odporúčam tento návrh schváliť s tým, že o pozmeňujúcich návrhoch odporúčam hlasovať an blok, teda prijať body 1, 3, 4 a 5 a osobitne hlasovať o bode číslo 2.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne. Pan poslanec, prosím, zaujmite miesto určené pre spravodajcu výborov.

Otváram rozpravu o ôsmom bode programu. Do rozpravy sa zatiaľ písomne neprihlásil žiaden poslanec. Zaroveň sa prihlásil o slovo pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pan podpredseda,
vážené dámy a páni,

dovoľte, aby som sa dotkol bodu 2 spoločnej spravy. Myslím si, že ten, kto len trochu chodil okolo týchto záležitostí, vie, ako sú pozemkové knihy zatažené. Osobne mám obavu, či sa všetky veci ohľadom preukazovania majetku podarí skončiť do konca roku 1994. Dovoľte teda moje odporúčanie, aby pozmeňujúci návrh, ktorý je pod bodom 2 spoločnej spravy, bol tiež prijatý.

Keďže nie som legislatívec, a myslím, že mnohí z nás nie sú, prosil by som iste vysvetlenie pravdepodobne od pani ministerky spravodlivosti, či sa nám náhodou nemôže stať, vzhľadom na to, že pôvodný zákon, ktorého účinnosť týmto vlastne predlžujeme - ako si spomínam, platí do 31. decembra 1992 - že nepríde k prekryvovej lehote, ale len k nadviazaniu, či náhodou nedôjde k tomu, že niekto bude postupovať podľa teraz platného zákona a povie, že kto nebude hotový do 31. decembra 1992, nemá ďalší nárok - napríklad pri transformácii družstiev a podobne. Takže prosím v tomto smere vysvetlenie.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem. Prosím, pan Zoríček.

Poslanec A. Zoričák:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi, aby som oponoval pánovi spravodajcovi v otázke ubezpečovania, že termín, ktorý je uvedený v návrhu, je prakticky a realný. Ďakujem pekne pánovi Prokešovi, pánovi podpredsedovi, že sa v tejto otázke tiež vyjadril v tom zmysle, že tento termín nevyhovuje, pretože prax ukazuje celkom niečo iné. Skutočne všetky tieto urady, knihy geodezie sú zaťažené. Keď som tuto vec skúmal, jednoznačne žiadajú predĺžiť termíny nie do roku 1995, ako som navrhoval v ustavnoprávnom výbore, ale dokonca do roku 1996, ale v záujme prijatia kompromisu sme sa dohodli na roku 1995. Jednoznačne aj teraz by som bol za to, keby sme to mohli zohľadniť, aby tento termín bol aspoň rok 1995, hovorím aspoň, už nechcem rusiť môj návrh z výboru, pretože z môjho hľadiska pôvodný návrh bol rok 1996.

Keby som sa ešte mal vyjadriť k družstvám, k predstaviteľom, predsedom družstiev, ako prax používajú voči oprávneným majiteľom, vlastníkom, je to skutočne nezodpovedné a často neludské. Bol som aj na jednej valnej hromade, kde som bol svedkom situácie, čo sa tam deje, ako sa jednoznačne tlačí na týchto ľudí, ako sa boja konkurenčných projektov. Viete, to sú už veci navyše, nepatria k tomuto zákonu. Skutočne, život je trosku iný.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pánovi poslancovi. Hlasil sa pan poslanec Krivčík.

Poslanec J. Krivčík:

vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

v mojom vystúpení nadviažem na môjho predrečníka. Slovenské poľnohospodárstvo sa priblížilo ku križovatke, na ktorej sa musí rozhodnúť o ďalšom smerovaní. Celý proces ekonomickej transformácie nám prináša rad závažných problémov, ktorých potrebu riešenia si sice plne uvedomujeme, avšak obzeráme sa okolo seba, na koho uvaliť ťarchu viny za tento stav. Precízna kolektivizácia urobila svoje dielo. Škodlivé účinky tejto kolektivizácie nás budú ešte dlho prenasledovať. Nostalgické spomienky, keď za nás a o nás sa rozhodovalo v centre, musia odísť do minulosti. Vnímam názory ľudí, ktorí nestratili vzťah k dedičstvu otcov, i keď jeho uplatnenie v praktickom živote je často označované falošnými nálepkami, ktoré sú zavádzajúce. Vlastníctvo k pôde prakticky dotváralo slovenskú mentalitu. Generácia, ktorá prežila krivdy kolektivizácie, je čiastočne ešte medzi nami. Som presvedčený, že budúca prosperita slovenského poľnohospodárstva tkvie práve v usporiadaní vlastníckych vzťahov k pôde, ktoré sa stane impulzom k postupnému oživeniu tohoto rezortu.

Je skutočnosťou, že musíme riešiť niekoľko zásadných problémov naraz. Celkový kritický stav v tomto rezorte nasvedčuje, že ťarcha transformácie poľnohospodárskych družstiev nás ešte len čaká. Vladný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní vlastníctva na účely úpravy majetkových vzťahov a vyporiadani majetkových narokov v poľnohospodárskych družstvách priamo neodporuje tejto transformácii. V praxi však zaznamenávame nedôslednú aplikáciu zákona o pôde, ako i transformačného zákona číslo 42 z roku 1992 Zb. V dôsledku toho môže nastať predĺženie toho-

to procesu, ktorý v podstate vytvára tlaky na čerpanie rozpočtových prostriedkov v neprimeranej výške. V tomto smere môže vládny návrh zákona pôsobiť v prospech takýchto praktík - tichého predlžovania procesu transformácie poľnohospodárskych družstiev.

V závere si dovoľím vysloviť názor, že proces premeny poľnohospodárskych družstiev bude medzníkom prechodu hospodárstva Slovenskej republiky na trhovú systém. Prajem si, aby sme v tomto procese obstali. Chcem veriť, že vládny návrh zákona bude pôsobiť v prospech tohto procesu, preto tento podporím.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Hlásí sa ešte niekto? Pani ministerka Tóthová, dávam vam slovo.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážení pani poslanci,

nejde o môj rezort, ale dovoľte, aby som napriek tomu reagovala na otázky, ktoré tu boli uvedené. Ide vlastne o dva problémy, jednak o otázku podpredsedu Národnej rady pána Prokeša, jednak o otázku vhodnosti navrhovaného § 1, v rámci ktorého sa ustanovuje lehota do 31. decembra 1994. Dovoľila by som si najskôr odpovedať podpredsedovi Národnej rady panovi Prokešovi. Vyjadril obavu, či týmto ustanovením nezaniknú práva - nejdem to opakovať, pretože všetci sme tu jeho vystupenie počuli.

Podľa § 14 zákona číslo 42 z roku 1992 príslušným oprávneným osobám prisluchalo právo uplatnenia do určitej lehoty. Keď si pozrieme toto ustanovenie, príslušné právo resp. uplatnenie nebolo formulované ako preklúzia, to znamená, že táto lehota nebola formulovaná ako prekluzívna lehota, ale ako premlčacia lehota. Preto uplynutím uvedenej lehoty v § 14 nezaniká právo, pri preklúzii zaniká možnosť uplatnenia a zaniká aj právo, pri premlčaní zaniká možnosť uplatnenia, ale právo nezaniká, preto je možné paragrafom navrhovaného zákona predĺžiť lehotu. Teda odpoveď je, že okruh oprávnených občanov nič nestraca.

Druhá otázka je, či postacuje lehota do 31. 12. 1994. Vážení poslanci, agenda pozemkových kníh prvým januárom 1993 prechádza na katastrálne úrady, ktoré dostali za úlohu z evidencie pozemkových kníh a z evidencie geodézie urychlene uskutočniť kompletnú evidenciu, ktorá by bola vierohodným základom pre preukazovanie vlastníctva. Pred mesiacom som bola na navsteve v Rakusku u pana ministra spravodlivosti. Zastavila som sa aj v komore advokátov a nadviazala som kontakty s odborníkmi z oblasti evidencie pozemkových kníh. Prisľúbili nám pomoc pri automatizácii týchto záznamov, a môžem zodpovedne vyhlásiť, že Rakusko je krajina, ktorá má najlepšie uskutočnenú evidenciu, a jej vzor prevzali aj západoeurópske štáty. Spoliehajúc sa na túto spoluprácu mienime vo veľmi rýchlom case usposobiť evidenciu na taký stupeň, aby bola spoľahlivým základom pre preukazovanie vlastníctva.

Vážene panie poslankyne a paní poslanci, nemôžeme katastrálnym úradom dávať takú právnu reguláciu, v zmysle ktorej by neboli platným právom, aj požiadavkami spoločnosti tlačením na uskutočnenie čo najrýchlejšej evidencie. Preto osobne som presvedčená, že navrhovaná lehota je realná. Je realná z toho dôvodu, že si nemôžeme dovoliť predlžovať lehotu pre usporiadanie evidencie nehnuteľností. Pokiaľ nebudeme mať spoľahlivo uskutočnenú evidenciu nehnuteľností, ma-

me slabé šance na prienik zahraničného kapitálu do našej ekonomiky, pretože to je prvá otázka, s ktorou prichádzajú všetci podnikatelia. Ďalej nedostatočná evidencia brzdí majetkoprávne posuny a pohyb pri kúpe a predaji nehnuteľností, ktoré sú nutné pre podnikateľskú sféru. Preto jednoznačne opakujem a podporujem stanovisko ministerstva pôdohospodárstva, aby v predložennom návrhu bola akceptovaná lehota, a pre prípad, že by sa to nepodarilo, ešte vždy sú tu otvorené dvierka, pretože, ako som vysvetlila, táto lehota nie je formulovaná ani v predchádzajúcom predpise, ani v predložennom vládnom návrhu ako lehota prekluzívna, jedine lehota premlčacia, to znamená, že neskôr ešte vždy môžeme lehotu posunúť. Neodporúčam ju posunúť dnes, pretože bude nabádať na liknavé vybavovanie tých otázok, ktoré naša spoločnosť v danom štádiu potrebuje vybaviť urýchlene. Verím, že toto pochopíte.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pani ministerke. Žiada si záverečné slovo pán spravodajca výborov? Ešte sa hlasi pan poslanec Zoričák.

Poslanec A. Zoričák:

Prepačte, pani ministerka, skutočne zrejme nepoznáte prax dole, v okresoch. Je to nereálne. Keď hovoríte o novele zákona, vieme, ako to býva s novelizáciou zákonov. Jednoduché budú poškodzovaní drobní vlastníci, ktorí si chcú veci vysporiadať. Hovorím to skutočne otvorene, aké sú informácie priamo z týchto uradov geodezie, priamo zdola, nie z centra, ale zdola.

Podpredseda NR SR A. M. Húška:

Ďakujem pekne. Prosím, pán poslanec.

Poslanec B. Kačmár:

Vážení prítomní, veľmi nerád, ale musím sa opäť vyjadriť k bodu 2, aj keď to bude vyzeráť, že v našom hnutí sú určité rozpory. Nie je to tak, chcem sa obrátiť len na pragmatický pohľad, na pozmeňovací návrh pod bodom 2. Pani ministerka ho obhajovala z právneho hľadiska, predchádzajúci dvaja kolegovia skôr z citového. Pozrime sa na pragmatický pohľad. V januári by malo dôjsť u väčšiny subjektov hospodariacich na pôde k transformácii, čiže vytvoria sa nové. Uvedomme si, že predlžovanie tejto lehoty je určitá dvojsečná zbraň. Viem, že chcete pristupovať k vlastníkom nejak ústretovo, pomôcť im v dlhšej lehote, ale na druhej strane si uvedomte, že týmto subjektom - je jedno, kto to bude, či to zostane poľnohospodárske družstvo alebo družstvo vlastníkov - budete brániť, pretože po túto dobu, do roku 1994 síce budú môcť s majetkom hospodáriť, ale stále s vedomím, že po určitej dobe ho ešte možno budú musieť vyčleniť, čiže ich hospodárenie s majetkom bude tak trochu polovičaté. Oni teraz pri transformácii musia majetok rozpočítať na všetku pôdu a do roku 1994, ktorý je tu navrhovaný, resp. až do roku 1995 s tým majetkom budú stále hospodariť v tom vedomí, že ho prípadne budú musieť vyčleniť. Čiže, čím budeme tú dobu viac predlžovať, tým viac im budeme zväzovať ruky. Uvedomme si, že nielen pomáhame vlastníkom, ale môžeme škodiť novým subjektom, a tento nový subjekt môžu tvoriť práve títo vlastníci, za ktorých tu vystupujete alebo im chcete pomôcť. Takže uvažme, či je rozumne túto lehotu predlžovať.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem pekne pánovi poslancovi Kačmárovi. Hlasí sa ešte niekto do rozpravy? Prosím, pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Panie poslankyne, páni poslanci,

nedovolil by som si povedať, že pani ministerka nepozná prax. Pozná ju dlhé roky v tom odbore, v ktorom je profesor-kou na vysokej škole. Ona tu prax naozaj pozná. Plne chápem snahu vlády pevne určiť lehotu, v ktorej treba uplatniť vlastnícke naroky, pokiaľ ide o pôdu a nemovitosti jednotlivých roľníckych družstiev. Je to naprosto pochopiteľné a, podľa mňa, naprosto správne. Kedysi, keď sme prijímali katastrálny zákon, som sa rozprával s panom Hornánskym, ako je to vôbec s dokazaním vlastníctva k pozemkom v rámci Slovenskej republiky. Pan predseda povedal asi to, že tento proces podľa neho potrvá niekoľko desaťročí, pretože približne jedna tretina - a to hovoril veľmi opatrne - týchto vzťahov je nedoložených.

Vieme, áke náročné je dokazovanie vlastníckych vzťahov. Skoro vo všetkých prípadoch fungujú sudy, fungujú notariaty. Ovšem o nejaké dokazanie absolutných vlastníckych vzťahov, podľa mňa, v tomto prípade nepôjde. Pôjde o dokazanie takých vzťahov, ktoré sú potrebné pre potreby družstva, aby vlastník dokázal, že pôda, ktorá je v družstve, je jeho na základe zmluvy, na základe darovania, na základe dedenia a podobne.

Ak dovolíte, rád by som povedal, že ustavnoprávny výbor veľmi pozorne zvažoval, či to bude lehota do konca roku 1994, roku 1995 alebo roku 1996. Nakoniec prijal zavery so zreteľom na obrovské trampoty, ktoré sú v praxi s dokazova-

ním vlastníctva. Viem, aký je zložitý tento proces na jednotlivých družstvách. Sám som zdedil po otcovi nejaké 3 alebo 4 hektáre pôdy. Dedičské konanie po otcovi prebehlo, po mamičke nie, je to obrovská procedúra. Najprv musíte ísť do štátneho archívu dokázať, že vlastníčka pôdy alebo vlastník pôdy skutočne zomrel, ak nemáte priamo úmrtný list. Potom musíte ísť do pozemkovej knihy. Vieme, že zápisy do pozemkových kníh robili len naprosto kvalifikovaní, školení pracovníci, nik iný nebol oprávnený robiť zápis. Bolo štatie pre príslušnú obec, ak sa pozemková kniha evidovala. Vieme, že tieto zápisy končili v roku 1964. Ale čo v tých prípadoch, kde pozemková kniha vôbec nie je? Je to okolie Ružomberka, Liptovského Mikuláša atď. Alebo sú tam len rukou načrtané parcely. Videli sme niektoré mapy. Tam to dokazovanie bude nesmierne náročné, a snáď každý prípad dokazovania, ktoré družstvo neuzná, pôjde pred súd.

Chápeť preto snahu pána Zoričáka aj ostatných reálne určiť túto lehotu. Prosím vás, pani ministerka vysvetľuje, že tu nejde o prekluzívnu lehotu, ale o lehotu premĺčaciu. To je vysvetlenie naprosto správne. Zákon naozaj nehovorí, že právo zaniká, ak sa neuplatní do tejto doby. Teda zostáva možnosť uplatnenia, pokiaľ osoba oprávnená nevznesie námietku premĺčania, ak by sa právo premĺčalo. Vieme, že premĺčacia lehota ešte stále plynie, skrátka, nie sme za ňou. Ale myslím si, že aj keď tento zákon ani zďaleka nerieši všetky ťažkosti, jednoznačne hovorí účastníkom: Ak chcete, uplatnite si svoje právo, zákon neprikazuje uplatniť toto právo. Kto chce, uplatní ho, kto nechce, neuplatní. Teda, uplatnite si toto právo, dokážte vlastníctvo do konca roku 1995.

Mám veľmi vážne obavy, či katastrálne úrady sú vybavené takým personálnym potencialom, tak zdatnými pracovníkmi, ktorí dokážu túto problematiku vyriešiť. Ak pripúšťame pochybnosti, že je to tak, prosím, naozaj to myslím v dobrej viere, radšej túto lehotu predĺžme do konca roku 1995. Niko-

mu tým neubližime. Družstvám neubližime v žiadnom prípade. Družstvá budú túto pôdu obhospodarováť zatiaľ, kým sa neusporiadajú vzťahy s vlastníkmi. Ak niekto požiada o vydanie pôdy z družstva, družstvo bude povinné túto pôdu vydať, ak predtým dokázal, že je vlastníkom tejto pôdy. Práve pre možné a dobré riešenie týchto otázok dovoľte, aby som odporúčal prijať lehotu, na ktorej sa dohodol ústavnoprávny výbor.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem pánovi poslancovi Sečánskemu. Prosím, hlási sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, vyhlasujem rozpravu o ôsmom bode programu za skončenú.

Chce sa ešte k rozprave vyjadriť pani ministerka?

Ministerka spravodlivosti SR K. Tóthová:

Nie.

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Ďakujem. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pan poslanec Varju?

Poslanec J. Varju:

Vážene dámy a pani,

v žiadnom prípade nechcem predlžovať. Nechcem sa k tomu vyjadrovať, počuli ste tu rôzne názory, len by som sa opakoval. Odporúčam, aby sme pristúpili k hlasovaniu. Predtým

konštatujem, že z rozpravy nevyplynuli ďalšie pozmeňujúce návrhy, takže budeme hlasovať len o pozmeňujúcich návrhoch uvedených v spoločnej správe.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Ďakujem. Teda pristupujeme k hlasovaniu. Prosím, pána poslanca Varjua, aby postupne uvádzal hlasovanie o jednotlivých bodoch v zmysle spoločnej správy a výsledkov rozpravy.

Poslanec J. Varjú:

Odporúčal som hlasovať an blok o pozmeňujúcich návrhoch uvedených v spoločnej správe pod číslami 1, 3, 4 a 5. Odporúčam ich schváliť.

Podpredseda NR SR A. M. Huska.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 109 poslancov /

Kto je za prijatie tohoto návrhu?

/Za návrh hlasovalo 101 poslancov /

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 2 poslanci /

Kto sa zdrzal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov /

Konstatujem, že návrh bol prijatý

Poslanec J. Varju

Zostava nam hlasovať o pozmenujúcom návrhu uvedenom pod bodom 2 spoločnej správy. Predkladateľ sa vyjadril proti tomuto pozmenujúcej návrhu. Osobne ho tiež odporúčam neprijat

Podpredseda NR SR A. M. Húska:

Prosim, predstavujme sa.

/Predstavovalo sa 111 poslancov./

Kto je za návrh?

/Za návrh hlasovalo 65 poslancov./

Kto je proti návrhu?

/Proti návrhu hlasovalo 29 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov./

Konštatujem, že návrh bol prijatý.

Poslanec J. Varjú:

Ostáva nam už len hlasovať o návrhu zákona ako celku.
Odporúčam schváliť tento návrh.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

V súlade s ustanovením § 26 odsek 1 zákona o rokovacom
poriadku Slovenskej národnej rady budeme hlasovať o návrhu
zákona ako celku.

Najskôr sa predstavujme.

/Predstavovalo sa 109 poslancov./

Kto je za návrh ako celok?

/Za návrh hlasovalo 105 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržali 4 poslanci./

Za celkový návrh hlasovalo 105 poslancov, nikto nebol
proti a 4 sa zdržali hlasovania.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní vlastníctva na účely úprav majetkových vzťahov a vyporiadani majetkových nárokov v poľnohospodárskych družstvách. /Potlesk./

Vážení kolegovia, dovoľte jednu organizačnú poznámku. Teraz bude výmena vedenia schôdze, prevezme ho prvý podpredseda pán Weiss. Ide o blok informácií z oblasti kultúry. Aby sme mohli zachovať aj určitú oddychovú pauzu, budeme mať desaťminútovú prestávku.

/Po prestávke./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, prosím, aby ste prišli do rokovacej miestnosti.

Prosim, budeme sa prezentovať.

Je nás 85, teda konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky je uznášaniashopná.

D e v i a t y m bodom nášho programu je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej narodnej rady číslo 95/1991 Zb. o štátnom fonde kultúry v znení zákona Slovenskej narodnej rady číslo 495/1991 Zb.

Material k tomuto bodu ste dostali ako tlač číslo 48 a spoločnú správu výborov ako tlač 48a.

Vládny návrh zákona z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodní pan minister Zlocha. Predpokladám že on, pretože nikto iný z vlády tu nie je. Prosim, pan minister.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne a páni poslanci,

najskôr by som sa chcel ospravedlniť, že životné prostredie sa mieša aj do oblasti kultúry, ale je to skutočne len preto, že členovia vlády, poslanci Federálneho zhromaždenia sa zúčastňujú rokovania v Prahe. Z toho dôvodu stojím za rečníckym pultom.

Navrhovaná novela zákona Slovenskej národnej rady o štátnom fonde kultúry je v súlade so záujmami slovenskej kultúry a má umožniť účinnejšie, účelnejšie a pružnejšie reagovať na požiadavky kultúry v Slovenskej republike a má výhodnejšie realizovať úlohy Rady fondu Pro Slovakia. Tento fond ako poradný a iniciatívny orgán ministra kultúry Slovenskej republiky pre tvorbu a používanie fondu je veľmi dôležitý pre súčasné potreby. Zákon zohľadňuje aj špecifické postavenie kultúry a jej úlohy v spoločnosti.

Novela nie je rozsiahla, týka sa vlastne len § 2, kde sa vypúšťajú slová "odvoláva na dobu 3 rokov" a potom sa vkladajú odseky 4, 5 a 6, ktoré sa dotýkajú postavenia rady fondu a členov rady fondu. Novela zákona bola schválená vládou Slovenskej republiky. Navrhujeme, aby účinnosť nadobudla dňom vyhlásenia. V mene vlády Slovenskej republiky a v mene ministra kultúry vás prosím, aby ste sa k tejto novele zákona vyjadrili kladne.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi ministrovi Zlochovi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Igora Gazdika, aby predniesol správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec I. Gazdik:

Vážený pán predsedajúci,
dámi a páni,
vážený pán minister,

myslím, že sa nebolo treba ospravedlňovať, že ministri pre životné prostredie by neprináležalo uvažovať aj o zákone o kultúre. Ak chceme byť kultúrní, musíme v kultúre a umení zohľadňovať aj otázky životného prostredia a ekológie a naopak.

Navrhovaná priama čiastková novelizácia zákona Slovenskej národnej rady číslo 95/1991 Zb., ako povedal pán minister, umožňuje účelnejšie a pružnejšie realizovať úlohy Rady fondu Pro Slovakia. Budem veľmi stručný. Čiastková novelizácia zákona umožní totiž bez časového limitovania funkčného obdobia tromi rokmi menovať členov Rady fondu Pro Slovakia ako poradného orgánu ministra kultúry v súlade s požiadavkami na efektívnu prácu a pozitívne využívanie fondu Pro Slovakia.

Vládny návrh sa postupil na posudenie ústavnoprávnemu výboru a výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru. Uvedené výbory Národnej rady Slovenskej republiky návrh prerokovali a vyslovili s ním súhlas, pričom odporučili v ňom vykonať niekoľko zmien resp. doplnkov. Máte pred sebou tlač 48a - spoločnú správu. Body 1 a 4 odporúčam prijať. Ich prijatím sa automaticky vylučujú z hlasovania body 2 a 3. Samozrejme,

ako vyplýva aj zo spoločnej správy, vládný návrh odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím pana spravodajcu, aby zaujal miesto, ktoré je pre neho určené.

Otváram rozpravu k tomuto bodu programu. Zatiaľ sa písomne prihlásil pan poslanec Javorský z Kresťansko-demokratickeho hnutia, potom pan poslanec Mikloško z Kresťansko-demokratickeho hnutia.

Poslanec F. Javorský:

Váženy pan predseda,
váženy pan predsedajúci,
vážene poslankyne a poslanci,

mame rozhodnut o vladnom návrhu zákona, tlač Narodnej rady Slovenskej republiky číslo 48, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej narodnej rady číslo 95/1991 Zb. o statnom fonde kultúry. Pri každom predloženom návrhu zákona si kládeme otázku o jeho účele a vyzname. Pri prerokovaní tohoto návrhu zákona vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru viacerí sme svoje otázky o účele tohto zákona adresovali predkladateľovi, teda panovi ministrovi Slobodníkovi. Otázky smerovali k tomu, či táto novelizácia zákona nesmeruje len k vytvoreniu predpokladov na zákonne odstránenie niektorých členov rady. Pan minister otvorene priznal - citujem: "zo 100-clennej rady potrebuje pomocou tejto novely uvoľniť 20 až 25 členov", lebo ako povedal, znovu citujem: "sú v nej členovia, ktorých menoval bývalý minister" Ďalej povedal: "neprejavili sa v minulosti v kultúre v žiadnej oblasti" Vyslovene spochybnil účasť v Rade zástupcov ochrancov priro-

dy. Podľa predstáv pána ministra rada by mala byť len akousi umelackou agentúrou. Podľa všetkého nepochopil, že aj ochrancovia prírody majú čo robiť v tejto rade, a to aspoň v takých prípadoch, keď sa rozhoduje o aktivitách v oblasti ochrany resp. rekonštrukcie a využitia kultúrno-historických a technických pamiatok, kde pritom dochádza i k zasahom do životného prostredia.

Aj napriek tomu, že pán minister nepredložil žiadne dôkazy, tvrdil - citujem: "Že nemá istotu, či niektoré rozhodnutia rady nie sú v rozpore s politikou terajšej vlády". Pán minister otvorene povedal, že v tomto návrhu je politikum. Rozumiem tomu tak, že pán minister chce zodpovednosť za svoju personálnu politiku pri odvolávaní členov rady preniesť na tento parlament. Aj zmena funkčného obdobia z troch na jeden rok má vytvoriť podmienky len na to, aby pán minister k 31. 12. tohto roku radu rozpustil a tým v nej ukončil pôsobenie pre neho nežiadúcich členov rady.

Vážené poslankyne a vážení poslanci,

navrhujem, aby sme tento vládny návrh zákona, ktorý, ako povedal sám pán minister, je určený na odstránenie niektorých členov rady, nepríjali, lebo aj terajšie zákony Slovenskej národnej rady číslo 95 a 495 z roku 1991 Zb. mu takúto možnosť vytvárajú bez toho, aby svoju zodpovednosť za to prenášal na tento parlament. Prijatím tohto návrhu zákona len potvrdíme označkovanie Národnej rady Slovenskej republiky niektorými poslancami Federálneho zhromaždenia, ktorí hovoria, že súčasná Národná rada Slovenskej republiky plní funkciu legislatívnej sekcie vlády Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za vystúpenie panovi poslancovi Javorskému. Ďalej sa o slovo prihlásil pán poslanec Mikloško z Kresťansko-demokratického hnutia.

Poslanec F. Mikloško:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada,

K predkladanej novele zákona o štátnom fonde kultúry by som chcel povedať nasledovne: Celá novela zákona, tak ako ju predložil minister kultúry, je účelova. Článok 1, odsek 1 a 2 novely ruší funkčné obdobie členov rady Pro Slovakia k 31. 12. 1992 a zavádza nové obdobie pre nových členov na dobu jedného roka. Je to teda najjednoduchší spôsob ako odvolať celú starú radu. V odseku 5 sa dáva možnosť ministrovi kultúry odvolať člena rady v šiestich vymenovaných prípadoch. Dôvod odvolania v odseku 5 bod d/ znie: "Minister kultúry môže člena rady odvolať, ak pri plnení úloh rady koná v rozpore s poslaním a účelom fondu Pro Slovakia." Takto postavený dôvod odvolania je nič nehovoriaci, ale práve preto umožňuje ministrovi kultúry podľa svojej vôle kedykoľvek a kohokoľvek odvolať. V právnom štáte zákon nemôže obsahovať takéto neurčité tvrdenia. Prave minulých 40 rokov sa vyznačovalo zákonmi, ktoré obsahovali takéto neurčité tvrdenia. Tvrdenie, kto kona v rozpore s poslaním a účelom fondu Pro Slovakia, je take iste alebo veľmi podobné tvrdeniu v minulosti, kto kona v rozpore so záujmami robotníckej triedy.

Cela novela zákona je o to znepokojujúcejšia, že nasleduje potom, čo sa minister kultúry dostal do kolízie s Radou fondu Pro Slovakia. Podľa § 4 ods. 6 zákona o fonde Pro Slo-

vakia - citujem: "O použití prostriedkov fondu rozhoduje minister kultúry po prerokovaní jednotlivých návrhov v rade." Je známe, že minister kultúry vo viacerých prípadoch obišiel Radu fondu Pro Slovakia a rozdelil prostriedky sám, čo je v zrejmom rozpore so zákonom. Rada fondu Pro Slovakia nebola ochotná akceptovať takýto postup ministra. Viem si predstaviť, že k takejto kolízii môže prísť, ale neviem si predstaviť, že sa takýto spor rieši tým, že sa prijme novela zákona, podľa ktorej sa rada rozpustí, nová rada bude menovaná pre každý prípad na jeden rok, čo je na rozvinutie kultúrnych projektov naprosto malá doba, a navyše, ktorýkoľvek člen rady môže byť podľa vôle ministra kedykoľvek odvolaný, ak bude konať v rozpore s poslaním a účelom fondu Pro Slovakia.

Čo je najvažnejšie, že takýto postup pri riešení sporov sa začína stávať pravidlom. Nebolo sa možné dohodnúť s riaditeľom televízie a so šéfredaktorom spravodajstva, zmenil sa zákon o rozhlasovej a televíznej rade. Nebolo možné sa dohodnúť s vedením Trnavskej univerzity, tak sa zruší. Nemožno sa dohodnúť s Radou fondu Pro Slovakia, tak ju tiež zrušíme. Pri prerokovaní zákona o rade televízie som upozornil, že toto sú znaky autoritatívneho režimu. Tým, že v slovenskom parlamente prešiel tento zákon, začína byť tento postup akoby samozrejmy. Znovu upozorňujem, že takýto postup nezodpovedá spoločnosti, ktorá si ctí zákon a pluralitu názorov, ale nesie v sebe jasne znaky autoritatívneho vládnutia.

V zmysle toho, čo som povedal, podavam tieto pozmeňujúce návrhy: Článok I odsek 1 a 2 - vypustiť, v odseku 5 vypustiť bod d/.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosim pána Miklošku, aby svoj návrh dal spoločnému spravodajcovi. O slovo sa prihlasil pán podpredseda Huska.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Váženy pán predseda,
váženy predsedajúci,
vážení kolegovia,

chcel by som len celkom stručne reagovať na dva posledne vyhlásenia. Myslím, že sú spojené s určitou veľmi radikálnou stratou pamäti, lebo pokiaľ viem, minulí ministri a minula vláda celkom bez rozpakov prave preto, že bola orientovaná len učelove, uskutočňovala zmeny. Ale tu by som rad uviedol, že pri Rade fondu Pro Slovakia je tento poradným a iniciácnym orgánom ministra kultúry. To znamená, nie je orgánom nejakého odporového centra, ktorý má ministrovi kultúry kľať nejaké polená pod nohy. Rada fondu Pro Slovakia má ďalej fungovať ako poradný a iniciatívny organ ministra kultúry Slovenskej republiky. To znamená, že tu jednoznačne ide o poradné orgány ministra. Prosil by som, aby sa nerobilo z toho politikum, alebo, aby sa to zobralo do kontextu s celým politikom.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi podpredsedovi Huskovi. S faktickou poznámkou sa hlasí pan profesor Findra, potom pan poslanec Mikloško.

4 Poslanec J. Findra:

Vážený pán predsedajúci,
vážené dámy, páni,

mám dve poznámky. Prvú k pánovi Javorskemu. Naozaj je dobré, že jazyka dar zveril nám Boh. Naozaj platí, že jazyk je nástroj zmysluplnej komunikácie, ale že jazyk môže byť aj nástrojom kamufláže. Kamufláže vtedy, keď vytrhneme z kontextu isté výroky a poskladáme ich do jedného jazykového prejavu. Prosím vás, v tom výbore, v ktorom sedel aj pán Javorský, som sedel aj ja, a môžem zodpovedne prehlásiť, že prejav pána Javorského bol účelovo poskladaný. Pán minister hovoril veľmi otvorene, veľmi jednoznačne. Naozaj povedal, že istí členovia rady tam nemajú čo robiť. Povedal aj to, a to pán Javorský skromne zamlčal, že si tam sám bývalý minister kultúry nanominoval istých ľudí. To sa tu nepovedalo. To je dôležité v celom tomto kontexte. Ak hovoríme a, musíme povedať aj b. To je prvá poznámka.

Druhá poznámka je k panovi poslancovi Mikloškovi. Chápem jeho obavu, že pri bode 5, myslím, že mu tam šlo asi o to céčko - ak si dobre pamätám - kde sa hovorí, že minister môže odvolať člena rady, ak koná v rozpore so záujmami fondu Pro Slovakia. Neviem, či to presne citujem, len tak sa mi to teraz v hlave vybavuje. Chápal by som túto jeho obavu, keby, po prvé, to nebol spajal účelovo, a tým to orientoval tak troška aj politicky, že tu ide o návrat k čomusi. Začína to už byť trochu otrepana pesnička. Po druhé - veď predsa fond Pro Slovakia, ale aj rada, má svoj štatút, a ten presne vymedzuje mantinel, ktorý definuje aj to, čo je v súlade a čo prípadne je v rozpore. Takže ak štatut je istou normou, musíme ho brať vážne, alebo ak nie, potom štatut nie je ani potrebný. /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Findrovi. S faktickou poznámkou sa ďalej hlásil pán poslanec Mikloško, potom pani poslankyňa Rusnakova a potom pan poslanec Javorský. Pán poslanec Mikloško dava prednosť panovi Javorskému.

Poslanec F. Javorský:

Iste je trapne viesť tu nejakú konfrontáciu vyrokov. Dokonca by som povedal, že ma uchvátil úvod pána profesora a plne s ním súhlasím, ale je potrebné, aby aj on pozornejšie počúval. Keď som hovoril, citoval som pána ministra, že su v nej členovia, ktorých menoval bývalý minister.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi poslancovi Javorskému. Pani poslankyňa Rusnakova, lebo pan poslanec Mikloško stratil poradie.

Poslankyna E. Rusnakova:

Chcela by som váženu Narodnú radu upozorniť na dve uznesenia, ktoré nie su v kolízii s tým, o com rojukeme. Su to odporúčania Výboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kulturu upraviť bod 1 a bod 2, o ktorom sa tu tolko bavíme, vypustiť. Bolo to aj odporúčanie pana spravodajcu a po rozprave vo výbore tento návrh bol akceptovaný aj panom ministrom. Nebol pre neho neprijateľný.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Rusnakovej. Prosím, pan poslanec Mikloško.

Poslanec P. Mikloško:

Pánovi podpredsedovi Húskovi by som chcel povedať nasledovné: Vytkol nám alebo akoby pripomenul radikálnu stratu pamäti. Spomenul tu zmeny, ale nespomenul ani jednu konkrétnu. Čiže v tomto smere, bohužiaľ, nemám na čo odpovedať. Ktoré zmeny urobila minulé vláda účelovo? Veď všetko zakladala. Pán poslanec Findra povedal, že týchto členov rady menoval minulý minister. A kto ich mal menovať? Tak to stanovuje zákon.

Pán podpredseda Húška povedal, že rada je poradný orgán. Prosím účtivo, aby si pán podpredseda prečítal zákon o fonde Pro Slovakia, kde sa jasne hovorí v § 4 ods. 6, ktorý som už citoval, že o použití prostriedkov fondu rozhoduje minister kultúry po prerokovaní jednotlivých návrhov v rade. Áno, je to poradný orgán, ale minister kultúry tento paragraf obišiel, predisponoval veľkú čiastku peňazí bez vedomia rady a rada mu to neakceptovala.

A k pánovi poslancovi Findrovi - možno to znie ako otrepaná pesnička, ale budem to vždy pripomínať, ak sa bude v tomto parlamente presadzovať takýto postup. A dar jazyka, dar Boha - bol by som naozaj rád, keby vysvetlil podľa tohto daru jazyka, čo znamená konať v rozpore s cieľom a účelom fondu Pro Slovakia. Veľmi by som bol zvedavý, na čo všetko sa to dá natiahnuť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán podpredseda Prokeš sa prihlásil s faktickou poznámkou, potom ešte pán poslanec Findra a pán poslanec Lauko.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predsedá,
vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

myslím si, že v tomto návrhu sa, bohužiaľ, zišlo niekoľko problémov, ktoré si vzájomne odporujú. Napríklad v § 2 odsek 4 tohto zákona sa upravuje: "Funkčné obdobie členov rady končí 31. decembrom kalendárneho roka." Potom je otázkou odvolávanie presahujúce jeden rok.

Myslím si však, že keby sme boli pozorne počúvali vyštúpenie spoločného spravodajcu, prakticky už nie je veľmi o čom rozprávať. Preto sa prikláňam k tomu, aby sme sa opäť vrátili k vecnej rovine a aby sme podľa toho, ako navrhol pán spoločný spravodajca, prijali úpravy zo spoločnej správy, a celý problém, o ktorom tu diskutujeme, bude vyriešený.

Ďakujem pekne.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Páni poslanci, trváte aj napriek tomuto vyjadreniu pána podpredsedu Prokeša na faktických poznámkach?

/Prihlásení poslanci sa vyjadrili, že trvajú na faktických poznámkach./

Dobre. Pan poslanec Findra, potom pán poslanec Lauko.

Poslanec J. Findra:

Budem veľmi stručný. Tam došlo asi k nedorozumeniu alebo ku skratu. Hovoril som o nominovaní a nie menovaní, a to je rozdiel. Netreba to hádam vysvetľovať. Hovoril som teda,

že minister si nominoval, a tým potom aj menoval. To sú dve veci.

A druhá vec - hádam sa dohodneme na tom, že štatút je norma a táto norma presne vymedzi, čo treba dodržiavať. Ak sa to nedodržiava, je to porušenie. Ja to takto chapem. Pri-púšťam, že sa mylím.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Lauko s faktickou pripomienkou, potom pan poslanec Mikloško.

Poslanec P. Lauko:

Pán predsedajúci,

ospravedlňujem sa, že pôjdem do inej oblasti, ale ono to súvisí. K tomu, že to nie je ojedinelý postup vlády a ministrov v tomto období, chcem podať ako dôkaz uznesenie zo 6. októbra tohto roku, kde uznesením bola zrušená správna rada a dozorná rada druhého najvýznamnejšieho fondu na Slovensku - pozemkového fondu - bez toho, že by vláda prerokovala štatut tohto fondu a toto sa premietlo v uznesení. Štatut predchádzajúceho fondu túto správnu radu ustanovoval na tri roky.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Lauko, ďakujem vam za vašu faktickú poznámku, ale myslím si, že toto by mohlo skôr odznieť počas interpelácii a otázok poslancov. Pan Mikloško sa gestom vzdal svojho ďalšieho vystupenia, teda môžem sa opýtať, či ešte niekto má príspevok do rozpravy.

/Nikto./

Nemá. Ukončujem rozpravu a pytam sa pána ministra, či sa chce vyjadriť?

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

S fondami su obyčajne vždy problémy. Mám napríklad veľmi negatívne skusenosti s úplne iným fondom, takisto aj s radou fondu a podobne. Zdá sa mi celkom logické, že minister, ktorý je zodpovedný za svoj rezort, má snahu, aby mal poradný organ, ktorý si zodpovedne plní svoju prácu a zodpovedne mu radí. Je asi zbytočne, aby v rade fondu boli ľudia, ktorí sú dlhodobo chorí alebo pôsobia v zahraničí. Nemôžem si pomôcť, pan poslanec Mikloško, ak sú v rade fondu ľudia, ktorí konajú proti zákonu, tak tieto ľudia tam skutočne nemajú čo robiť. Nevidím v tom žiadne kádovanie, žiadne umele prepúšťanie týchto ľudí a obklopovanie sa len ľuďmi svojho vierovyznania alebo svojho politického presvedčenia. Je predsa dosť jasne povedané, že tento poradný orgán si tvorí minister na základe návrhov rôznych kultúrnych inštitúcií, aj nezávislých. Teda môžu tam byť aj zástupcovia zo životného prostredia. Myslím si, že v počte, ktorý tam je, si aj tieto nájdu svoje miesto. Nemyslím si, že tak, ako to povedal pán poslanec Javorský, by vlastne minister kultúry mal zaujem odstrániť ochrancov prírody. Títo nakoniec majú možnosť zúčastniť sa práce skôr v našom rezorte, teda v rezorte životného prostredia, kde zas trochu zasahujeme do kultúry, ale tento dôvod nevidím.

Myslím si, že nema význam podrobnejšie sa vyjadrovať k pripomienkam. Ponecham na vas, panie poslankyne a pani poslanci, aby ste rozhodli o tom, či tato novela, ktoru predložila vlada, splní svoj účel v tom znení, ako vam bola predložená.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi ministrovi. Žiada si záverečné slovo spoločný spravodajca výborov pán Gazdik?

Poslanec I. Gazdik:

Dámy a páni,

nezvyknem voliť konfrontačný tón, nebudem tak robiť ani teraz, len niektoré veci musím uviesť na pravú mieru. Umožňuje mi to aj to, že som členom komisie pre výtvarníctvo fondu Pro Slovakia.

Jedna faktická poznámka: Rada nie je stočlenná. Tvoria ju predsedovia všetkých jednotlivých komisií, myslím, že ich je dvanásť, a rovnaký počet menuje minister kultúry. To, že zástupcov alebo členov jednotlivých komisií si menujú jednotlivé kultúrne organizácie, spolky, združenia alebo galérie, je zárukou demokratickeho princípu kreovania rady, pretože len druhú časť menuje minister kultúry. Samozrejme, je právom ministra tú druhú polovicu členov rady menovať, keďže za fond Pro Slovakia a vlastne aj za to, akým spôsobom sa narába so štátnym rozpočtom, zodpovedá ministerstvo kultúry. Demokratickosť je totiž zaručená tým, že samotné umelecké spolky alebo združenia menujú tú prvú, tú odbornejšiu časť rady, ktorá zodpovedá za konkrétne návrhy a ich posudzovanie.

Čo sa týka pripomienok k samotnému odvolávaniu členov rady, z môjho návrhu na prijatie vladneho návrhu novely vyplýva, že všetky záležitosti týkajúce sa odvolania bude riešiť a aj rieši štatút fondu Pro Slovakia. To znamená, že nie je to stanovené zákonom. Vlastne celá tá časť debaty, tak trochu konfrontačná, bola zbytočná.

Dovolím si vrátiť sa teraz k spoločnej správe. Ako som povedal, zo spoločnej správy odporúčam v spoločnom hlasovaní prijať body 1 a 4. Prijatím týchto bodov sa automaticky vylučujú z hlasovania body 2 a 3, a, samozrejme, aj návrhy, ktoré mi dal pán poslanec Mikloško. Navrhujem, pán predsedajúci, aby sme najprv v spoločnom hlasovaní hlasovali o bodoch 1 a 4 spoločnej správy, ktoré odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Gazdikovi.

Dámy a páni, prosím, predstavíme sa.

/Prezentovalo sa 119 poslancov./

Kto je za schválenie bodov 1 a 4 spoločnej správy?

Konštatujem, že 109 poslancov bolo za.

Kto je proti?

Proti je jeden poslanec.

Kto sa zdržal hlasovania?

9 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Konštatujem, že body 1 a 4 spoločnej správy vybor v bode boli prijaté.

Ak som dobre pochopil pána spoločného spravodajcu, tým všetky ostatné návrhy zo spoločnej správy, aj z rozpravy, aj návrh pána Miklošku, strácajú zmysel. To znamená, že môžem dať hlasovať o návrhu zákona ako o celku.

Prosím, predstavíme sa.

/Prezentovalo sa 120 poslancov./

Pán poslanec Javorský, chceli ste faktickú poznámku?

Poslanec F. Javorský:

Dal som návrh na hlasovanie o neprijatí tohoto zákona.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

V rámci hlasovania o zakone ako celku sa môže každý poslanec vyjadriť. Myslím, že by sme hlasovali dvakrát o tom istom, len by sme opačne položili otázku. Myslím si, pán poslanec, že neporuším rokovací poriadok, ak dám hlasovať pozitívne, teda kto je za návrh zákona s pripomienkami, ktoré sme schválili.

Prosim, kto je za?

89 poslancov bolo za.

Prosim, kto je proti?

5 poslancov bolo proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

26 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej narodnej rady číslo 95/1991 Zb. o štátnom fonde kultúry v znení zákona Slovenskej národnej rady číslo 495/1991 Zb. /Potlesk./

Ďakujem za spolupracu pánovi spoločnému spravodajcovi.

D e s i a t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona Narodnej rady Slovenskej republiky o rozdelení Nitrianskej univerzity.

Vládny návrh zákona z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodní pan minister Zlocha. Prosim, aby sa ujal slova.

Minister životného prostredia SR J. Zlocha;

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne a páni poslanci,

to, čo som hovoril pri predkladaní a odôvodňovaní nove-
ly zákona, by som mohol zopakovať aj teraz, preto sa vám
ospravedlňujem, že sa miešam teraz do niečoho iného, a to do
školstva, ale iná možnosť nebola.

Návrh zákona o zriadení univerzity v Nitre zlúčením
dvoch vysokých škôl, a to Pedagogickej fakulty a Vysokej
školy poľnohospodárskej, predložili v januári do Slovenskej
národnej rady ako svoj iniciatívny návrh poslanci Slovenskej
národnej rady. Tak ako ste si mohli prečítať v dôvodovej
správe k návrhu zákona, jeden právny subjekt, a to Vysoká
škola poľnohospodárska, s týmto zlúčením nesuhlasil. Tento
fakt sa však nebral do úvahy a zákon o zriadení Nitrianskej
univerzity bol v Slovenskej národnej rade schválený. Myslím,
že teraz je už zbytočné rozoberať skutočnosti, prečo sa dve
uvedené vysoké školy v Nitre najskôr dohodli na zlúčení
a vytvorení univerzity a potom, pri konkrétnych rokovaníach
sa už nedohodli alebo nezhodli na budúcej univerzitnej
štruktúre. Ani po schválení zákona a nadobudnutí jeho účin-
nosti sa tieto dve vysoké školy nedohodli.

Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky sa
snažilo tento problém riešiť. Napriek viacerým rokovaniam so
zástupcami obidvoch škôl, hoci de facto boli už Nitrianskou
univerzitou, sa nepodarilo nájsť nejaké spoločné východiská
a spoločné riešenie. Preto spolu so zástupcami týchto dvoch
bývalých vysokých škôl prišlo ministerstvo k názoru, že
v záujme zabezpečenia kludu na týchto vysokých školách
v Nitre a zabezpečenia pedagogickej činnosti obidvoch škôl
bude najvhodnejšie vrátiť tento problém do pôvodného stavu.

Pri prerokovávaní návrhu zákona o rozdelení Nitrianskej univerzity vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky vzišla požiadavka zo strany Pedagogickej fakulty, aby sa v ich prípade nevrátila organizácia vysokých škôl v Nitre do pôvodného stavu, čiže aby neexistovali opäť pod názvom Pedagogická fakulta, ale aby mali v názve "univerzita". Zároveň uvádzali, že vlastne už majú pripravené rozdelenie terajšej Pedagogickej fakulty na tri fakulty. V prípade schválenia zmeny názvu na Vysokú školu pedagogickú, prípadne univerzitu, Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky nemá námietky, avšak upozorňuje na fakt, že tato skutočnosť alebo toto rozhodnutie bude mať dopad na štatny rozpočet. Treba zvážiť a zohľadniť, že vytvorenie rektoratu, dekanátov fakúlt, administratívy, akademických funkcionárov, si s najväčšou pravdepodobnosťou vyžiada ďalšie finančné prostriedky, ktoré však v súčasnosti Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky nemá k dispozícii a zrejme v blízkej budúcnosti v takom hojnom počte ani nebude mať.

Návrh zákona je veľmi kratky, pozostáva vlastne len z troch paragrafov. V mene vlády a v mene ministra školstva a vedy Slovenskej republiky vás prosím o vyslovenie súhlasu s týmto návrhom zákona.

Ďakujem vám za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi ministromi. Prosím spoločného spravodajcu výborov pána poslanca Jozefa Tarčaka, aby predniesol správu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec J. Tarčák:

Milé kolegyně a kolegovia,
vážený pán minister,
vážení hostia,

dovoľte mi, aby som predniesol spoločnú správu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru o výsledku prerokovania vladneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozdelení Nitrianskej univerzity, ktorú máte pred sebou ako tlač Národnej rady Slovenskej republiky číslo 49.

Vladný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozdelení Nitrianskej univerzity prideliť predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 27. októbra 1992 Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru na prerokovanie. Súčasne na skoordínovanie stanovísk jednotlivých výborov určil ako príslušný Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru, aby sa koordinované stanoviská premietli do spoločnej spravy výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky vladný návrh zákona prerokovali v určenej lehote. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru s návrhom zákona súhlasili bez pripomienok. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky k návrhu neprijal platné uznesenie, pretože za návrh nehlasovala nadpolovičná väčšina členov výboru.

Vzhľadom na skutočnosť, že nie je vôľa a zrejme ani sila, ktorá by naplnila zákon o zriadení Nitrianskej univerzity, odporúčam vládny návrh zákona o rozdelení Nitrianskej univerzity, ktorý predložila vláda ako tlač Národnej rady Slovenskej republiky pod číslom 49, prijať.

Zároveň využívam možnosť predniesť pozmeňujúci návrh, ktorý sa týka zmeny textu v § 1 ods. 1, kde navrhujem nahradiť text "Pedagogická fakulta" novým textom "Vysoká pedagogická škola". Odôvodním prečo. Dôvodom je zosúladiť formu s obsahom. Pedagogická fakulta mala postavenie vysokej školy, ktoré jej vyplynulo z prijatého zákona číslo 172 o vysokých školách. Táto zmena umožňuje nerušene pracovať tak Vysokej škole poľnohospodárskej, ako i Vysokej pedagogickej škole s tým, že nič nebráni tomu, aby akademické obce jednotlivých vysokých škôl mohli zmeniť status vysokej školy na univerzitu v zmysle platných zákonov a za dodržania podmienok, ktoré je nutné splniť, aby mohol byť predložený návrh zákona o zriadení Univerzity v Nitre. K textu - iste, že gramaticky to asi zrejme nie je tak ľubozvukné, ide o skratku. Keby sme nechali Vysokú školu pedagogickú, skratka by bola totožná pre jednu aj druhú vysokú školu, preto je prehodnený slovosled.

Pevne verím, že všetci zainteresovaní, ktorým nie je ľahostajný osud nitrianskeho vysokého školstva, v krátkej budúcnosti predložia návrh na zriadenie Univerzity v Nitre. Tento zámer či úmysel musí prísť alebo mal by prísť, ale zdola, aby to bola vôľa akademickej obce, ktorá ho bude tlmočiť cez svoje samosprávne akademické orgány Národnej rade Slovenskej republiky. Táto možnosť tu je, preto nie je potrebné vyvíjať tlak, nie je potrebné zvolávať študentov na námestia, je potrebné iba v plnej miere využívať slobody a svoje možnosti, ktoré študenti a jednotlivé akademické obce majú. Zrejme ustúpiť musí iba ľudská ješitnosť niektorých

pracovníkov na týchto vysokých školách a musí zvíťaziť dobrá vôľa, musí zvíťaziť pochopenie pre študentov, pedagogických pracovníkov a záujmy občanov Nitry. Pevne verím, že v krátkej budúcnosti tu bude návrh, ktorý milerád odporúčim schváliť ako návrh o zriadení Nitrianskej univerzity.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi spoločnému spravodajcovi a prosím ho, aby zaujal určené miesto.

Otváram rozpravu o desiatom bode programu rokovania tejto schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Ako prvý sa písomne do rozpravy prihlásil pán poslanec Viliam Sojka za Slovensku národnú stranu. Prosím, aby sa ujal slova.

Poslanec V. Sojka:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,
vážený pán minister,

dovoľte mi vyjadriť sa k Nitrianskej univerzite. Vytvorenie podmienok, a tým i naplnenie zákonov o Nitrianskej a Trnavskej univerzite trvá už dlho. Stále narastá snaha o spolitizovanie oboch problémov, ba čo viac, aj o ich internacionalizovanie. Vieme, komu to vyhovuje. Pevne verím, že tieto vetry by sme mali pomaly zastaviť alebo zastavovať, pretože veľmi zahmlievajú viaceré právne a odborné aspekty tohoto problému. Kauza oboch univerzít presahuje únosnú hranicu trpezlivosti našich voličov, otravuje politické ovzdušie. Rodičia poslali svoje deti v dobrom umysle do škôl učiť sa a neželajú si zaplietať ich do politických špekulácií.

Zhodou okolností som sa včera zúčastnil na prijatí zástupcov oboch vysokých škôl, študentov oboch vysokých škôl zástupcami nášho výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru. Pán Andel, pán Findra aj pán Tarčák skutočne zodpovedali na viaceré otázky študentov k úplnej spokojnosti. Im je to jasné, boli veľmi spokojní s odpoveďou. I keď novinári všeličo si ešte medzi sebou šepkali, ale študenti odchádzali veľmi spokojní. Na záver tejto besedy alebo tohoto stretnutia som dal obom zástupcom študentov otázku, čo si myslia o tom, prečo sa nenaplnil zákon. Jedni hovorili o tom, že nie sú zainteresovaní tak podrobne, nevedia sa vyjadriť k tomu, ako to prebieha, a druhí hovorili, že ide o vysoké funkcie.

Vážené kolegyně, kolegovia, ale sa štrajkuje. Sú tu, a neučí sa. Takže je dobre, že títo študenti u nás boli, je dobre, že im bolo vysvetlené, a po tejto mojej otázke sa uspokojili aj novinári. Dostalo sa to do inej polohy.

Stáva sa, že verejnosť je dezorientovaná pri obsiahlom probléme, ktorého pozadie nepozná. Konštituovanie Nitrianskej univerzity je vec naozaj veľká, ušľachtilá a perspektívna. Nitra, náš skvost Slovenska, tento symbol počiatkov našej národnej štatnosti a vzdelanosti si zasluži byť centrom kultúry, umenia a najvyššieho vzdelávania. Práve udusenie národnej štatnosti, ktorej strediskom Nitra v 9. storočí bola, jej celkom nie dobre umožnil rozvoj, ten, ktorý by si bola objektívne zaslúžila a ktorý Nitre patrí. Nazdávam sa, že je potrebné, aby verejnosť vedela, že naši predchodcovia v minulom volebnom období boli veľkorysí. Dali Nitre možnosť konštituovať univerzitu, a nech verejnosť vie, že túto možnosť školy nevyužili.

Nie je potrebné dokazovať, kto sa ako, kedy zachoval, vyčítať kto a prečo neurobil alebo konal tak, ako konal. Nemôžeme sa na tomto probléme až tak trieštiť. Ale voliči su

pozorní, pamätliví, vedú citlivo posúdiť zamery politických strán a hnutí. Je pravdou, že na začiatku bol u oboch zainteresovaných záujem spojiť dve heterogénne orientované vysoké školy. Bohužiaľ, stavovské, politické a osobné záujmy, aj keď boli akokoľvek retušované, prevýšili spoločenskú potrebu a záujem. Neobstojať ani námietka o nesúrodosti humanitného a technického zamerania vysokých škôl. Zloženie univerzít v českých Budějoviciach, v Plzni, v Ostrave i v rakúskom Grazi vyvracia argument. Výhody prevyšujú nevýhody.

V prípade Nitrianskej univerzity nepominuli dôvody spojenia, ale pominul záujem a ochota hľadať spoločnú reč. A keď toto predniesol pán minister Kučera v našom ústavnoprávnom výbore, nám akosi vnuklo myšlienku: Na tomto sa ma nenaplniť zákon? Odchádzal som do Nitry tento pondelok, keď tam bol vyhlásený okupačný štrajk, s tým úmyslom, a takto sme sa aj s kolegami vo výbore rozprávali, že nie je predsa možné, aby sme kvôli tomu tento zákon zrušili - že nie je ochota a záujem. Keď som však odchádzal z Nitry, keď som si podrobne vypočul študentov, dekanov fakúlt na Vysokej škole poľnohospodárskej, dekanov fakúlt na Pedagogickej fakulte, svoj názor som zmenil, a tak som ho potom aj interpretoval mojim kolegom z ústavnoprávneho výboru.

Takže, nie je tam záujem hľadať spoločnú reč, ako tu už bolo povedané aj spoločným spravodajcom. Národná rada Slovenskej republiky nemôže donútiť školy, lebo by zasahovala do ich akademických práv. Kauza je však tak zamotaná, že odhalenie pravdy by nás stálo veľa síl a času. A tak nám, poslancom, neostáva nič iné, ako prijať riešenie, ktoré posunie problém dopredu tak, aby mohli obe vysoké školy konať, podať návrhy, ktoré za nich nemôže podľa súčasného právneho stavu urobiť nik iný. Samozrejme, za predpokladu, že ich zbavíme doterajšej povinnosti naplniť súčasný platný zákon alebo doteraz platný zákon.

Viaceri poslanci Národnej rady Slovenskej republiky získali dosť poznatkov od funkcionárov, pracovníkov a študentov vysokých škôl, ako i občanov mesta na to, aby sme kvalifikovane rozhodli. Máme dve možnosti. Predkladaným návrhom na rozdelenie Nitrianskej univerzity a zároveň zrušením zákona o Nitrianskej univerzite dať možnosť, aby senáty a orgány týchto vysokých škôl mohli ďalej konať, a v druhom prípade by sme mohli trvať na naplnení doterajšieho zákona.

Pri osobných rozhovoroch z dekanmi fakúlt oboch vysokých škôl a získaní podkladov som sa presvedčil, že v Nitre sú vytvorené personálne, priestorové i odborné, povedzme aj technické podmienky na fungovanie dvoch univerzít. To je však problém, na ktorý musia dať podnet orgány oboch vysokých škôl, ako to tu už dnes bolo predostrené.

Klub poslancov Slovenskej národnej strany je z uvedených dôvodov za vládny návrh predkladaného zákona. A sme aj za to, pán spoločný spravodajca, aby sme podporili tú časť alebo tú novelu, ktorú ste predniesli už vo svojom prvom vystúpení, teda za rozdelenie Nitrianskej univerzity. Nejde o zrušenie univerzity, ide o zrušenie zákona. Bude záležať na samotných vysokých školách, ako využijú možnosti o dvoch univerzitách. O Vysokej škole poľnohospodárskej niet pochyb, to vieme aj bez toho, že by sme museli podrobne skúmať problém, či sú tam možnosti. A ako som sa presvedčil, na Pedagogickej fakulte si podmienky vytvorili. Čiže zaleží od iniciatívy orgánov škôl.

Teda v druhom prípade by sme mohli trvať na naplnení zákona o jednej univerzite, ale rozvadenosť osadenstiev vysokých škôl by pretrvávala na úkor študentov, a viete, ako učiteľovi mi nedá - tú talentovanú mladež, ktorú máme, nemôžeme týmto zabíjať. Nazdávam sa a pevne verím, že budeme

veľkorysí pri návrhoch týchto vysokých škôl, ktorí sa budú uchádzať o titul univerzity.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi poslancovi Sojkovi. O slovo sa ďalej prihlásil pán poslanec Peter Jaroš za Stranu demokratickej ľavice. Prosim, aby sa ujal slova. Pripraví sa poslanec Hrnák z Hnutia za demokratické Slovensko.

Poslanec P. Jaroš:

Vážený pan predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážený pan minister,
milé kolegyne poslankyne,
vážení paní poslanci,

aj mňa mrzí a trápi, že z Nitrianskej univerzity sa stala postupne kauza. Slávnostná a chvalyhodná udalosť jej uzakonenia prerasta časom do veľkého problému, ktorý vyústil až do vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky na jej rozdelenie. Na začiatku sa zdalo, že spojenie Pedagogickej fakulty a Vysokej školy poľnohospodárskej, teda - obrazne povedané - spojenie ducha a pôdy či matky zeme, bude plodné, ale čas ukázal, že to nebolo tak. Mohli by sme dlho a zložito uvažovať o princípe vzrastania entropie v tomto prípade, mohli by sme rekriminovať, prečo sa tak stalo, ale preto, že prípad je aspoň v hrubých obrysoch všetkým dobre známy a niet ani dostatok času dopodrobna ho rozoberať, odpusťme si takúto tortúru. Ja si však jednu poznámku neodpustím.

Keď sa veľký fyzik Landau pýtal iného veľkého fyzika Boora, aké máta tajomstvo, že ste dokázali skoncentrovať okolo seba toľko mladých fyzikov, teoretikov, fyzik Boor mu odpovedal: "žiadne tajomstvo nebolo okrem toho, že sme sa nebáli ukázať sa hlúpyml pred mládežou." Možno aj toto by bola bývala schodná cesta na zachovanie Nitrianskej univerzity.

A ešte druhá poznámka k tomuto prípadu. Myslím si, že skutočná cena človeka, a v takýchto kauzách a prípadoch zvlášť, spočíva naozaj v tom, ako sa dokáže oslobodiť od svojho ja. Nerád by som sa však dotkol nitrianskych pedagógov. Dôležitejšie je teraz rozhodnutie, ktoré nás čaká. Aj tento druhý univerzitný prípad treba rázne riešiť. Keby sme ho neúmerne predlžovali a odkladali, a týka sa to rovnako aj Trnavskej univerzity, keby sme predlžovali neistotu, dlhodobu nechali prežívať kumulujúce sa stresy, mohli by sme nechtiac ohroziť psychické zdravie predovšetkým nevinných aktérov tejto kauzy, teda študentov. A nielen to. Vystavovali by sme ich aj morálnej ujme, lebo autority, ktoré im chceli byť aj mravným vzorom, konajú nezodpovedne a mravne laxne. My však, myslím si, nechceme vyrábať narušených mladých ľudí, a preto treba aj túto kauzu rázne riešiť. Naše rozhodovanie nesmie byť bez fantázie, bez chápania vedomia súvislosti, bez chápania potrieb tých, o ktorých v tomto prípade ide. Musíme vidieť ďalej ako len na konček nosa, lebo naše chybné rozhodnutia môžu byť zárodkom odôvodnenej občianskej neposlušnosti. V tejto súvislosti je symptomatický aj momentálny okupačný štrajk študentov bývalej Pedagogickej fakulty v Nitre.

Nie sme tu vari na to, aby ľudia sypali na naše hlavy oheň a siru, či dokonca na nás dvíhali boží bič. Sme tu však na to, aby sme porozumeli rozumným a odôvodneným požiadavkám našich občanov. Uvedomme si, že vysoké školy odjakživa znasobovali ľudsky kapitál, ktorý predstavujú získané vedomosti, schopnosti, duševná aj fyzická energia. Na teóriu re-

lativity nemohol prísť človek z bušu, lebo tam nemohla nastať syntéza matematických a fyzikálnych vedomostí. Ako teda riešiť túto našu kauzu, aby sme sa vrátili k meritu veci?

Vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru sme navrhovali, aby sa Nitrianska univerzita rozdelila na dve univerzity. Návrh nebol prijatý, ale prešiel návrh na uznesenie výboru, v ktorom sme požiadali obidva subjekty a akreditačnú komisiu o vyjadrenie k tomuto návrhu. Do určeného termínu, t. j. do včera, sa vyjadrili iba zástupcovia bývalej Vysokej školy poľnohospodárskej. Dnes ráno prišiel fax od predstaviteľov bývalej Pedagogickej fakulty, ktorí však vystupujú v mene troch zatiaľ nezriadených fakúlt. Nevyjadrila sa ani akreditačná komisia.

Myslím si, že z toho pre nás vyplýva dosť veľká dilema, či máme riešiť veci takto narychlo a urobiť možno podobnú chybu, aká sa stala pri zriaďovaní Nitrianskej univerzity, alebo máme riešiť to, čo je teraz naliehavé, teda rozdeliť Nitriansku univerzitu a vytvoriť podmienky na to, aby sa obe vysoké školy, ktoré podľa tohto zákona vzniknú, mohli uchádzať o štatút univerzít ešte v tomto školskom roku. Aby sme vytvorili rovnocenné podmienky pre obidve vysoké školy, navrhujem prijať návrh pána spravodajcu Tarčáka s tým, že sa vypuští v § 1 aj odkaz 1, ktorý máte v príslušnom návrhu zákona pod čiarou dolu.

Verím aj dúfam, že tento návrh posúďte priaznivo.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Jaroš da svoju pripomienku písomne. Pan spoločný spravodajca ju potom ešte raz zopakuje. Prosím pana

poslanca Hanáka. Ešte predtým vystúpi pán podpredseda Prokeš, podľa § 19 rokovacieho poriadku pán podpredseda má prednosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

budem stručný. Myslím, že odôvodnení tu odznelo dosť. V princípe sa s nimi plne stotožňujem. Musíme hľadať riešenie. Dávam podobný návrh, ako tu pred chvíľou odznel, ale domnievam sa, že z logiky postupu je korektnejší a rieši presne to isté, čo tu bolo navrhnuté. Navrhujem, aby v § 1 predloženého zákona bola vypustena poznámka pod čiarou, zostal názov vysokej školy tak, ako je tam uvedený, teda "Pedagogická fakulta", ale aby sa vytvoril nový § 3, ktorý by znel: "Názov vysokej školy "Pedagogická fakulta" sa mení na "Vysoká pedagogická škola", prípadne iný názov, aby to bolo po zrušení zákona číslo 140/1992 Zb. Samozrejme, rozhodnete vy hlasovaním, ktorý prístup sa vám zdá schodnejší. Ide skutočne o to, aby k tomu došlo - k zmene názvu po zrušení zákona číslo 140/1992 Zb., a tým sa odstránia všetky obavy, že by Pedagogická fakulta skĺzla pod to, čo je dnes v odvolavke 1 v platnom školskom zákone.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi podpredsedovi Prokešovi. Teraz udeľujem slovo pánovi poslancovi Hanakovi z Hnutia za demokratické Slovensko. Pripraví sa pani poslankyňa Bauerová z hnutia Spolužitie, potom pan poslanec Mikloško a potom pan poslanec Brňák.

Poslanec J. Hanák:

Váženy pan predseda,
vážený pán predsedajúci,
váženy pán minister,
milé dámy, vážení páni,

kauza Nitrianska univerzita. My, nitrianski poslanci z Hnutia za demokratické Slovensko - okrem mňa je tu ešte pán poslanec Sokol a pan poslanec Morí - veľmi citlivo reagujeme na všetky skutočnosti okolo tejto kauzy. Sme jednotní v názore, že akademickí funkcionári bývalej Pedagogickej fakulty urobili všetko pre to, aby naplnili myšlienku zákona číslo 140 o Nitrianskej univerzite. K dnešnému dňu majú rozhodne pripravené všetky tri fakulty. Existujú tam akademické senaty, existujú tam dekaní a existuje tam pedagogický team na patričnej úrovni.

Je znama skutočnosť, že pre nezlučiteľnosť stanovisk vznikla táto patová situácia a preto dnes prerokujeme vládny návrh zákona o rozdelení. Chcem z tohto miesta vyhlásiť - predpokladáme, že o niekoľko minút dôjde k schvaleniu tohto zákona - že my, nitrianski poslanci, urobíme všetko pre to, aby na pôde bývalej Pedagogickej fakulty v priebehu budúceho roka vznikla univerzita. Ak vzniknú dve univerzity, budeme tomu len radi.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss

Ďakujem panovi poslancovi Hanakovi. Prosím pani poslankyňu Bauerovú z hnutia Spoluzit'ie Pripravi sa pan poslanec Miklosko za Kresťansko-demokratické hnutie

Poslankyňa E. Bauerová:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážený pán minister,
dámy a páni,

v krajine, ktorá stojí na rázcestí industriálnej a postindustriálnej éry, kde podľa sčítania ľudu z roku 1980 podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním bol iba 3,8 %, každý o budúcnosti zodpovedne uvažujúci politik musí zodpovedať na otázku, ako sa postaviť k výzvam obsiahnutým v novej historickej situácii. V tejto situácii, keď naozajstným bohatstvom krajiny sa stáva vzdelanosť obyvateľstva, k rušeniu zákonov, ktoré ustanovujú nové vysoké školy a univerzity, by v žiadnom prípade nemalo dochádzať, nech by dôvody boli akokoľvek pádne.

Pri posudzovaní návrhu, podľa ktorého by sa mal zrušiť zákon o zlúčení Pedagogickej fakulty a Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, o zriadení Nitrianskej univerzity, ktorý nadobudol účinnosť iba pred par mesiacmi ale v zásade sa nikdy v plnom rozsahu nenaplnil, sa vyrára otázka kto zlyhal. Bol skutočne zákonodarca ten, kto prijal neprijateľný zákon? Ale veď stanoviská dotknutých sa tiež menili. Predsa bez súhlasu oboch by nebolo došlo ani k akreditácii. Alebo ide o neschopnosť vykonnej moci uplatniť právoplatný zákon? Tá sa však odvoláva na absenciu kompetencií k riešeniu situácie. Či snáď politicky prelom, zmena vlády po voľbách sú na príčine toho, že nemohli tejto záležitosti venovať dostatočnú pozornosť? Možno chybu treba hľadať v samotných subjektoch tohto zákona, ktorým vysokoškolsky zákon dáva kompetencie rozhodnúť sa autonómne o svojich záležitostiach. Jedno je iste. Každý hľadá chybu v tom druhom. Situácia je však zrelá na riešenie, ale tak, aby sa riziko vzniku ďalších chýb minimalizovalo.

Netreba totiž podceňiť ani vznik precedensu, že je možné zrušiť akýkoľvek zákon, o ktorom sa dotknutý subjekt rozhodne, že jemu daná právna norma nevyhovuje. Návrh zákona, ktorý právnickou rečou hovorí asi to, že prepáčte, nič sa nestalo, vrátíme všetko do pôvodného stavu, simuluje situáciu, ktorá je už prekonaná. Z podobných typov vysokých škôl vznikli univerzity, o ľudských, spoločenských súvislostiach ani nehovoriac.

Ako východisko z danej situácie navrhujem akceptovať názor, ktorý odznel vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý už spomenul pán Jaroš a podľa ktoreho by text § 1 navrhovaného zákona znel: "Odsek 1: Nitrianska univerzita so sídlom v Nitre sa rozdeľuje na dve univerzity, ktoré majú názov Nitrianska univerzita a Slovenská poľnohospodárska univerzita. Odsek 2: Sídlom oboch univerzít je Nitra."

Tento návrh považujem za primeranejší charakteru oboch vysokoškolských ustanovizní, a to aj z toho dôvodu, že vzhľadom na chystanú novelu vysokoškolského zákona, ktorou sa s najväčšou pravdepodobnosťou založí sieť vysokých škôl, by bolo potrebné opäť novelizovať zákon. Nakoľko univerzita ako celok bola akreditovaná, nie sú dôvody, aby sa neuznala i v prípade dvoch univerzít, o to viac, že ide o vysokoškolské ustanovizne s dlhodobou tradíciou. Tento návrh je podľa mojích vedomostí v súlade so stanoviskom oboch dotknutých subjektov, o ktoré boli výborom pre vzdelanie, vedu a kultúru požiadané. Pozmeňujúci návrh podľa vyjadrenia vysokoškolských vedení nezaťažá nové nároky na štátny rozpočet.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pani poslankyni Bauerovej. Prosím pána poslanca Miklošku. Otázka, ktorá visí vo vzduchu, ako to bude s rozpočtom, určite nájde ešte odpoveď.

Poslanec F. Mikloško:

Váženy pan predseda, dovolte, aby som prečítal stručné stanovisko poslaneckého klubu KDH k tomuto prípadu.

Poslanecký klub Kresťansko-demokratickeho hnutia vyjadruje poľutovanie nad tým, že nemohlo prísť k naplneniu zákona o Nitrianskej univerzite. Poslanecký klub Kresťansko-demokratickeho hnutia je presvedčený, že Nitra so svojou historickou a vzdelanostnou tradíciou si zaslúži, aby v nej sídlila univerzita ako stredisko univerzálneho vzdelávania. Poslanecký klub Kresťansko-demokratickeho hnutia vzhľadom na realný stav súhlasí s návrhom spravodajcu, aby bola zriadená Vysoká pedagogická škola a Vysoká škola poľnohospodárska, ktorý chápe ako možný krok ku konečnému cieľu." To je stanovisko Kresťansko-demokratickeho hnutia.

K návrhu pána podpredsedu Prokeša hovorím nasledovne: Dnes podľa zákona neexistuje ani Vysoká škola poľnohospodárska ani Pedagogická fakulta. Existuje len Nitrianska univerzita. Pedagogická fakulta aj Vysoká škola poľnohospodárska zanikli zákonom o Nitrianskej univerzite. Z tohto dôvodu zriadenie Vysokej pedagogickej školy a Vysokej školy poľnohospodárskej nie je potrebné s medzikrokom, ktorým by sa obnovila Pedagogická fakulta a potom tá sa zmenila na Vysokú pedagogickú školu.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Mikloškovi. Ďalej vystúpi pán poslanec Brňák za Slovenskú národnú stranu.

Poslanec P. Brňák:

Vážený pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážený pán minister a hostia,

Ak dovolíte, rád by som poukázal v stručnosti na ďalší kamienok z celkovej mozaiky "problému" Nitrianskej univerzity. V poslednom čase sa tento parlament čoraz viac zamotáva do riešenia politicko-ješitných problémov, ktoré vznikli v dôsledku neschopnosti zainteresovaných osôb urobiť zádosť zneniu prijatých zákonov. V tomto smere sa domnievam, že stále nedozrel čas k tomu, aby bol parlament vtiahnutý aj do kauzy Nitrianskej univerzity.

Zakladom právneho štátu je vláda zákonov nad ľuďmi a nie opačne. Zákon o zriadení Nitrianskej univerzity bol prijatý, je účinný a právne vynútiteľný. Ak vytvoríme precedens, ako už o tom hovorila pani poslankyňa Bauerová, v tom, že v dôsledku osobných a politických ambícií jednotlivcov budeme meniť zákony, môže hypoteticky vzniknúť situácia, že v krátkej dobe zrušíme napríklad Národnú banku Slovenska pre osobné či politické ambície jej budúcich pracovníkov. Preto som z princípialnych dôvodov proti prijatiu navrhovanej zákonnej predlohy a v tomto smere aj poopravujem stanovisko pána poslanca Sojku, ktorý uviedol, že poslanecký klub SNS je jednotne za schválenie vládnej predlohy zákona.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za vyjadrenie pánovi poslancovi Brnakovi.

Dámy a páni, ďalšiu písomnú prihlášku nemám, ale z miesta sa hlási pán poslanec Hudec. Pán poslanec Hudec kandidoval tiež v Západoslovenskom kraji. Je nezávislým poslancom.

Poslanec I. Hudec:

Váženy pán predseda Národnej rady,
váženy pan predsedaajúci,
panie poslankyne, páni poslanci,

Z každého nášho rokovania sa robí stenograficky zaznam. Nevieť, či je to dobre alebo zle, ale celkom určite sa historici potešia, pretože budú môcť veľmi presne hodnotiť pozície, postavenia a zastoje jednotlivých poslancov, jednotlivých politických strán a budú tak, ako treba, hodnotiť aj funkcie jednotlivých volebných období Národnej rady Slovenskej republiky. Nehovorím to náhodou. Hovorím to aj preto, že táto najvyššia zákonodarná moc v Slovenskej republike je neraz vmanevrovaná do situácií, ktoré príliš nesvedčia vážnosti jej stavu. Ak by sa malo často opakovať to, že tento zákonodarný orgán demokraticky rozhodne a potom pod tlakom istých skupín /iste účelovo vytvorených/ bude revidovať svoje názory a opakovane bude hovoriť - odvolavam to, čo som odvolal, a potvrdzujem to, čo som potvrdil, myslím, že to na jej ucte a vážnosti nepríde. Najmä to nepríde na stabilitu situácie na Slovensku. Zdá sa mi, že začínam dobre vnímať ten okamih, kedy začína vznikať anarchia. Predsa nie je možné, aby na Trnavskej univerzite skupina osôb, ktorým niekto hovorí samovzanci - ja tento ostrý termín nechcem použiť - si robila s vládou a so zákonom čo chce. Predsa nie je možné, aby tento zákonodarný zbor Slovenskej republiky pri-

jal zákon a niekto ho svojvoľne nechcel naplniť, niekto svojvoľne robí to, čo vyhovuje jeho uzkyým skupinovým záujmom.

Vieme dobre, že univerzita podľa vysokoskolskeho zákona a praxe je zložená z vysoko autonómnych fakult. Nebol som ani tak poslucháčom Univerzity Komenského, ako som bol poslucháčom Lekárskej fakulty Univerzity Komenského. Čo sa týka rektoratu, vedel som, kde je, a počas imatrikulácie i počas inaugurácie som pocítil, že jestvuje aj univerzita. Inak nie. A vôbec to nie je zlé, pretože som bezozvyšku presvedčeny, že fakulta je tým autonómnym celkom, ktorý zodpovedá za úroveň pedagogických činností a za kvalifikáciu poslucháča, čiže zodpovedá za všetko, za čo ma zodpovedat.

Vyšší útvar, akým je univerzita, je niečo, čo kontroluje činnosť fakult, čo ich zriaďuje alebo rusí. Možno. Nevie, v čom je meritum problému Nitrianskej univerzity. Všetci ho tušíme, hovoríme tu o ňom, ale sa tvaríme, ako by to bolo všetko v poriadku. Dokonca som minule pocul vyrok: "Zdá sa, že na Slovensku mafie vladnú, vláda im ustupuje a parlament prítakáva." Ďakujem pekne za takéto vyjadrenie, ktoré by mohlo naozaj o chvíľu platiť, keby sme postupovali tak, ako vidím, že už priam postupovať mienime.

Myslím si, že v tomto prípade, akým je prípad univerzity, nejde len o záujem občanov, nejde len o záujem mesta dokonca určite nejde o záujem nejakej skupiny ľudí, nemôže ísť ani o rezortný záujem. Univerzita je predsa základný národno-kultúrny kameň každej kultúrnej spoločnosti. A to ľahko národnej kultúry, predsa školstvo prvorado patrí do slovenskej národnej kultúry. S tým nemôže manipulovať kto chce ako chce, dokonca ani mesto Nitra, hoci Nitra sa stavia za túto univerzitu. Tak sa pozrime na to aj zo slovenských záujmov, zo záujmov Slovenskej republiky. Z týchto dôvodov budem zásadne hlasovať proti tomuto zákonu a zriadam poslancov, aby zvažili ešte raz svoje stanovisko. Nemyslím si, že

budeme riešiť každý maličký rozpor so skutočnosťou aj v takej vzácnej inštitúcii, ako je univerzita, rovno zákonom.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Hudecovi za jeho vystúpenie. O slovo sa prihlásil pán poslanec Findra z Hnutia za demokratické Slovensko.

Poslanec J. Findra:

Vážený pán predsedajúci,
dámy a páni,

to, čo povedal poslanec Ivan Hudec, je nesmierne vážne. Hovoríme o Damoklovom meči precedensu. To je tiež nesmierne vážne. Hovoríme o tom, či parlament, ale aj ine inštitúty, ktoré jestvujú v tejto republike ako zákonodarne alebo výkonné, majú svoj kredit, či majú svoju tvár, či si ju dokážu udržať, či hľadajú tvár, ktorá má takú podobu dnes, akú mala včera a akú by mala mať zajtra. Jednoducho, či nie sme chameleóni. Lenže, ak sme povedali to, čo sme povedali, respektíve to, čo sme počuli v replike pana poslanca Hudeca, treba povedať ešte jednu vec. Nazval by som to odvratenou tvárou tejto kauzy. Povedzme si, my, čo sme sedeli v tomto parlamente pred dvoma rokmi, že sa tu schvaľovali aj také legislatívne texty, aj take normy, ktoré neboli dobre pripravené.

Dovolím si povedať, že mnohé návrhy, ak nie väčšina návrhov, ktoré sa týkali konštituovania nových vysokých škôl, alebo aspoň formálnej, nomenklaturenej alebo názvovej transformácie vysokých škôl na univerzity, boli spravidla iniciatívnymi návrhmi poslancov. A povedzme si na rovnu a otvore-

ne aj to, že ministerstvo školstva tieto návrhy iba registrovalo. Zdá sa mi, že bude potrebné v istých sférach spoločenského života a práce pristupovať aj k legislatívnej práci systémovo a štrukturovať tento systém zvnútra. Inak sa nám tu môže pritrafiť to, čo sa nám pritrafilo s Nitrianskou univerzitou. Povedzme si prave v tejto súvislosti aj to, čo možno všetci nevieme, že vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru sme mali v rukách list - už neviem presne, z ktorého mesiaca pred schvaľovaním návrhu zákona o Nitrianskej univerzite -, v ktorom jeden zo subjektov, ktorý mal vstúpiť do tejto fúzie v rámci univerzity, nesúhlasil so vstupom do univerzity už pred konštituovaním univerzity. To je tiež vážna vec. To znamená, že treba vidieť veci aj historicky, aj v časovej následnosti a vo všetkých súvislostiach, lebo ak to takto nebudeme vidieť v štrukturácii logickej, ale aj časovo následnej, v tejto chvíli sa môžeme dopustiť chyby a budeme možno roniť krokodílie slzy tam, kde ich roniť netreba.

Absolutne suhlasím s mnohým z toho, čo povedala pani doktorka Bauerová, alebo aj s tým, čo povedal Ivan Hudec. Skutočne, zákony sa tvoria na to, aby sa ctili a aby sa nemenili. Dnes ich schválime a zajtra ich budeme modifikovať, novelizovať alebo meniť, ale treba prípravu. Prepáčte, ospravedlňujem sa, budem osobný. V užšom kruhu, tuším vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru som to povedal. Iste viacerí viete, že som bol pri ceste za Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici. Môžem takto verejne oznámiť, že dávno predtým, ako sa prerokoval návrh zákona o zriadení tejto univerzity, mi viacerí kolegovia poslanci bývaleho parlamentu hovorili, načo sa budeš trápiť, načo toľko peripetii, podpíšeme sa ti pod návrh zákona. Povedal som, priatelia, som nesmierne rád, som vám vďačný za kolegiálnu a solidaritu, ale dovoľte, aby sme postupovali v zmysle zákona, aby sme prešli všetkými stupienkami, ktorými treba prejsť, to znamená akreditačná komisia, rada vysokých škôl, gremium na-

mestníka pre vysoké školy - hovorím o úradných tituloch, aké boli v štruktúracii ministerstva - grémium či kolégium ministra, legislatíva ministerstva školstva, legislatívna rada vlády, vláda a až potom parlament.

Ak prejdú všetky legislatívne texty - teraz to troška zovšeobecňujem - všetkými stupňami, ak prejdú príslušnou oponentúrou, v tej chvíli budeme schvaľovať texty, za ktoré sa nebudeme musieť hanbiť, pod ktoré sa kedykoľvek podpíšeme, ku ktorým sa nebudeme musieť vracieť. Toto považujem za nesmierne vážnu vec. Vzhľadom na celý kontext, aj historický, aj súčasný, historicky mám na mysli aj ten list jedného subjektu, ale mám na mysli aj fakt, že nemožno zlúčiť dokopy oheň a voľu, prikláňam sa k takej koncepcii, k takému návrhu, aký predostrel pán spravodajca, s tým, že by som odporučal, aby sa prijal návrh pana poslanca Jaroša, pretože skutočne tá jednotka pod čiarou je jednak nadbytočná a jednak by mohla tak troška zahmlieť skutočnosti. To znamená, že radšej by som prijal túto vec v takejto koncepcii, než ako to predostrel pan podpredseda.

Ešte jednu vec, a to je nakoniec. Prosím vas, ten názov - predseda by som len navrhoval zostať pri Vysokej škole pedagogickej. Myslím si, že aj pan kolega Mikloško to takto navrhoval, ja by som sa s tým stotožňoval. Odôvodním to nomenklatúrne. Prosím vas, nazvoslovná nomenklatura, pokiaľ ide o vysoké školy, je taká, že ak sú tu dva zhodne prívlastky, ten druhý je kvalifikujúci a potom je postponovaný, ako tomu odborne zvykneme hovoriť. Teda vysoká škola pedagogická. Netrapila by ma značka, že tam bude VŠP, aj tam bude VŠP, pretože v prísne úradnom administratívnom styku sa explicitne tak či tak musí vypisovať celý názov, to znamená Vysoká škola pedagogická, Vysoká škola poľnohospodárska. A navyše, máme na mysli aj perspektívu. Všetci sme tak kde-si v kutiku srdca presvedčení, že vzápätí po tomto prvom legislatívnom kroku sa možno budeme zaoberať druhým legisla-

tívnym krokom - reštruktúraciou, ak sa naplnia všetky podmienky. Viete o čom hovorím.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi poslancovi Findrovi. Kto sa ešte hlasi do rozpravy? Pán poslanec Fekete.

Poslanec J. Fekete:

Vážený pan predseda,
vážený pan predsedajúci,
vážení kolegovia,

budem veľmi stručný. Chcem sa pozrieť na celú problematiku z opačnej stránky. Nebyť včerajšieho stretnutia tu, v priestoroch parlamentu s tromi nádejnými adeptami žurnalistiky, šikovnými, do viacerých novín píšúcimi vysokoškoolakmi z prvého a druhého ročníka, asi by som dnes ani nevystúpil. Treba mi však oznámiť vami a Slovensku to, čo mi povedali. Sú sklamaní, mimoriadne sklamaní urovňou štúdia, sú sklamaní urovňou a znalosťami mnohých spolužiakov, ktorí prišli zo stredných škôl. Veľa z nich napríklad po absolvovaní strednej školy nepozná v dostatočnej miere pravopis, gramatiku.

Ano, prebieha kríza kritérií. My sme sa vlastne v kríze kritérií ocitli a podľa toho posudzujeme aj dnešnú situáciu. Slovensko zachvatila univerzitománia. Možno, že Slovensko, alebo aspoň západné Slovensko sa bude môcť pomaly volať "Univerzitostan". Tešilo by ma, keby za tým všetkým bola aj vysoká kvalita, pragmatická múdrosť. Ale nie je. Z vlastnej skúsenosti v okolitom prostredí môžem povedať, že mnoho vysokoškolakov má, bohužiaľ, iba stredný rozum. Treba si to

priznať. A tak namiesto bojov o názvy by sa malo z vysokých škôl hovoriť aj o boji za vyššiu, naozaj vysokoškolskú kvalitu, o novú metodiku, nové osnovy, nové formy. Takéto hlasy, takéto výzvy a takého podnety z vysokých škôl mi chýbajú. Bohužiaľ, mrzí ma, že sme sa dali vtiahnuť do takejto hry, hry sčasti megalomanskej, hry sčasti o korytá, hry sčasti aj o pár nových titulov pre niekoľkých ľudí. Bohužiaľ. /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Feketemu. Prosím, kto sa ešte hlási do rozpravy?

/Nikto./

Keďže nikto, ukončujem rozpravu. Chce sa k rozprave vyjadriť pán minister?

Minister životného prostredia SR J. Zlocha:

Pán poslanec Laluha mi odporučil, aby som bol veľmi krátky, aby som vám poprial dobrú chuť, ale nesplním jeho želanie. Na rôzne otázky a problémy, ktoré tu boli nanesené, ste si vlastne odpovedali sami.

Z vystúpenia pani poslankyne Bauerovej ako keby zaznela obava, že zrušením alebo prijatím zákona o zrušení Nitrianskej univerzity nastala doba zrušovania univerzít alebo vysokých škôl. Myslím si, že táto obava je zbytočná. Súčasná vláda má dostatok iných problémov, či už s riešením štátoprávného usporiadania, alebo ekonomických problémov, než aby si vlastne privyrábala nové problémy.

Plne sa stotožňujem s názormi, ktoré vyslovili viacerí poslanci, že úroveň vysokoškolského štúdia, úroveň absolven-

tov vysokých škôl nie je závislá len od názvu vysokej školy. Či doma, či v zahraničí sa vás málokto opýta, na akej vysokej škole ste študovali, ale v prvom rade sa budú pozeráť na to, čo viete, čo dokážete. A práve toto by mala byť maximálna snaha študentov, aj pedagogických pracovníkov, aby v tomto smere urobili niečo viac.

Myslím si, že v súčasnej situácii tak, ako to spomenul pán poslanec Findra, nebolo možné zlučiť vodu a oheň, asi iné východisko nie je. Je potrebné zákon o vytvorení Nitrianskej univerzity zrušiť. Nebolo by zas vhodné, aby sme tu prijímali nejaké nové opatrenia alebo nejaké nové návrhy, ktoré nebudu v sulade s názormi, s myslením poslucháčov a pedagogických pracovníkov byvalej Pedagogickej fakulty a byvalej Vysokej školy poľnohospodárskej. Nechajme to na nich. Pokiaľ bude prijatý tento zákon, budú mať dostatok času na to, aby vytvorili také podmienky, aby prípadne vytvorili aj dve univerzity, ako to už tu hovoril pán poslanec Hanák, ale najmä, aby utvorili podmienky pre to, aby z Nitry, či už z jednej alebo z druhej univerzity vychádzali odborníci, ktorí sa uplatnia doma, ale aj vo svete.

Ďakujem vam za pozornosť.

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi ministrovi. Prosim pána spoločného spravodajcu o jeho vyjadrenie.

Poslanec J. Tarčák:

Chcem sa vyjadriť k niektorým dotazom, ktoré tu boli vnesené. Iste je samozrejmé, ako to niektorí konštatovali, že nastáva tu určitý precedens. Z toho vyplýva potom možno aj zdanie, že výkonná moc nekona dostatočne pružne, konkrétne. Ale uvedomme si jeden fakt, že ak uznávame - a myslím

si, že musíme uznať určité slobody akademických inštitúcií, minister nemá možnosť. Momentálny stav nechať na bode, na akom je, vec nerieši. Naopak, de jure univerzita existuje, ale de facto neexistuje. Tam nie je konštituovaný univerzitný senat. Nie su tam samostatne akademické orgány univerzity. Čiže pracovníci, ktorí vystupujú alebo konajú, lebo vyuka beží, vlastne konajú v rozpore so zákonom. Tento stav nemôže ostať taký, aký je. Riešiť to tým, že zriadime dve univerzity - nie som proti, aby tam boli dve univerzity. Akreditačná komisia sa však vyjadrila, že su podmienky na to, aby sa využil potenciál jednej i druhej vysokej školy, aby sa tak konštituovala univerzita. Ak chceme dve, to diaľmetrálnne mení situáciu.

V závere by som rád apeloval na studentov, pedagogických pracovníkov vysokých škôl v Nitre, ako aj širokú verejnosť. Prosím vas, nerobme problém z toho, čo problémom nie je, a najmä nezatahujme na akademickú podu politiku. Robí to veľmi, veľmi zlý dojem o Slovensku v zahraničí. A ešte jednu vec. Neorientujme sa na formu, na nalepku, orientujme sa na obsah. Úroveň jednotlivých vysokých škôl stupa a padá s úrovňou ich absolventov.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi spoločnému spravodajcovi. Môžeme pristúpiť k hlasovaniu. Prosím teraz pana poslanca Tarčaka, aby postupne uvádzal hlasovanie o jednotlivých bodoch v zmysle spoločnej spravy a výsledkov rozpravy.

Poslanec J. Tarčák:

Ako prvý pozmenujúci návrh som predložil ja, ktorý znel - zmeniť v § 1 text "pedagogická fakulta" názvom "Vysoká pedagogická škola". Vzhľadom na to, že môj návrh koresponduje s návrhom pana Findru, dávam hlasovať najskôr o ňom,

a potom o návrhu pána Findru, lebo podstata ostala tá istá, ide len o názov. Môj návrh znel "Vysoká pedagogická škola". Odporúčam Národnej rade, aby zaujala stanovisko tak, ako jednotliví poslanci uznajú za vhodné.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Gazdik - faktická poznámka.

Poslanec I. Gazdik:

Pan predsedaajúci, pan poslanec Findra navrhol názov "Vysoká škola pedagogická". Ak by si pan spravodajca osvojil tento návrh poslanca Findru, môžeme rovno hlasovať o tomto návrhu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Myslím si, že sme tu v určitej dileme, či dať prednosť praktickej veci, teda skratke, alebo určitému jazykovému uzusu, ktorý však nie je jednoznačne proti. Takže prosím, pán spoločný spravodajca, je to na vás. Osvojujete si tento návrh alebo nie? Potom tam budú dve VŠP. Chceme jednu VŠP a druhú VPŠ, alebo dve VŠP?

Prosím, pani poslankyna.

Poslankyňa E. Rusňáková:

Chcela by som pana spravodajcu upozorniť, aby sme kvôli znacke nemenili slovosled slovenskeho jazyka. Bola by som veľmi rada, keby predseda len ustúpil od svojho návrhu názvu, pretože gramaticky nesplňa to, čo má. Návrh pána Findru je dobrý

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ešte sa hlási s faktickou poznámkou pán poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Myslím si, že názov je tak vážna vec, že by sme nemali takto ad hoc o tom rozhodovať. Navrhujem, aby sme dali predsa obedňajúšu prestávku a aby si kompetentní ľudia sadli a pokúsili sa to zjednotiť. /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Slabý potlesk naznačuje, že by sme mohli hľadať aj takéto riešenie. Nech sa ľudia, ktorí skutočne sú schopní kompetentne sa vyjadriť aj k jazykovej stránke veci, zídu s pánom spoločným spravodajcom. Myslím si, že pana ministra už nemusíme tu mať na tento bod programu. Mohli by sme to odhlasovať hneď po obede. Navrhujem, aby sme sa stretli o 14.15 hodine.

Poslanec J. Tarčák:

Prosím zástupcov Pedagogickej fakulty, keby sa mohli zísť so mnou. Stretneme sa vo výbore pre vzdelanie, vedu a kultúru.

/Po prestávke./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Panie poslankyne, páni poslanci, budeme pokračovať v rokovaní.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
/Prezentovalo sa 77 poslancov./

Konštatujem, že sme uznášaniaskopní. Prosím pána spoločného spravodajcu, aby uvádzal hlasovanie.

Poslanec J. Tarčák:

Vážené kolegyne, kolegovia, bolo prednesených päť pozmeňovacích návrhov. Po diskusii so zástupcami Pedagogickej fakulty v Nitre si osvojujem návrh pána Findru. Zakomponujem ho do názvu, ktorý navrhujem a som za textovú úpravu, kde pôvodný text navrhujem zmeniť v tom zmysle, že sa vypustia slová "Pedagogická fakulta" a nahradia sa novým textom "Vysoká škola pedagogická". Odporúčam plénu tento návrh prijať.

Pán poslanec Andel - faktická poznámka.

Poslanec M. Andel:

O pripomienke k odvolávke pod čiarou budeme hlasovať v ďalšom kole?

Poslanec J. Tarčák:

Vzhľadom na to, že k odvolávke číslo 1 bol druhý pozmeňujúci návrh, ktorý predniesol pán poslanec Jaroš, myslím si, že dam o ňom hlasovať ako o druhom návrhu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a páni, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 83 poslancov./

Dávam hlasovať za pozmeňujúci návrh tak, ako ho formuloval pan spoločný spravodajca.

/Za návrh hlasovalo 77 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov./

Konštatujem, že 77 poslancov bolo za pozmeňujúci návrh, nikto nebol proti a 6 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Poslanec J. Tarčák:

druhý pozmeňujúci návrh predložil pan poslanec Jaroš, kde navrhuje vypustiť odvolavku 1. Je to úplne v súlade s tým, čo sme už prijali, takže odporúčam plénu prijať tento návrh.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 90 poslancov./

Kto je za pozmeňujúci návrh pana poslanca Jaroša?

/Za návrh hlasovalo 85 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh pana poslanca Jaroša bol prijatý počtom 85 hlasov, proti nebol nikto, hlasovania sa zdržalo 5 poslancov.

Poslanec J. Tarčák:

Tretí návrh predniesol pan poslanec Prokes. Odporúča vypustiť odvolavku 1 a zaradiť ďalší § 3, ktorý bude znieť: "Názov vysokej školy Pedagogická fakulta sa mení na Vysokú školu pedagogickú"

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vzhľadom na skutočnosť, že sme hlasovali o prvom bode, domnievam sa, že tento návrh pana podpredsedu Prokeša sa už medzitým stal bezpredmetným. Pan spoločný spravodajca, prosím ďalší pozmeňovací návrh.

Poslanec J. Tarčák:

Ostáva ešte jeden návrh pani Bauerovej, ktorá navrhuje do § 1 tento text: Odsek 1 "Nitrianska univerzita so sídlom v Nitre sa rozdeľuje na dve univerzity, ktoré majú názov Nitrianska univerzita a Slovenska poľnohospodárska univerzita." Odsek 2 "Sídlom oboch univerzít je Nitra." Vzhľadom na skutočnosti uvedené v rozprave neodporúčam tento návrh prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Napokon, okrem týchto právnych a ďalších dôvodov je tu už dôvod, že sme schválili váš návrh, takže pani poslankyňa sa neurazí, ale nebudeme o jej pozmeňovacom návrhu hlasovať.

Poslanec J. Tarčák:

Ostáva mi už iba jedna povinnosť, dať návrh na hlasovanie o zákone ako celku s pozmeňujúcimi návrhmi, ktoré som predniesol ja a pán poslanec Jaroš. Odporúčam plenu tento návrh zákona prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážene damy, vážení pán, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 112 poslancov./

Kto je za návrh zákona s pripomienkami, ktoré sme schválili, nech stlačí hlasovacie tlačidlo.

/Za návrh hlasovalo 102 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 5 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov./

102 poslancov bolo za vládny návrh zákona, 5 poslancov bolo proti, 5 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rozdelení Nitrianskej univerzity. /Potlesk./

Ďakujem panovi spoločnému spravodajcovi za spoluprácu.

J e d e n á s t y m bodom programu je

Návrh na uznesenie k problematike Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave.

Návrh na uznesenie vám bol rozdáný s tým, že prílohou uznesenia sú príslušné stanoviská ústavnoprávného výboru a výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru.

Prosím, má niekto pripomienky k návrhu? Pán poslanec Brocka z Kresťansko-demokratického hnutia.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedaajúci,
vážení kolegovia poslanci,

na začiatku chcem vysloviť poďakovanie tejto snemovni, že stiahla z rokovania nášho pléna návrh zákona na zrušenie

Trnavskej univerzity. Slovenskej vláde tiež patrí istým spôsobom poďakovanie, že prispela k zviditeľneniu tejto našej najmladšej univerzity. Veď za niekoľko mesiacov svojej existencie sa Trnavská univerzita stala svetoznáma. Dovoľte mi však v súvislosti s uznesením k problematike Trnavskej univerzity krátku poznámku k spomínanému návrhu zákona na zrušenie Trnavskej univerzity. Dôvody pána ministra na jej zrušenie mi pripadajú ako slovenské príslovie "Ktô chce biť, palicu si nájde." Ak si spomeniem na to, ako ministerstvo pomáhalo...

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, prepáčte, ale dovoľujem si vás prerušiť. Keďže sme návrh zákona stiahli z rokovania dnešnej schôdze, máme rokovať o pripomienkach k uzneseniu, ktoré máte písomne na stoloch. Ak máte vecnú pripomienku k tomuto uzneseniu, prosím, aby ste ju predniesli, pretože nie je dôvod, aby sme robili rozpravu. Tak sme sa predseda pri hlasovaní o programe dohodli. /Potlesk./

Poslanec J. Bročka:

Mám vecnú pripomienku, ale ak dovolíte, pár vetami by som ju aj zdôvodnil.

/Prejav nesuhlasu v sále./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážene kolegyne,
vážení kolegovia,

myslím si, že prejavíme zmysel pre demokraciu, necháme pána poslanca dohovoriť s tým, že ho poprosíme, aby bol maximálne stručný a aby záverom jeho vystúpenia bola formulá-

cia konkrétnej pripomienky k textu uznesenia. Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Brocka:

Prepačte, nebudem rekriminovať, len sa chcem vyjadriť k jednému argumentu proti univerzite, kvôli čomu sa tento problém stiahol z rokovania plena, a prečo bol vrátený vláde. Argument, že univerzita je nepripravená, ak by sme boli trochu spravodliví, tento argument by sme mohli použiť proti všetkým vysokým školám, na ktorých sa po novembri 1989 prednášajú nové ekonomické teórie, nová história, politológia, management, marketing a podobne. /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a pani, myslím si, že nášmu rokovaniu pomôžeme, keď pana poslanca nechame dohovoriť s tým, že zopakujem prosbu, aby čo najskôr smeroval k vecnej pripomienke.

Poslanec J. Brocka:

Mam dopĺňajúci návrh, aby sa uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, v ktorom žiadame vládu Slovenskej republiky o prijatie opatrení na riešenie problematiky súvisiacej s Trnavskou univerzitou, doplnilo na konci prvého odseku slovami "a odblokovala jej účet". Myslím si, že nie je možné rokovať s dobrým umyslom a pritom používať politiku - nazvem to - obliehania alebo vyhľadovania. Od 23. septembra nemôže táto vysoká škola čerpať prostriedky zo svojho účtu. Kto z nás by tu, pani, sedel, keby tri mesiace nedostal plat?

Ďakujem vam za pozornosť.

/Potlesk./

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

O slovo s faktickou poznámkou sa prihlásil pan poslanec Andel, predseda vyboru pre vzdelanie, vedu a kulturu.

Poslanec M. Andel:

Velmi kratko. Nechcem tu hrať ping-pong tak, ako sme ho hrali, bohužiaľ, včera. Dostal som z toho tenisový laket. Chcel by som povedať iba jedno. Vystúpenie kolegu Brocku vlastne potvrdilo, kto do kauzy Trnavskej univerzity vnaša politikum.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Mikloško, potom sa prihlásil pan predseda Gašparovič a po ňom pan poslanec Ftacník. Prosim, pan Mikloško s faktickou poznámkou.

Poslanec F. Mikloško:

Chcel by som bez akýchkoľvek emócií poznamenať, že často sa tu odvolávame na našich voličov a na občanov. Tam sú upratovačky, tam je vrátnik, tam sú celkom obyčajní ľudia ktorí tri mesiace nedostali plat. Toho sa týka poznámka nášho poslanca za KDH. Pan Andel, ak je toto politikum potom ano, vnasame do toho politikum.

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi Mikloškovi. Prosim, pan predseda. Po panovi poslancovi Ftacníkovi vystúpi pan profesor Kocubík

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené panie kolegyne,
vážení páni kolegovia,

dovoľte mi aspoň pár viet. Strašne ma mrzí, že došlo k takejto rozprave, keď sme si včera povedali, že prijmeme uznesenie, v rámci ktorého ponúkneme vláde dve možnosti ako má tento prípad vyriešiť. Trnavská univerzita, a dnes už, žiaľbohu, aj Nitrianska univerzita, nemá nič spoločného so zabezpečením riadneho chodu univerzity, ale ide o úzke osobné záujmy. Tu prebieha boj o to, kto na tejto škole ostane učiť, tu prebieha boj o to, kto si aký image urobí. Žiaľbohu, prebieha tu boj aj o to, ako pošpiníme Slovensko a súčasnú slovenskú vládu vo svete. /Potlesk./

Hovoril som so študentmi. Dohodol som sa s nimi veľmi jednoznačne a jasne. Povedal som im, že tento parlament bude rozhodovať tak, ako mu to pripusti zákon a aké bude mať svoje svedomie, ale parlament nie je len parlamentom, ktorý prijíma zákony. Parlament je aj politickými stranami, lebo sa z politických strán skladá. Preto vitam politickú rivalitu, ale som proti tomu, aby sa tato rivalita vybijala v takýchto veciach, ktoré škodia celému slovenskému národu. /Potlesk./

Pár argumentov: 15. 5. 1992 prezident republiky vymenoval pána Hajduka za rektora Trnavskej univerzity, pričom samostatná univerzita ešte neexistovala. 20. 6. 1992 prišiel podnet z Rady vysokých škôl a z Ministerstva kontroly Slovenskej republiky, ako je to možné. Nejdem hovoriť ďalej. Bol požiadaný terajší predseda federalnej vlády, ktorý má právomoci prezidenta republiky, aby sa vyjadril, či je správne a či je v norme takéto vymenovanie rektora. Povedal,

že nie, že od začiatku toto menovanie je nulité. Nechcem hovoriť ďalej, lebo nechcem vyvolať debatu.

V ústavnoprávnom výbore, kde som sa zúčastnil rokovania, sme povedali dve alternatívy, ktoré navrhne vláde s tým, že univerzita ostane, ale aby sme sa nemuseli báť, že z tejto univerzity vyjdu ľudia, ktorí ani nebudú vedieť, čo sa učili, chceme im zabezpečiť, že v tých istých priestoroch, kde sa učia už teraz, sa budú učiť ďalej, že v tých istých internátoch, kde už teraz bývajú, budú bývať ďalej, ale budú mať kvalitných profesorov, kvalitných docentov a kvalitných asistentov. Myslím si, že to je to, čo všetci chceme. /Potlesk./

Chcem ešte na okraj povedať: Od 1. 1. možno, alebo v januári určite, bude mať Slovenska republika ústavný súd. A som presvedčený, že ak niekto dá podnet na ústavný súd, či boli splnené všetky podmienky, ktoré zákon pre založenie vysokej školy požaduje, nevidím taký ústavný súd, ktorý by to potvrdil. Preto nechcime zle týmto študentom, aby ústavný súd v apríli rozhodol, že ruší tieto univerzity. Prosím vas, prijmite toto uznesenie, ktoré sme navrhli, a verím, že vláda spolu s ostatnými vysokými školami, s Univerzitou Komenského a obidvomi fakultami vyrieši tento problém k spokojnosti nie nas, ale študentov. /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi predsedovi Narodnej rady. S faktickou poznámkou sa hlasi pan poslanec Ftačník a potom pan poslanec Kočtuch.

Poslanec M. Ftačník:

Mam iba fakticku poznamku.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Tak slovo ma pán profesor Kočtúch.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pan predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,
vážení hostia,

Komenský, ktorého sa dovolavame, povedal jednu takú veľmi mudru myšlienku: "Kto myslí na rok dopredu, zaseje zrnno. Kto myslí na desať rokov dopredu, zasadi strom. Kto myslí na celý život, vychováva." Skúsme sa teraz vzájomne vychovávať a byť vychovávaní. Po druhé: Po svete putuje anglický leták Jiřího Zlatuška podpísaný pánom Slivkom, podpísaný panom rektorom Hajdukom a vraj podpísaný aj panom ministrom Kučerom, kde v prvej časti sa hovorí, že na Slovensku hrozí to, čo urobil Hitler 17. novembra 1939. V druhej časti sa Slovensko opisuje ako fašistická krajina a v tretej časti sa vyzýva celá svetová akademická obec, všetky akademické školy, všetky vysoké školy na celom svete, aby na Slovensko posielali protestné listy v súvislosti s Trnavskou univerzitou. Tak toto je to zmedzinarodnenie, o ktoré azda neusilujeme.

Takže by som vas chcel z tohto miesta pekne poprosiť - nedávno sme tu stali a dali sme obligatornú minútu ticha panovi Dubčekovi, ktorý usiloval o našu jednotu a našu svornosť. Skúsme teda porozmyšľať, ako sa navzajom v zmysle Komenského motta vychovávať. Nepolitizujeme, nema to význam. Skúsme hľadať spoločný jazyk k tomu, ako ma Slovensko ekonomicky, sociálne a duchovne napredovať.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Kočtuchovi. Prosím, pán poslanec Ftačník.

Poslanec M. Ftačník:

Váženy pan predsedajúci,
vážene kolegyne a kolegovia,

rad by som sa vyjadril k rozprave, nie k tomu, čo bolo, ale k tomu, čo bude, teda k uzneseniu, ktoré máme pred sebou a k tomu, o čom vlastne rozhodneme, ak prijmeme toto navrhované uznesenie. Vychádzam z toho, že zasadnutia alebo rokovania o probleme Trnavskej univerzity sa zúčastnili vlastne iba dva výbory - ustavnoprávny a výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru, a hoci máte predložené výsledky resp. uznesenia, ktoré tieto dva výbory prijali, veľmi stručne by som chcel povedať, že keď sa v bode 1 hlasíme k výsledkom tohto prerokovania, čo tým vlastne máme na mysli.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec, s jednou pripomienkou, že dodržiáš to, čo si povedal, že budeš stručny.

Poslanec M. Ftačník:

Ano prosím. Ak odsuhlasíme bod 1, tak suhlasíme so záverom uznesenia výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru, ktorý povedal, že nepovažuje zrušenie Trnavskej univerzity za akceptovateľné. To je prvý bod. A ďalej pokračoval výbor tým, že odporúča riešiť problémy Trnavskej univerzity dôsledným naplnením zákona o zriadení Trnavskej univerzity, najmä v tom zmysle, aby bola zabezpečená vyučba tých odborov, pre

ktoré Trnavská univerzita vznikla. Ďalej naplniť odporúčania akreditačnej komisie a zákon o vysokých školách. Myslím si, že toto je cesta, ktorou je možné riešiť problémy.

Tieto dva výbory vlastne odporúčili svoje dva pohľady, ako by sa mohlo postupovať - ak teda nezrusiť, ako ďalej. Jeden postup navrhol ustavnoprávny výbor, a to predložiť právnu normu, ktorou, ak nebude záruka, že zákon v tomto zmysle, ako to bolo prečítané, môže byť naplnený, odložiť začiatok výučby na Trnavskej univerzite o dva roky alebo - povedzme - o jeden rok, vyriešiť problém, čo so študentmi, ktorí tam teraz študujú a pripraviť všetky podmienky tak, aby Trnava mohla byť univerzitným mestom na tej úrovni, ktorú požaduje akreditačná komisia.

Výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru vo svojom stanovisku v písomne e/ sa obrátil priamo na zastupcov Trnavskej univerzity a žiadal od nich písomne garancie, či sú schopní dodržať zákon. Vytýpoval kľúčové veci, ktoré podľa neho tvoria to, k čomu sa výbor zaviazal - dodržiavať ustanovenia zákona. Ak bude garantované, že zákon bude dodržaný, je možné neposúvať výučbu ani o rok, ani o dva, ale pokračovať vo výučbe tak, ako je teraz rozbehnutá. Ale riešiť otázku kvality študijných odborov, konkurzov a všetkých vecí, ktoré súvisia s tým, aby univerzita splnila požiadavky, ktoré na ňu kladie akreditačná komisia, aby po nejakých rokoch pravdepodobne bakalárskeho štúdia sa mohla stať riadnou magisterskou univerzitou. Toto je zmyslom toho, o čom rozhodujeme.

Na čo sme snáď zabudli, a to, čo sa nám snažil pripomenut pan poslanec Brocka, je to, čo trápí univerzitu. To je ich pohľad, že ministerstvo školstva zablokovalo finančné prostriedky. To sa v uznesení výborov nespomína. Myslím si, že to je tá odvrátena stránka. Tu druhú stránku má v rukách ministerstvo na to, aby bolo schopné presadiť dodržiavanie

a rešpektovanie zákona zo strany vysokej školy. Ak vysoká škola bude vystupovať ako súkromný spolok, ktorý si myslí, že môže robiť čo chce, potom ťažko na to môže štát dávať prostriedky. Takto chápem postup ministerstva, ktoré zablokovalo financie. Ak bude garancia zo strany vysokej školy, že zákon bude dodržaný, nevidím problém, aby na druhý deň alebo v ten istý deň minister školstva dal prikaz finančné prostriedky odblokovať.

Ak dovoľte, navrhol by som pozmeňovací návrh, ktorý by vyšiel v ústrety tomu, čo povedal pán poslanec Brocka. Do odseku 1 by som na záver doplnil znenie "Prijala opatrenia na riešenie problematiky súvisiacej s Trnavskou univerzitou, včítane riešenia odblokovania finančných prostriedkov". To neznamená odblokovať na druhý deň, ale riešiť ich v súvislosti s tým, ako budú naplnené uznesenia výborov. Dávam tento návrh. Prosím, zvažte, či si myslíte, že ho možno podporiť.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Váženy pan predseda,
váženy pán predsedajúci,
pani ministri,
dámy a pani,

dovoľte, len na okamih zareagujem na to, čo povedali pán Ľučník a pán Brocka. Pokiaľ má ministerstvo riešiť túto školu, aby fungovala, do toho patrí aj otázka tohto účtu. Nemusi byť samostatne zverejňovaná. Ale dovoľte, aby som sa

dotkol niečoho iného, možno zdanlivo odtážiteho, ale priamo súvisiaceho s touto kauzou. Obe dva prípady, ktoré sme tu dnes riešili, to znamená ako Nitrianska univerzita, tak Trnavská univerzita ukazujú na jednu vec. Hovoríme, že chceme byť právny štátom, ale tu sa jasne ukazuje, že nie sme schopní si vynútiť dodržiavanie zákona, ktorý bol prijatý. Štát nemá nástroj na to, aby v tomto prípade prinútil niekoho iného, aby zákon dodržiaval.

Prosím by som tých, ktorí dnes tak vehementne vystupujú v mene Trnavskej univerzity, aby radšej navrhli, ako riešiť porušenie zákona, ku ktorému tam doslo. Osobne odmietam riešiť tento problém rusením univerzity, ale prosím, nech niekto navrhne spôsob, ako odstrániť to, že bol menovaný za rektora niekto, kto na to nespĺňal kritéria, že dnes vlastne ako rektor alebo zástupca univerzity vystupuje niekto, kto po vyjadrení pana Straského, premiéra federalnej vlády, ktorému má právomoci prezidenta a potvrdil, že toto menovanie bolo nulitné, rektorom nie je. To nie je len otázka, ako zákony tu tvoríme, alebo keď sa pomylíme, že ho zrušíme, ale aj to, že ten, koho sa ten zákon týka, ho skutočne naplní a dodržiava.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi podpredsedovi Prokesovi. Dovoľm si čteť nemu plenu Národnej rady navrhnut, aby sme pristúpili k hlasovaniu o tých dvoch pozmenovacích návrhoch, ktoré dal najprv pán poslanec Brocka a potom pan poslanec Ftačník.

Prosím, este sa hlasí predseda výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru pan Anđel

Poslanec M. Andel:

Chcem sa spytať kolegu Ftačnika, či by svoj návrh nemohol konkretizovať, teda uvoľnené finančné prostriedky na odbory, ktoré boli odsuhlasené akreditačnou komisiou, keď už v podstate ide o tú ľudskosť a humannosť, ako sa jej dovola-val pan kolega Brocka v zaverečnej časti svojho vystupenia.

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Tarčák.

Poslanec J. Tarčák:

Chcem upozorniť iba na dve veci. Minister má jedinu možnosť ako nejakým spôsobom - nechcem povedať - donútiť k stretnutiu alebo k spolupráci pri riešení tohto problému. Akonahle by sme mu zobrali túto poslednú možnosť, potom skutočne sa skupina pracovníkov aj naďalej bude správať tak, že univerzita patrí im. Túto jedinu možnosť nemôžeme ministrovi zobrať. A ešte by som apeloval na všetkých vas, panie poslankyne a paní poslanci, aby sme sa aj my zapojili a hľadali riešenie. Keďže je medzera - a to je nám už dnes známe - vo vysokoškolskom zákone, ktorý neriesi a legislatívne re-upravuje konštituovanie novej univerzity, zrejme schodivým riešením bude prijatie novely zákona.

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi poslancovi Tarčákovi. Pan poslanec Ftač-ník, boli ste vyzvaný, aby ste urobili nejaké doplnenie uznesenia. Mate k tomu vôľu alebo nie?

Poslanec M. Ftačnik:

Možno sme sa s vazeným plenom celkom nerozumeli. Aj pan

poslanec Andel vlastne upozornil na jeden aspekt tých garancií, a to sú podmienky akreditačnej komisie. Pravidlá má ministerstvo školstva, akým spôsobom prispieva na fakulty, ktoré sú alebo nie sú akreditované. Myslím si, že náš výbor položil viacero podmienok a po splnení a garantovaní týchto podmienok je možné tieto prostriedky uvoľniť. Takto som myslel svoj návrh, nijak inak. Jasne som povedal, že kým nebudú garancie zo strany univerzity, myslím si, že nie je možné uvoľniť peniaze, ale ak tieto garancie budú, potom tento problém treba riešiť, a nikde sa to v uzneseniach výborov nespomína. Preto je ho možné spomenúť tu, ale len v súvislosti s garanciami, ktoré sú uvedené v uznesení výboru pre vzdelanie, vedu a kultúru. Takže na mojom návrhu trvám v tom zmysle, ako som to teraz vysvetlil.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a páni, pán poslanec Brocka navrhol takýto text v poslednej vete: "Prijala opatrenia na riešenie problematiky súvisiacej s Trnavskou univerzitou a odblokovala jej účet". To znamená, že by sme vlastne uznesením zaviazali vládu Slovenskej republiky, aby tento účet odblokovala. Prosim, dajme o tomto návrhu hlasovať bez rozpravy.

Prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 114 poslancov./

Kto je za návrh, ktorý predniesol pán poslanec Brocka?

/Za návrh hlasovalo 20 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 78 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Konštatujem, že 20 hlasov bolo za návrh, 78 proti, 16 poslancov sa zdržalo hlasovania. Tento pozmeňujúci návrh k uzneseniu neprešiel.

Pán poslanec Ftáčnik navrhol doplniť mnou prečítanú vetu takto - čítam celú vetu: "Prijala opatrenia na riešenie problematiky súvisiacej s Trnavskou univerzitou, vrátane odblokovania účtu". To znamená, že je tam významový posun. Prosím, aby sme už bez ďalšej rozpravy hlasovali o tomto návrhu pána poslanca Ftáčnika.

Prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 112 poslancov./

Kto je za doplňujúci návrh pána poslanca Ftáčnika?

/Za návrh hlasovalo 37 poslancov./

Kto je proti tomuto návrhu?

/Proti návrhu hlasovalo 62 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že 37 poslancov bolo za doplňujúci návrh pána poslanca Ftáčnika, 62 bolo proti, 13 poslancov sa zdržalo hlasovania, takže ani návrh pána poslanca Ftáčnika neprešiel.

Môžeme pristúpiť k hlasovaniu o uznesení Národnej rady Slovenskej republiky k problematike Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave.

Prosím, prezentujeme sa. Hlasujeme o uznesení ako celku.

/Prezentovalo sa 118 poslancov./

Kto je za predložený návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky?

/Za návrh hlasovalo 95 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 4 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

95 poslancov bolo za návrh uznesenia, 4 boli proti, 19 sa zdržalo hlasovania.

Konštatujem, že návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k problematike Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave Národná rada Slovenskej republiky schválila. /Potlesk./

Ďakujem panovi ministrovi za účasť.

Môžeme prejsť k d v a n a s t e m u bodu programu, ktorým je

Vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spôsobe vykonávania referenda.

Materiál k tomuto bodu ste dostali ako tlač číslo 76 a spoločnú spravu výborov ako tlač 76a.

Vládny návrh zákona z poverenia vlády Slovenskej republiky odôvodní minister vnútra Slovenskej republiky pan Jozef Tuchyňa, ktorého prosím, aby sa ujal slova.

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Vážene panie poslankyne,
vážení páni poslanci,
pan predsedaajúci,

Ustava Slovenskej republiky zakotvila v ustanoveniach článkov 93 až 100 inštitúciu priamej demokracie - referendum. V ustave sú upravené základné otázky týkajúce sa referenda, predovšetkým predmet referenda, vyhlasovanie referenda a spôsob zisťovania platnosti výsledkov referenda. Na to, aby sa však referendum mohlo prakticky uskutočniť, je po-

trebné upraviť ďalšie otázky týkajúce sa samotnej organizácie prípravy, výkonu hlasovania a zisťovania výsledkov referenda, ktoré už ústava nezakotvuje, ale na úpravu ktorých predpokladá v článku 100 vydanie osobitného zákona.

Predložený návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spôsobe vykonania referenda bol vypracovaný práve z tohoto dôvodu. Pri vypracovaní navrhovaného zákona sa vychádzalo zo skutočnosti, že nie je potrebné originálne upraviť všetky otázky spojené s organizačným zabezpečením referenda, pretože je možné využiť príslušné ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady číslo 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady. V návrhu zákona sa preto tam, kde nie je potrebná odlišná právna úprava, odkazuje na spomínaný volebný zákon. Takéto riešenie značne zjednoduší navrhovaný zákon a uľahčí organizačnú prípravu referenda a vykonanie samotného hlasovania. Predložený návrh rieši v plnej miere všetky otázky organizácie a vykonania referenda, preto na jeho vykonanie nebude potrebné vydať vykonávací predpis.

Návrh zákona o spôsobe vykonania referenda bol prerokovaný vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky okrem mandátového a imunitného výboru. Všetky výbory odporúčali návrh zákona schváliť. Pripomienky, ktoré odznali k návrhu zákona počas jeho prerokovávania vo výboroch a ktoré sú zapracované v spoločnej sprave výborov, majú formálno-právny charakter, skvalitňujú návrh, preto s väčšinou týchto pripomienok možno súhlasiť. Niektoré z uplatnených pripomienok su však takého charakteru, že návrh dopĺňajú alebo jeho ustanovenia menia bez nadvaznosti na ďalšie ustanovenia.

Vážené panie poslankyne,
vážení pani poslanci,

zaverom odporúčam návrh zákona Národnej rady Slovenskej

republiky o spôsobe vykonania referenda s prihliadnutím na vaše pripomienky schváliť.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi ministrovi za odôvodnenie vládneho návrhu a prosím spoločného spravodajcu výborov pana poslanca Imricha Móriho, aby predniesol spravu o výsledkoch prerokovania vládneho návrhu zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec I. Móri:

Váženy pán predseda,
váženy pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,
ctení páni ministri,

dovoľte mi, aby som ako spoločný spravodajca predniesol výsledky prerokovania vládneho návrhu zákona na pôde výborov Národnej rady Slovenskej republiky. Je to spoločná správa pod číslom 76a.

Vládny návrh vychádza zo splnomocnenia článku 100 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý odkazuje vo veci spôsobu vykonania referenda na vykonavací predpis, zákon Národnej rady Slovenskej republiky. Ide o návrh, ktorý predovšetkým organizačne, ako to už bolo spomenuté panom ministrom, má zabezpečiť vykonanie referenda a ďalšie podrobnejšie úkony, ktoré Ústava Slovenskej republiky v článku 93 až 99 neupravuje.

Obsahovo tento návrh vhodne nadväzuje na volebný zákon Slovenskej národnej rady číslo 80 z roku 1990 Zb. Tento za-

kon sa týka volieb do Slovenskej národnej rady v znení neskorších predpisov a osvojuje si i ďalšie inštitúty už zákonom upravené, najmä zákon 85 z roku 1990 Zb. o petičnom práve. Vládny návrh zákona bude použiteľný pre všetky druhy referenda, ktoré predpokladá článok 93 Ústavy Slovenskej republiky.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo 42 z 5. novembra pridelil predložený návrh zákona na prerokovanie do 11. novembra 1992 všetkým výborom Národnej rady Slovenskej republiky okrem Mandátového a imunitného výboru s tým, že spoločnú správu o výsledku prerokovania predloženého vladneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky predložia Národnej rade Slovenskej republiky. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky súčasne určil Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, aby skordinoval stanoviska výborov. Výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali na svojich schôdzach v novembri 1992 predložený vládny návrh zákona. Všetky výbory Národnej rady Slovenskej republiky, až na Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky, vyjadrili s ním súhlas.

Jednotlivé výbory uplatnili k návrhu pripomienky s tým, že Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci požiadal Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky spresniť znenie § 17 odsek 2 tak, aby bol v súlade s ustanovením článku 31 Ústavy Slovenskej republiky.

Dovoľte mi, aby som ako spoločný spravodajca prešiel ku konkrétnym bodom spoločnej správy a dovolil si vám navrhnúť spôsobom hlasovania an blok prijať nasledovne body tlače 76a: 1, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 20 a 24. Zväčša ide o gramatické a štylistické úpravy, ako aj precíznejšie formulácie. Z tejto množiny stručne odôvodním body 8, 11, 13 a 24. U ostatných spomenutých bodov v danej množine je opod-

statnenie buď analogické alebo vyplýva priamo z obsahu toho-ktorého bodu.

Napríklad v bode 8 sa vypustením slova "koalície" odstraňuje obmedzenie a zvyšuje sa počet možných politických subjektov. Pre obmedzenie na koalíciu nie je racionálny dôvod.

K bodu 11 - v § 13 je osoba, ktorá zvolá prvé zasadanie okresnej komisie, jednoznačne definovaná v osobe prednostu okresného úradu, a to v odseku 6.

Oprávnenosť bodu 13 vyplýva z možnosti delegovať zástupcov všetkých parlamentných strán a hnutí do okrskových komisií i v tých obciach, kde nie sú tieto politické strany a hnutia zastúpené v obecnych zastupiteľstvach.

Napokon v bode 24 je navrhnutá výmena v odsekoch 1 a 2 § 24 z dôvodov logickej naslednosti týchto činností.

Na osobitné hlasovanie vyberam body 3, 5, 6, 9 a 19, ktoré oproti zneniu v tlači 76a spresním resp. upravím v rozprave. Týmto sa automaticky hlásim do rozpravy.

Konečne navrhujem zamietnuť hlasovaním an blok body v poradí 2, 14, 17, 18, 21, 22 a 23.

Teraz stručne k jednotlivým bodom, ktoré navrhujem zamietnuť. V bode 2 pripojenie uvedenej vety nerieši následok stanoviska ustavného sudu. V bode 14 nie je nutné vymenovať všetky typy uzemnej samospravy. Toto je postačujúco uvedené v § 4 odsek 2 návrhu zákona. Bod 17 je vylúčený bodom 16. Bod 18 je zase vylúčený bodom 19, ktorý som navrhol vyňať na samostatne hlasovanie. Na zamietnutie navrhujem ešte bod 21, 22 a 23, ako som spomenul, a to z toho dôvodu, že bod 21 je alternatívou bodu 20, ktorý sa mi zdá byť lepšie pre-

pracovaný a je v súbore pre prijatie an blok. Bod 22 je v rozpore s bodom 16 a § 17 návrhu zákona, nakoľko nevymedzuje dobu kampane. Konečne bod 23 navrhujem zamietnuť, nakoľko v § 5 návrhu zákona je legislatívna skratka, ktorá sa používa, a zákon o voľbách do Narodnej rady Slovenskej republiky s týmto názvom ešte nemame.

Nakoniec dovoľte, aby som uviedol, že ústavnoprávny výbor sa zišiel dnes 18. novembra, aby zvažil odporúčanie Výboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci a zosuladil znenie § 17 odsek 2 s článkom 31 Ústavy Slovenskej republiky a odporučil ponechať vstup do Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie len politickým stranám zastúpeným v Narodnej rade Slovenskej republiky. Ukázalo sa niekoľko dôvodov pre tento spôsob. Z najvažnejších spomeniem dôvod, že do parlamentu sa dostali strany, ktoré vo voľbách uspeli najmenej s 5-percentným hlasom, teda nesú aj politickú zodpovednosť za rozhodnutie, ktoré dané referendum prinesie.

Z ďalších argumentov by som uviedol len toľko, že na Slovensku máme 83 politických strán. Technicky je veľmi ťažko deliť fixný počet desiatich hodín na týchto 83 politických strán. Uvádzam, že sa nezamedzuje ostatnými spôsobmi vyjadrovať neparlamentným politickým stranám pomocou iných prostriedkov v obciach, mestach, atď. Čiže vo vzťahu k článku 31 ústavy je to otázka vykladu ústavy a ústavnoprávny výbor nevidí v tomto duchu rozpor.

Pan predsedaajúci, domnievam sa, že som vyčerpal pozmeňovacie návrhy zo spoločnej spravy číslo 76a. Prosil by som o možnosť vystúpenia v rozprave.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, udeľujem vám hneď slovo, nakoľko nikto iný sa zatiaľ písomne do rozpravy neprihlásil. Po panovi spoločnom spravodajcovi dostane slovo pan poslanec Brocka z Kresťansko-demokratického hnutia.

Poslanec I. Mori:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

stručne sa teraz vyjadrím k bodom 3, 5, 6, 9 a 19, ktoré som vyňal na samostatné hlasovanie, a uvediem dôvody, prečo tieto body odporúčam na schválenie s malými štylistickými úpravami oproti tomu zneniu, aké je uvedené v spoločnej správe.

V bode 3 navrhujem vynechať poslednú vetu. Dôvod je ten, že prezident síce nie je obmedzený vo vyžiadani stanoviska od ústavného súdu, ale stanovisko ústavného súdu nepôsobí preventívne.

V bode 5 a 6 spoločnej správy navrhujem vymeniť slová "najmenej do" - to je v bode 5 - a slovo "najmenej" v bode 6 spoločnej správy za slovo "najneskôr". Ide o gramatickú úpravu vyplývajúcu z časovej miery.

Bod 9 navrhujem upraviť tak, že v § 12 odsek 1 návrhu zákona sa nahradí časť vety "osobe, ktorá zvolá prve zasadanie ústrednej komisie" slovami "ministromi vnútra Slovenskej republiky". Je to presne analogia k bodu 11, ktorý je navrhnutý na prijatie v subore an blok. Tato osoba je jednoznačne určená.

Nakoniec mi dovoľte, aby som sa zmienil o bode 19 s tým, že tento upravuje § 17 odsek 2. Odporúčam nové znenie tohto odseku, a to nasledovné: "Slovenský rozhlas a Slovenská televízia vyčlenia na kampaň pred referendum politickým stranám a politickým hnutiam zastúpeným v Národnej rade Slovenskej republiky po 10 hodín vysielacieho času. Návrh na vysielací čas sa musí uplatniť 3 dni pred začiatkom kampane." Jeden dôvod pre takéto znenie je ten, že táto veta je štýlisticky čistejšia oproti pôvodnému zneniu § 17 odsek 2 a druhá veta určuje spôsob, kedy sa politické strany vlastne prihlasujú o svoje právo zúčastniť sa kampane pred referendum.

Pan predsedaajúci, z mojej strany v rozprave to bolo všetko.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Prosím, aby ste zaujali svoje miesto určené pre spoločného spravodajcu. O slovo sa zatiaľ prihlasil iba pán poslanec Brocka. Udeľujem mu slovo.

Poslanec J. Brocka:

Vážený pán predsedaajúci,
vážení kolegovia poslanci,

nechcel by som vas týmto svojim diskusným príspevkom podráždiť, preto by som vas poprosil, keby ste ma nechali dokončiť, lebo je rozprava.

Základné ustanovenia o referende ako o inštitúcii priamej demokracie sa nachádzajú v Ústave Slovenskej republiky,

v článku 93 až 100. Predložený návrh zákona upravuje prípravu a vykonanie samotného referenda a v mnohom vychádza z ustanovení zákona Slovenskej národnej rady o voľbách do Slovenskej národnej rady. Je to pozitívne, vyhodne, lebo takto koncipovaný zákon uľahčí a zjednoduší tak prípravu, ako i vykonanie samotného referenda. Chcel by som však upozorniť na jeden článok, ktorý už nie je v súlade so spomínaným volebným zákonom, dokonca je, myslím si, v rozpore s duchom samotného inštitútu referenda ako nástroja priamej demokracie a tiež v rozpore s článkom 31 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zaručuje slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Ide o článok 17, ktorý hovorí o kampani pred referendom. Je to posledný pozmeňujúci návrh, ktorý dal aj spoločný spravodajca, a tento môj pozmeňujúci návrh sa týka práve tohoto článku.

Podľa dikcie v odseku 2 Slovenska televízia a Slovenský rozhlas sú povinné poskytnúť čas svojho vysielacieho času stranám a hnutiam, ktoré sú zastupené v Národnej rade Slovenskej republiky. Tu si treba uvedomiť, že parlamentné strany vôbec nemusia zastupovať iniciátorov referenda. Vieme, že to môže byť vyhlásené, ak o to petíciou požiada aspoň 350 tisíc občanov - to je článok 95 Ústavy Slovenskej republiky. Potom by mohlo prísť ku kurioznej situácii. Tí čo iniciovali referendum, by boli znevýhodnení, keďže by nemohli rovnocenne využívať rozhlas a televíziu v kampani pred referendom. Na ilustráciu by som použil čísla. My, ktorí v parlamente zastupujeme parlamentné strany, zastupujeme 62,3 % oprávnených voličov. To sú strany, ktoré prekročili kvorum 5 %.

Navrhujem v § 17 odsek 2 vo štvrtom riadku za slovom "hnutiam" nahradiť slova "uvedeným v § 12 odsek 1" novým textom, čiže "politickým stranám a politickým hnutiam" - a nový text - "które získali vo voľbách do Slovenskej národnej rady minimálne dve percenta platných hlasov". Takato

uprava by rozšírila okruh politických subjektov o mimoparlamentné strany, ktorým podľa zákona o voľbách do Slovenskej národnej rady boli rovnako uhrádzane naklady na volebnú kampaň podľa získaných hlasov, ako parlamentným stranám. V prípade tohto volebného obdobia by vlastne išlo len o raz toľko politických strán, ako sú v parlamente - myslím päť alebo šesť. Čiže rozšíril by sa okruh politických strán nie na počet všetkých zaregistrovaných, ale radovo asi na desať. Myslím si, že takáto uprava by bola vylepšením návrhu zákona a prispieje aj k prehĺbeniu demokracie na Slovensku.

Táto moja pripomienka sa týka aj bodu 19 v spoločnej sprave, lebo táto pripomienka vlastne mení odsek 2 a rovnako mení tento odsek aj pripomienka spoločného spravodajcu. Ak prejde ktorakoľvek z tých troch, uplatňujem svoju pripomienku vo vzťahu, keď sa to týka politických strán a hnutí, keď je reč o tom, ktoré strany majú právo robiť pred referendum kampaň v televízii a v rozhlase.

Ďakujem za pozornosť

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss.

Ďakujem panovi poslancovi Brockovi. Prosím ho, aby svoj návrh dal v písomnej podobe spoločnému spravodajcovi. Prosím, dámy a páni, kto sa ešte hlási do rozpravy? Pan poslanec Fico

Poslanec R. Fico

Vážene dámy a páni,

dovoľte mi, aby som nadviazal na polemiku k článku 17 návrhu zákona o spôsobe vykonania referenda v Slovenskej republike. Je len na škodu veci, že nemáme väčšie skúsenosti s uplatňovaním referenda ako prejavu priamej demokracie.

Dnes máme však príležitosť, aby sme prijali taku právnu úpravu spôsobu vykonania referenda, ktorá odrazí skutočne význam tohto inštitútu v demokratickej spoločnosti. Z tohto dôvodu som nútený namietat proti obsahu článku 17 odsek 2 návrhu, podľa ktorého iba parlamentne strany môžu využívať výhody efektu televíznej a rozhlasovej kampane pred referendom. Odňatie tejto možnosti aj neparlamentným stranám považujem za rozporné s článkom 31 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl demokratickej spoločnosti.

Zákon o spôsobe vykonania referenda neprijímame iba pre toto volebné obdobie. V ťažko predvídateľnom politickom vývoji v Slovenskej republike môže dôjsť k situácii, kedy sa vykryštalizujú dve alebo tri silne politicke strany, ktoré sa pri existencii 5-percentného limitu budú pravidelne nachádzať v parlamente. Môže sa tak stať, že mimo parlamentu zostane viacero politických strán reprezentujúcich tridsať, možno štyridsať, možno päťdesiat percent zúčastnených voličov. Je správne, ak tito občania-voliči nebudu mať možnosť prostredníctvom svojich obľúbených politických strán vyjadrovať svoj názor k referendu cez najúčinnšie masmédiá, ako sú televízia a rozhlas?

Z tohto dôvodu navrhujem nasledujúce znenie článku 17 odsek 2 návrhu zákona o spôsobe vykonania referenda: "Kampaň pred referendom možno zvukom a obrazom viesť len v Slovenskej televízii a v Slovenskom rozhlase. Tieto inštitúcie sú povinne poskytnúť všetkým registrovaným politickým stranám a politickým hnutiam v Slovenskej republike celkom 10 hodín vysielacieho času na každom svojom vysielacom okruhu. Vysielací čas sa rozdelí rovnakým dielom."

Ďakujem za vašu pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Ficovi za jeho príspevok. Prosím ho, aby dal svoj text písomne pánovi spoločnému spravodajcovi. Damy a pani, kto sa ešte hlasi do rozpravy? Pán podpredseda Prokeš.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán predseda,
vážený pan predsedajúci,
vážený pan minister,
damy, pání,

v podstate moje vystupenie sa zuži len na jednu pripomienku. Ak budeme predpokladať, že do referenda môžu vstupovať všetky politické strany - pozor, nejde o voľby, pretože tam je situácia iná, tam je otázka, ktorá strana koľko hlasov dostane, ale tu je snaha získať hlasy pre akýsi názor, nie pre stranu - môže sa stať, že niektorá strana sa rozdelí na 10, na 20 subjektov a pomernú časť bude mať viac v televízii a v rozhlase. Takže to je úplne iná situácia, než keď sa vstupuje do volieb.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi podpredsedovi Prokešovi za jeho pripomienku. Prosím, hlasi sa ešte niekto do rozpravy? Predseda Ustavnoprávneho výboru Narodnej rady Slovenskej republiky pán Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Panie poslankyne,
páni poslanci,

chcem len stručne zareagovať na pripomienky, ktoré tu dal pán poslanec Brocka a pan poslanec Fico.

Je pravda, že článok 31 Ústavy Slovenskej republiky hovorí, že zákonná úprava všetkých politických prav a slobôd a jej výklad a používanie musí umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Ale keď musia umožňovať a ochraňovať, tak musia aj rešpektovať. Prave výsledkom tejto slobodnej súťaže, podľa mňa, sú volebné výsledky. Slobodná súťaž politických síl spočíva predovšetkým v slobodnej voľbe alebo tvorbe politických strán, politických hnutí, v zhromažďovaní, v politických právach, a aj v rovnosti, v demokratickosti volieb. Ak by sme navrhli, ktoré tu boli podané - jeden ad absurdum už pretiahol pán podpredseda u návrhu pána Fica - a dalo by sa to povedať aj inak: Budeme mať 200 politických strán a hnutí, ktoré získajú po štvrté percenta a budú mať potom k dispozícii rovnaký čas, ako tých ostatných 5, ktoré získajú zbytok. Teda, ak by sme prijali túto zásadu, že všetky politické strany a hnutia, myslím, že na Slovensku je 91 týchto politických strán a hnutí, ak som sa o jednu pomyšľal, nech mi ODU prepači, neviem, či stranou ešte je alebo či stranou nie je, alebo hnutím, ak by sme teda prijali túto zásadu, mali by sme rešpektovať výsledky volieb. Potom by bolo treba akceptovať to, čo hovorila pani Ďurišínová v ústavnoprávnom výbore - percentuálne rozpočítať tento vysielací čas podľa výsledku volieb. A dostali by sme sa do absurdity, že niekto strana by dostala 4 sekundy a niektorá možno hodinu alebo pol hodinu.

Je ďalšia otázka, či všetky strany a hnutia budú mať vôbec záujem o vystupenie v televízii alebo vystupenie

v rozhlase, samozrejme, len k referendu, ci sa za touto otázkou nebudu snažiť presadzovať svoje neuspešné politické programy. /Potlesk /

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Brocka sa hlasil s faktickou poznámkou, potom s príspevkom do rozpravy pan poslanec Fogaš.

Poslanec J. Brocka:

Chcel by som zareagovať na pana Secanskeho. Nesuhlasim s tymto vykladom clanku 31. Naklady na kampaň v rozhlase a v televízii pre politicke strany su podla predloženeho návrhu zakona hradene zo statneho rozpoctu. Čiže strany zastupene v parlamente budu mať 10-hodinovu kampaň zadarmo. Navrhujem, aby sme to rozšírili na strany, ktore získali kvórum 2 %. Tymto stranam su aj podľa zakona o volbach do Slovenskej narodnej rady uhrádzane naklady. Dostali 15 korún za každý hlas, aj keď do parlamentu nepostúpili. Toto kritérium sa netýka len OĽU, ale aj SKDH alebo KSU, týka sa aj Strany zelených, týka sa aj Socialnodemokratickej strany na Slovensku a Demokratickej strany. Takže je to raz toľko strán, a stran, a myslím si, že tieto dvojpercentne strany práve vyplňajú tu medzeru. My tu zastupujeme 62,3 % oprávnených voličov priamymi hlasmi. V tom, že parlamentne strany budu zastúpenie vo všetkých komisiách, od ústrednej po okresnú, je vyjadrená naša miera zodpovednosti za všetko, čo sa tu deje, ale slobodná súťaž politických strán, to je práve tá slobodná kampaň a príspevanie zo statneho rozpočtu. Iakže nesuhlasim s tým vykladom, ktorý tu pred chvíľou prezentoval pan poslanec Secansky.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Brockovi. O slovo sa prihlásil pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

rád by som povedal tiež niekoľko poznámok na tému, ktorá je predmetom diskusie. Skôr ako tak urobím, chcem oceniť prácu tých, ktorí návrh zákona o spôsobe vykonania referenda pripravili, spracovali aj predložili, pretože ide o dokument, ktorý je prepotrebný k tomu, aby sa mohli realizovať príslušné časti Ústavy Slovenskej republiky, pre to, aby sme vlastne mohli uviesť do života úplne nový inštitút v podmienkach Slovenskej republiky, a to je referendum. Myslím, že zákon z hľadiska systematickeho, ale aj obsahového, je vyvážený. Možno mu vyčítať nejaké drobnosti. Tie nakoniec sú predložené v spoločnej správe a myslím si, že dokážeme zhodnotiť, čo je racionálne a čo nie je.

Na druhej strane treba povedať, že referendum je forma uplatňovania priamej demokracie a ako také ho teda nemožno redukovať iba na voľby. Ani politiku nemožno redukovať iba na voľby. Výsledky volieb a možnosť uplatniť sa pri referende nemožno spájať. Kládol som túto otázku i v ustavnoprávnom výbore predkladateľovi. Kládol som ju nasledovne: Ako je článok 17 odsek 2 v súlade s článkom 31 Ústavy Slovenskej republiky a s článkom 28 alebo 29 Listiny základných práv a slobôd. Jednoducho zástupca predkladateľa pripustil možný rozpor s týmito ustanoveniami. Domnievam sa, že ak článok 31 Ústavy Slovenskej republiky sleduje slobodnú súťaž politických síl, potom musíme byť veľkorysí a pripustiť ju vo

všetkých formách uplatňovania demokratických inštitútov. Som presvedčený, že by sme sa mali baviť o dvoch možnostiach. Buď sa budeme baviť o pomere hodín, počas ktorých pripustíme v masmediách kampaň súvisiacu s referendum, alebo sa potom bavíme o počte strán, ale s tým, že nestanovujeme nejaké cenzy. Pretože akonahle stanovíme cenzy, tých slabších vlastne nepripúšťame do politickej súťaže. S voľbami a ich výsledkami, podľa mojej mienky, referendum nemá nič spoločné. Preto i väzba kampane len na politické strany, ktoré sú v Národnej rade Slovenskej republiky v podobe prístupu do televízie a rozhlasu, je nesprávna. Som presvedčený, že by sme mali toto ustanovenie zväziť, prijať návrh, ktorý predniesol pán poslanec Fico a umožniť všetkým stranám prístup do televízie.

Ďalej sa domnievam, že by bolo vhodné v tomto zákone riešiť i problém podania sťažnosti proti výsledkom referenda. Keby sme zobrali do rúk zákony, ktorými je upravené referendum v demokratických krajinách, všade nájdeme mechanizmus, kedy je prípustná obrana nejakým spôsobom proti zmanipulovanému alebo nezakonne uskutočnenému referendu. My chceme dnes zvoliť predstaviteľov ústavného súdu a chceme, aby sa ustavný sud uviedol do života. Je k nemu pripravený tiež vykonávací predpis a vlastne to bude druhý inštitút, úplne nový, ktorý sa pokúsime v našom ústavnom živote rešpektovať. Preto by som odporučal, aby sa za § 26 vložili nové paragrafy 27 a 28. § 27 ods. 1 by znel: "Sťažnosť proti výsledku referenda môže podať v písomnej forme oprávnený občan Ústavnému sudu Slovenskej republiky prostredníctvom advokata do 5 dní po vyhlásení výsledku referenda podľa § 25." Spomenul som advokata, a môžete namietiť, prečo povinne zastupenie, keď v civilnom procese ani v správnom súdnictve to tak nebyva zvykom. Nebyva, ale podľa terajšej úpravy Občianskeho sudného poriadku povinne zastupenie advokátom poznáme a domnievam sa, že v tomto prípade by mohlo byť aj vhodnou brzdou proti nejakému živelnému podávaniu sťažností.

Odsek 2 by znel: "Ak Ústavný súd Slovenskej republiky zistí, že pri referende bolo porušené právo do tej miery, že to mohlo ovplyvniť prijatie návrhu, vyhlási výsledok referenda za neplatný." A tretí odsek: "Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodne do 15 dní od doručenia sťažnosti." Ide o mechanizmus riešiaci situácie, kedy sa vlastne nerešpektoval zákon, a vtedy nepoznam iný inštitút, podľa našej ústavy, než je ústavný súd, ktorý by mal o takýchto otázkach rozhodovať. Možno diskutovať o tom, či to ma byť upravené v tomto zákone alebo v zákone, ktorým sa upraví rokovanie ústavného súdu. Domnievam sa, že je potrebné, aby to bolo upravené v tomto zákone. My totiž netvoríme právo a právne predpisy pre seba, ale pre občana. A občan, pokiaľ sa bude chcieť zoznámiť s otázkou referenda - a to nepochybne bude chcieť - mal by mať všetko, čo s tým súvisí, upravené na jednom mieste. Myslím si, že zrozumiteľnosť by mala naše právne úpravy priam sledovať. Komplexná úprava má veľký význam i s ohľadom na zahraničie.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi poslancovi Fogašovi za jeho pozmeňujúci návrh. Prosím hlasí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, dovoľujem si ukončiť rozpravu a pytam sa pána ministra, či sa chce k rozprave vyjadriť?

Minister vnútra SR J. Tuchyňa:

Nie.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán spoločný spravodajca, prosím vás, potrebujete nejakú prestávku na spracovanie návrhov?

Poslanec I. Móri:

Navrhujem 10-minútovú prestávku.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a páni, budeme mať 10-minútovú prestávku. Prosím, aby ste prišli včas, pretože máme pred sebou ešte voľbu kandidátov na sudcov ústavného sudu.

/Po prestávke./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Damy a páni,

pokračujeme v prerokúvaní dvanásteho bodu programu. Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 87 poslancov./

Sme uznášaniaschopní. Pán spoločný spravodajca, prosím, ujmite sa slova a uveďte hlasovanie.

Poslanec I. Móri:

Váženy pan predsedaajúci,
vážene panie kolegyne poslankyne,
vážení paní poslanci,

dovoľte teraz, aby sme pristúpili k samotnému hlasova-

niu tak, ako som to uviedol v mojom predchádzajúcom vystúpení. Najprv dáme hlasovať o prijatí bodov 1, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 20 a 24 an blok. Tieto body neboli dotknuté v rozprave. Odporúčam ich prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a páni, budeme sa prezentovať.

/Prezentovalo sa 98 poslancov./

Kto je za prijatie bodov spoločnej správy v hlasovaní an blok, ako ich uviedol pán spoločný spravodajca?

95 poslancov bolo za tieto pozmeňovacie návrhy výborov.

Kto je proti?

Nikto nie je proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Traja poslanci sa zdržali hlasovania.

Konštatujem, že pozmeňovacie návrhy k vládному návrhu zákona zo spoločnej správy, ako ich predniesol pán spoločný spravodajca, boli prijaté.

Poslanec I. Móri:

Ďalej, ak dovoľíte, navrhujem an blok zamietnuť body 2, 14, 17, 18, 21, 22 a 23, nakoľko tieto tiež neboli dotknuté v rozprave. Neodporúčam ich prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán poslanec.

Poslanec R. Goč:

Mrzí ma ak som nepostrehol, keď spravodajca predkladal na spoločné hlasovanie bod 14, ale je to jednoznačne chyba,

pretože v Bratislave a v Košiciach existujú mestské časti, ktoré majú takú istú funkciu ako má úroveň starostu v obci. Neviem, prečo spravodajca navrhuje vypustiť bod 14.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Je už po rozprave. Myslím si, že sa to nedotkne výkonu referenda takým spôsobom, aby mohli nastať nejaké zmätky. Takže dávam hlasovať, kto je za body, ktoré pred chvíľou prečítal pán spoločný spravodajca. On tieto body odporúča neprijat.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 100 poslancov./

Kto je za prijatie týchto bodov, ako ich uviedol pán spravodajca s tým, že neodporúča ich prijatie?

6 poslancov bolo za tieto návrhy.

Kto je proti?

82 poslancov bolo proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že body, ktoré čítal pán spoločný spravodajca, sme ako pozmeňovacie návrhy neschválili.

Prosím pan spoločného spravodajcu, aby uviedol tie body zo spoločnej spravy a z rozpravy, o ktorých budeme hlasovať individuálne.

Poslanec I. Mori:

Pan predsedajúci, dovoľte mi, aby som využil túto príležitosť a odpovedal na faktickú poznámku pána poslanca. Už som o tom hovoril. V bode 14 nie je nutné vymenovať všetky typy územnej samosprávy. Toto je postačujúco uvedené v § 4 ods. 2 návrhu zákona.

Teraz dovoľte, aby sme pristúpili k samostatnému hlasovaniu podľa jednotlivých bodov. Pristúpime k hlasovaniu o bode 3 spoločnej správy. Tento bod vzhľadom na to, že som v rozprave vystúpil so spresňujúcim znením, odporúčam neschváliť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Hlasujeme o bode 3 spoločnej správy. Pán spoločný spravodajca bod 3 neodporúča schváliť.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 101 poslancov./

Prosím, kto je za schválenie bodu 3 spoločnej správy?

8 poslancov bolo za.

Kto je proti?

81 poslancov bolo proti.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov.

Konštatujem, že bod 3 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec I. Mori:

Podľa poradia dávam hlasovať o návrhu, ktorý som uviedol v rozprave, ktorý vypúšťa poslednú vetu z bodu 3. Odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 100 poslancov./

Kto je za bod 3 s tým, že posledná veta z tohoto bodu bude vypustená?

/Za návrh hlasovalo 81 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 4 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 15 poslancov./

Konštatujem, že 81 poslancov bolo za, 4 boli proti, 15 sa zdržalo hlasovania, to znamená, že bod 3 spoločnej správy sme schválili s tým, že posledná veta z textu bola vypustená. Prosím, môžeme hlasovať o ďalšom bode.

Poslanec I. Móri:

Ako nasledujúci máme bod 5, kde opäť vzhľadom na precíznu formuláciu, ktorú som uviedol v rozprave, navrhujem neschváliť tento bod zo spoločnej správy.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Najprv budeme hlasovať o tomto návrhu. Pan spravodajca odporúča bod číslo 5 v tomto znení neschváliť.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 102 poslancov./

Kto je za bod 5 spoločnej správy?

/Za návrh hlasovali 3 poslanci./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 86 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že bod 5 v pôvodnom znení sme neprijali.

Poslanec I. Mori:

Davam hlasovať o bode 5 tak, ako bol uvedený v rozprave, s tým, že za slova "najmenej do" davame slovo "najneskôr". Toto odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

To znamená, že mení sa iba jedno slovo v texte.

Poslanec I. Móri:

Menia sa dve slová. "Najmenej do" mením za jedno slovo "najneskôr". Odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 106 poslancov./

Kto je za bod 5 so zmenou, ktorú navrhol pan spoločný spravodajca s tým, že pán spoločný spravodajca odporučil bod 5 s touto zmenou schvaliť?

/Za návrh hlasovalo 93 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 13 poslancov./

Konštatujem, že návrh sme schválili.

Poslanec I. Móri:

Pristupíme k hlasovaniu o bode 6 spoločnej správy. Z podobného dôvodu ako som navrhol zamietnuť body 3 a 5, na-koľko boli dotknuté v rozprave, dovoľujem si dať návrh za-mietnuť aj bod 6 zo spoločnej správy.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Fogaš sa hlasi s faktickou pripomienkou.

Poslanec L. Fogaš:

Chcel by som poprosiť, aby pan spravodajca najskôr uviedol spravodajsku správu, aby sme ju prešli celú a potom sa vratili k návrhom, ktoré odznali v rozprave. Pretože hlasujeme raz tak, že zamietneme bod 5 a potom dávame hlasovať za bod 5 so zmenou. Podľa rokovacieho poriadku sa má hlasovať v poradí, ako boli návrhy predložené. Byva zvykom, že najskôr sa prejde celá spravodajská správa a až potom idú návrhy, ktoré boli v rozprave. Prosim, aby sme takto postupovali, aby nebol zmatok pri prepisovaní samotného zákona.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Je možný aj takýto postup. Takže pozmeňovacie návrhy z rozpravy si nechame až po odsuhlasení bodov uvedených v spoločnej sprave s tým, že medzi tieto pozmeňovacie návrhy, o ktorých teraz rebudeme hlasovať, patria aj vaše návrhy, pán spoločný spravodajca.

Poslanec I. Morí:

Suhlasím. Dávam hlasovať an blok za neprijatie bodov 6, 9 a 19. Odporúčam zamietnuť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 108 poslancov./

Kto je za schválenie bodov 6, 9, 19?

/Za návrh hlasovali 4 poslanci./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 93 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Konštatujem, že body 6, 9 a 19 spoločnej správy sme neschválili.

Poslanec I. Móri:

Ďalej dávam hlasovať o pozmeňovacom návrhu, ktorý oznčil v rozprave, kde v bode 6 spoločnej správy sa mení tentoraz jedno slovo "najmenej" za slovo "najneskôr". Odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Nemali by sme prejsť ešte tie body spoločnej správy, o ktorých budeme hlasovať individualne?

Poslanec I. Móri:

Také body už nie su.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dobre. Prosím, zopakujte návrh.

Poslanec I. Móri:

Hlasujeme o pozmeňujúcom návrhu v bode 6, ktorý som uviedol v rozprave, a to za slovo "najmenej" dať slovo "najneskôr".

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

To znamená, že text bude znieť "najneskôr 10 dní pred konaním referenda".

Poslanec I. Móri:

V bode 6 slovo "najmenej" zameniť za slovo "najneskôr".

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 106 poslancov./

Kto je za bod 6 s pozmeňovacím návrhom?

/Za návrh hlasovalo 96 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 10 poslancov./

Konštatujem, že bod 6 s pozmeňovacím návrhom pána spoločného spravodajcu sme schválili.

Faktická poznámka - pan poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Upozorňujem na to, na čo upozornil pan poslanec Fogaš. Teraz už nemôžeme hlasovať o bodoch 6 spoločnej spravy, ale hlasujeme o paragrafoch návrhu zákona. Uvádzajme to tak, pretože to zavedie zmatok aj pri precizovaní zákona, pri opisovaní.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ano, ďakujem.

Poslanec I. Móri:

Beriem na vedomie. Davam hlasovať o pozmeňovacom návrhu, ktorý sa dotýka § 12 ods. 1, kde v piatom a šiestom

riadku slová - citujem: "osobe, ktorá zvolá prvé zasadanie ústrednej komisie" - koniec citátu - navrhujem nahradiť slovami "ministri vnútra Slovenskej republiky". Tento pozmeňujúci návrh odporúčam prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu k § 12 odsek 1 tak, ako ho uviedol pán spoločný spravodajca.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 103 poslancov./

Kto je za návrh pána spoločného spravodajcu?

/Za návrh hlasovalo 85 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovali 4 poslanci./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána spoločného spravodajcu k § 12 odsek 1 bol prijatý.

Prosím, môžeme ísť ďalej.

Poslanec I. Móri:

Ďalej v rozprave zaznel pozmeňovací návrh k § 17 ods. 2, kde bolo prednesené nové znenie tohto odseku. Prečítam nové znenie § 17 ods. 2.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Kto ho navrhol?

Poslanec I. Mori:

Navrhol som ho ja. Dávam hlasovať o tomto pozmeňovacom návrhu v tom poradí, ako pozmeňovacie návrhy odzneli.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Buďte taký dobrý, prečítajte ho ešte raz.

Poslanec I. Mori:

Presne znenie: "Slovenský rozhlas a Slovenská televízia vyčlenia na kampaň pred referendum politickým stranám a politickým hnutiam zastupeným v Národnej rade Slovenskej republiky po 10 hodín vysielacieho času rovnakým dielom."

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

►

To znamená, že každá strana zastupená v parlamente bude mať 10 hodín?

Poslanec I. Mori:

To je predsa zlá interpretácia. To sa týka aj Slovenského rozhlasu aj Slovenskej televízie. Slovenský rozhlas vyčlení 10 hodín a Slovenská televízia vyčlení 10 hodín.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pochopil som to, ale umyselne som dal túto otázku, aby bolo zrejmé, že je možná aj takáto interpretácia, takže, ak by bolo možné urobiť formulačnú zmenu.

Poslanec J. Mori:

Ešte som neskončil. Druhá veta znie: "Navrh na vysielací čas sa musí uplatniť 3 dni pred začiatkom kampane." Toto znenie odporúčam schváliť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Najprv sa predstavujeme.

/Prezentovalo sa 97 poslancov./

Hlasujeme o pozmeňovacom návrhu pána spoločného spravodajcu k § 17 odsek 2.

Kto je za návrh pána spoločného spravodajcu, nech stlačí hlasovacie zariadenie.

Prosím vás, páni poslanci, panie poslankyne, o pokoj v sále.

/Za návrh hlasovalo 49 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 31 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 17 poslancov./

Konštatujem, že návrh prešiel o jeden hlas, takže o ďalších pozmeňovacích návrhoch nemusíme dať hlasovať.

Pán poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Pán predseda o mojom návrhu sa musí hlasovať, lebo som ho viazal na prijatie ktorehokoľvek návrhu. Teraz by sme mali hlasovať o tom, či táto kampaň bude len pre parlamentné strany alebo aj tie, o ktorých som hovoril. Pravda, pan spravodajca?

Poslanec I. Mori:

Pán poslanec, chapem ušľachtily umysel, ale skutočne logicky je tento váš návrh týmto vylúčený, pretože v znení uvádzam, že ide o politické strany zastupene v parlamente.

Poslanec J. Brocka:

Ale môj návrh bol nahraďiť tieto slova v návrhu zo spoločnej spravy, v predloženom návrhu, aj vo vašom návrhu. Dával som pozmeňujúci návrh ku všetkým trom alternatívam - nahraďiť parlamentne strany.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Je pravda, že pan poslanec Brocka ziadal hlasovať o alternatíve ku všetkým trom bodom, kde sa o tejto veci hovorí. Znamená to, že asi sme mali dať najprv hlasovať o tomto. Pokračujeme v hlasovaní o ďalších pozmeňovacích návrhoch.

Poslanec I. Mori:

Pan predsedajúci dali sme predsa hlasovať o pozmenovacích návrhoch v poradi, ako boli prednesene.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Fogas sa hlasí s faktickou poznámkou.

Poslanec L. Fogas:

Vážene poslankyne,
vážení poslanci,

myslim, že sme schválili ustanovenie, ktoré má prinajmenšom dvojity výklad, a gratulujem televízii a rozhlasu,

pretože po 10 hodín získala každá politická strana. Bude taký výklad. Ale spor sa vedie teraz o tom, či dať hlasovať o ďalších návrhoch alebo nie. Prosím vás, pôvodný návrh obsahoval presne to isté znenie. Len parlamentne strany mali možnosť v rámci kampane vystúpiť v televízii a v rozhlase. To sa vašim návrhom nezmenilo. K tomu bol pozmeňovací návrh, to znamená, že treba dať hlasovať o ďalších návrhoch v tejto veci. Ostatné zostane už tak, ako je, po 10 hodín.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Takže, ak to dobre chápem, keď budú ďalšie strany podľa návrhu pána poslanca Brocku mať možnosť využívať rozhlas a televíziu, budú mať také isté práva ako teraz majú parlamentné strany. To znamená, že dávam hlasovať o pozmeňujúcom návrhu pána poslanca Brocku. Nemala by nás pri hlasovaní myslieť tá nesprávna druhá interpretácia pôvodného textu. Hlasujeme o tom, či majú mať taketo právo viesť kampaň k referendu v masovokomunikačných prostriedkoch, ako su rozhlas a televízia, aj ostatné strany, najprv v dikcii, ktorú dal pán poslanec Brocka, teda strany, ktoré získali aspoň dve percentá hlasov v parlamentných voľbách.

Prosím, pan spoločný spravodajca, uveďte ešte meritum pozmeňujúceho návrhu pána poslanca Brocku, aby nedošlo k nedorozumeniu.

Poslanec I. Mori:

Pan poslanec Brocka dáva pozmeňovací návrh, ktorý mení text § 17 ods. 2 na nasledujúci: "Tieto inštitúcie su povinne poskytnúť politickým stranám a politickým hnutiam, ktoré získali vo voľbách minimalne 2 % platných hlasov, celkom 10

hodín vysielacieho času na každom svojom vysielacom okruhu." To je tá pozmeňujúca veta. Tento návrh odporúčam neprijat.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 97 poslancov./

Kto je za pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku, ktorý jasne vymedzuje dĺžbu času v televízii a v rozhlase?

/Za návrh hlasovalo 31 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 57 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 9 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pána poslanca Brocku sme neprijali.

Poslanec I. Mori:

Poznamenávam, že vzhľadom na prijaté znenie § 17 ods. 2 pozmeňovací návrh pána poslanca Ficu je vyčúlený.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Nehnevajte sa, že obťažujem, ale si myslím, že to nie je pravda, pretože je to zase vecne iný návrh. Kým tu sa viazal návrh na 2 % získane v parlamentných voľbách, návrh poslanca Ficu neobmedzuje vstup do masmédiu. Nakoniec, dovoľte mi jednu krátku poznámku. Myslím si, že je to šanca zachrániť túto formuláciu proti trojakému vykladu, ktoru sme schválili asi neuvažene.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Fogaš, neovplyvňujte plenum. Davam hlasovať za pozmeňujúci návrh pana poslanca Ficu, lebo skutočne v podstatnej časti, teda kto...

/Šum v sále./

Áno, robím sebakritiku, nebudem ovplyvňovať.

Poslanec I. Mori:

Tento návrh odporúčam neprijat.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 94 poslancov./

Kto je za návrh pana poslanca Ficu?

/Za návrh hlasovalo 32 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 44 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 18 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňujúci návrh pana poslanca Ficu nebol prijaty.

Poslanec I. Mori:

Konečne mam tu pozmeňovací návrh pana poslanca Fogaša, ktorý navrhuje zaradiť za § 6 nový § 27 s týmto znením:

"Odsek 1 Stážnosť proti výsledku referenda môže podať v písomnej forme oprávnený občan Ústavnému sudu Slovenskej

republiky prostredníctvom advokáta do 5 dní po vyhlásení výsledku referenda podľa § 25.

Odsek 2 Ak Ústavný súd Slovenskej republiky zistí, že pri referende bolo porušené právo do tej miery, že to mohlo ovplyvniť prijatie návrhu, vyhlási výsledok referenda za neplatný.

Odsek 3 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodne do 15 dní od doručenia sťažnosti."

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za návrh. Pán poslanec Fogaš píše pekne, ale ťažko čitateľne.

Poslanec I. Móri:

Ten istý návrh sme mali v ustavnoprávnom výbore. O tomto návrhu sme diskutovali, vysvetlili sme si ho, nebol prijatý. Neodporúčam ho prijať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Páni a damy, prosím, aby ste už nekomentovali peripetie pozmeňovacích návrhov. Davam hlasovať o pozmeňovacom návrhu pana poslanca Fogaša, ktorým sa dopĺňa § 27.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 104 poslancov./

Kto je za pozmeňovací návrh pana poslanca Fogaša?

/Za návrh hlasovalo 38 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 40 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 26 poslancov./

Konštatujem, že pozmeňovací návrh pana poslanca Fogaša nebol prijatý.

Poslanec I. Móri:

Pán predsedajúci, konštatujem, že som vyčerpal všetky pozmeňovacie návrhy zo spoločnej správy číslo 66a. Dovoľte mi ešte jednu poznámku k § 17 ods. 2, aby som ešte raz prečítal znenie, ako som ho prečítal, z toho dôvodu, že tu vznikol mylný dojem na dvojakú interpretáciu. "Slovenský rozhlas a Slovenská televízia vyčlenia na kampaň pred referendum politickým stranám a politickým hnutiam zastúpeným v Národnej rade Slovenskej republiky po 10 hodín vysielacieho času rovnakým dielom." /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Páni a dámy, domnievam sa, že by sme porušili rokovací poriadok, keby sme revokovali naše hlasovanie. Už raz sa tento parlament do tejto pozície dostal, nerad by som bol, aby sa to zopakovalo pri mojom vedení schôdze. Takže budeme hlasovať o zákone ako celku s tým, že môžeme mať rôzny názor na to, či to pripúšťa dvojaku interpretáciu. Budeme sa spoliehať na prípadné rozhodnutie ústavného súdu. Myslím, že už k tomu netreba viesť diskusiu a rozpravu.

Poslanec I. Móri:

Pán predsedajúci, dovoľte, aby som navrhol päťminutovú prestávku, aby sme sa mohli poradiť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím pana predsedu ústavnoprávneho výboru, aby sa vyjadril k tomuto návrhu.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán podpredseda,

Ďakujem za príjemnú úlohu, rád sa jej zhostím. Dávam návrh, aby sme si znenie tohoto paragrafu naozaj dobre premysleli. Ja som sa pri tomto zdržal hlasovania, pretože skutočne sa tu pripúšťa dvojaký výklad - po 10 hodín z televízie a z rozhlasu pre politické strany a po 10 hodín pre každú politickú stranu. Osobne si myslím, že také niečo z parlamentu nemôžeme dať von. /Potlesk./ Túto dikciu treba naozaj premyslieť. Prosím, pochopte ma - to, čo navrhnem.

Pán podpredseda, navrhujem, aby sme sa k záverečnému hlasovaniu a osobitne k tomuto paragrafu vrátili zajtra ráno, aby sme si to do rána uvážili a prešli teraz na voľbu sudcov ústavného súdu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pan predsedajúci,
vážene poslankyne, poslanci,

domnievam sa, že tu máme normu, ktorou sa pri rokovaní riadime, a to je zákon o rokovacom poriadku. Už raz, podľa mojej mienky, došlo v tomto parlamente k jeho porušeniu. Je odhlasovaný text, je mi ľuto, je to odhlasované. Počas hla-

sovania nie je možné predkladať žiadne ďalšie pozmeňovacie návrhy, ani otvoriť rozpravu. Hlasovanie začne vtedy, keď sa začne hlasovať o pozmeňujúcich návrhoch. Sme pred záverečným hlasovaním. Je mi to ľúto, že k tomu došlo. Mali ste trikrát možnosť to napraviť akceptovaním ďalších dvoch pozmeňujúcich návrhov. Myslím si, že je len taka cesta, že sa hneď navrhne zmena toho ustanovenia. Ak teraz budeme meniť pôvodne odhlasovaný text, porušíme zákon o rokovacom poriadku. Tým som si istý. Pán predseda ústavného súdu iste nevie povedať ustanovenie, podľa ktorého by bolo možné počas hlasovania predložiť pozmeňujúce návrhy.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a pán, myslím si, že tento problém je možné vyriešiť normalnou cestou, okamžitým podaním maličkovej novelizácie zákona. Myslím si, že je to čestnejšie, ako vedome porušiť rokovací poriadok, aj keď plne chapem motiv, ktorý viedol niektorých z nás, k tomu, aby sme ešte teraz urobili nápravu nie príliš šťastnej formulácie.

Prosím, pán poslanec Ftačník.

Poslanec M. Ftačník:

Chcem ešte upozorniť na jednu možnosť, ktorá je iná, ako je novela, ktorú spomínal pán podpredseda. V Ústave Slovenskej republiky sme schválili oprávnenie pre prezidenta a nepriamo aj pre vládu Slovenskej republiky, aby vrátila zákon. Ma to urobiť do 15 dní po prijatí zákona v Národnej rade Slovenskej republiky, a tým sa pre nás otvára možnosť znovu rokovať o tejto predlohe, akoby to bol nový návrh. Je možné použiť aj túto cestu. Chcel som to len pripomenúť, aby sme si nemysleli, že len novela je riešenie. Samozrejme, môže byť aj cesta pokúsiť sa sem nejako dostať pozmeňovací návrh.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Mikloško - faktická poznámka.

Poslanec F. Mikloško:

Vážená Národná rada,

myslím si, že pri politickej vôli všetkých subjektov neexistuje zábrana, ktorá by nam bránila vyriešiť tento problém. Zvolajme na chvíľu politické grémium a najdime spôsob. /Potlesk./ Veď ak raz prešlo chybné hlasovanie a všetci si to uvedomujeme, je v zaujme nás všetkých, aby sme sa z toho dostali. To je naozaj formalita.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Akceptujem návrh pana poslanca Miklošku, ale s tým, že rozhodnutie politického grémia nemôže viesť k tomu, že sa dohodneme, že korporatívne porušíme rokovací poriadok. Môžeme si vybrať dve z tých ciest, ktoré tu boli ako návrhy. Teda vláda uplatní svoje ustavne pravo, alebo počkáme na novelizáciu, malú novelu tohoto zákona.

Prosím, pán poslanec Hudec, pan poslanec Ftačník.

Poslanec I. Hudec:

Pan predsedaajúci, myslím si, že je tu ešte ina možnosť. Nakoniec, v tomto parlamente už aj v tomto volebnom období sme ju použili. Ak sa zvolajú kluby politických strán a ak otvorí rozpravu minister, je možné ďalej pokračovať v týchto veciach. Už sme to urobili, da sa to dokázať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Urobili sme to, ale podľa môjho názoru sme porušili rokovací poriadok, pretože, keď sa hlasuje, už sa nemá rozprávať.

Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Chcem vystúpiť v podobnom duchu, ako vystúpil pán poslanec Hudec. Všetci si totiž uvedomujeme chybu teraz, ešte pred záverečným hlasovaním. Ak sme pri ústave konštatovali, že to bola chyba, povedali sme to preto, že sa zdalo, že časť parlamentu presvedčila druhú časť parlamentu. Dnes mám pocit, že je tu všeobecná zhoda v tom, že to chceme riešiť. To znamená, že nie je to násilie niekoho proti niekomu, teda, že by niekto zneužíval svoju početnú prevahu v parlamente. Je to snaha napraviť niečo, čo sme tu spoločne spravili. To znamená, že to nie je nedemokratické. /Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Ftáčnik, vaše vysvetlenie je logické, váš návrh je skutočne demokraticky, ale to, čo niekedy vyzerá byť demokraticke, môže byť v rozpore so zákonom. Zákon o rokovaní poriadku nám jednoducho takéto riešenie neumožňuje. Dávam návrh, aby sme neodkladali ďalšie rokovanie, teda voľbu kandidátov za členov ústavného súdu, mohli by sme prerušiť rokovanie k tomuto bodu a dať hlasovať o definitívnom znení vládneho návrhu zákona o vykonaní referenda zajtra, hneď ráno, s tým, že medzitým sa predstavitelia politických strán a vedenie parlamentu dohodnú, aký najefektívnejší spôsob zvoliť, aby sme túto chybičku, ktorá vznikla v dobrej viere, napravili. Myslím si, že s takýmto riešením by sme mohli všetci súhlasiť. Prosím vas, aby sme prerušili tento

bod s tým, že hlasovať o návrhu zákona ako celku budeme zajtra ráno o 9.00 hodine.

Myslím si, že aj keď sa pan minister prihlási do rozpravy a otvorí ju, jednoducho k hlasovaniu už rozpravu nemôžno otvárať. Toto sme urobili, keď sa hlasovalo o ústave. Myslím si, že v tom bol práve spor, ktorý nastal. Keďže takáto možnosť je, ak by bola z formálno-právneho hľadiska správna, o čom som presvedčený, že nie je, aj tak to môžeme urobiť zajtra ráno o 9.00 hodine. Nevedíme už teraz polemiky, prosím, prerušíme tento bod, do zajtra rána všetky tieto veci možno v pokoji prekonzultovať.

Prejdeme teda k t r i n á s t e m u bodu programu, ktorým je

Návrh na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Prosím, zoberte si do rúk návrh, ktorý ste dostali ako tlač číslo 43 a pred schôdzou vam bol rozdáný dodatok ako tlač číslo 43a.

Prosím predsedu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky pána Sečánskeho, aby návrh uviedol.

Poslanec M. Sečánsky:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
dámy a páni,

na rokovanie ôsmeho zasadania Národnej rady Slovenskej republiky sú predložené ako tlač číslo 43 návrhy na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústava Slovenskej republiky v článku 134 ods. 3 určuje ako predpoklady pre vymenovanie za sudcu ústavného súdu popri občianstve Slovenskej republiky a voliteľnosti do Národnej rady Slovenskej repub-

liky i dosiahnutie veku 40 rokov, vysokoškolske právnické vzdelanie a najmenej 15 rokov činnosti v právnickom povolání.

Podľa odseku 2 článku 134 Ústavy Slovenskej republiky 10 sudcov ústavného súdu vymenuje na dobu 10 rokov prezident Slovenskej republiky z 20 osôb navrhnutých Narodnou radou Slovenskej republiky. Na zabezpečenie tejto ulohy bolo potrebné pripraviť výber vhodných kandidátov na funkciu sudcov ústavného súdu. Predseda Narodnej rady Slovenskej republiky vyzval listom z 13. augusta tohto roku predstaviteľov politických strán a hnutí zastupených v Narodnej rade Slovenskej republiky, poslaneckých klubov, podpredsedov Narodnej rady, ako aj odborne inštitúcie a právnické fakulty v Slovenskej republike, aby predložili návrhy na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky s termínom do 15. septembra 1992.

V uvedenom termíne boli Ústavnoprávnemu výboru Narodnej rady Slovenskej republiky ako gestnému výboru postúpené podklady od 13 navrhovateľov, ktorí navrhli celkom 36 kandidátov uvedených spolu s ich životopisom v tlači číslo 43, ktorú ste dostali. Podľa rozhodnutia predsedu Narodnej rady Slovenskej republiky boli návrhy na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky predložené na prerokovanie všetkým výborom Narodnej rady Slovenskej republiky, s výnimkou mandátového a imunitného výboru, ktoré ich prerokovali v dňoch od 15. do 20. októbra 1992. Bez zásadných pripomienok prerokovali predmetné návrhy tieto výbory: Výbor Narodnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, ďalej pre životné prostredie a ochranu prírody, ďalej pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť. Tento však odporúča pri výbere kandidátov orientovať sa na významné osobnosti právnickej obce s potrebnými odbornými skúsenosťami.

Všeobecne pripomienky k potrebe preveriť, či kandidáti spĺňajú zákonné predpoklady pre výkon navrhovanej funkcie,

najmä požiadavku 15-ročnej praxe, mali tieto výbory: národno-hospodársky a rozpočtový, pre zdravotníctvo a sociálne veci a výbor pre štátnu správu, územnú samosprávu a národnosti. Menovité vyhrady k preukazaniu právnickej praxe u niektorých uchádzačov mali tieto výbory: Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kulturu a Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Odporúčanie doplniť údaje o národnosť a politickú príslušnosť do roku 1989 a vysvetliť, či výkon funkcie sudcu Ústavného súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nie je v rozpore s kandidatúrou na člena Ústavného súdu Slovenskej republiky, a ako sa chápe dosiahnutie veku 40 rokov, či ku dňu voľby alebo v danom roku voľby, mal Zahraničný výbor Narodnej rady Slovenskej republiky.

K uvedeným uzneseniam výborov Narodnej rady Slovenskej republiky považujem za potrebné uviesť toto:

1. Zákonné predpoklady pre navrhnutie kandidátov Národnou radou Slovenskej republiky preverili predkladatelia, to znamená už uvedené strany, školy a podobne a následne i Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky. Z toho vyplýva, že z navrhnutých kandidátov nespĺňa predpoklady jedine doktor Igor Burger, u ktorého prax nepresahuje 15 rokov. Dvaja kandidáti, doktor Kuteniľ a doktor Burger dovŕšia vek 40 rokov 26. prípadne 25. novembra tohoto roku. Pretože podľa článku 134 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky sudcov Ústavného súdu vymenúva prezident, čo sa stane najskôr v decembri - to je, samozrejme, odhad - po odporúčaní návrhu Národnou radou Slovenskej republiky, nie je potrebné uvedených kandidátov z tohoto dôvodu vyradiť z predloženého návrhu, pretože v dobe prípadného menovania budú tieto podmienky veku už splňať. Ešte raz zopakujem, ustavnú podmienku dĺžky praxe a vôbec ustavnú podmienku nespĺňa jedine pan doktor Burger, ktoremu chýba do završenia ustavnej podmienky praxe 15 rokov až 6 mesiacov.

2. Požiadavky na doplnenie údajov politickej príslušnosti a národnosti uchádzačov su nad ramec článku 134 Ústavy Slovenskej republiky a neodporúčam ich Narodnej rade Slovenskej republiky akceptovať. Ústavný sud Slovenskej republiky je podľa článku 124 ústavy nezávislým orgánom a nie je preto prípustné viazať funkciu jeho sudcov na stranickú príslušnosť alebo národnosť. Podľa článku 137 ústavy má sudca ústavného sudu povinnosť vzdať sa svojej stranickej príslušnosti, samozrejme, ak je členom strany alebo hnutia, ešte pred zložením sľubu sudcu ústavného sudu.

3. Pripomienky k zlučiteľnosti výkonu funkcie sudcov Ústavného sudu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a Ústavného sudu Slovenskej republiky su oprávnené v tom zmysle, že pred vymenovaním kandidata na funkciu sudcu Ústavného sudu Slovenskej republiky sa tento musí vzdať funkcie vo federalnom ustavnom sude. Pokiaľ sa tak nestane, nemôže byť do tejto funkcie vymenovaný. Toto však nebráni postupu, v rámci ktorého môže byť takyto uchádzač Narodnou radou Slovenskej republiky navrhnutý na sudcu Ústavného sudu Slovenskej republiky. Preto z tohoto dôvodu nenavrhujeme žiadnu zmenu v predložených návrhoch.

Panie poslankyne,
pani poslanci,

dovoľte, aby som vás oboznámil s volebným poriadkom, ktorý navrhujeme pre sudcov Ústavného sudu Slovenskej republiky. Navrhujeme, aby na priebeh volieb dohliadla komisia poslancov zložená z overovateľov Národnej rady Slovenskej republiky. Pokiaľ mi je známe, týchto overovateľov je 10. Komisia si zo svojho stredy zvolí predsedu komisie. Pred začatím hlasovania komisia prekontroluje volebnú schránku, ktorú zapечатá. Skontroluje tiež, či su pripravené hlasovacie listky s predtlačenými menami kandidátov v miestnosti,

kde komisia na zisťovanie výsledkov hlasovania spočíta hlas-
sy, môžu byť prítomní len členovia komisie. O výsledku hla-
sovania vyhotoví komisia zápisnicu, ktorú podpíšu všetci jej
členovia. V zápisnici o hlasovaní musí byť predovšetkým uve-
dený počet vydaných hlasovacích listkov, ďalej počet odo-
vzdaných platných a neplatných hlasovacích listkov, počet
hlasov odovzdaných pre navrhnutého kandidáta. Výsledky hla-
sovania oznami Národnej rade Slovenskej republiky predseda
alebo poverený člen komisie.

K samotnému hlasovaniu: Na hlasovacom listku sú pred-
tlačené mena kandidátov v abecednom poradí. Súhlas s na-
vrhnutým kandidátom vyjadrí hlasujúci zakrúžkovaním porado-
veho čísla pred menom a priezviskom kandidáta. Hlasujúci
zakrúžkuje najmenej jedného a najviac 20 kandidátov. Neupra-
vený hlasovací listok, teda bez akejkokoľvek kružkovania, sa
považuje za zdržanie sa hlasovania. Hlasovací listok, na
ktorom je zakrúžkovaných viac ako 20 kandidátov, ďalej hla-
sovací listok upravený iným ako predpísaným spôsobom a hla-
sovací listok, ktorý je opravovaný, je neplatný.

Úpravu hlasovacích listkov vykona poslanec v určenom
priestore, v ktorom nesmie byť nikto prítomný súčasne s hla-
sujúcim poslancom. Ten priestor je tu, za touto salou. Po-
slanec hlasuje tak, že po opustení určeného priestoru vloží
hlasovací listok do volebnej schránky, ktorá bude tu,
v týchto priestoroch.

K výsledkom volieb: Podľa článku 134 Ústavy Slovenskej
republiky o Ústavnom súde Slovenskej republiky navrhne Ná-
rodná rada Slovenskej republiky prezidentovi 20 kandidátov.
Zvolení sú tí 20 kandidati, ktorí získali najvyšší počet
hlasov a zároveň získali hlasy nadpolovickej väčšiny prítom-
ných poslancov. Ak v prvom kole hlasovania nebolo zvolených
všetkých 20 kandidátov, vykona sa druhé kolo volieb, do kto-
reho postupujú všetci, ktorí neboli zvolení v prvom kole. Ak

ani takto nebude zvoleny urceny počet kandidatov, uskutočnia sa doplnujúce voľby po predložení ďalších návrhov. Doplnovacích volieb sa môžu zúčastniť aj pôvodne navrhnutí kandidáti, ktorí neboli zvolení v prvom a druhom kole.

Váženy pan podpredseda, navrhujem, aby sa hlasovalo teraz o dvoch okolnostiach. Po prve, aby sme hlasovaním schválili komisiu, ktorá bude dozerat na voľby tých osôb, ktorých navrhneme za sudcov ustavného sudu. Po druhe, aby sme hlasovaním schválili tento volebný poriadok.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosim, fakticku poznamku ma pan poslanec Bajan.

Poslanec V. Bajan:

Je to skôr taka vysvetľujúca pripomienka. Pan doktor Sečánsky hovoril o kruzkovaní, ale článok 2 odsek 2 hovorí o spôsobe vodorovného prečiarknutia mena poslanca. Bolo by dobre, keby sme si to jednoznačne ujasnili, aby nebol problém.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prečiarknutím vyradíme tých kandidatov, ktorých nechceme zvoliť. Takže nie kruzkovaním, ale prečiarkneme tých, ktorých nechceme, tak, aby zostalo maximálne 20.

Poslanec A. Matejka:

V zozname kandidatov mi chyba jedna malickosť, či tieto kandidáti neviedli v minulosti alebo či neboli účastní v senátoch pri politických procesoch

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec Hudec.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda Narodnej rady,
vážený pan predsedajúci,
vážený pán kolega,
vážené kolegyne, kolegovia,

myslím si, že nie tato otázka je rozhodujúca. Vieme dobre, že v podstate čistky v našej spoločnosti už prebehli. Skôr by som sa zamyslel, ak dovolíte, nad inou otázkou, nad otázkou kvality ústavného sudu, pretože dobre vieme, že ústavný sud musí byť najmä kvalitný. V čase vzniku Slovenskej republiky je naše úsilie zrejme spoločné. Preto ak dovolíte, prednesiem niekoľko veľmi stručných a krátkych viet.

Po prve - členmi ústavného sudu by mali byť odborníci zo všetkých základných odborov práva, t.j. štátneho práva, občianskeho práva, trestného práva, spravného práva, medzinárodného práva. Ak dovolíte, zdôvodním, prečo je to tak. Ako príklad uvediem význam odborníkov z medzinárodného práva. V demokratickej Európe i vo svete je tendencia priority medzinárodného práva pred pravom vnútroštátnym. Druhá hlava našej ustavy v článku 11 napríklad stanovuje prednosť citovaných medzinárodných právnych noriem pred našimi. Nebudem dramatizovať a aktualizovať súčasný problém Gabčíkova a ďalšie, ktoré sú z hľadiska medzinárodného práva na obzore. Je žiaduce, aby v oboch stálych senatoch ústavného sudu bolo napríklad aspoň po jednom odborníkovi z medzinárodného práva. Podobne by bolo možné argumentovať aj v iných odboroch, ktoré som citoval.

Po druhé - nepokladám za vhodné, aby sme volili kandidátov v dôchodkovom veku už vzhľadom na perspektívu 7-ročného pôsobenia v ustavnom súde. V návrhu je 5 mien: JUDr. Miloš Seemann 66-ročný, JUDr. Dušan Nikodým 65-ročný, JUDr. Ladislav Boroň 65-ročný, JUDr. Július Černák 62-ročný a JUDr. Jozef Bella 60-ročný.

Po tretie - medzi uchádzačmi je až 6 prokurátorov. V krajinách s demokratickými tradíciami nie je bežný jav, aby sa z prokurátora stal sudca a je vylúčené, aby sa z prokurátora stal hneď sudca najvyššej súdnej inštalácie, sudca ústavného súdu. V anglosaskej právnej oblasti sa tak robí kvôli takzvanej "prokurátorskej mentalite". Aj preto neodporúčam, aby sme zvolili kandidátov, teda najmä veľa z nich: JUDr. Jána Kubika, JUDr. Jozefa Schmidta, JUDr. Ľubomíra Dobrika, JUDr. Jána Tyrpáka, JUDr. Štefana Beneša a doktorku Brigitu Polačkovú. Otázna je kandidatura právnikov menej významných podnikov, s menším predpokladom kvalifikovanej praxe, ako je napríklad JUDr. Michal Kačmár z Vodostavu Bardejov a JUDr. Jana Laššáková z Biotiky Slovenska Ľupča. Prosím, aby ste pochopili moje pripomienky ako podmienené návrhy na zváženie voľby citovaných kandidátov a v čase, keď vláda už schválila zákon alebo návrh zákona, ktorým sa bude rušiť nezmyselný a protihumánny lustračný zákon, nezačínali s kategóriami, ktoré sú mimo vecnej odbornej diskusie o týchto veciach.

Ďakujem vam za pozornosť.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Predseda ústavnopravného výboru pán Sečanský sa prihlasil o slovo.

Poslanec M. Sečánsky:

K pripomienke pána poslanca Matejku, ale aj pána poslanca Hudeca: Podmienky na to, kto môže byť sudcom ústavného súdu, určuje ústava. Tieto podmienky som tu vymenoval. Nemáme naprosto žiadne právo požadovať alebo rozširovať tieto podmienky o niečo iné. To sme si povedali v ústave. To je po prvé.

Po druhé: Davame návrhy na sudcov ústavného sudu z tých osôb, alebo z tých mien a priezvisk, ktoré sme dostali. Predsa boli vyzvané jednotlivé politické strany, inštitúcie, aby tieto návrhy predložili. Musíme vychádzať len z tých návrhov, ktoré tu máme. Nemôžeme navrhnúť proti vôli niekoho, že bude sudcom ústavného súdu. Chápem, čo hovorí pán doktor Hudec, že ústavný sud má mať svoju štruktúru, že by tam mali byť právnici jednotlivých odvetví, ale musíme vychádzať z toho, čo máme, čo nám bolo predložené, a to bolo tých 35 či koľko mien, ktoré máte k dispozícii.

A ešte jedna podmienka k návrhom, ktoré máme na sudcov v dôchodkovom veku. Priatelia, ak sa pozriete na zloženie ústavných sudov v iných krajinách, tam toto naprosto neobvyklé nie je. Vychádzame z toho, a to zrejme bude aj u nás, že sudca bude mať svojho asistenta. Pokiaľ mi pamät dobre siaha, v Nemecku má sudca ústavného súdu až 3 asistentov, ktorí s ním spolupracujú pred vyhlásením nalezu ústavného sudu, všeobecne by som povedal, že pred rozhodnutím. Robia mu odborné práce. Áno, majú to byť erudovaní právnici, ale znovu hovorím, môžeme len rešpektovať tie ústavné podmienky, ktoré táto ústava na sudcov ústavného sudu kladie.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za vysvetlenie pánovi Sečánskemu. Dam teraz hlasovať o jeho dvoch návrhoch. Po prvé, aby kontrolou prie-

behu voľby kandidátov do ústavného súdu boli poverení overovatelia Národnej rady Slovenskej republiky, pretože v inom prípade by sme museli voliť komisiu ad hoc.

Prosim, ma k tomuto návrhu niekto pripomienku?

Sú tu všetci overovatelia, resp. koľko ich tu je? Prosim, nech zdvihnu ruky. Myslím, že pre túto úlohu je ich dostatočný počet, takže dávam hlasovať o tom, kto je za to, aby kontrolu nad priebehom hlasovania mali overovatelia Národnej rady.

Prosim, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 107 poslancov./

Kto je za návrh pana Sečanskeho?

/Za návrh hlasovalo 99 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 8 poslancov./

Konštatujem, že počtom 99 hlasov sme zvolili overovateľov Národnej rady do komisie poverenej riadením voľby sudcov ústavného súdu.

Ďalej budeme hlasovať o návrhu, či suhlasíme s volebným poriadkom tak, ako ho predniesol pan poslanec Secansky, predseda Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Podotýkam, že sme suhlasili s jednou zmenou v tomto volebnom poriadku.

Prosim, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 107 poslancov./

Kto je za návrh volebného poriadku?

/Za návrh hlasovalo 101 poslancov /

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov./

Damy a pani, v zmysle § 27 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej narodnej rady najskôr ma Narodna rada bez rozpravy rozhodnut, či sa o návrhu bude hlasovať tajne, ako sa navrhuje v predloženom návrhu, alebo verejne. Dávam teda hlasovať. Prepačte, vo volebnom poriadku sme si to schválili. Tam je tajne. Ospravedlňujem sa.

Prosim, aby sa rozдали hlasovacie listky.

Hlasí sa pan poslanec Masarik.

Poslanec J. Masarik:

Pan podpredseda, predpokladam, že k tomuto bodu sa otvorí rozprava. Pri stole prijímali listky s prihláškami do rozpravy.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Rozprava už predsa bola. Veď hovoril pan poslanec Hudc. Este formálne sme ju neukončili, počas rozdavania listkov môžete hovoriť, ale nedostal som žiadne písomné prihlášky do rozpravy. Prosim, pan poslanec Masarik.

Poslanec J. Masarik:

Váženy pan predseda,
damy a pani,

dovoľte, aby som sa vyjadril k jednému z kandidátov na funkciu člena Ústavného sudu Slovenskej republiky, ktorého

zatiaľ nebudem menovať. Tento kandidát má 60 rokov, čo je vek, v ktorom každý človek vyoral svoju brázdú v živote a obyčajne už odchádza na odpočinok. Akú brázdú zanechal za sebou náš kandidát?

Pri jeho päťdesiatinách napísal časopis Právny obzor, že jeho osobné schopnosti sú podložené dôkladným osvojením si marxisticko-leninskej ideológie, preukázal rozsiahle predpoklady pre politicko-organizátorskú činnosť a jeho vedeckopedagogická a politickoideová činnosť bola ocenená radom vyznamenaní, ktoré sú výrazom jeho vysoko aktívnej politickej angažovanosti.

Dal som si preto tú námahu a preštudoval aspoň niektoré z jeho publikovaných článkov. Ukázalo sa, že Právny obzor nič neskresľoval, že jubilant si marxizmus-leninizmus naozaj dôkladne osvojil - až natoľko, že i veci zjavné hodnotil skreslene alebo opačne. Napríklad Február 1948 vykreslil v časopise Socialistické súdnictvo z roku 1970 ako udalosť, v ktorej bola - citujem: "... československá buržoázia aj s koncepciou londýnskej emigrantskej vlády definitívne porazená. Národnodemokratická revolúcia prerástla v socialistickú a ľudovodemokratický štát sa stal štátom diktatúry proletariátu." V tomto duchu hodnotil Február 1948 naposledy v Novom slove z roku 1989. Ide o ten istý víťazný február, ktorý v demokratických krajinách od začiatku označovali stručne a výstižne ako februárový puč.

Dá sa povedať, že úlohu diktatúry proletariátu chápal náš kandidát v celom zmysle jej významu. Až natoľko, že si osvojil nasledujúce myšlienky - opäť citujem: "Diktatúra proletariátu je jediná mysliteľná forma dobytia a ovládania politickej moci v štáte.... Parlamentarizmus a demokracia politická aj meštiacka môžu byť len jedným z prostriedkov, avšak nie cieľom robotníckeho hnutia. ... len diktatúra proletariátu je východiskom k novému životu ... Ľud bude praco-

vať ... ale najprv musí byť štát v rukách pracujúceho ľudu." Tieto myšlienky si osvojil ako zdroj poučenia a inšpirácie a naďalej ich tvorivo rozvíjal v mnohých článkoch. Považujem za nemožné a i zbytočné citovať všetky pasáže, v ktorých odôvodňuje nevyhnutnosť uplatňovania diktatúry proletariátu a vedúcej ulohy strany v spoločnosti ako prostriedku moci, čím bol na dlhé desaťročia po februári zotročený občan i štát.

Kandidat, ktoreho životnú cestu si všimam, bol v roku 1970 vylúčený z "našej strany", ako sa dôverne hovorilo komunistickej strane. Bol postihnutý podobne ako desiatistice jeho straníckych druhov. Ale po určitom čase sa s nim opäť stretávame vo verejnom živote aj v strane. V čase, keď tie isté desiatistice už bývalých členov strany so zatiaľ zubyami prežívali spoločne so svojimi rodinami existenčné dôsledky svojho bezpochyby statočného a neohrozeného postoja prejaveneho tým, že narovnali chrbticu a povedali: "Nie, tento kráľ je nahý!"

Dalo by sa očakávať, že postoj nášho kandidata na funkciu ustavného sudcu k postihnutým osobám a k udalostiam z roku 1968 bude zdržanlivý a plný porozumenia, veď sám spadol z rovnakých dôvodov z nomenklaturneho rebríčka. Že to tak nebolo, svedčí monografia "Dejinné poučenie" vydaná Nakladatelstvom Pravda v roku 1970. Toto dielo je kolektívne a je v istom zmysle anonymne, pretože jednotlivé kapitoly nemajú svojho autora. Obsah knižky je však i napriek tomu poučný. Znamená požehnanie okupácie Československa a všetkých následných krokov, ktoré komunistická strana uskutočnila so zameraním, aby už nikdy nemohlo dôjsť k recidíve udalosti pred augustom roku 1968. Autori, vrátane nášho zatiaľ neznámeho kandidata ako spoluautora monografie, považovali za potrebné opakovane vyjadrovať vďačnosť Komunistickej strane Sovietskeho zväzu za naše ujarmenie spojeneckými armádami.

Kladím si nielen rečnícku otázku: "Aký je rozdiel medzi tými, ktorí vojská pozvali a medzi tými, ktorí následne tento krok ospravedlňovali a schvaľovali?" Z právneho hľadiska je tu nesporný rozdiel, z ľudského veľký rozdiel nevidím. Táto knižka bola zároveň kopancom všetkým tým bývalým spolusúdruhom, ktorí ešte aj po desiatich rokoch znášali dôsledky svojho zásadového postoja.

Obdobie, o ktorom hovorím, sa nazývalo normalizáciou. Naš kandidát ho v roku 1990 v rozhovore pre Slobodný piatok nazýva ešte stále cudne a nevinne konsolidáciou. Dejinné poučenie je síce kolektívnym dielom, ale náš kandidát necháva nikoho v pochybnostiach, že názory tlmočené v monografii sú aj jeho vlastné. Svedčí o tom rad pasaží z jeho článkov. Stačí snáď, ak za všetky uvediem aspoň dva. Prvý citát: "Skúsenosti z posledných rokov však ukázali, že protisocialistické sily pod rúškom obrody socializmu usilovali o revíziu základných revolučných princípov a opatrení spatých s februarovým víťazstvom pracujúceho ľudu. Je našou mravnou povinnosťou nekompromisne brániť také významné princípy marxizmu-leninizmu, ako je vedúca úloha komunistickej strany, proletársky internacionalizmus, socialistické vlastníctvo, jedným slovom socializmus." Druhý citát je z roku 1989. Je kratší. Citujem: "Po auguste 1968 sa museli pod vedením Gustáva Husáka sformovať a zjednotiť marxistickoleninské sily v KSČ i v spoločnosti a mobilizovať pracujúcich do boja za prekonanie pravicového protisocialistického nebezpečenstva."

Prehodíme však vyhybku. Dnes máme urobiť užší výber z 34 kandidátov navrhnutých do funkcie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky. Byť členom ústavného súdu je životným snom každého zdravo, ale i nezdravo ctižiadostiveho sudcu. Podľa môjho názoru člen ústavného súdu je medzi sudcami tým, čo Modrý Mauritius medzi známkami. Členmi ústavného súdu by

sa mali stať najlepší z najlepších po stránke odbornej i morálnej. Malo by nás teda zaujímať, aké su názory všetkých navrhovaných kandidátov na profil sudcu.

Dovoľte, aby som vam predložil jeden z nich - citujem: "V kádrovej práci usilujeme o to, aby vo funkciach sudcov a štátnych notarov pracovali ľudia n rálne p vni, dobre politicky a odborne pripraveni. Nezávislosť sudcov .. má však aj druhú stranu ... je to ich schopnosť, mravná sila, vysoká odbornosť, vedecký svetonázor, ako základ pre rozhodovanie v mene republiky." Súhlasím s týmto názorom, ale iba čiastočne. Citované myšlienky sú podrobnejšie rozpracované v referáte "O politicko-moralnom a odbornom profile sudcu" - pozri Socialistické sudníctvo z roku 1980, číslo 9. Ak dovolíte, na chvíľu sa pri ňom zastavím a budem citovať opäť niekoľko citátov, ktoré považujem za najpodstatnejšie. "Sudy v celej svojej činnosti majú vychovávať občanov k oddanosti vlasti, veci socializmu a komunizmu ... Opodstatnene sa preto vyžaduje, aby tieto ulohy sudov ... vykonávali také osobnosti, ktoré splňajú vysoké nároky na politickú, morálnu a odbornú kvalifikáciu. Za sudcu môže byť zvolený len ten, kto je ... bezúhonný, veci socializmu oddaný ... Zakladom a prvoradým predpokladom zákonného rozhodovania je politická, ideová, morálna a odborná uroveň, pripravenosť, skusenosti a vlastnosti socialistickeho človeka-sudcu. To je možné len na základe marxisticko-leninského svetového názoru... Sudcovskú funkciu a činnosť sudníctva môže úspešne a spoločensky užitočne vykonávať len taký sudca, ktorý si osvojí vedecký svetonázor, ktorý je teoriou poznania výkladu sveta a metódou poznávania i návodom na prax... Časté diskusie o tom, či sudca môže a ma rozhodovať stranícky ukazujú, že tento princíp nie je vždy jasný. Požiadavka, aby sa sudca vo svojej činnosti riadil vedeckým svetonázorom, zahrňuje aj požiadavku a princíp jeho straníckych a triednych postojov. Je to postoj k javom, procesom, k problémom z pozície robotníckej triedy a socialistickej spoločnosti." Koniec citátov.

Ten, kto chce vedieť, čo si má predstaviť pod pojmom nezávislosť sudov a sudcov, má naporudzi hneď vysvetlenie. Opať citujem: "Preto aj rozhodovacia činnosť sudov je triedna a stranická. Každá činnosť sudcu ... ma a môže byť v súlade s princípom zákonnosti len vtedy, ak metodologickým základom interpretácie a aplikácie právneho predpisu je vedecky svetový názor... Primárne sú záujmy robotníckej triedy ako celku, záujmy socialistickej spoločnosti, ktoré sú vyjadrené v základných dokumentoch KSČ... Preto požiadavky orgánov KSČ a statných orgánov kladene na politicko-morálnu a odbornú úroveň sudcov sú opodstatnené... Nán môže byť ľahostajne, kto ako rozhoduje v mene ľudu, v mene republiky..."

Myslím si, že sú to jasné a jednoznačné slova o nezávislosti sudov a sudcov a som za ne autorovi vďačný. Budete mi určite oponovať tým, že ak všetci naši sudcovia spĺňali uvedené kritéria deformujúce osobnosť človeka, z ktorého potom budeme vyberať. Zastávam názor, že treba rozlišovať medzi otrokárom a otrokom.

Vyslovene i napísané slovo je možné prirovnať ku kvantu energie, k žiareniu. Žiarenie, ktoré vydával náš marxistický vedec po desiatky rokov, bolo zhubným žiarením. Vyvolávalo a podporovalo šírenie metastáz rakoviny komunizmu. Môžeme snáď zľahcovať aktívne glorifikovanie a podporu systému, ktorý za obdobie svojej existencie má v celosvetovom meradle na svedomí viac ľudských životov ako fašizmus? A pritom na rozdiel od fašizmu väčšinu obetí komunizmu tvorila civilné osoby

Ezop nám zanechal jednu bajku. V boji sa do zajatia dostane trubac. V obave o svoj život volal: "Priatelia, neberte mi život, veď ja som nikoho z vás nezabil. Ja predsa okrem tohto svojho plechového nástroja nič nemám." A oni mu

odpovedali: "Ty nesieš oveľa väčšiu zodpovednosť, lebo i keď si sám nebojoval so zbraňou, volal a povzbudzoval si do boja ostatných."

Nevolám po skalpe tohto pána, nechcem ho škandalizovať, ani nespochybňujem uprimnosť jeho obratu po novembri 1989. Týmto chcem upozorniť na to, že jedna strana misiek váh je preťažená prednovembrovým bahnom, a že zatiaľ neprešiel skúškami, ktoré by preverili trvanlivosť jeho 180-stupňového obratu. Nezabudajme ani na to, že ním vedený rezort súdil a odsúdil ešte v lete 1989 aktivistov za ľudské práva, napríklad znamu "bratislavsku patku".

Nebudem sa vyjadrovať k názoru zo Slovenskeho denníka, či jeho kandidovanie za ústavného sudcu je, alebo nie je vrcholom drzosti. V každom prípade však postup akademika profesora JUDr. Milana Čiča, DrSc. - pretože o ňom hovorím - do užšieho vyberu 20 kandidátov, z ktorých si vyberie sudcov Ústavného sudu Slovenskej republiky prezident Slovenskej republiky, budem považovať za krok, ktorým by sme urobili capu zahradníkom, za facku do tváre slušnosti.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosim, ešte sa hlási pan poslanec Bohm.

Poslanec T. Bohm:

Neda mi, aby som k takejto závažnej okolnosti, ako je voľba resp. návrh na voľbu najvyšších sudcovských miest, ústavných sudcov, nepovedal svoje stanovisko. Osobne som získal dojem, že dôležitosť tejto otázky je tu trochu zľahčovaná. Verte, že mám veľké obavy, že keď si to úplne až do ko-

nečného dôsledku takto zľahčíme, a pritom viem, že väčšina z vás, a takisto aj ja, prevažnú časť týchto ľudí, o ktorých budeme hlasovať, nepoznáme, pretože materiály, ktoré nám boli dané, sú úplne nedostatočné, obávam sa, že sa môžu stať, že si zvolíme aj povedal by som obrazne - popravcov novo sa rodiaceho mladého slovenského štátu. Preto by som chcel upriamiť vašu pozornosť na jedno. V materiáloch, ktoré sme dostali - aspoň ja - som sa nemohol dočítať a nedozvedel som sa, aké sú postoje týchto ľudí, ktorí budú reprezentanti, teda sudcovia najvyššej súdnej inštalácie, ktorou je ústavný súd, aké majú postoje k samostatnej slovenskej štátnosti. A to si dovoľím tvrdiť, že nepoznám štát a nepoznám prezidenta, ktorý by vymenoval sudcov najvyššieho súdu, čo len jedného, takých, ktorí trebárs neprajú a nie sú dobromyseľní k tomu štátu, v ktorom túto funkciu majú vykonávať.

Nechcem teraz konkretizovať a rozoberať jednotlivé prípady, pretože materiály sú nedostatočné. Chcem len upriamiť vašu pozornosť na to, aby ste porozmýšľali, či je potrebné takýmto kvaltom túto otázku riešiť. Myslím si, že je to na škodu veci a vôbec nie je to potrebné. Som posledný z tých, ktorého by ste mohli upodozrievať, že by som chcel brzdiť proces samostatnosti slovenského štátu.

Ale prosím, keď to zoberieme po formálnej stránke, pozrite sa, sú tam navrhovaní niektorí kandidáti, ktorí majú formálnu zamienku, že by nemali byť voliteľní, pretože im chýba pár dní alebo nejaké mesiace praxe. Nemôžem sa stotožniť s názorom, že keď ústavný zákon určuje, presne taxatívne vymedzuje dve hlavné kritériá, ktorým sú vek a prax, 40 a 15 rokov, že v tom čase, keď budeme o tom rozhodovať, by tieto podmienky mali byť splnené. Pretože je pravdou, že je možné a veľmi pravdepodobné, že do tej doby, keď budú určení, prípadne menovaní, nadobudnú túto spôsobilosť a nebude v tom prekažka. Lenže my rozhodujeme každý za seba, rozhodujeme v tomto čase, a nikto z nás nemôže teoreticky vylúčiť,

že môže niekto niektorých z týchto sudcov vymenovať trebárs zajtra. Aká je tu istota? Je ústava, ústava je prijatá, právomoci sú dané, nie je prezident, právomoci prezidenta má druhý. Takže, to sú už teoretické debaty, nechcem to dať do tejto roviny. To je otázka nedostatočnosti týchto materiálov.

Druhá vec - pozrite sa, kandidáti sú tam navrhovaní jednotlivcami, ale aj jednotlivými spoločnosťami alebo hnutiami, ktorých nevedno prečo - konkrétne sudcov nenavrhuje sudca resp. predseda najvyššieho súdu, prokurátorov nenavrhuje generálny prokurátor, ktorý, myslím si, že najlepšie pozná svoj manažment. Prave preto si myslím, že tento návrh a výber v počte týchto 40 či 36 kandidátov je formálny. Ak by som sa mal prikloniť k právnenému názoru, že úplne na to stačí splnená podmienka 40 rokov a 15 rokov praxe, tak si dovoľím tvrdiť, že to by boli desiatitisícny návrhov, to by sa vlastne mohol do toho počítať takmer každý, kto má to vzdelanie a nejakú prax, a takisto sa na takúto funkciu prihlásiť. Prosím, neziachčujme to.

Takisto, aj pokiaľ ide o otázku morálneho profilu. Morálny profil je veľmi dôležitý kredit, na ktorý spoločnosť - a každá spoločnosť - veľmi citlivo reaguje. Teraz máme rozhodovať o návrhu sudcov ústavného súdu a skutočne nevieme - za seba si dovoľím tvrdiť, že neviem zodpovedne povedať, koho možno odporučiť a koho nie. Nechcem nikomu ublížiť, ale takisto nechcem spraviť frašku z takeho dôležitého aktu, ako je voľba sudcov najvyššieho súdu. Preto si myslím, že tento morálny kredit je veľmi dôležitý, lebo všetci v sebe nosíme morálny kompas, ktorý nám hovorí, čo je dobré a čo je zlé. A keď porušíme toto presvedčenie a toto volanie vlastného svedomia, obavam sa, že v budúcnosti budeme ťažko usínať.

Prave preto by som dal konkrétny návrh: Je čas, nežeňme to a nadávajme to na ostrie noža, nerisikujme, že skutočne sa

nám dostane o nejaký krátky čas odozva, že sme navrhli niekoho, ktorý toho nie je hodný ani odborne, ani morálne. Aby sa tam nedostal - predsa si to musí uvedomiť každý - človek, ktorý sa v minulosti pričinil v rôznych politických procesoch. Nechcem hovoriť, neviem, ktorý sudca tam môže byť, ale nemôžem to ani vylúčiť - a ja to vylúčiť chcem. Preto navrhujem, aby to bolo odložené, aby bola vymenovaná osobitná komisia ad hoc, ktorá by doplnila tieto materialy, ktoré sú podkladom pre naše rozhodovanie, aby mala možnosť si zavolať jednotlivých kandidátov a krátkou cestou niektoré nejasnosti ozrejmiť, a potom, aby nám bol takto predložený návrh, aby sme vedeli rozhodovať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi. Prosím, pan poslanec Bárány.

Poslanec E. Bárány:

Vážené damy,
vážení pani,

som hlboko presvedčený, že ani jeden z navrhovaných kandidátov si nepraje neexistenciu Slovenskej republiky. Možno, že niektorý z nich alebo viacerí z nich uprednostňujú jej existenciu v rámci štátoprávneho zväzku s Českou republikou. Iní zase pokladajú za vhodnejšie, aby Slovenská republika bola už dnes alebo od 1. januára plne samostatným štátom. Ide tu o rozdielne politické názory. Myslím si, že tento politický názor, rovnako ako ostatné politické názory kandidátov, by nemali pri našom rozhodovaní zohrávať žiadnu úlohu. Najlepšou cestou ako zabezpečiť, aby pri našom rozhodovaní nehrali žiadnu úlohu, je to, že ich nepoznáme.

Chcel by som pripomenúť, že všetci, ktorí budú menovaní za členov ustavného sudu, budú skladať slub. Myslím si, že

nie náhodne Ústava Slovenskej republiky v znení sľubu hovorí o vernosti ústave, zákonu, princípom právneho štátu, ale že sudcovia ústavného súdu neprisahajú vernosť štátu. To má svoj hlboký zmysel práve pre nestrannosť sudcov, ktorí tu majú slúžiť občanom, ich právam, a nie žiadnemu štátu. Myslím si teda, že kritérium postoja k otázke - hneď dnes samostatné Slovensko alebo zachovanie štátoprávneho zväzku s Českou republikou - by tu nemalo hrať žiadnu úlohu. A opakujem, najlepšie je, keď tento konkrétny názor nepoznáme.

Ďakujem za pozornosť.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Bárányovi. O slovo sa prihlásil predseda Národnej rady Slovenskej republiky pán Gašparovič.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené kolegyne,
vážení kolegovia,

len stručne na vysvetlenie: Tito kandidáti sa vyberali vyše roka. Sú tam kandidáti, ktorých dostala ešte bývalá Slovenská národná rada. Týchto kandidátov nevyberala ani ona, nevyberali sme ich ani my. Sú to skutočne kandidati, ktorých si nahlásili jednotlivé politické strany, politické hnutia alebo dokonca združenia.

Do dňa, kedy Národná rada Slovenskej republiky určila termín, dokedy treba nahlásiť ďalších kandidátov, sme dostali tých kandidátov, ktorých máte pred sebou na hlasovacích lístkoch. Bolo ich viac, ale niektorí nespĺňali vekové podmienky a podmienky praxe. Preto je to skutočne kandidátka taká, aká je. Ale chcem povedať iné, aby sme o tom ďalej ne-

diskutovali. Nejdem hodnotiť ani jedného kandidáta, či je taký, či je onaký, chcem vám povedať len jedno, že tieto voľby sú tajné, voľte podľa svojho vlastného presvedčenia a svedomia, voľte tých, ktorých poznáte. Keď ich nepoznáte, nevoľte.

Ďakujem.

/Potlesk./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi predsedovi. Chcel by som ešte k tomu podotknúť, že všetky návrhy prešli výbormi Národnej rady, kde poslanci mali možnosť vyjadriť sa k navrhovaným kandidátom, získať si o nich dodatočné informácie, vyjadriť vo výboroch súhlas alebo nesúhlas s predloženou kandidatúrou. Napokon, celý vyber kandidátov prešiel ústavnoprávnym výborom, ktorý posúdil ich spôsobilosť z hľadiska kritérií, ktoré stanovuje Ústava Slovenskej republiky.

Chcel by som podotknúť ešte jednu vec. Národná rada Slovenskej republiky v tajnom hlasovaní, ktoré sme si odsúhlasili, zvolí dvadsať kandidátov za sudcov Ústavného súdu. Predpokladame, že táto Národná rada zvolí aj kompetentného prezidenta, ktorý bude schopný z tých dvadsiatich vybrať desať tak, aby zodpovedali aj kritériám napríklad z hľadiska odbornej štruktúry, atď., ktoré ústavný sud bude potrebovať.

Domnievam sa však, že dnes, v tejto chvíli, musíme rozhodnúť o jednej pripomienke pána poslanca Bohma, a to je pripomienka, že navrhovaný kandidát musí už dnes, teraz, v čase voľby, splňať kritériá, ktoré stanovuje Ústava Slovenskej republiky, to znamená kritérium odbornej praxe a kritérium veku. Preto sa pytam predsedu ústavnoprávného výboru pana doktora Sečánskeho, či okrem ním menovaného JUDr. Burgera su tam ešte takí kandidati.

Prosím vás taktiež o názor, či je možné vzhľadom na ústavu a pravidlá, ktore sme si schválili, zriaďovať nejakú osobitnú komisiu, ako to navrhol pán poslanec Böhm. Podľa môjho názoru, nie.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán podpredseda, rád by som spresnil alebo zopakoval to, čo som hovoril. Prečítam presne z ustavy: "Za sudcu ústavného súdu môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky, dosiahol vek 40 rokov, má vysokoškolske právnické vzdelanie a najmenej 15 rokov je činný v právnickom povolani." To su podmienky, ktore musia byť splnene, podľa môjho názoru, a nielen podľa môjho názoru, v čase vymenovania tohoto sudcu.

Samozrejme, že bolo by idealne, keby sme dnes, v tomto kole, rozhodli o týchto dvadsiatich sudcoch. Možno nerozhodneme v druhom, možno nerozhodneme ani vo štvrtom kole. Vieme, ako to bolo so sudcami federálneho ústavného súdu. Ten proces môže trvať dlho, ale veková podmienka, podľa mňa aj podmienka praxe, musí byť splnená v čase vymenovania tak, ako to žiada ustava.

A pokiaľ ide o tie dva prípady, mam to tu. Sporná bola podmienka veku 25. a 26. novembra. Jeden bol pan Burger a druhý - môžem to meno prečítať, ale myslím si, že nie je to rozhodujúce. Rozhodujúce je to, že tieto podmienky musia byť splnené v čase vymenovania.

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec Brňak sa hlasí s faktickou poznámkou.

Poslanec P. Brňák:

Nechcem vnášať pochybnosti do tohto problému, ale minimálne v jednom prípade je pochybný výkon právnickej praxe ako takej. Mali sme to v ústavnoprávnom výbore a nikto nevedel definovať, čo je to výkon právnickej praxe ako takej. Napríklad či je výkonom právnickej praxe funkcia predsedu krajského národného výboru resp. ministra kontroly. Boli tu isté problémy aj v tomto duchu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Damy a páni, je tu už len jeden vecný problém. Ten problém morálnych kritérií, myslím si, sa dá vyriešiť jednoducho. V súlade so svojím svedomím budeme zaškrtnávať hlasovací lístok. Je tu problém, či kritéria dané ústavou treba splniť v čase voľby alebo v čase vymenovania. Tento problém, podľa môjho názoru, nebol dostatočne vyriešený. Vzhľadom na túto skutočnosť, aj vzhľadom na to, že o takejto závažnej veci by sa mali poradiť kluby, navrhujem resp. žiadam, aby som dostal informáciu, koľko volebných lístkov bolo vydaných.

/Bolo vydaných 118 volebných lístkov./

Prosím, aby sa na desať minút zišli kluby. Prosím aj ústavnoprávny výbor resp. jeho vedenie o stanovisko k problému, ktorý nastolil pán poslanec Bohm. Nie som právnik, ale podľa môjho názoru kandidát na sudcu by mal spĺňať tieto kritériá dnes, keď za neho hlasujeme, pretože nevedno kedy bude vymenovaný.

/Po prestávke./

Damy a páni, prosím, sadnite si na svoje miesta. Budeme hlasovať o návrhu, ktorý predniesol pan poslanec Bohm. Pan

poslanec, buďte taký dobrý, zopakujte svoj návrh na odloženie prerokovania resp. odloženie voľby.

Poslanec T. Bohm:

Myslím si, že by bolo vhodné a aj v súlade s rokovacím poriadkom, keď sme boli rozpustení za tým účelom, aby kluby zaujali stanovisko, aby jednotliví zástupcovia klubov povedali, aké je ich stanovisko, a potom spresním návrh.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, to bola len porada klubov k hlasovaniu.

Poslanec T. Bohm:

Nie porada k hlasovaniu, ale to bola porada k zaujatiu stanoviska.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Áno, k zaujatiu stanoviska k hlasovaniu.

Poslanec T. Bohm:

Pán predsedaajúci, to znamená, že najprv chceme vedieť stanovisko a potom budeme vedieť, ako máme hlasovať.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ak niekto z predstaviteľov klubov sa chce k vášmu návrhu vyjadriť, prosím, a potom dame o tomto návrhu hlasovať.

Pán poslanec Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

Vážený predsedajúci,
vážené dámy,
vážení páni,
slávna snemovňa slovenského národa,

poslanecký klub Slovenskej národnej strany už vo svojom včerašom vystúpení skonštatoval, že podmienky, ktoré boli vytvorené pri návrhoch a v procese, v ktorom sa pripravovala voľba sudcov ústavného súdu, neboli dostatočné, aby poslanci mohli zodpovedne pristúpiť k voľbe navrhovaných sudcov ústavného súdu. Preto by sme navrhli nasledovný postup: po prvé - odložiť z dnešného dňa voľbu sudcov ústavného súdu a po druhé - vytvoriť parlamentnú komisiu, ktorá by sa stretla s každým navrhovaným kandidatom osobitne a prerokovala s ním jeho kvalifikáciu i jeho morálny profil, na základe ktorého by táto komisia dala snemovni odporúčenie na voľbu sudcov ústavného súdu s tým, že každý navrhovaný kandidát by musel vypracovať svoj štandardizovaný životopis, nie podľa toho, ako je priložený životopis v prílohe, ktorý si každý vypracoval sám, ale na základe štandardných otázok, aby každý poslanec mohol zodpovedne pristúpiť k voľbe sudcu ústavného súdu.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Hrnkovi. O slovo sa hlási pan poslanec Mikloško.

Poslanec F. Mikloško:

Kresťansko-demokraticke hnutie nesuhlasí, aby sa tu vytvorila nejaka ad hoc komisia "hejslovakov", pred ktorou

bude musieť každý predstúpiť a biť sa do prs, kto je väčší Slovák. Nevieime si totiž predstaviť, ktoré parametre tam má vytiahnuť, aby ukázal, že je väčší Slovák. /Smiech v sále./ Myslíme si, že každý mal dostatok času na to, aby si jednotlivých kandidátov nejakým spôsobom prešetril. Sme za to, aby voľba pokračovala.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem za stanovisko pánovi poslancovi Mikloškovi za klub kresťansko-demokratického hnutia. Pan poslanec Hrnko - faktická poznámka.

Poslanec A. Hrnko:

Pán poslanec Mikloško v minulom volebnom období veľmi veselými poznámkami obšťastňoval tento parlament, a myslím si, že v tom chce pokračovať. Nebudem mu v tom brániť, ale názor poslancov Slovenskej narodnej strany bol zameraný celkom iným smerom. Bol zameraný na to, aby na základe štandardných dotazníkov vedel poslanec štandardne rozhodnúť, a nie na základe niečoho, čo si pán poslanec Mikloško myslí, že je "hejslováctvo" alebo podobne. Veľmi dobre si pamätám, ako pán Mikloško hovoril, aby som federáciu nerozbil aspoň dovtedy, kým jeho brat je ministrom v Prahe. Už tam nie je, už by mohol trochu spustiť zo svojich štandardných stanovísk. /Smiech./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Paní poslanci, ďakujem vám za humoristickú vložku do nášho rokovania, ale myslím si, že by sme mali pokračovať v rokovaní. S faktickou poznámkou sa prihlásil pán poslanec Anđel.

Poslanec M. Andel:

Iste, dva a pol roka nás nazývajú "hejslováci", ale nie v zlom. Pán Mikloško, prepač, ale nedaj Boh, aby vás podľa výsledkov volieb nazývali "hejkrestania". /Smiech v sále./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dobre, ostaneme bez komentára. Prosím, pani poslankyňa Bartošiková.

Poslankyňa M. Bartošiková:

Vážený pán predseda,
vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

vitam oživenie v sále, pretože po celodennom sedení skutočne už je toho mnoho. Ale prosím, vráťme sa k meritu veci. Neviem si predstaviť, že by nám niekto o sebe povedal niečo negatívneho a mám veľmi zlé spomienky na komisie, ktoré kádrovali. Prosím vas, ak pre nás nie je dostatočne fundované vyjadrenie alebo návrhy takých právnických inštitúcií a osôbností, ktoré tu podali svoje návrhy, môžeme možno nehlasovať za niektorých kandidátov politických strán, pokiaľ nemáme dôveru v ich objektivnosť, ale mali by sme mať dôveru vo vyjadrenie takýchto osôbností a takýchto inštitúcií. Prosím, vráťme sa k vecnému prerokováaniu. Navrhujem, aby sme hlasovali.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Rozprava sa týmto návrhom končí. Budeme hlasovať o návrhu, ktorý dal klub Slovenskej národnej strany. S faktickou poznámkou sa hlasí pan poslanec Bohm.

Poslanec T. Bohm:

Pán predsedajúci, v nadväznosti na to, že ste ma predtým vyzvali, som si myslel, že ma vyzvete aj teraz, keď bola splnená podmienka, ktorú som povedal. Keďže ste ma nevyzvali, prihlasil som sa.

Prosím vás, chcem povedať jedno. Chápem vás, možno, že to niektorí vidíte v kádrovaní a tak ďalej. Mňa osobne mrzí, že niektorí, ktorí by možno mali záujem a snahu vytvoriť ústavný súd skutočne na odbornej aj morálnej rovine, nechápu dobre a dajú sa pomyliť tým veľkým kvaltovaním. No, čo povedať kolegovi Mikloškovi na jeho expozé? Snáď len toľko: Bolo ti to treba? Odpoveď, ktorú dostal, si myslím, že by bolo potrebné, aby si niektorí z KDH uvedomili, pretože si myslím, že tam je viac takých, čo tak nezmysľajú a nepostupujú. /Šum v sále./

Potom, prosím vás pekne, ešte k otázke návrhu poslanca-keho klubu SNS. Nezľahčujte to. Chcel by som to teraz len modifikovať a spresniť. Môj návrh je odročiť, vytvoriť komisiu ad hoc, alebo alternatívne - poveriť ústavnoprávny výbor tým, aby sa doplnili materiály, ktoré sú potrebné na zodpovedný návrh na funkciu sudcu ústavného súdu. Samozrejme, nemožno vylúčiť, aby si komisia alebo výbor neprizval niekoho, keď bude mať nejaké pochybnosti. Myslím si, že na toto čas je a skutočne sa tým neoddiali ani konštituovanie ústavného súdu, ani ustanovenie Slovenskej republiky, slovenského štátu.

Po druhé - pozrite sa, nechcem dávať za vzor, nikdy som nikoho nedával za vzor, ale boli také pripomienky a treba ich akceptovať. V Spojených štátoch amerických majú dvestoročnú tradíciu, majú tam ústavný súd, ústavných sudcov volených doživotne, a pritom si dajú pol roka roboty s tým, aby vyobracali ako treba každého jedného.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán poslanec, prepáčte, že vam skačem do reči, ale uplynuli tri minúty.

Poslanec T. Böhm:

A my teraz nemáme naraz času odročiť to ani na týždeň. To je všetko.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem. Pán doktor Sečanský.

Poslanec M. Sečanský:

Pán doktor Böhm, nehnevajte sa, ale s vami vôbec nesuhlasím. Odmietam názor, že k tejto voľbe pristupujeme ľahostajne a v neznalosti. Pol roka sa zaoberáme touto problematikou. Už koncom minulého obdobia Slovenskej narodnej rady sa ústavnoprávny výbor zaoberal touto problematikou. V auguste boli vyzvané všetky politické strany, všetky vysoké školy, prakticky každý, koho sa to týka, aby predložili návrh na kandidáta na sudcu ústavného sudu. Dostali sme tie návrhy, ktoré máte pred sebou. Nechcem veriť, že vysoké školy, prípadne tie strany a hnutia, ktoré navrhovali, k tomu pristupovali ľahostajne.

Moje stanovisko je také, že ak túto komisiu vymenujete, prosím, ale táto komisia bude mať zviazané ruky. Môžeme žiadať alebo preverovať jedine splnenie tých podmienok, ktoré kladie ústava, a znova opakujem, tie podmienky sme preverovali. Podmienky určuje ústava, žiadne iné podmienky nemáme právo žiadať. Všetko ostatné je vecou nášho svedomia, vecou našej cti. Tieto návrhy predsa prerokovali všetky výbory Na-

rodnej rady Slovenskej republiky. Čo ešte chcete preverovať, akým spôsobom a predovšetkým na základe čoho? Znova opakujem, že ak dáme nejaké ďalšie požiadavky, budeme v rozpore s ústavou. Teda nesúhlasím s tým, že ústavnoprávny výbor, ktorý s mnohými kandidátmi, prakticky so všetkými, hovoril, pristupoval k tomu ľahostajne. Toto rozhodne odmietam. To je jedna vec.

Druhá vec - znova zdôrazňujem, ústavnoprávny výbor preveroval jedine to, čo ukladá ústava, aké podmienky kladie na sudcu ústavného súdu. Iné preverovať naozaj nemôžeme. Ak boli splnené tieto podmienky, našou povinnosťou bolo všetko predložiť tomuto plenu a všetko sme tomuto plenu predložili. Ešte doplním, že záverom uplynuleho obdobia, keď prišla táto problematika na pretras, sme v ústavnoprávnom výbore vytvorili komisiu, ktorá hovorila s kandidátmi. V minulom volebnom období sa nam v predsedníctve naprosto jednoznačne dostalo akosi - ľudovo povedané - "pod nos", že nemáme pravo dávať svoje stanoviska k jednotlivým návrhom. Máme pravo jedine preveriť, či kandidát spĺňa podmienky dane ústavou alebo nie. Preto sme robili pohovory, aby sme zistili, samozrejme, veľmi expresne, či príslušný kandidát má kredit na výkon tejto sudcovskej funkcie alebo nemá. Nemohli sme s týmto ísť pred predsedníctvo ani pred plenum, pretože ústava taketo niečo neuklada. Teda nie je pravda, že pristupujeme k tomu ľahostajne. Nepristupujeme, pán doktor, nepoznáte podmienky, ktoré sa okolo toho splnili a uskutočnili.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Hlásia sa pan poslanec Bohm, ale prosil by som, aby sme prešli k hlasovaniu.

Poslanec T. Bohm:

Chcel by som len stručne reagovať, pretože tu bolo za-

ujaté konkrétne stanovisko. Pán doktor Sečánsky, myslím si, že sme sa nerozumeli - alebo nerozumeli alebo nechceme sa rozumieť. Nechcem ziahčovať prácu ústavnoprávneho výboru v tejto veci, ale na druhej strane nemožno súhlasiť s tým, že ak niekto skontroluje, či má 40 a 15 rokov, tým sa splní táto povinnosť. Hovorím len z pozície poslanca. Tu sa chce od nás, od poslancov, aby sme navrhli. A ja hovorím, že nemôžem navrhnúť, lebo nechcem nikoho poškodiť a nemôžem tak isto niekoho zvýhodniť. To znamená, že máme právo vedieť podrobnejšie informácie? Ja si myslím, že máme.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa hlási s faktickou poznámkou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Páni poslanci, všetci sme sa tešili, keď sme začínali v tomto parlamente, že nebudú kabaretné vystúpenia, že budeme slušní, solidní poslanci, ktorí budú rešpektovať všetko. Prosím vás o jedno, čo som povedal na začiatku. Nepoznam, neviem o ňom, alebo poznám a viem o ňom, že je zlý, prečiarknem. Je na každom z vás, ako budete hlasovať. Prosím, ak boli pozmeňovacie návrhy, aby pan predsedaajúci dal o nich hlasovať a uvidíme, k čomu dôjdeme.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Chapem to tak, že ďalšie faktické pripomienky nebudu. Davam teda najprv hlasovať o pozmeňovacom návrhu, ktorý predniesol pan poslanec Bohm, to znamená odložiť dnes voľbu kandidátov za sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky a vytvoriť parlamentnú komisiu ad hoc, ktorá by sa zaoberala ich kvalifikačným a morálnym profilom.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 109 poslancov./

Kto je za návrh pána poslanca Böhma?

/Za návrh hlasovalo 16 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 73 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 20 poslancov./

Konštatujem, že návrh pána poslanca Bohma nedostal dostatočný počet hlasov, teda v národnej rade neprešiel.

Vzhľadom na to, že návrh klubu poslancov Slovenskej národnej strany bol vlastne identický s týmto návrhom pána poslanca Bohma, už o ňom nedám hlasovať. To znamená, že môžeme ukončiť rozpravu a môžeme pristúpiť k prvému kolu voľby sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Pýtam sa ešte, či má niekto z prítomných poslancov požiadavku, aby dostal hlasovací lístok?

/Všetci poslanci dostali hlasovací lístok./

Pýtam sa, či je ešte niekto, kto neodovzdal hlasovací lístok? Ak ano, nech tak urobí.

Damy a pani,

domnievam sa, že by sme mohli zavŕšiť prvé kolo volieb tým, že počkáme na výsledky práce volebnej komisie, a vzhľadom na to, že je nás tu dosť hojný počet, mohli by sme pokračovať cez túto prestávku v prerokúvaní bodu 13 - žiadosť Krajskeho súdu v Banskej Bystrici o súhlas Národnej rady Slovenskej republiky na trestne stíhanie poslanca, s tým, že zajtra ráno by sme potom mohli pokračovať druhým kolom voľ-

by. Prosím, je to môj návrh, dáme o ňom hlasovať. Máte niekto iný návrh?

Pán poslanec, prosím vaše meno, aby to bolo aj v stenografickom zázname.

Poslanec J. Polačko:

Zrejme vám chýba zasadací poriadok. Som Ing. Polačko. Podávam formálne návrh, ktorý tu bol na ukončenie dnešného rokovania.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Zasadací poriadok som mal v ruke. Išlo o to, aby návrh bol riadne zaznamenaný do stenografického záznamu z dnešnej schôdze.

Prosím, davam hlasovať o návrhu pana poslanca Polačku, aby sme ukončili dnešné zasadnutie a komisia pre voľbu sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky nas s výsledkami svojej práce oboznámila až zajtra rano.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 85 poslancov./

Kto je za návrh pana poslanca Polačku?

/Za návrh hlasovalo 41 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 33 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 11 poslancov./

Konštatujem, že návrh pána poslanca Polačku neprešiel.

To znamená, že budeme pokračovať v rokovaní Národnej rady á t r n á s t y m bodom programu, ktorým je

Žiadosť Krajského súdu v Banskej Bystrici o súhlas Národnej rady Slovenskej republiky na trestné stíhanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

Materiál ste dostali ako tlač číslo 32a. Som rád, že medzitým prišiel predseda Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky pán Ľubomír Fogaš. Prosím ho, aby návrh uviedol.

Poslanec L. Fogaš:

Vážený pán predsedajúci,
vážené panie poslankyne,
vážený pani poslanci,

svojim spôsobom mám splniť historickú úlohu, pretože po prvýkrát v tomto parlamente sa predkladá Národnej rade na rozhodnutie žiadosť príslušných orgánov činných v trestnom konaní o pozbavenie imunity poslanca. Dovoľte mi preto, aby som ako predseda Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky uviedol spravu výboru o výsledku jeho zistení vykonaných v súvislosti so žiadosťou Krajského súdu v Banskej Bystrici o súhlas Národnej rady Slovenskej republiky na trestné stíhanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Milana Letku.

Hneď uvodím by som chcel povedať, že všetky podstatné veci, s ktorými sme považovali za potrebné oboznámiť Národnú radu Slovenskej republiky, teda vas, vážené panie poslankyne a pani poslanci, sú uvedené v správe, ktorú ste obdržali pod číslom 32a a máte ju pred sebou. Nepochybujem o tom, že ste si ju pozorne prečítali. Predložením tejto správy Národnej

rade si mandátový a imunitný výbor plní zákonom Slovenskej národnej rady o rokovacom poriadku uloženú povinnosť.

Na svojej schôdzi 25. augusta tohto roku sa výbor žiadostou Krajského súdu v Banskej Bystrici veľmi zodpovedne a s plnou vážnosťou zaoberal, samozrejme, adekvátne významu takéhoto kroku. Nakoľko ide o odvolacie konanie, oboznámili sme sa s rozsudkom prvostupňového súdu, vrátane skutku, jeho právnej kvalifikácie, miery zavinenia, celkových okolností, za akých sa stal, i určenia druhu a výmery trestu. Oboznámili sme sa s odvolaním prokurátora proti rozsudku, ako aj s odvolaním vtedy ešte nie poslanca pána Letku. Treba snáď pre vašu informáciu uviesť, že prokurátor podal odvolanie čo do nízkej výmery trestu zákazu činnosti vodiča, kým pán Milan Letko v odvolaní navrhol uložiť mu iba jeden trest, a to zákaz činnosti, teda vedenia motorového vozidla. Vo výbore sme tiež umožnili pánovi poslancovi Letkovi, aby sa k veci vyjadril. Na rokovaníach výboru sme po týchto nevyhnutných šetreniach dospeli k zisteniu, a vyjadrené je to aj v uznesení výboru, že v tomto prípade sú dané podmienky na trestné stíhanie poslanca, pretože z neobľahčivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví.

Ako viete, tento bod programu bol zaradený už na predminulú schôdzu, pretože 5. 11. sme sa touto otázkou nezaoberali. Tento bod bol však odložený, pretože poškodená pani Jarmila Biela v liste adresovanom predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky z 30. 9. 1992 uviedla niektoré okolnosti ukazujúce sa v určitom rozpore s doterajšími zisteniami výboru. Zaujímavé pre výbor z hľadiska jeho zákonnej pôsobnosti boli najmä tvrdenia poškodenej, že pánovi Letkovi nebola urobená krvná skúška na alkohol a tiež, že nebola meraná brzdná draha, čo bolo v rozpore s tým, čo sme dovtedy zistili či už z vyjadrenia pána Letku alebo zo spisov. Súčasne poškodená poukázala na svoj zlý zdravotný stav po prepustení z nemocnice i v súčasnosti a v tejto súvislosti na

nedobrú finančnú situáciu v jej rodine, a uviedla nezáujem pána Letku pomôcť jej z dôsledkov dopravnej nehody.

Výbor sa listom poškodenej zaoberal na schôdzi 1. októbra 1992 a dospel k záveru, aby v záujme objektívneho rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky sa žiadosťou krajského súdu zaoberala až po zaujatí stanoviska príslušnými orgánmi, najmä prokuratúrou a po jeho prerokovaní v mandátovom a imunitnom výbore. Výbor sa so stanoviskom generálneho prokurátora Slovenskej republiky zaslaným listom zo dňa 16. októbra a 30. októbra 1992 oboznámil na svojej schôdzi 5. novembra 1992. Stanovisko bolo vypracované na základe preskúmania obsahu spisov odboru dopravnej polície OV Policajného zboru Slovenskej republiky v Žiline v súvislosti s okolnosťami uvedenými v liste poškodenej. Vyžiadané stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky potvrdzuje doterajšie zistenia výboru pokiaľ ide o skutok, jeho právnu kvalifikáciu i celkové okolnosti, za akých sa stal.

Z protokolu o nehode v cestnej premávke vyplýva, že vodič bol podrobený orientačnej dychovej skúške s negatívnym výsledkom, a teda nebolo vykonané lekárske vyšetrenie ku skúške na alkohol v krvi, ako sa to uvádza v odôvodnení rozsudku okresného súdu. Odber krvi poškodenej bol vykonaný z vlastného rozhodnutia lekára. Pri obhliadke miesta nehody bola zmeraná a zdokumentovaná brzdná stopa po oboch kolesách kolízneho vozidla v dĺžke 52,4 m, čo potvrdil príslušník polície vystupujúci v konaní ako svedok. Podľa lekárskej správy poškodená utrpela zranenia zodpovedajúce ťažkej ujme na zdraví s predpokladanou dobou liečenia asi 6 mesiacov. Zo spisov nevyplýva, ako dlho bola hospitalizovaná. Domnievam sa, že to pre nás nemusí byť ani rozhodujúce. To je dôležité pre súd.

Vo svojom stanovisku generálny prokurátor Slovenskej republiky konštatuje, že zo strany orgánov prípravneho kona-

nia nezistil také pochybenia, ktoré by mohli ovplyvniť objektívnosť zistenia príčiny dopravnej nehody a jej následkov, a potvrdil dôvodnosť trestného stihania.

Toľko k listu, ktorý nám zaslala poškodená, na základe ktorého došlo k odloženiu prerokovania tejto veci v Národnej rade Slovenskej republiky.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

čo dodať na záver môjho uvodného vystúpenia? Hádám len to, že ide o prvý prípad tohto druhu prerokúvaný vo výbore a následne v Národnej rade Slovenskej republiky, čo môže vytvoriť istý precedens. Nie sú u nás výslovne stanovené ani nejaké - povedal by som - historicky vy kultivované pravidlá, kedy súhlas na trestné stihanie má Národná rada dať alebo nedať. Výboru neprináleží hodnotiť okolnosti nehody. Nazdávam sa však, že aspoň z môjho osobného pohľadu je namieste aj tieto mať na zreteli v kontexte s dopustením sa trestného činu z nedbanlivosti. Podľa zákona Slovenskej národnej rady o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady súhlas na trestné stihanie poslanca dáva priamo Národná rada Slovenskej republiky. Je teda na vás, vážené kolegyne, kolegovia, aby ste zodpovedne a uvažlivo rozhodli o tomto opravení a na základe vášho rozhodnutia prijali i navrhované uznesenie.

Toľko na úvod. Ďakujem pekne.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem panovi poslancovi Fogašovi. Pan poslanec Hudec sa hlási do rozpravy.

Poslanec I. Hudec:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážený pán predsedajúci,
vážené kolegyne, kolegovia,

bolo by veľkým nešťastím Národnej rady Slovenskej republiky, keby si začala uzurpovať resp. keby začala zasahovať do súdnej moci. Je pravda, že ide o špecifický prípad, ktorý musíme riešiť. Myslím si, že je úplne zbytočné, aby hodnotenie príslušného výboru - mandátového a imunitného, ktorý sa týmto podrobne zaoberal, ktorý nám to spísal, nabudúce tu pán predseda tohto výboru čítal. Navrhujem, aby sme zvažili všetky okolnosti - po prečítaní materiálu iste podakujeme celému výboru, že sa tým tak dôkladne zaoberal - a bez rozpravy pristúpili k hlasovaniu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosim, pan poslanec Letko. Myslím si, že by bolo dobre, ak by sa chcel vyjadriť, aspoň na chvíľu opustil komisiu a prišiel sem.

Pán predseda Národnej rady.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Chcem povedať len toľko, že tu nejde o vypočúvanie. On sám má právo, môže sa ho vzdať alebo ho môže využiť. Tu ide len o to, či chce alebo nechce.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Domnievam sa, že treba sa ho spýtať. Ak nepovažuje za potrebné využiť svoje právo, treba to prejsť bez komentára a môžeme pristúpiť k hlasovaniu.

Pán poslanec Fogaš.

Poslanec L. Fogaš:

Nechcem vás zťažovať, ale myslím si, že by bolo korektné, aby pán poslanec Letko bol prítomný, pretože aj podľa rokovacieho poriadku sa predpokladá, že vo výbore sa mu dá právo vyjadriť sa k veci. To právo mal, ale ak by chcel predstúpiť aj pred vás s určitým prednesom, je potrebné mu to umožniť. Myslím si, že to je korektné.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím, pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Osobne som pánovi Letkovi oznámil, že bola prečítaná správa, povedal som mu, že má právo sa k tejto správe vyjadriť. Povedal, že odmieta, nevyužíva toto právo, vyjadril sa vo výbore.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámi a páni, chce sa ešte niekto vyjadriť k tomuto bodu?

/Nikto./

Ak nie, pristúpime k hlasovaniu o návrhu na uznesenie, ako ho máte predložené v materiáli číslo 32a. Budeme hlasovať o tom, kto je za to, aby Národná rada Slovenskej republiky dala súhlas k trestnému stihaniu poslanca Národnej rady.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 85 poslancov./

Konštatujem, že Národná rada je uznášaniaschopná.

Kto je za to, aby Národná rada dala súhlas na stíhanie poslanca Národnej rady?

/Za návrh hlasovali 2 poslanci./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 61 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 22 poslancov./

Konštatujem, že Národná rada Slovenskej republiky nedala súhlas na trestné stíhanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pána Letku.

Dámy a páni, keďže máme čas, kým dostaneme informáciu komisie o výsledku volieb sudcov, prerokujeme

Návrh výborov Národnej rady Slovenskej republiky na zriadenie Komisie Národnej rady Slovenskej republiky na riešenie otázok Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros a Komisie Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovanie širších súvislostí spolupráce Slovenskej republiky a Maďarskej republiky.

Prosím pána poslanca Láluhu, aby uviedol tieto návrhy.

Poslanec I. Láluha:

Vážený pán predseda,
pán predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

vzhľadom na to, že tlač bola k dispozícii a čas pokročil, vynasnažím sa byť stručný. Ako z predloženého návrhu zahraničného výboru vyplýva, predložili sme návrh výborov

Národnej rady Slovenskej republiky na zriadenie Komisie Národnej rady Slovenskej republiky na riešenie otázok Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros a Komisie Národnej rady Slovenskej republiky na prerokovávanie širších súvislostí spolupráce Slovenskej republiky a Maďarskej republiky. 9. septembra tohto roku sa uskutočnila návšteva predsedu vlády Slovenskej republiky v Maďarskej republike. Z rokovania s predsedom vlády Maďarskej republiky vyplynul podnet na zriadenie dvoch komisií, ktoré by synchrónne vzájomne konzultovali a vymieňali si skúsenosti a prijímali adekvátne odporúčajúce stanoviská k dvom okruhom problémov - ku kauze Gabčíkovo-Nagymaros a k širšiemu kontextu našich vzájomných vzťahov. Súč vedení snahou o dobrú vzajomnú spoluprácu v širších historických súvislostiach vláda Slovenskej republiky odporučila Slovenskej národnej rade zriadiť uvedené dve komisie.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojim uznesením alebo pokynom odporučil, aby jednotlivé výbory Národnej rady Slovenskej republiky odporučili svojich zástupcov do týchto dvoch komisií. Návrhy sme v zahraničnom výbore spracovali. Vzhľadom na to, že sme vychádzali z princípu, aby v každej komisii bol zastúpený príslušným adekvátnym pomerom každý politicky subjekt, ktorý je zastúpený v Národnej rade Slovenskej republiky, z návrhov výborov sa urobila len tá redukcia, že po konzultácii v politickom gremiu bol doplnený do výboru pre problematiku Gabčíkova-Nagymaros zástupca MKDH a Egyuttelese. Ináč sme rešpektovali návrhy výborov s tým, že sme vo výbore pre širší kontext slovensko-maďarských vzťahov 18 členov redukovali na 11, aby to bol organ alebo výbor, komisia, ktorá bude akcieschopna. Tieto návrhy na personálne zloženie sme predbežne konzultovali v politickom grémiu. Tak, ako vam boli predložene, vyjadruju konsenz politických stran.

Odporúčam váženému plénu, aby so zriadením týchto komisií vyslovilo súhlas.

Ďakujem.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pánovi poslancovi Lалуhoovi za uvedenia návrhu.

Dámy a páni, máte prosím k tomuto návrhu pripomienky alebo otázky? Pán poslanec Ftáčnik.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predsedajúci,

zrejme došlo k nejakému technickému nedorozumeniu pri prepisovaní, pretože v uznesení zahraničného výboru, ktorý dával návrh Národnej rade, je uvedený ako člen komisie pre Sústavu vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros pán poslanec Plesník a na tom istom mieste je v návrhu uznesenia Národnej rady pán poslanec Jozef Košnar. V politickom grémiu sme spresňovali namiesto pána Košnára pána Plesníka, takže prosím, keby sa urobila táto technická oprava. Myslím si, že nie je potrebné o nej osobitne hlasovať, pretože takto ju odporučil Národnej rade zahraničný výbor, ale v návrhu uznesenia je uvedený Košnar, preto prosím o túto technickú opravu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Dámy a páni, keďže naozaj ide o výsledok uznesenia príslušného výboru, aj o výsledok dohody v politickom grémiu, urobíme si príslušnú zmenu - miesto mena prof. Košnár bude poslanec Plesník.

Prosím, ma ešte niekto otázky alebo pripomienky?

Ak nie, budeme hlasovať o návrhu na uznesenie, ako ho máte predložené v tlači číslo 80 s úpravou jedného mena, o ktorej pred chvíľou hovoril pán poslanec Ftáčnik.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 81 poslancov./

Kto je za predložený návrh?

Za návrh hlasovalo 75 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 5 poslancov./

Konštatujem, že 75 poslancov bolo za, 1 bol proti a 5 sa zdržalo hlasovania, teda návrh uznesenia sme schválili.

Šestnástym bodom programu je Návrh na doplnenie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie. Je tu aj pán poslanec Anđel, ktorý tento návrh má predkladať. Pán poslanec, sú nejaké problémy?

Poslanec M. Anđel:

Pri tomto bode ide o tajné hlasovanie.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Kedže tam ide o tajné hlasovanie, budeme musieť počkať do zajtra. Z technických dôvodov to dnes nie je možné. Ďakujem vám za ochotu, pán poslanec, ale museli by sme voliť novú komisiu a myslím si, že zbytočne by sme si skomplikovali život.

Dámy a pani, rano o 8.45 hodine sa stretne Ustavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, aby nam dal

kvalifikované stanovisko k tým trom návrhom, ktoré odzneli k spôsobu riešenia situácie, ktorá vznikla pri prerokovaní návrhu zákona o vykonaní referenda. O 9.00 hodine začne rokovanie Narodnej rady Slovenskej republiky, kedy by sme ukončili hlasovanie o návrhu zákona o referende, boli by sme oboznámení s výsledkom prvého kola voľby, uskutočnili by sme druhé kolo voľby, voľbu do rady pre rozhlas a televíziu. Potom by sme mohli prerušiť rokovanie, dať priestor na to, aby sa zišli výbory s tým, že poobede by boli posledné dva body nášho schváleného programu, pravda s tým rizikom, za ktoré však nikoho nemožno viniť, že nebudu prítomní všetci členovia vlády, pretože rokovanie Federálneho zhromaždenia bude zajtra doobeda pokračovať.

Prosim, aby sme sa teraz občerstvili. O 10 minút bude mať komisia výsledky, takže dávam 10-minútovú prestávku. Prosim, zdržujte sa blízko rokovacej miestnosti.

/Po prestávke./

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosim, aby sme si sadli a vypočuli si správu pana poslanca Pollaka o výsledku voľby sudcov ústavného súdu.

Poslanec M. Pollak:

Vážena Narodná rada Slovenskej republiky,

dovoľte mi, aby som precítal správu o výsledku tajného hlasovania o kandidátoch na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Na výber občanov na vymenovanie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo poslancom Narodnej rady Slovenskej republiky vydaných 119 hlasovacích lístkov. Po spočítaní

hlasov overovatelia zistili, že pri tajnom hlasovaní bolo .
odovzdaných 111 platných hlasovacích lístkov a 4 neplatné.
Hlasovania sa zdržali 4 poslanci.

Za kandidáta Jozefa Bellu hlasovalo 5 poslancov.
Za kandidáta Michala Benčíka hlasovalo 66 poslancov.
Za kandidáta Štefana Beneča hlasovalo 5 poslancov.
Za kandidáta Ladislava Boroňa hlasovalo 56 poslancov.
Za kandidáta Igora Burgera hlasovalo 14 poslancov.
Za kandidáta Júliusa Černáka hlasovalo 64 poslancov.
Za kandidáta Milana Číča hlasovalo 77 poslancov.
Za kandidátku Annu Danielčakovú hlasovalo 72 poslancov.
Za kandidáta Ľubomíra Dobrika hlasovalo 85 poslancov.
Za kandidáta Jána Drgonca hlasovalo 65 poslancov.
Za kandidáta Milana Hanzela hlasovalo 26 poslancov.
Za kandidáta Martina Hvozďika hlasovalo 13 poslancov.
Za kandidáta Michala Kačmára hlasovalo 8 poslancov.
Za kandidáta Vladimíra Kolesára hlasovalo 17 poslancov.
Za kandidáta Jána Kubíka hlasovalo 8 poslancov.
Za kandidáta Štefana Kuteniča hlasovalo 7 poslancov.
Za kandidáta Jána Kľučku hlasovalo 83 poslancov.
Za kandidátku Melániu Kvietkovú hlasovalo 12 poslancov.
Za kandidátku Janu Laššákovú hlasovalo 11 poslancov.
Za kandidáta Antona Lukáča hlasovalo 11 poslancov.
Za kandidáta Jozefa Madliaka hlasovalo 62 poslancov.
Za kandidátku Vieru Mrázovú hlasovalo 83 poslancov.
Za kandidáta Dušana Nikodýma hlasovalo 43 poslancov.
Za kandidáta Štefana Ogurčáka hlasovalo 72 poslancov.
Za kandidátku Apolóniu Pavčekovú hlasovalo 5 poslancov.
Za kandidátku Brigitu Polačkovú hlasovalo 65 poslancov.
Za kandidáta Františka Poredoša hlasovalo 66 poslancov.
Za kandidáta Mariána Poslucha hlasovalo 9 poslancov.
Za kandidáta Richarda Rapanta hlasovalo 67 poslancov.
Za kandidáta Miloša Seemanna hlasovalo 54 poslancov.
Za kandidáta Jozefa Schmidta hlasovalo 66 poslancov.
Za kandidátku Vieru Stražnicku hlasovalo 71 poslancov.

Za kandidáta Tibora Šafárika hlasovalo 68 poslancov.
Za kandidáta Jána Tyrpáka hlasovalo 5 poslancov.
Za kandidáta Tomáša Valoviča hlasovalo 70 poslancov.
Za kandidáta Viktora Žuffu hlasovalo 11 poslancov.

Overovatelia teda konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky navrhuje na vymenovanie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky v poradí podľa počtu hlasov celkove 16 kandidátov:

1. Lubomír D o b r í k
2. Jan K í u č k a
3. Viera M r á z o v á
4. Milan Č i č
5. Anna D a n i e l č a k o v á
6. Štefan O g u r č a k
7. Viera S t r á ž n i c k á
8. Tomáš V a l o v i č
9. Tibor Š a f á r i k
10. Richard R a p a n t
11. František P o r e d o š
12. Michal B e n č í k
13. Jan D r g o n e c
14. Brigita P o l a č k o v a
15. Julius Č e r n á k
16. Jozef M a d l i a k

Podpísaní sú 9 overovatelia Národnej rady Slovenskej republiky. Z toho vyplýva, že bude musieť byť nasledujúce minimálne druhé kolo voľby.

Prvy podpredseda NR SR P. Weiss:

Pan poslanec, koľko hlasov mal pan Schmidt?

Poslanec M. Pollak:

66 hlasov. Nadpolovičná väčšina je 60 hlasov.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Asi ste ho zabudli prečítať.

Poslanec M. Pollák:

Zabudol som ho prečítať. To znamená, že celkový počet tých kandidátov, ktorí prešli v prvom kole, je 17 a nie 16. Chýbajúci 17. kandidát je Jozef Schmidt, ktorý dostal 66 platných hlasov, takže celkový počet je 17.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Ďakujem pekne pánovi poslancovi Pollakovi za informáciu.

Dámy a páni,

po informácii, ktorú som dostal, budem musieť trochu zmeniť svoj pôvodný návrh na zajtrajší začiatok nášho rokovania. Dozvedel som sa totiž, že tri výbory národnej rady si zvolali svoje rokovanie na 8.00 hodinu. Aby sme im umožnili vykonať prácu, navrhujem, aby sme sa stretli o 9.30 hodine s tým, že o 9.00 hodine sa stretne ustavnoprávny výbor k riešeniu sporných otázok súvisiacich s návrhom zákona o vykonaní referenda. O 9.30 hodine je začiatok schôdze Národnej rady.

Ďakujem vám, kolegyne a kolegovia, za dnešnú spoluprácu. Prijemný dobrý večer.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

17., 18. a 19. novembra 1992

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA O 8. SCHÔDZI NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. časť

X. volebné obdobie

Tretí den rokovania
8. schôdze Narodnej rady Slovenskej republiky
19. novembra 1992

Podpredseda NR SR J. Protes

Vážene poslankyne,
vážení poslanci,
vážení členovia vlády,

dovoľte, aby sme pokračovali v rokovaní 8. schôdze Narodnej rady Slovenskej republiky.

Prosím, aby sme sa predstavili.

Zisťujem, že je prítomných 81 poslancov, takže Narodná rada Slovenskej republiky je schopná uznať sa.

Pokračujeme hlasovaním o vladnom návrhu zákona Narodnej rady Slovenskej republiky o spôsobe vykonania referenda.

Prosím povereného člena Ústavnoprávneho výboru Narodnej rady Slovenskej republiky, aby podal informáciu o rokovaní výboru.

Poslanec M. Sečanský:

Damy a páni,

Ústavnoprávny výbor podľa rozhodnutia Narodnej rady Slovenskej republiky sa zisiel dnes ráno a navrhuje § 17 odsek 2 zákona preformulovať takto:

"Slovenský rozhlas a Slovenská televízia vyčlenia na kampan podľa ods. 1 po 10 hodín vysielacieho času. Vysielaci

čas sa rozdelí politickým stranám a politickým hnutiam uvedeným v § 12 ods. 1 rovnakým dielom. Navrh na vysielací čas sa musí uplatniť aspoň tri dni pred začiatkom kampane pred referendum."

Takáto uprava vôbec nemení pôvodne predložený obsah a zmysel tohoto odseku, len vecne spresňuje túto formuláciu tak, aby nemohlo dôjsť k dvojakému vykladu.

Ustavnoprávny výbor odporuča Národnej rade Slovenskej republiky toto znenie schváliť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

budeme hlasovať o predloženom návrhu Ustavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Prosím, aby sme sa predstavili.
Konštatujem, že je prítomných 90 poslancov.
Kto je za predložený návrh?
Za návrh hlasovalo 82 poslancov.
Kto je proti?
Proti hlasovali 2 poslanci.
Kto sa zdržal hlasovania?
Hlasovania sa zdržalo 6 poslancov.

Konštatujem, že uvedený návrh sme schválili.

V súlade s ustanovením § 26 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady budeme hlasovať o návrhu zákona ako celku.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 92 poslancov.

Kto je za vládny návrh zákona v znení schválených pozmeňovacích a doplnujúcich návrhov?

Za návrh hlasovalo 87 poslancov.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržali 5 poslanci.

Konštatujem, že sme schválili vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o spôsobe vykonania referenda.

Teraz budeme pokračovať druhým kolom voľby sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky vzhľadom na to, že včera bolo z potrebných 20 navrhnutých len 17 kandidátov. Je potrebné navrhnúť ešte troch kandidátov.

Navrhujem, aby sme druhé kolo volieb sudcov spojili s návrhom na doplnenie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie, kde sa tiež navrhuje tajná voľba.

Súhlasíte s týmto postupom?

Aby náhodou nedošlo k nejakým nedorozumeniam v budúcnosti, dám hlasovať, či súhlasíte s týmto postupom.

Prosím, aby sme sa predstavovali.

Prezentovalo sa 95 poslancov.

Kto je za predložený návrh?

Za návrh hlasovalo 86 poslancov.

Kto je proti?

Proti hlasovali 2 poslanci.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov.

Material na doplnenie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie ste dostali ako tlač číslo 81. Prosim predsedu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru pana Mariana Andela, aby návrh uviedol.

Poslanec M. Andel:

Vážene damy,
vážení páni,

uznesením Slovenskej národnej rady z 25. augusta tohto roku bol podľa § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie zvolený za člena tejto rady Dr. Štefan Šebesta. Pán Štefan Šebesta však neprebral menovací dekrét. Pan Šebesta sa vyslovil v tom slova zmysle, že nema zaujem o prácu v tejto rade. Z uvedených dôvodov vlastne nedošlo k faktickému vzniku členstva Dr. Šebestu v Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie. Podľa § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady číslo 294/1992 Zb. má mať rada 9 členov, ktorých volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky, preto je potrebné doplniť jedno miesto po Dr. Šebestovi. Výbor pre vzdelanie, vedu a kultúru obdržal od niektorých politických strán resp. hnutí návrh kandidátov na členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie tak, ako to máte uvedené v materiáli - tlač číslo 81. Je to pán Dr. Jan Švidroň, ktorého navrhuje Hnutie za demokratické Slovensko, pan Dr. Rezső Szabo, ktorého navrhuje Spolužitie, pani Dr. Eva Jonakova, kandidátka Slovenskej národnej strany a pan Ing. Milan Muška, ktorého navrhuje Klub Strany demokratickej ľavice.

Pan predsedaajúci, tolko k návrhu žiadam, aby sa uskutočnili voľby.

Podpredseda NR SR J. Prokes

Ďakujem Su nejaké pripomienky alebo otázky k navrhnutým kandidátom? Prosím, pan poslanec

Poslanec M. Micek:

Váženy pan predsedaajúci,
kolegyňa, kolegovia,

dovoľte mi, aby som upriamil vasu pozornosť na jednu nezrovnalosť, ktorá nastala v tomto materiáli. Ide o kandidata za člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie pana Ing. Milana Musku, kde Strana demokratickej ľavice, ktorá ho navrhuje, ho uvádza ako toho času nezamestnaného. Vzhľadom na to, že pochádzam z toho istého mesta, ako kandidát za toto miesto, preveroval som si určite záležitosti a zistil som, že nie je to informácia opodstatnená z toho dôvodu, že pan kandidát je členom predstavenstva akciovej spoločnosti, ktorá je registrovaná na Mestskom súde v Kosiciach, a ako člen predstavenstva tejto akciovej spoločnosti je posudzovaný ako podnikateľ. Bol by som veľmi rád, keby ste si opravili túto informáciu a "toho času nezamestnaný" si opravili na "podnikateľ". Preveroval som si tieto informácie aj na obvodnom úrade práce a zistil som, že obvodný úrad práce mu nepriznal štatút nezamestnaného, nezarádila ho do evidencie a nepriznal mu ani nezamestnanecké dávky. Takže tu by som vás prosil o opravu tejto informácie. Osobne si myslím, že Strana demokratickej ľavice nemala zámer nepravdivo alebo neobjektívne informovať, ale tu je tá kolízia, takže by som prosil o opravu tejto informácie.

Ďakujem

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi Mičekovi. Má ešte niekto nejaké pripomienky? Prosím, pan poslanec Jakubík.

Poslanec P. Jakubík:

Chcel by som sa vrátiť k môjmu vystúpeniu pri prerokovaní prvého návrhu na členov Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie, kde som uplatnil pripomienku voči Dr. Rezső Szaboovi. Táto situácia platí, on tam bol uvádzaný ako komerčný právnik. Je zastupcom firmy, ktorá pôsobí v masmediálnej oblasti, v distribúcii videa a audiokaziet, teda podľa platného zákona jeho činnosť je vykonávaná v rozpore s podmienkami pre členstvo v tejto rade.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pani poslankyňa Rothmayerová.

Poslankyňa G. Rothmayerová:

Chcela by som zareagovať na poznámku, ktorá sa týkala Ing. Mušku. Keď Strana demokratickej ľavice podávala návrh, nepoznala tieto skutočnosti, ale v žiadnom prípade to nie je v kolízii so zákonom.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Dovolím si poznamenať, že som to pochopil len ako spresnenie, aby to niekto nepovažoval za zámerný omyl. Takže, myslím si, že sme všetci spokojní.

Prosím, pani poslankyňa Bauerová.

Poslankyňa E. Bauerova:

Chcela by som uviesť informáciu pana Jakubíka na správnu mieru v tom zmysle, že pan Rezső Szabo raz poskytol právnu radu firme Viko.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni. Hlasí sa ešte niekto k tomuto problému? Pan poslanec Jakubík - faktická poznámka.

Poslanec P. Jakubík:

Doložil som všetkým poslaneckým klubom zaznamy obchodnej inšpekcie, z ktorých jednoznačne vyplýva, že pán doktor Szabo je právnym zastupcom uvedenej firmy so sídlom v Komárne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne za tieto informácie. Ma ešte niekto nejaký doplňujúci návrh alebo informáciu?

Ak nie, ďakujem. Myslím, že predchádzajúce hlasovanie o spojení volieb môžeme považovať za súhlas, že budeme voľiť aj člena televíznej a rozhlasovej rady tajným spôsobom a nemusíme opakovať voľbu.

Teraz prosím, aby boli rozdane hlasovacie listky na návrh sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky a na voľbu jedného člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie. Súčasne prosím overovateľov, aby sa ujali svojich funkcií.

Pan poslanec Bajan.

Poslanec V. Baján:

Pán predsedajúci, prepokladam, že na voľbu do rady bude ten istý volebný poriadok.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Áno, ten istý volebný poriadok, ale bude samostatný lístok. Aby nedošlo k nejakému omylu, volíme takým istým spôsobom ako včera. Preškrtneme tých, ktorých nechceme, aby tam boli.

Pán predseda ústavnoprávneho výboru.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán predsedajúci, navrhujem 5-minútovú prestávku na poradu jednotlivých klubov.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dámy a páni, vyhlasujem 5-minutovú prestávku s tým, že predpokladám, že o 10 minút sa tu naozaj všetci stretneme.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ospravedlňujem sa, že prestávka bola vyhlásená skôr, než boli rozdane hlasovacie lístky, takže prosím pracovníkov, aby teraz dokončili rozdávanie a oznámili celkový počet lístkov, ktoré boli rozdane.

Majú už všetci poslanci a poslankyne volebné lístky? Prosím tých, ktorí ešte nemajú volebné lístky, aby zdvihli ruky, aby ich pracovníci, ktorí ich rozdavajú, mohli vidieť.

/Po rozdani hlasovacích lístkov poslancom./

Vážene poslankyne,
vážení poslanci,

dovoľte, aby som zopakoval zásady tajnej voľby. Na hlasovacom lístku sú uvedení kandidati v abecednom poradí. Hlasovací lístok upravíte tak, že na ňom ponecháte mená kandidátov, za ktorých hlasujete. Mená a priezviská ostatných kandidátov vodorovne prečiarknite. Zvolení budú kandidáti, ktorí získajú najviac hlasov, najmenej však nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných poslancov.

Ešte si dovoľím upozorniť na jeden fakt. V prípade voľby sudcov je platný len ten hlasovací lístok, na ktorom budú ponechané najviac 3 mená. Ak tam budú 4 alebo viac mien, lístok je neplatný. A čo sa týka voľby do rady rozhlasu a televízie, tam môže ostať len jedno meno.

Prosím, aby nám bolo oznámené, koľko bolo rozdanych hlasovacích lístkov. Bolo rozdanych 113 hlasovacích lístkov. Prosím, aby sme sa predstavovali. Konštatujem, že prítomných je 110 poslancov, to znamená že 3 lístky sú už mimo našej sály. Pristúpime k aktu hlasovania. Prosím skrutátorov, aby sa ujali svojej funkcie, samozrejme, najprv budú hlasovať oni.

/Hlasovanie./

Vážene poslankyne, vážení poslanci, ma ešte niekto z vás vykonať akt tajného hlasovania?

Ak nie, prosím, aby sa overovatelia odobrali do určenej miestnosti a spočítali hlasy.

Vážene dámy, vážení páni, máme teraz niekoľko možností ako pokračovať. Prva možnosť je vyhlásiť asi 30-minutovú prestávku a potom sa oboznámiť s výsledkami volieb. Druhá možnosť je začať so všeobecnou politickou rozpravou a medzitým sa oboznámime s výsledkom volieb. Tretia možnosť je prerušiť teraz schôdzu do 13.30 hodiny s tým, že sa oboznámime s výsledkami volieb a o 14.00 hodine majú začať interpelácie. Teraz by mohli rokovať výbory.

Aby nedošlo k nejakým pochybnostiam, navrhujem teraz vyhlásiť 30-minutovú prestávku. Oboznámime sa s výsledkami volieb a potom budú rokovať výbory. Pokračujeme o 14.00 hodine.

Ešte sa hlasí pán poslanec Žingor.

Poslanec R. Žingor:

Pán predsedaajúci, som proti takemuto návrhu, pretože nemáme momentálne material a neviem, o čom majú výbory rokovať. Návrhy, ktoré sa majú prerokovávať, sme ešte nedostali.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, suhlasím s vašou namietkou, ale toto je problém výborov, o tom nemôžem rozhodnúť. Môžem vyhlásiť len prestávku a prerušenie schôdze. Čo sa bude diať mimo, to je záležitosťou predsedov výborov.

Vyhlasujem 30-minutovú prestávku. Prosím, aby ste boli presní. Pokračujeme o 11.00 hodine.

/Po prestavke./

Damy a pani, budeme pokračovať v rokovaní. Prosím, aby sme sa predstavovali.

/Prezentovalo sa 76 poslancov./

Prosím povereného overovateľa, aby oznámil Narodnej rade Slovenskej republiky výsledok volieb.

Poslanec M. Pollak:

Vážena Narodna rada,

dovoľte mi, aby som vás oboznámil s výsledkami druhého kola tajného hlasovania o návrhu na vymenovanie sudcov Ústavného sudu Slovenskej republiky.

Na vyber občanov na vymenovanie sudcov Ústavného sudu Slovenskej republiky bolo poslancom Narodnej rady Slovenskej republiky vydaných 113 hlasovacích listkov. Po spočítaní hlasov overovateľa zistili, že pri tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 103 platných hlasovacích listkov a 10 neplatných. Hlasovania sa zdržali 2 poslanci.

Za kandidáta Jozefa Bellu nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta Štefana Beneča hlasovalo 32 poslancov.

Za kandidáta Ladislava Boroňa hlasovalo 62 poslancov.

Za kandidáta Igora Burgera hlasovali 2 poslanci.

Za kandidáta Milana Hanzela hlasovalo 23 poslancov.

Za kandidáta Martina Hvozďíka hlasovali 11 poslanci.

Za kandidáta Michala Kacmára nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta Vladimíra Kolesára hlasovalo 16 poslancov.

Za kandidáta Jana Kubíka hlasoval 1 poslanec.

Za kandidáta Štefana Kuteniča hlasoval 1 poslanec.

Za kandidátku Melaniu Kvietkovu nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidátku Janu Laššakovú nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta Antona Lukača hlasovali 2 poslanci.

Za kandidáta Dušana Nikodýma hlasovalo 44 poslancov.

Za kandidátku Apolóniu Pavčekovu nehlasoval žiaden poslanec.

Za kandidáta Mariána Poslucha hlasovalo 12 poslancov.

Za kandidáta Miloša Seemanna hlasovalo 63 poslancov.

Za kandidáta Jána Tyrpáka hlasoval 1 poslanec.

Za kandidáta Viktora Žuffu nehlasoval žiaden poslanec.

Overovatelia konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky navrhuje na vymenovanie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky Miloša Seemanna a Ladislava Boroňa. To znamená, že ostáva jedno voľné miesto do tretieho kola.

•

Podpísaní všetci overovatelia.

Teraz mi dovoľte, aby som vás zároveň oboznámil s výsledkami voľby člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie.

Na voľbu člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie bolo poslancom vydaných 113 hlasovacích lístkov. Po sčítaní hlasov overovatelia zistili, že pri tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 112 platných hlasovacích lístkov a jeden neplatný. Hlasovania sa nikto nezdržal.

Za kandidátku Evu Jonákovu hlasovalo 10 poslancov.

Za kandidáta Milana Mušku hlasovalo 21 poslancov.

Za kandidáta Rezső Szaboa hlasovalo 17 poslancov.

Za kandidáta Jána Švidroňa hlasovalo 64 poslancov.

Overovatelia teda konštatujú, že Národná rada Slovenskej republiky zvolila za člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie Jana Švidroňa.

Podpísaní všetci desiatí overovatelia Národnej rady Slovenskej republiky.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem poslancovi Pollakovi za oboznámenie s výsledkom volieb. Vzhľadom na odsuhlasený program prerušujem zasadnutie tejto schôdze do 14.00 hodiny, kedy pokračujeme bodom interpelácie.

/Po prestávke./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Predpokladám, že v sále sú prítomní všetci poslanci a poslankyne, ktorí majú záujem interpelovať členov vlády resp. vypočuť si odpovede na interpelácie. Dovoľte preto, aby sme pokračovali v našom rokovaní.

S e d e m n a s t y m bodom programu sú

Interpelácie a otázky poslancov.

S interpeláciami a otázkami sa doteraz písomne prihlásilo 8 poslancov: pán poslanec Masarik, pani poslankyňa Gburová, pán poslanec Jakuš, pani poslankyňa Bauerová, pán poslanec Kvasnička, pan poslanec Hanker, pan poslanec Luptak a pán poslanec Lauko.

Prosím pana poslanca Masaríka. Pripraví sa pani poslankyňa Gburova.

Poslanec J. Masarík:

Váženy pan predsedaajúci,
vážena vláda,
damy a pani,

v poslednom týždni októbra sa pozornosť verejnosti sústredila na niekoľko závažných udalostí. Pozrime sa na jednu z nich. Dňa 27. októbra 1992 boli na Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky pozvaní 43 riaditelia školských správ, kde im riaditeľ odboru personálnej politiky, sociálnej činnosti a starostlivosti o učiteľov Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky Ivan Polakovič oznámil, že dňom 31. októbra sú odvolaní zo svojich funkcií. Riaditelia mali podpísať prevzatie odvolávacích dekretov, čo urobili takmer všetci, až na dvoch, ktorí prevzatie dekretov a podpis o prevzatí odmietli s poukazaním na nezakonnosť postupu. Právnická ministerstva upozornila riaditeľov, aby v žiadnom prípade v pondelok 2. novembra nenastúpili na pracovisko, pretože vŕaj proti nim budú vyvodene sankcie. Dovolím si spýtať sa pana ministra školstva a vedy, áke sankcie?

Ministerstvo školstva a vedy odôvodňuje odvolanie riaditeľov tým, že terajší riaditelia školských správ boli menovaní bez návrhu územných školských rad. Tento argument má jeden nedostatok. V čase menovania riaditeľov školských správ územné školské rady neexistovali, teda ani nemohli podávať návrhy a menovanie riaditeľov sa muselo uskutočniť bez nich. K menovaniu riaditeľov totiž došlo v medziodbobi medzi prijatím zákona Slovenskej národnej rady číslo 542 z roku 1990 Zb. o štatnej sprave v školstve a školskej samosprave a dňom nadobudnutia jeho účinnosti, t. j. medzi 26. novembrom 1990 a 1. januárom 1991. Bolo to v čase, keď prestal

fungovať predchádzajúci systém štátnej spravy a situáciu bolo treba nejakým spôsobom urychlene riešiť. Uzemne školske rady boli vytvorené na základe citovaného zákona až po 1. januári. Z toho je zrejme, že argument, ktorý uvádza Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky ako dôvod odvolania riaditeľov, nie je opodstatnený.

Počas prihovoru personalistu Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky sa riaditelia dozvedeli aj iný ako oficiálne uvádzaný dôvod. Ich menovanie vraj bolo politickou a nie odbornou záležitosťou. Mám so sebou dokumenty z výberového konania v jednom z okresov Východoslovenského kraja, z ktorých vyplýva, že z celkového počtu 5 kandidátov na funkciu riaditeľa školskej spravy sa 3 kandidati vzdali pred uskutočnením konania. Zo zostávajúcich osôb získal kandidát odporučený na menovanie 6 hlasov za, proti nebol nikto, zdržali sa 4. Protikandidát dostal 4 hlasy za, 5 proti, 2 členovia komisie sa zdržali hlasovania. Zostava ešte doplniť, kto sa zúčastnil vyberu a rozhodoval o poradi kandidátov. Boli to snáď politické strany? Nie. Boli to traja zástupcovia poradného zboru Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky, traja zástupcovia rehabilitačnej komisie pri ONV, jeden zástupca Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky a ano, boli tam aj zástupcovia politických strán, ktorí však boli vo výraznej menšine a nemohli v rozhodujúcej miere ovplyvniť výsledky hlasovania. Preto argument, že menovanie bolo ovplyvnené, že bolo politickou a nie odbornou záležitosťou, nemožno akceptovať.

Pozrime sa teraz na to, ako znie zákon v § 5 odsek 10 zákona Slovenskej národnej rady číslo 542 z roku 1990 Zb. o štátnej sprave v školstve a školskej samosprave, kde je upravený spôsob menovania a odvolania riaditeľa školskej spravy. Považujem za potrebné zdôrazniť, že Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky nepožiadalo uzemné

školské rady, ktoré su poverene, aby dávali návrhy na menovanie a odvolanie riaditeľov, o posudenie doterajšej činnosti riaditeľov školských správ, a v prípade ich negatívneho hodnotenia neboli požiadane, aby navrhli nového kandidata.

Minister školstva a vedy tým, že zvolil iný ako zákonom určený postup odvolania riaditeľov, postupoval v rozpore s citovaným znením zákona Slovenskej národnej rady číslo 542 z roku 1990 Zb. Podľa môjho názoru teda konal protizákonne. Odvolanie riaditeľov školských správ bolo svojvoľné, bez návrhu územných školských rad. Územne školské rady dostali pokyn, aby do 20. novembra navrhli troch kandidátov na funkcie riaditeľov školských správ a návrhy postúpili Ministerstvu školstva a vedy Slovenskej republiky. S pýtam sa pána ministra, na základe ustanovenia ktorého zákona majú tak urobiť, keď stačí, aby územne školské rady po zodpovednom výbere navrhli trebárs jedného kandidata. Požiadavka troch kandidátov nevyplýva zo zákona.

Dámy a pani, nova vládna garnitúra od svojho nástupu do funkcií do omrzenia opakuje, ako je potrebné vytvárať vo svete pozitívny obraz o Slovensku. Zároveň priznáva napríklad ústami predsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Gašparoviča, ktorý pri príležitosti návštevy parlamentnej delegácie Juhoafrickej republiky prehlásil pre Slovenskú televíziu - citujem: "Slovensko má vo svete nie dobrý imidž, nie vlastnou vinou." Koniec citátu. Súhlasím iba s prvou časťou tohto výroku a konštatujem, že zlý obraz o Slovensku vo svete do značnej miery vytvára práve garnitúra, ktorá nastúpila po voľbach.

V našom konkrétnom prípade sa dobrý obraz Slovenska vo svete poškodzuje tým, že minister školstva a vedy Slovenskej republiky pán Michal Kučera nerešpektuje zákon a postupuje v rozpore s ním. Taketo šliapanie po zákone nevytvorí vo svete obraz o Slovensku ako o právnom štáte. Súčasná vládna

garnitura sa riadi heslom "Rozdeľuj a panuj". Rozdeľuje republiku bez toho, aby si k tomu vyžiadala súhlas obyvateľstva a robí personálne čistky, ktorých cieľom je uchopenie moci na všetkých dostupných úrovniach prívržencami jednej strany, čím naplňa aj druhú časť hesla "Divide et impera".

Týmto davam generalnému prokurátorovi Slovenskej republiky podnet pre porušenie zákona Slovenskej národnej rady číslo 542 z roku 1990 Zb. ministrom školstva a vedy Slovenskej republiky, ku ktorému došlo nezakonným odvolaním riaditeľov školských správ.

Vláda Slovenskej republiky v utorok 17. novembra schválila poslanecky návrh zákona o zrušení lustračného zákona. Vyplýva z neho, že zákon Federálneho zhromaždenia číslo 451 z roku 1991 Zb., ktorým sa ustanovujú niektoré ďalšie predpoklady pre výkon niektorých funkcií v štátnych orgánoch a organizáciách Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky a Slovenskej republiky, na území Slovenskej republiky doteraz platí.

V rozhovore, ktorý uverejnila Národná obroda 3. októbra 1992, sa premiér Slovenskej vlády pan Mečiar vyjadril k lustračnému zákonu takto: "My sa nim už teraz neriadime a po 1. januári ho úplne zastavíme." Kladiem preto otázku pánovi premiérovi, ako sa zákon Federálneho zhromaždenia číslo 451 z roku 1991 Zb. uplatňuje v ústredných orgánoch štátnej spravy a či bol uplatnený aj pri obsadení funkcie viceguvernéra štátnej banky československej.

Na záver - existujú iba dve možnosti. Po prvé - buď je citovaný výrok nepravdivý a potom je namieste otázka, prečo premiér vlády Slovenskej republiky neprotestoval a nežiadal redakciu Národnej obrody o opravu, alebo, po druhé - je tento výrok pravdivý a potom môžeme konštatovať, že ústami premiéra vlády Slovenskej republiky sa dáva na známosť celému

Slovensku a svetu, že na Slovensku sa nemusia rešpektovať zákony. Každý občan, povzbudený príkladom premiéra, si už vyberie tie zákony, ktoré mu nevyhovujú. Túto druhú alternatívu však nebudem ďalej rozvíjať. Vrátim sa k nej v prípade potreby po obdržaní odpovede, ktoru očakávam v zákonnej lehote v písomnej forme.

Ďakujem za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi Masarikovi. S faktickou poznámkou sa hlási pan poslanec Zoričák.

Poslanec A. Zoričák:

Vážené prítomné predsedníctvo a vláda,
vážene dámy,
vážení pani,

chcem sa len ozvať alebo reagovať na veci, na argumenty, ku ktorým mám bližšie ako učiteľ. Prosím vas, nie je pravda, že neboli uzemné rady. Uvediem na príklade. Konkrétne v popradskom okrese nebola rešpektovaná územna školská rada, keď za minulej vlády dávala návrh na riaditeľa školskej správy. To je fakt. To je argument. Naopak, vtedajšie koalície sily - KDĽ, demokrati a VPN - sa dohodli a dali tam človeka, ktorý bol dosadený proti štatútu, už napríklad tým, že nikdy alebo za posledných päť rokov neučil na základných školách, či na tomto type škôl, a učil na vysokej škole, učil dlhé roky na strednej škole. Toto nebolo porušenie zákona?

Aj tento návrh, aby dotýčny človek, ktorý doteraz bol riaditeľom školskej správy, som podával osobne. Interpeloval

som - to hovorím otvorene - pana ministra, ešte vtedajšieho pána Slobodníka, ktorý mal tento rezort na starosti. Nakoniec, uzemna školská rada je poradný organ pana ministra, takže či je tam navrhnutý jeden alebo päť členov - čím je viac, tým lepšie. A tam boli jasne povedane, načrtnute okruhy, ku ktorým sa bude vyjadrovať kandidát na tento post.

A ešte by som sa chcel dotknúť jednej veci. Som hlboko presvedčený, že obraz o Slovensku, ktorý sa tu tak vehementne spomína, najviac poškodzujú a poškodzovali garnitúry, niektorí predstavitelia byvalej vlády, a to sa stáva permanentne ešte aj teraz. Prosím vas, práve táto vláda vyzvala na politické zjednotenie v zásadných otázkach Slovenska. Bol prijatý, dohodnutý politický zmier a tento zmier sa nerešpektuje, ale nie z našej strany. Prosím vás, je to potrebné nazoaj v záujme Slovenska. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi Zoričákovi. Pani poslankyňa Gbürová. Pripraví sa pan poslanec Jakuš. Prepáčte pani poslankyňa, su tu ďalšie dve faktické poznámky - pan poslanec Brocka a pan poslanec Masarík.

Poslanec J. Brocka:

Pán predsedaajúci, myslím si, že teraz je bod interpelácie. Z vystupenia predrečníka som tomu rozumel tak, že je všeobecná rozprava. To nebola interpelácia na pana Zoričáka. Nebolo tu, v parlamente zvykom, aby sme na interpelácie reagovali takymto spôsobom.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Váženy pán poslanec, plne s vami súhlasím. Bohužiaľ, pán poslanec Masarík takisto zovšeobecnil časti svojho vy-

stúpenia a tiež som získal dojem, že sme vo všeobecnej politickej rozprave. Takže to bola reakcia na to. Prosím, budeme sa držať interpelácií. Ďakujem za vytku, budem sledovať, aby sa to nezopakovalo. Pan poslanec Masarik, trvate na faktickej poznámke?

Poslanec J. Masarik:

Pan predsedaajúci, som rad, že budete rešpektovať, že počas interpelácií sa nebude poskytovať priestor nikomu inému. Naozaj som neinterpeloval pana poslanca Zoričaka. A na obhajobu doterajšieho riaditeľa školskej správy uvediem iba jedno. Je to dlhoročný pedagóg. Zakon neurčuje, že to musí byť učiteľ základnej školy.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ostaneme pri tom, že počkame na písomnú odpoveď pána ministra. Prosím pani poslankňu Gburovú. Pripraví sa pán poslanec Jakuš.

Poslankňa M. Gburová:

Vážení poslanci,
vážené predsedníctvo,
vážená vláda,

k rozhodnutiu vystúpiť s interpeláciou ma vedie uznesenie bývalej vlády Slovenskej republiky pod číslom 697 zo dňa 26. 11. 1991, ktoré ukladá ministrom a vedúcim ústredných orgánov v priebehu tohto roku vytvoriť podmienky a najneskôr od 1. 1. 1993 vykonať prevod rozpočtových organizácií vedecko-vyskumnej základne v Slovenskej republike na príspevkovú formu hospodárenia.

Stále som verila, že sa realizácia tohto uznesenia prehodnotí a že sa nebude uplatňovať proti základnému orientovanému, alebo ako sa často užíva, čistému resp. excelentnému výskumu, v ktorom by príspevková forma hospodarenia nebola ani v súlade s grantovým systémom, a prirodzene by znemožnila prijímanie grantov zo zahraničných nadácií, teda by blokovala nadejné sa po novembri 1989 rozvíjajúcu medzinárodnú spoluprácu a zvyšujúci sa podiel slovenskej vedy na týchto vedeckých projektoch.

Trápi ma teda skutočnosť, že toto uznesenie sa obrátilo predovšetkým proti akadémii vied, od ktorej Ministerstvo financií Slovenskej republiky, odbor verejných výdavkov požaduje listom zo dňa 11. 11. 1992 tento prevod bezodkladne uskutočniť, a to na všetkých, doslovne všetkých vedeckých pracoviskách, teda aj s národne orientovaným bádateľským výskumom.

Tyka sa to aj všetkých pracovísk vied o spoločnosti, kultúre a myslení, lekárskeho výskumu a prírodovedeckých disciplín vo vzťahu k živej a neživej prírode Slovenska. Pri znám sa, že si neviem predstaviť, ako si prave tieto vedy, vedné disciplíny majú na svoju činnosť zarobiť, či privyrobiť, teda vytvárať si vlastné finančné zdroje, keď vychádzam z doteraz platnej vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky číslo 126/1991 Zb. Veď nové vedecké poznatky nie sú bezprostredným zdrojom pravidelných príjmov a vo svete, v Európe sa odovzdávajú bezodplatne do celosvetového fondu poznania zväčša formou vedeckých publikácií. Sem patrí aj kus nášho národného príspevku a našej hrdosti. Nevieť, či sa s nimi dá nakladať na požadovanom podnikateľskom princípe. Nuž a práve preto majú tieto pracoviská zamerané na bádateľský výskum vo svete charakter rozpočtových organizácií.

Teda v navrhovanom prechode na príspevkovú formu hospodárstva vidím bezprostredné ohrozenie najmä národne oriento-

vaného badania. Nemam tu priestor na charakterizovanie výskumnej činnosti týchto vedných odborov, napríklad filozofie, historie, archeológie, jazykovedy, dejín umenia, dejín slovenskej literatúry, národopisu. Verím však, že pochopíte neadekvatnosť tohoto zameru. Môžem len pripomenúť, že takýto ekonomizujúci prístup by spôsobil nielen redukciu ich inštitúcioanalizovanej bazy, ale viedol by aj k zaniku, doslovne k zaniku niektorých špecializovaných odborov, z ktorých mnohé majú interdisciplinárny charakter a získali už zodpovedné medzinárodné uznanie. Iste to potvrdia aj v súčasnosti sa realizujúce akreditácie v SAV na základe medzinárodného uznávaných kritérií. Vzor by si mali zobrať aj vysokoškolské pracoviská a rezortne výskumné ústavy.

Som presvedčená, že zotrvanie na mechanickej lineárnej, doslovne príkazníckej forme realizácie prevodu napríklad pracovísk vied o spoločnosti, kultúre a myslení, aj lekárskeho vied, na príspevkovú formu hospodarenia by malo nielen už spomínané dôsledky, ale v krátkej budúcnosti by si vyžiadalo naprávu daného stavu absencie poznania a následne minimálne finančné investície do tejto oblasti z aspektu vytvorenia predpokladov pre obnovenie potenciálu narodne orientovaného badania.

Vážení prítomní, uvedomujem si zložitú ekonomickú situáciu, v ktorej sa nachádzame. Napriek tomu sa obraciam na pána ministra financií a pána ministra školstva a vedy s požiadavkou, alebo dokonca skôr s prosbou, navrhnuť vo vláde Slovenskej republiky prehodnotenie tohto uznesenia predchádzajúcej vlády z roku 1991, najmä vo vzťahu k takým inštitúciám a vedným odborom, ktoré zabezpečujú spomínané nenahraditeľné, narodne orientované výskum v podmienkach Slovenskej akadémie vied.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni Gburovej. Pan poslanec Jakuš. Pripraví sa pani poslankyňa Bauerová.

Poslanec J. Jakuš:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení členovia vlády,

dovoľujem si obrátiť sa už ako tradične pri mojich interpeláciách na pána ministra zdravotníctva. Mám pred sebou prípis z ministerstva zdravotníctva, sekcie ekonomiky zo dňa 9. 11. 1992 číslo 2167, adresovaný všetkým príspevkovým a rozpočtovým organizáciám riadeným ministerstvom zdravotníctva. Predmetom prípisu je požiadavka na dodržiavanie ustanovení vyhlášky číslo 126 z roku 1991 Zb. Dovoľím si tento list citovať: "Vzhľadom na závažné zistenia o používaní prostriedkov štátneho rozpočtu na účely, ktoré v zmysle nižšie citovanej vyhlášky nie sú prípustné, žiadame všetkých vedúcich pracovníkov, aby zabezpečili v nimi riadenej organizácii dôsledne dodržiavanie ustanovení vyhlášky číslo 126 z roku 1991 o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií. Konkrétne zvyrazňujeme poznatky o tom, že v niektorých prípadoch boli použité prostriedky zo štátneho rozpočtu ako príspevky na činnosť asociácií, rôznych združení a podobne v zmysle uhrady nákladov na pracovné stretnutia /napríklad na prenájom sály, cestovné, zahraničné cesty, publikačnú činnosť/. V tejto súvislosti žiadame všetkých riaditeľov, aby v prípade, že takto boli v roku 1992 použité pridelené rozpočtové prostriedky, zabezpečili ich bezodkladnú refundáciu a tým použitie v súlade s vyššie citovanou vyhláškou." Toľko tento text.

S uvedeným textom sa da v podstate suhlasiť. Ministerstvo v konkrétnom kroku dokazuje svoju snahu spríehľadniť hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu pridelenými ministerstvu zdravotníctva, po čom sme všetci, najma zdravotníci volali. Pozastavím sa len na časti pripísu, kde sa hovorí, že sa konkrétne zvýrazňujú poznatky o tom, že v niektorých prípadoch boli použité prostriedky zo štátneho rozpočtu ako príspevky na činnosť asociácií, rôznych združení a podobne.

Existuje len jedna asociácia zdravotníctva - Asociácia nemocníc Slovenska, ktorá v posledných týždňoch veľmi výrazne pripomienkovala problémy okolo zdravotníctva, jeho financovania, riadenia i koncepcie ministerstva zdravotníctva. Odozva na tieto pripomienky bola zo strany ministerstva veľmi negatívna až odmietavá, pritom osobne som nechapal aktivitu Asociácie nemocníc Slovenska ako opozíciu proti ministerstvu zdravotníctva a osobne proti panovi ministrovi, ale ako konštruktívny podnet na riešenie problémov zdravotníctva. Vyšiel zo stretnutia 72 riaditeľov nemocníc zodpovedných bezprostredne za realizáciu zdravotníckej starostlivosti v teréne. Asociácia dokazala zorganizovať stretnutie riaditeľov, kde sa snažili riešiť a analyzovať problémy a navrhli aj určité body na riešenie týchto problémov, ktorými zdravotníctvo žije. Z tohoto stretnutia vyšli i požiadavky na ministerstvo zdravotníctva, v ktorých asociácia videla kroky veduce k riešeniu nemalo problémov.

Až po tomto stretnutí a burlivých diskusiách v masmediách i vo výbore pre zdravotníctvo a sociálne veci ministerstvo zdravotníctva zvolalo všetkých riaditeľov do Vyšných Hágov, kde došlo k vyjasneniu stanovísk medzi ministerstvom zdravotníctva a riaditeľmi jednotlivých zariadení, a zda sa, že toho času medzi zdravotníkmi a ministerstvom zavladol zmier. Bodať by to tak bolo. Ale myslím si, že ten zmier, to

zdanie niekedy môže klamať. Som za to, aby ten zmier panoval. Je to v prospech zdravotníctva, v prospech pacientov.

Som presvedčený, že asociácia nemocníc v tomto smere zohrala a ešte aj zohraje veľmi pozitívnu úlohu. Ešte 20. júla 1991 bývalý minister zdravotníctva Slovenskej republiky v zmysle vyhlasky číslo 126 z roku 1991, § 16 odsek 5, vydal súhlas na použitie finančných prostriedkov ako členských príspevkov na činnosť asociácie. Tento súhlas nebol doposiaľ zrušený ani inak napadnutý, ale v citovanom pripise je poukázané na neoprávnené použitie prostriedkov na činnosť asociácii - podotýkam, že existuje len táto jedna asociácia. Z uvedeného pripisu mi vyplýva, že buď ministerstvo zdravotníctva nevie o povolení čerpania prostriedkov vydaného bývalým ministrom zdravotníctva, alebo terajšie vedenie ministerstva zdravotníctva využilo finančnú sankciu na "potrestanie trufalosti" asociácie vystupit s kritikou ministerstva.

V mojej otázke by som si dovoľil poznamenať, že v Asociácii nemocníc Slovenska vidím perspektívneho partnera pre ministerstvo zdravotníctva, ktorý je schopný koordinovať hospodársku i liečebnú činnosť nemocníc. Jej doterajšie výsledky nie sú zanedbateľné. Ako príklad môžem konštatovať, že v terajšej nedobrej zásobovacej situácii s liekmi dokázala asociácia vďaka svojej činnosti a vďaka svojím kontaktom v zahraničí získať nemalú sumu na lieky, ktoré už boli rozdelené do jednotlivých nemocníc a pomohli našim pacientom.

Vo včerajších Aktualitách sa objavil jeden šot o problémoch so zásobovaním liekmi. Pani Ing. Ondrejková z ekonomického odboru ministerstva zdravotníctva v telefonickom rozhovore v tomto sote poukázala na to, že zadlženosť, ktorá je vlastne zdrojom toho, že nemáme za čo nakupovať lieky, teda, že liekov je nedostatok, sa zo strany ministerstva rieši, že boli poukazane peniaze na to, aby sa táto zadlženosť znížila. To je v poriadku, situáciu treba riešiť,

ale dnes, keď som si tuto informáciu preveroval, bolo mi povedané, že peniaze na oddĺženie, to znamená na dlhy, ktoré sú v súvislosti so zasobovaním liekmi, sa čerpajú z rozpočtu, ktorý by sa mal čerpať v decembri tohto roku. Teda začíname zit vlastne z dlhu. Pytam sa preto pana ministra, či peniaze, ktoré sú určené na prevádzku na december - pokiaľ je moja informácia pravdivá - sú čerpané už v novembri, či máme pripravenú nejakú stratégiu, z čoho bude fungovať zdravotníctvo v decembri.

Dovolím si ešte poznamenať len toľko: Mam tu stanovisko rady Ústavu pre zavedenie zdravotnej poisťovne z 5. 11. 1992 k otázke financovania zdravotníckych príspevkov a organizácii. Tu konštatujú, že zadlženosť zdravotníctva vo forme neuhradených faktúr sa javí v percentách najviac u potravín, kde je 28 %, u špeciálneho zdravotného materiálu 23,9 %, u liekov 16,9 %, u udržiavy 14,5 % a u ostatných komodít spolu 25,3 %. To, že riešime najakútnejšiu situáciu v zasobovaní liekmi oddĺžením, je v poriadku, ale to je len 16 % z tých dlhov. A akým spôsobom sa budú riešiť tie ostatné, o ktorých som hovoril? Vieme, že došlo ku krateniu rozpočtu ministerstva zdravotníctva o 511 miliónov. Sam pan minister v tomto smere vyvíjal iniciatívu, aby nám to nebolo kratene. Mám obavy, že presuvame celú túto ťarchu z jedného mesiaca na druhý a bojí sa, že do nastávajúceho roku pôjdeme s ešte väčším dlhom ako máme teraz.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi Jakušovi. Prosím pani poslankyňu Bauerovú. Pripraví sa pan poslanec Kvasnička.

Poslankyňa E. Bauerova:

Váženy pan predseda,
váženy pan predsedajúci,
vážení členovia vlády,
panie poslankyne, pani poslanci,

v zmysle § 89 zákona Slovenskej narodnej rady číslo 44 o rokovanom poriadku interpelujeme pana Tuchyňu, ministra vnútra a pana Hofbauera, ministra dopravy, spojov a verejných prác vo veci dvojjazyčného označenia obcí. V ostatnom čase totiž boli opäť vydané viacere príkazy a nariadenia, ktoré ukládajú odstrániť dvojjazyčné označenia miest a obcí, resp. označenia v inom jazyku, ako je úradný. S poľutovaním konštatujeme, že tieto príkazy nerešpektujú nielen duch zákona, ale ani právne normy vyššieho rádu. Článok 11 Ústavy Slovenskej republiky zakotvuje, že medzinarodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách majú prednosť pred zákonmi. Nesporne takými su Všeobecná deklarácia ľudských prav, Záverečný akt Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe, Dokument kodaňského zasadnutia konferencie o ľudskej dimenzii a mnohé ďalšie.

Článok 33 ustavy zakotvuje garanciu, že príslušnosť ku ktorejkoľvek národnej menšine nesmie byť nikomu na ujmu. Článok 34 odsek 1 zaručuje rozširovanie a prijímanie informácie v ich materinskom jazyku, teda menšín. Odvolávajúc sa na článok 34 odsek 2 bod c/, ktorý priznáva pravo účasti na riešení vecí týkajúcich sa narodnostných menšín a etnických skupín, ako aj na vyššie citovaný odsek 1 toho istého článku, považujeme za potrebné opätovne zdôrazniť, že dvojjazyčné nápisy majú predovšetkým informatívny význam. Vzhľadom na to, že práva zakotvené ustavou nemožno obmedzovať ani zákonmi, ani nižšími normami, ani úradnými predpismi, ani opatreniami ministrov či jeho podriadených, a v daných prípadoch je jednoznačné, že ak sídla, ulice, urady atď. sú

označné v jazyku stanovenom zákonom a zároveň žiadny zákon nezakazuje používanie dvojjazyčných označení, potom to nie je možné kvalifikovať ako protizákonne.

Považujem tiež za potrebné pripomenúť, že vyklad zákona podľa súčasného právneho stavu prislúcha iba Narodnej rade Slovenskej republiky, ktorá svoju vôľu prejavila jednoznačne pri schvaľovaní zákonov číslo 428 a 517, keď odmietla modifikujúce návrhy prejudikujúce vylučnosť označenia názvov obcí, verejných priestranstiev, ulíc atď. v úradnom jazyku. Dovoľujeme si pripomenúť, že v uplynulom volebnom období i vtedajší minister vnútra pan Pittner stiahol vnútornú smernicu, ktorou uložil odstránenie dvojjazyčného označenia obcí a prostredníctvom tlače informoval, že obce môžu používať informačné tabule modrej farby v jazyku menšín.

Dovoľujeme si upriamiť vašu pozornosť i na tú skutočnosť, že obciam možno ukladať povinnosti a obmedzenia v zmysle článku 67 ustavy iba zákonom. Taky však v danom prípade neexistuje. Považujeme za zaražajúce, že kým premiér slovenskej vlády hovorí o europskom štandarde dodržiavania menšinových práv Slovenskou republikou, jeho ministri sa zaoberajú tým, ako obmedzovať také práva, ktoré naozaj tvoria súčasť európskych noriem. Dovoľujeme si vás upozorniť, že takéto snaženie nielen odporuje právnym normám, ale vyvoláva i zbytočné konfliktné situácie v oblastiach obývaných menšinou.

Podpisaní poslanci klubu Spolužitia a MKDH.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni Bauerovej. Prosím pana poslanca Kvasničku.

Poslanec L. Kvasnička:

Váženy pan predsedaajúci,
vážene panie kolegyne poslankyne,
pani kolegovia poslanci,
vážena vláda,

chcem sa obrátiť s interpeláciou na pani ministerku práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, pani Keltosovu. Viacerí moji voliči sa obracajú na mňa, prosia ma o pomoc vo veci nespravodlivého výpočtu rokov pre ich starobný dôchodok. Ide o nemalú skupinu ľudí, ktorí boli bez súdu, bez obvinenia, bez možnosti obhajovať sa odsúdení na doživotný postih tým, že podľa § 147 ods. 2 zákona číslo 121 z roku 1975 Zb. sa im do dôchodku nezapočítavajú roky služby, počas ktorých slúžili ako vojaci z povolania v armáde Slovenskeho štátu. Tento zákon sa vzťahuje nielen na nich, ale aj na vojakov v tzv. vládnom vojsku za protektorátu, ako aj na príslušníkov polície a žandarstvá, ktorí boli prijatí do služby v dobe po 15. marca 1939 až do roku 1945. Podľa Zbierky zákonov číslo 100 z roku 1988 § 176 bol zákonom 121/1975 Zb. zrušený, ale § 147 ostáva doteraz v platnosti.

Je paradoxné, že doba služby za Slovenskeho štátu sa započítava tým, ktorí boli vojakmi z povolania už v armáde Československej republiky pred rokom 1939 a dňom 15. marca boli prevzatí do armády Slovenskeho štátu. Na týchto sa § 147 nevzťahuje. Vojaci z povolania prijatí do slovenskej armády v priebehu rokov 1939 až 1945 boli v drvivej väčšine, najmä v roku 1939 aktívovaní z úradnej moci. išlo v podstate o doplnenie armády v dobe, keď už bolo prakticky o druhej svetovej vojne rozhodnuté. Je nepochopiteľné, že tým, ktorí boli pred 40 až 50 rokmi vojakmi z povolania a aktívne bojovali proti fašizmu, čo môžem doložiť úradnými dokladmi, sa uvedené roky do starobného dôchodku nezapočítavajú, zatiaľ

čo tí, ktorí 42 rokov slúžili totalitnej moci, poberajú vysoké starobné dôchodky. Preto sa, pani ministerka, obraciam na vás a pýtam sa vás, čo chce ministerstvo práce a sociálnych vecí pre týchto občanov urobiť, aby sa už konečne napravila krivda, ktorá bola na nich spachaná. Ide o prestaralých ľudí, ktorí sa svojho práva domáhajú už veľa rokov, ale nikto ich nepočúva.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi Kvasničkovi. Prosím pána poslanca Hankera. Pripraví sa pan poslanec Jan Luptak.

Poslanec J. Hanker:

Vážený pán predseda,
vážená vláda,
vážené poslankyne a poslanci,

dovoľte mi podať interpeláciu panovi ministrovi zdravotníctva. Obrátilo sa na mňa ako poslanca Narodnej rady Slovenskej republiky o pomoc niekoľko základných organizácií Zväzu diabetikov Slovenska. Nakoľko si myslím, že ich žiadosť je opodstatnená a možná plošného zovšeobecnenia na celú našu republiku, pokladám si za povinnosť ich požiadavky postúpiť na vybavenie touto cestou. Je známe, že počet ochorení na diabetes, ľudovo povedane na cukrovku, stále stúpa nielen u nás, ale aj celosvetovo. Na Slovensku sa počet postihnutých touto chorobou odhaduje na 200 tisíc, pričom pribúda počet ochorení najmä u detí. Vieme, že toto ochorenie je následne príčinou ďalších ťažkých ochorení, ktoré vyradujú občanov predčasne do invalidného dôchodku, čo je záporným javom nielen pre jednotlivca, ale i záporným sociálno-ekonomickým javom pre celú našu spoločnosť.

Zväz diabetikov Slovenska si stazuje, že Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky nevyvíja dostatočnú osvetu, ktorá by poukazala na závažnosť týchto ochorení a možnosti ich prevencie a zmiernenia dôsledkov. Uvedený zväz má svoje predstavy na zlepšenie súčasného nevyhovujúceho stavu. Ide napríklad o vymedzenie povolání, ktoré nemôže diabetik vykonávať, možnosti zlepšenia preventívnych opatrení, zavedenie osobitnej ochrany pre špecifické skupiny osôb - matky, mladiství a podobne, ako aj potrebu celkového zlepšenia ich pracovných podmienok a životného prostredia. Nebudem ďalej zatazovať našu plenárnu schôdzu popisom ďalších problémov diabetikov. Ich požiadavky odovzdam panovi ministrovi písomne. Na môj dotaz tátoisto nežiadam priamo odpoveď. Prosim pana ministra o analýzu uvedených konkrétnych požiadaviek a podanie písomného stanoviska v určenom termíne.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi Hankerovi. Prosim pana poslanca Luptaka. Pripraví sa pan poslanec Lauko.

Poslanec J. Luptak:

Vážna vláda,
vážene predsedníctvo,
poslankyne, poslanci,

vo svojom vystúpení za Združenie robotníkov Slovenska ako predseda tohto združenia chcem vyjadriť nespokojnosť s odpoveďou ministrov na moju interpeláciu z minulej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Obdržané odpovede ministrov sú všeobecne a viac-menej konstatujú, čo je v slovenskej ekonomike ovplyvnené českou ekonomikou. Vo vašom prog-

ramovom vyhlásení vlády konštatujete, že Hnutie za demokratické Slovensko sa teší veľkej popularite ľudu. Dnes však nestačí len tešiť sa z uvedenej popularity, už aj preto, že od popularity je len malý krôčik k absolutnému krachu. Tak ako v minulosti doplatili na to strany a jednotlivé hnutia. Mam dojem, že vláda sa uspokojuje s popularitou a statopravným usporiadaním. Osud jednoduchého ľudu, ktorý vas volil, prestáva byť pre vas zaujímavý.

Obraciam sa na vládu, jednotlivé ministerstva a prosím o konkrétne odpovede na jednotlivé otázky: Prečo naďalej prebieha privatizácia a dražby v takej forme, v akej nebola ľudu predkladaná po novembri 1989? Prečo odmeňovanie robotníkov prechodom z ukoľovej mzdy na časovú mzdu znížilo ich mesačnú mzdu o 500 až 600 Kčs? Znovu poukazujem na diskrimináciu jednej vrstvy obyvateľstva, a to robotníkov, ktorá sa odraža najmä v zákone o mzde a príplatkoch - týždeň predĺženej dovolenky, Zákonník práce, bezprostredná diskriminácia robotníkov prepúšťaním z práce na jednej strane a na druhej strane neúmerne vysoké percento administratívy so zaručenými mesačnými platmi, predĺženou dovolenkou, čo je im dane zákonom. V budúcom roku sa uvažuje o zvýšení cestovného, zrušení žiackych a robotníckych lístkov, zavedení poplatku za lieky, ako aj ročného poplatku za štúdium na vysokej škole a zvýšení poplatkov v predškolských zariadeniach. Ceny potravín sa v krátkej dobe zvýšia o 5 až 6 %.

Vážená vláda, ste si istí, že ľud, ktorý vas volil, dal vám dôveru, bude schopný takúto zataž milcky znasť? Keď jedna vrstva obyvateľstva si utahuje opasok a má ho už na poslednej dierke a druhá vrstva obyvateľstva rýchle bohatne a stavajú sa z nich miliónari? Predsa väčšina z nás tu 40 rokov poctivo pracovala, všetky zisky išli do statnej pokladnice a dnes z toho ťaží a bohatne spička ľudí. Dnes, keď si robotník žiada svoje strajkom, ktorý je uzakoneny, mnohí predstavitelia vlády, ale aj poslanci to považujú za divoký

štrajk. Zabudaju na to, že len prednedavnom i oni štrajkom donucovali vládu plniť ich požiadavky. Tak tomu bolo i v Žiari nad Hronom, keď bol pan minister Černak riaditeľom závodu. Ktovie ako by ste boli vtedy, pan minister, reagovali na vyrok ministra vtedajšej vlády, keby sa bol vyjadril, že odstavi Hliníkareň v Žiari nad Hronom a dovezie hliník zo zahraničia, ako ste počas štrajku baníkov povedali, že odstavíte bane a uhlie doveziete.

Je zaražajúce, ak poslanec hnutia, ktoremu robotníci dali najviac hlasov, v priebehu štrajku baníkov bez mihnutia oka sa vyjadrí: "Nech tam ostanu, však majú dosť peňazí". Uvedomil si niekedy takýto poslanec, že práca v bani je ešte i dnes ťažká a nebezpečná, ako aj tu skutočnosť, že ich zarobky sa pohybovali od 5 do 6 tisíc? Nevieť kto z poslancov by mal chuť za takúto mzdu pracovať v bani. Som presvedčený, že ich štrajk bol opodstatnený a nie divoký.

Pán premiér na minulej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky hovoril, že tu hnutia, hnutíčka, strany, stráničky šíria správy, že v blízkej budúcnosti dôjde k nepokojom. Chcel by som však spresniť, že to nebudu strany, stráničky, hnutia, hnutíčka, ale to budú robotníci, ktorí dostali od vas sľub v predvolebnej kampani, že sa ich životná úroveň stabilizuje a zamestnanosť sa taktiež ustáli. No, opak je pravdou. Dnes už robotníci pochopili, že po novembri 1989 ich tu ktosi opil rožkom, že odbory koketujú s vládou a vedeniami podnikov - česť výnimkám - a zaujmy robotníkov prestali presadzovať. Ak sme v minulom režime kritizovali, že sa robili podvody, špekulácie a špinavosť, dnes, v demokracii sa robia oveľa viac, určite, som o tom presvedčený.

Ďakujem.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi Luptakovi. Prosím pána poslanca Lauku. Pripraví sa pan poslanec Frena.

Poslanec P. Lauko:

Vážena Narodna rada Slovenskej republiky,
vážena vláda,

dovoľujem si interpelovať pani ministerku spravodlivosti vo veci registrácie akciovej spoločnosti Gastro Tatry Poprad. 13. 11. 1990 požiadala táto akciová spoločnosť Mestský súd v Košiciach o registráciu. Tento súd takto rozhodol 21. 11. 1990 číslom konania SA 49-2. Jediným akcionárom a zakladateľom bol štátny podnik Podtatranske reštaurácie Poprad s vloženým kapitalom 137 miliónov korún. Dňa 22. 11. 1990 bolo zrušené uznesenie Rady ONV v Poprade číslo 102 zo dňa 23. 10. vo veci vyčlenenia organizačných jednotiek Podtatranske reštaurácie Poprad do akciovej spoločnosti Gastro Tatry a SATEL a súčasne bol požiadany okresný prokurátor o preskúmanie pravoplatnosti ukonu pri zriaďovaní akciovej spoločnosti na Mestskom súde v Košiciach v zmysle listu námestníka ministra obchodu a cestovného ruchu zo dňa 13. 11. 1990. Bohužiaľ, toto preskúmanie bolo urobené až na podnet poslanca Mestského zastupiteľstva v Poprade o niekoľko mesiacov neskôr na Okresnej prokuratúre v Poprade a vec prerokovala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ktorá dala celú záležitosť na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Tento rozsudkom zo dňa 20. 11. 1991 pod číslom konania 5-CZ-53/91 rozhodol, že uznesením Mestského súdu v Košiciach z 21. 11. 1990, číslo konania SA 49-2, bol porušený zákon. Toto uznesenie sa zrušuje a vec sa vracia Mestskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie. Z uvedeného rozsudku citujem dôvody porušenia zákona:

Podľa zákona číslo 104/1990 registračný súd vykoná zápis iba ak sa preukáže, že sa splatilo aspoň 30 % základného kapitálu. Uvedená akciová spoločnosť vložila 137 miliónov, ktorý tvoril ale výlučne nepeňažný vklad. Akciová spoločnosť vznikla bez vloženia peňažného vkladu, čo je podľa uvedeného zákona jeden zo základných predpokladov zápisu spoločnosti do podnikového registra. Mestský súd v danej veci pochybil predovšetkým tým, že rozhodujúc o návrhu na zápis urobil zápis so spätou účinnosťou dňom 13. 11. 1990, hoci dňom zápisu môže byť len deň, v ktorom bol zápis povolený. Ďalej, že ponechal bez povšimnutia, že návrh neobsahuje všetky náležitosti, napríklad ako štatutárny orgán bol uvedený iba riaditeľ akciovej spoločnosti a jeho zástupca, hoci bol povinný konkretizovať štatutárny orgán, ktorým bolo v danom prípade 9-členné predstavenstvo akciovej spoločnosti. Súd prijal stanovy spoločnosti ako listinný dôkaz bez ich akéhokoľvek overenia a podpisu.

Ďalej protokol o ocenení majetku vo vzťahu ku všetkým vyčleneným organizačným jednotkam pri transformácii na akciovú spoločnosť nemal náležitosti znaleckého posudku. Súd neprihliadol, že riaditeľ podniku Podtatranské reštaurácie bol zároveň aj členom predstavenstva a riaditeľom akciovej spoločnosti Gastro Tatry, čo je v rozpore s príslušným ustanovením. Okrem toho zo spisového materiálu nemožno spoľahlivo zistiť, či v konkrétnom prípade nebolo potrebné na založenie akciovej spoločnosti povolenie podľa osobitných predpisov zákona číslo 104/1990 Zb. a zákona číslo 111/1990 o štatnom podniku.

Ministerstvo kontroly Slovenskej republiky v máji 1992 vykonalo v rámci previerky štatného podniku Podtatranské reštaurácie Poprad prešetrenie majetkového vkladu tejto akciovej spoločnosti. Bolo zistené, že pri založení akciovej spoločnosti Gastro Tatry neboli rešpektované okrem právnych stránok aj pravidlá finančného hospodárenia, najmä, že nebo-

la riadne stanovená výška základného imania a nebol vytvorený zákonom stanovený rezervný fond. Došlo tam ku strate v hospodárení za rok 1991 vo výške 3 431 000 a za prvý štvrtrok 1992 k strate 2 215 000. Tieto straty su uhrádzané na ťarchu základného imania.

Mestský súd v Košiciach uznesením zamietol nový návrh na zápis do podnikového registra akciovej spoločnosti Gastro Tatry, ktorý táto podala 12. 2. 1992. Vedenie akciovej spoločnosti Gastro Tatry v rámci zákonnej lehoty podalo odvolanie voči tomuto uzneseniu na krajský súd. Doteraz nebolo právoplatne o tomto odvolaní rozhodnute.

Previerková skupina Ministerstva kontroly Slovenskej republiky na základe kontrolných zistení za účelom zabránenia prípadným ďalším škodám na majetku iniciovala prostredníctvom jedineho zakladateľa a dozornej rady zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia 24. 4. 1992. Valné zhromaždenie odvolalo aj predstavenstvo, aj dozornú radu a kontrolóra účtov, ale predchádzajúce predstavenstvo nebolo ochotné túto skutočnosť rešpektovať. Preto štátny podnik Podtatranské reštaurácie požiadal registračný súd, aby túto zmenu urobil. Tento súd odmietol zapísať aj túto zmenu. Ďalej bolo informované o stave hospodárenia, ako aj o možných škodách na majetku. Bolo im takisto oznamené, že súčasne predstavenstvo nedáva záruku riadneho finančného hospodárenia. Dôkazom toho je aj to, že v rozpore so zákonom číslo 92/1991 odpredalo toto predstavenstvo prevádzkovú jednotku hotel Gerlach v Poprade inej súkromnej spoločnosti založenej vedením tohoto hotela koncom roku 1991.

O uvedených skutočnostiach pani ministerku spravodlivosti informoval podpredseda vlády Slovenskej republiky poverený riadením ministerstva kontroly pan Kovač, najmä, aby zo strany Registračného súdu v Košiciach neboli kladené prekážky a boli rešpektované kontrolne zistenia a upozornenia

zistene ministerstvom kontroly tykajúce sa poškodzovania záujmov štátu a porušovania zákonnosti. Toto bolo zaslané 4. 8. 1992 listom číslo 1185/91. Zatiaľ nedošlo k vykonaniu napravných opatrení ani zo strany Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ani Registračného súdu v Košiciach - pokiaľ mám informácie. Tým, že sa urychlene nezačne zo strany ministerstva spravodlivosti konať, bude pokračovať vlastne už odvolané predstavenstvo akciovej spoločnosti Gastro Tatry v ďalšej činnosti v rozpore so zákonom, ako to konštatoval v rozsudku Najvyšší sud Slovenskej republiky v novembri 1991, a v ohrozovaní majetku štátu, ako to konštatovala previerkova skupina Ministerstva kontroly Slovenskej republiky v máji 1992. Podtatranské reštaurácie a Mestské zastupiteľstvo v Poprade vykonalo maximum čo sa dalo v zabránení ďalšej takejto činnosti. Z uvedenej patovej situácie by malo ministerstvo spravodlivosti prostredníctvom Registračného súdu v Košiciach urychlene napraviť predchádzajúce chybné rozhodnutia Mestského súdu v Košiciach a pomôcť zabrániť ďalšiemu znehodnocovaniu majetku štátu.

Žiadam vas prostredníctvom interpelácie, nakoľko boli vyčerpané všetky ostatné možnosti, o informáciu, ako sa k tejto problematike postavilo ministerstvo spravodlivosti od obdržania uvedeného listu podpredsedu vlády Slovenskej republiky zo 4. 8. 1992 a ako sa ministerstvo spravodlivosti rozhodlo riešiť túto záležitosť s Registračným súdom v Košiciach v zákonnej lehote.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi. Pani ministerka odpovie hneď.

Ministerka spravodlivosti SR K. Tothova:

Váženy pan predseda Narodnej rady,
váženy pan predseda júci,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

dovoľte mi, aby som potvrdila skutočnosť, že prednesená kauza bola doručená aj podpredsedovi vlády, ktorý sa na mňa obrátil listom, v ktorom spomínanú skutočnosť opísal a požiadal o zjednanie naprawy. Musím však jednoznačne uviesť, že ministerstvo spravodlivosti na rozdiel od iných rezortných ministerstiev nemá vo vzťahu k predmetu svojej správy, t. j. k súdom, také oprávnenia, ako majú iné rezorty. Rozhodovacia aktivita súdov je nezávislou rozhodovacou aktivitou, do ktorej ministerstvo spravodlivosti nemôže zasahovať, a ja ako ministerka veľmi dôsledne v každom prípade budem obhajovať záujem nezávislosti sudného rozhodovania. Napriek tomu som dala uvedenú kauzu prešetriť, pána poslanca som asi pred piatimi dňami informovala, že vedúci úradu sa spojil s predsedom krajskeho súdu, aj s ďalšími pracovníkmi a skúmame otázku, či niekde nenastalo porušenie disciplíny pri výkone štátnej správy. Jedine tam môžem ako ministerka zasiahnuť. V žiadnom prípade, aj keď mi je veľmi luto, nemôžem - ako to pán poslanec žiada - urychlene napraviť rozhodnutie Mestského súdu v Košiciach. Pokiaľ účastníci konania nie sú spokojní, platné právo má súbor opravných prostriedkov, ktorými sa možno dožadovať naprawy.

Nemám bližšie čo uviesť. V prípade zájmu celú odpoveď podám ešte písomne. V priebehu týždňa by som už mala mať informácie o novom prejednaní, ale znovu zdôrazňujem, pán poslanec, môžem zasiahnuť jedine tam, kde sa sudcovia prevínia proti pracovnej disciplíne, prípadne nesplnia pracovnú povinnosť. Medzi pracovnú povinnosť, ziaľ, nemôžem zahrnúť oneskorené posudzovanie resp. vybavovanie kauzy ako v ob-

cianskom, tak v trestnom konaní, pretože je známe, a do vlády som už pripravila správu o zataženosti sudov, kde kauzy budú čakať rok, dva aj viac na vytyčenie prvého pojednávania. Je mi veľmi ľuto, ale sudníctvo je skutočne v takomto stave. Nemôžem ani zasahom uprednostniť žiadnu kauzu. Nerobila som to od svojho nastupu a ani to robiť počas výkonu svojej funkcie nebudem.

Ďakujem za pozornosť

Podpredseda NR SR J. Prokes

Ďakujem pani ministerke Prosím pana poslanca Frenu.
Prípravi sa pan poslanec Fico.

Poslanec J. Frena:

Vážna Národná rada Slovenskej republiky,
vážna vláda,

s cieľom riešiť naprávu minulých krivd 29. mája 1990 bolo prijaté zákonne opatrenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady číslo 211/1990 Zb. o usporiadaní majetkových vzťahov medzi greckokatolíckou a pravoslávnu cirkvou. Jeho realizácia najmä na východe Slovenska priniesla nemalo vzruchu a starostí. Dôkazom toho je 1. septembrové stretnutie 32 starostov obcí z tohto regiónu v Michalovciach. Toto stretnutie sa zaoberalo situáciou práve v tých obciach, kde plnenie zákonného opatrenia bolo a je spojené so značnými problémami. Zložitosť situácie, a najmä hľadanie východísk z nej potvrdila 1. účasť prvých podpredsedov vlády a parlamentu pánov Romana Kováča a Petra Weissu, ktorí okrem iného prijali funkciu sprostredkovateľa riešenia týchto problémov.

O pozitívach a negatívach zákonného opatrenia už odznelo mnoho slov. Faktom je, že na jeho základe vo väčšine do-

tknutých obcí boli vlastnicke vzťahy uvedené do súladu so zákonom. Pozornosť Národnej rady a najmä vlády Slovenskej republiky chcem upísať práve na tie obce, kde dnes rastie napätie úmerne s termínmi výkonu súdnych rozhodnutí a bližiacim sa 31. decembrom 1992. Týmto dátumom sa naplňa doba, dokiaľ majú pravoslavní veriaci garantované spoločné užívanie chrámov s grckokatolikmi. Tento termín bol stanovený rozhodnutím vládneho splnomocnenca pána Smolika.

Osobne si netrufam hodnotiť postup vládneho splnomocnenca, ktorý plní funkciu vládneho garanta pre plnenie zákona. Nielen pravoslavní veriaci, ale najmä starostovia obcí mu vyčítajú nepredvídavosť, necitlivosť, ale i nedôslednosť pri uplatňovaní právomoci splnomocnenca vyplývajúcej z § 2 ods. 1 a 2 citovaného zákonného opatrenia. Kladu napríklad otázku, čo je dôvodom stanovenia termínov o ukončení spoločného užívania chrámov k 31. 12. v tých obciach mihalovskej a presovskej eparchie, kde v predchádzajúcich rokoch chrám spoločne užívali a spoločne zveľadovali, kde z rôznych dôvodov nebolo možné postaviť nový chrám, resp. zabezpečiť náhradné priestory z dôvodov chýbajúcich prostriedkov, neukončených rekonštrukcií a podobne.

Najkontraverznejšie stanoviska sú zaujímané k uplatňovaniu resp. neuplatňovaniu § 2 ods. 2, ktorý hovorí, že splnomocnenec vlády Slovenskej republiky v rozhodnutí prihliadne na počty veriacich grckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi v obci, kde sa nehnuteľný majetok nachádza. Příklad obce Markovce, kde podľa sčítania ľudu sa ku grckokatolíckej cirkvi hlási 40 občanov, ale k pravoslávnej 293 občanov, nie je ojedinelý. Splnomocnenec vlády vydal rozhodnutie vydať chrám do výlučného užívania grckokatolíckej cirkvi. Podobne to platí aj o obciach Šamudovce, Lastomir, Dubravka, oveľa viac takýchto prípadov je v okrese Svidník, ale aj v ďalších okresoch Východoslovenského kraja, v ktorých sa obyvatelia takmer výlučne hlásia k pravoslávnej cirkvi. Napriek tomu

ich súd zaviazal odovzdať majetok do vlastníctva gréckokatolíckej cirkvi.

Spory vyvoláva i vyklad opatrenia, či sa vzťahuje aj na nehnuteľnosti, ktoré boli do roku 1950 vo vlastníctve gréckokatolíckej cirkvi a v nasledujúcich rokoch boli odpredané do súkromného vlastníctva.

Uvedomujem si, že zrušenie zákonného opatrenia by dnes otvorilo problémy v tých obciach, kde na jeho základe boli vzťahy relatívne vyriešené. Skor by prichádzala do úvahy novela zákonného opatrenia, ktorá by vysporiadavanie majetku spresnila. Vo vystúpení som uviedol len tie problémy, ktoré súvisia s uplatňovaním právnej normy. Za oveľa dôležitejšie však považujem potrebu reagovať na situáciu, ktorá vzniká nastupom výkonu súdnych rozhodnutí a ukončením spoločného užívania chrámov k čl. 12 v tých obciach, kde chýba ochota uzatvoriť nové dohody.

Vychádzajúc z § 2 ods. 2 zákonného opatrenia číslo 201/1992 Zb., kde sa okrem iného hovorí, že výkon činnosti oboch cirkví musí byť zabezpečený, kladím podpredsedom vlády Romanovi Kovačovi nasledovné otázky:

1. Aka je predstava vlády na riešenie situácie v obciach, v ktorých pravoslávna cirkev nemá zabezpečené náhradné priestory a k predĺženiu dohôd o spoločnom užívaní chrámov medzi veriacimi nedôjde?

2. Aka je predstava vlády Slovenskej republiky, vrátane časových horizontov o pomoci cirkvám, zvlášť riešiť opravné požiadavky pravoslávnej cirkvi pri výstavbe nových chrámov?

3. Aka je predstava vlády o riešení situácie v tých obciach, kde vlastníkom chrámu je gréckokatolícka cirkev, ale

pomer veriacych v obci je vyrazne v prospech pravoslavnej cirkvi, avsak chyba ochota riesit situaciu financnym vyrovnanim medzi cirkvami, co by bolo iste i pre vladu vyhodnejším riesením?

4. Ake je stanovisko vlady k postupu splnomocnenca pana Smolika najmä pri uplatňovaní § 2 ods. 2 zákonného opatrenia?

5. Ako chce vlada garantovat veriacim obidvoch cirkvi, ktorí su dnes ochotní uzatvorit dohodu o spoločnom užívaní chrámov, k čomu ich dnes vedie dobra voľa, že v budúcnosti v prípade nejakeho rozporu neostane ani jedna z nich bez strechy nad hlavou?

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokes:

Ďakujem pekne panovi poslancovi Frenovi. Prosím pána poslanca Fica. Pripraví sa pani poslankyňa Guldanova.

Poslanec R. Fico:

Vážene damy a páni,

rad by som položil otázky niekoľkým ministrom našej slovenskej vlady. Bohužiaľ, nemam šťastie ani na jedného z nich, pretože je tu iba torzo vlady, hoci boli všetci písomne pozvaní na dnešné interpelácie.

Prva moja otázka smeruje na pána ministra pre správu a privatizáciu národného majetku. Uznesením vlady Slovenskej republiky z 3. júna 1992 číslo 509 bolo ministrovi pre správu a privatizáciu národného majetku uložené zabezpečiť, aby sa do prijatia zákona o všeobecnej rehabilitácii cirkvi

a náboženských spoločností zamedzilo privatizácii nehnuteľného majetku cirkvi a náboženských spoločností, vrátane poľnohospodárskej pôdy, luk a lesov, ktorý im bol neoprávnené odňatý. Ide o postup, ktorý vyplýva z ustanovenia § 29 zákona Federálneho zhromaždenia o uprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.

I keď je tento postup zákonný, v praxi sa začínajú objavovať prípady, ktoré naznačujú, že pozastavenie privatizácie z dôvodu nevysporiadania vlastníckych vzťahov môže priniesť neblahé sociálne dôsledky. Jedným z takýchto prípadov sú aj Závody ťažkého strojárstva v Rimavskej Sobote. Väčšia časť závodov stojí na cirkevnom pozemku, ktorý bol v roku 1949 začlenený do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a ktorý presahuje rámec riešenia zakladateľa. Závody ťažkého strojárstva boli vybudované v roku 1975 na pôde, ktorá bola pre tento účel zákonným spôsobom vyňatá z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. V silne poľnohospodárskej oblasti sa tak vytvorili aj iné pracovné príležitosti, avšak po radikálnom obmedzovaní a zastavovaní špeciálnej vojenskej výroby, ktoré postihlo aj Závody ťažkého strojárstva v Rimavskej Sobote, sa tento podnik dostal do nepriaznivej ekonomickej situácie spojenej so zataženosťou, neexistenciou vhodného náhradného výrobného programu a nevyhnutným prepúšťaním niekoľko sto pracovníkov. Treba zdôrazniť aj skutočnosť, že podnik sa nachádza v oblasti, kde je viac ako 16-percentná nezamestnanosť.

Využívam preto svoje oprávnenie na kladenie otázok a obraciam sa na pána ministra pre správu a privatizáciu národného majetku s otázkou, či sú vláde známe obdobné prípady a či by vláda nemala iniciovať návrh právneho predpisu, ktorý by reagoval na tieto výnimočné situácie spôsobené nevysporiadaním vyvlastneného a iným spôsobom odňatého cirkevného nehnuteľného majetku a zmierňoval ekonomické a sociálne dopady s tým spojené. Domnievam sa, že odkladanie tohto kro-

ku, i keď si plne uvedomujem a vážim cirkevne zaujmy, spôsobuje neodstraniteľne škody.

Moja druhá otázka smeruje na pana ministra zahraničných vecí. Predchádzajúca vláda svojím uznesením číslo 451 z mája 1992 schválila projekt zriadenia Národného strediska pre ľudské práva podporovaného OSN v Bratislave ako výsledok rozsiahlych rokovaní medzi Česko-Slovenskom, holandskou vládou a Organizáciou spojených národov. Ide o významný projekt z hľadiska medzinárodného, ale aj národného, pretože Slovenskej republike chýba inštitúcia zabezpečujúca koordináciu pri výchove, publikačnej činnosti a vytvaraní informačného systému v oblasti ľudských prav. Činnosť strediska by bola počas prvých dvoch rokov plne hrazená z finančných prostriedkov darovaných holandskou vládou. Suma 480 tisíc holandských guldenov je k dispozícii, avšak zriadenie strediska je neustále odkladané, pretože ani holandská vláda ani Organizácia spojených národov nemá dostatočné záruky, že stredisko bude v Slovenskej republike existovať aj po týchto dvoch prvých rokoch. Bol som informovaný, že holandská vláda a Organizácia spojených národov stanovili posledný termín, a to 1. apríl 1993, dokedy môže Slovenská republika preukázať pripravenosť financovať činnosť strediska pre ľudské práva aj po vyčerpaní zahraničných zdrojov. V opačnom prípade budú peniaze poskytnuté inej krajine v stredoeurópskom regióne. Hovorí sa o Prahe a hovorí sa o Budapešti.

V súlade s rokovacím poriadkom kladím preto otázku ministrovi zahraničných vecí Slovenskej republiky panovi Kňažkovi, v akom štádiu je zriadenie tohto strediska, ktoré považujem za mimoriadne významné z hľadiska prezentácie Slovenskej republiky pred demokratickým svetom.

Ďakujem za vašu pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem poslancovi Ficovi. Prosím pani poslankyňu Guldanovu. Pripraví sa pan poslanec Koncoš.

Poslankyňa B. Guldanová:

Vážená Narodna rada Slovenskej republiky,
vážena vláda,

19. mája 1992 bolo ostatnou vládou Slovenskej republiky prijaté uznesenie číslo 386 o zabezpečení priestorov pre niektoré orgány štátnej správy Slovenskej republiky. Spomínaným uznesením vláda Slovenskej republiky uložila ministrom

1. prijať opatrenia na zabezpečenie bezodplatného prevodu práva hospodárenia s požadovaným majetkom na žiadateľa a tieto zapracovať do predkladaných privatizačných projektov s termínom do 31. mája 1992. Ďalej v spolupráci so žiadateľmi a podnikmi zabezpečiť v rámci posudzovania projektov prepracovanie privatizačných projektov tých podnikov, ktoré nespracovali požiadavky na vyňatie objektov podľa bodu 1, písm. a/ s termínom od 1. júna 1992,

2. ministromi pre správu a privatizáciu národného majetku pozastaviť schvaľovanie privatizačných projektov tých podnikov, ktoré nezabezpečili prijatie opatrení podľa bodu 1 s termínom od 1. septembra 1992.

Prílohou uznesenia vlády Slovenskej republiky je zoznam naliehavých prípadov o umiestnení orgánov štátnej správy, medzi ktorými je i administratívna budova Východoslovenských kameňolomov a štrkopiesov v Spišskej Novej Vsi, ktorá mala byť odstúpená Okresnému úradu práce v Spišskej Novej Vsi. O tejto skutočnosti bola informovaná aj pani ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny na porade s riaditeľmi okres-

nych úradov práce dňa 7. júla 1992. Po vzore parlamentu úrad práce však rešpektoval, že vláda potrebuje 100 dní, aby si okrem iného urobila inventúru uloh. Preto až 4. septembra tohto roku bol zaslaný list ministrovi dopravy a spojov Slovenskej republiky poverenému riadením ministerstva vystavby a stavebníctva. V odpovedi z uvedeného ministerstva sa uvádza - citujem: "Podnikovému riaditeľovi Vychodoslovenských kameňolomov a štrkopieskov, š. p. odporúčame opätovne prehodnotiť potrebu podlahovej plochy administratívnej budovy s cieľom preverenia možnosti bezodplatného prevodu práva hospodárenia časti /jedného poschodia/ administratívnej budovy Úradu práce v Spišskej Novej Vsi. V tomto zmysle vám odporúčame vykonať rokovanie s riaditeľom VKŠ, š. p." - Konec citátu.

Súčasný priestorové provizórium, v ktorom sa úrad práce nachádza, a na ktorej už pre tento rok nebola uzatvorená nájomná zmluva - majiteľ totiž čaká na uvoľnenie priestorov - je potrebné okamžite riešiť. Riešenie sa našlo. Bolo odporúčané všetkými štátnymi orgánmi okresu i mesta a konečne i vládou schválené. Je zaražajúce, že v súčasnej dobe nemá kto dané uznesenie vlády plniť. Nezamestnanosť v okrese ku koncu októbra predstavovala mieru nezamestnanosti 14,41 %. Okres patrí v rámci Slovenskej republiky k jedenástim, v ktorých dochádza ku kumulácii negatívnych dopadov prechodu ekonomiky na trhové hospodárstvo. Je to ovplyvnené aj nepriaznivou štruktúrou priemyslu s vysokým podielom hutníckej, baníckej, zbrojarskej, strojárnej výroby, demografickou a národnostnou štruktúrou obyvateľstva s vysokým podielom romského obyvateľstva - takmer 13 %.

Pytam sa pána ministra Hofbauera:

1. Rešpektuje vláda uznesenia predchádzajúcej vlády, alebo bolo zrušené uznesenie číslo 386 z 19. mája 1992?

2. Ak nie, žiadam pana ministra o oznamenie postupu pri plnení uznesenia číslo 386 z 19. maja 1992 konkrétne v prípade Okresného uradu práce v Spišskej Novej Vsi.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pani poslankyni Guldánovej. O slovo sa prihlasil pán poslanec Koncoš. Pripraví pan poslanec Bogdan.

Poslanec P. Koncoš:

Váženy pan predsedaajúci,
vážena národná rada,
vážena vláda,

na nedavnej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky som v rámci interpelácie podrobne informoval o súčasnej situácii v poľnohospodárstve. Dnes len dodávam, že ekonomická situácia sa od toho času ďalej zhoršila, mnohé poľnohospodárske podniky smerujú k bankrotu a objavujú sa prípady aj osobných či ľudských tragédií. Vláda Slovenskej republiky už 22. septembra tohoto roku prijala uznesenie číslo 737 k analýze pôsobenia ekonomickej reformy v Agrokomplexe a návrhu základných smerov a mechanizmov jej aktualizácie v druhom polroku 1992 a po roku 1992, v ktorom okrem iného uložila ministrom financií a ministrom pôdohospodárstva riešiť odloženie splatok úverov v poľnohospodárstve do obdobia po roku 1994 a riešiť oddĺženie poľnohospodárskych podnikov zo zdrojov Fondu národného majetku Slovenskej republiky a Slovenského pozemkového fondu. Zatiaľ tieto body uznesenia nie sú splnené, a ako viem, ministerstvo financií Slovenskej republiky tieto ulohy vyplývajúce z uznesenia vlády ani doriešiť nemieni.

Preto zdvorilo žiadam podpredsedu vlády Slovenskej republiky pána Romana Kovača o zorganizovanie stretnutia zodpovedných ministrov, teda ministra financií a ministra pôdohospodárstva so zástupcami poľnohospodárskej verejnosti, najmä Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, Slovenského roľníckeho družstevného zväzu, Zväzu súkromných roľníkov, či agropodnikateľov v poľnohospodárstve, Odborového zväzu pracovníkov v poľnohospodárstve s cieľom nájsť východiská a riešenia z tejto ťaživej situácie, a to v čase, v ktorom sa ešte poľnohospodárstvu da pomoc.

Keď som už spomenul ministerstvo financií, nesuhlasím s názorom pána ministra Totha, ktorý predpoklada ťaživú ekonomickú situáciu slovenskeho poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu riešiť aj za pomoci zahraničného kapitálu. Osobne súhlasím s prelievaním kapitálu bez ohľadu na hranice štátov, ale nie do odvetvy, ktorej sa dotýka vyživa obyvatelstva.

Ešte poznámka k riešeniu daní pracujúcich dôchodcov. Ústavný súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zrušil dvojité zdanenie u pracujúcich dôchodcov, ale zabudlo sa na zrušenie tohoto zdanenia u dôchodcov - členov družstiev a pracujúcich na družstvách. Žiadam zdvorilo pána ministra financií Slovenskej republiky o vykonanie nápravy opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky na zamedzenie tvrdosti zákona, čo, myslím, zákon o daní z príjmu umožňuje.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi Koncošovi. Prosim pána poslanca Bogdana. Pripraví sa pan poslanec Brocka.

Poslanec P. Bogdan:

Vážená Narodná rada Slovenskej republiky,
vážení členovia vlády,

byvalé štátne podniky, ku ktorým zakladateľská funkcia v zmysle zákona Slovenskej národnej rady číslo 518 z roku 1990 prešla na mesta a ktoré vstúpili do likvidácie koncom roku 1991 a po prvom januári 1992 z dôvodu malej privatizácie, vyplátili položku odstupného ešte v prvom štvrtroku 1992. Avšak z titulu druhotnej platobnej neschopnosti tieto podniky neplatia príslušnú daň, čo spôsobuje vážne problémy mestám v príjmovej časti rozpočtu. Pritom proces likvidácie pohľadávok podnikov postupuje veľmi pomalým tempom z dôvodu známej platobnej neschopnosti jednotlivých odberateľov a neunosnej zataženia súdov pri vymáhaní pohľadávok. Takýmto spôsobom sa likvidované podniky môžu dopracovať ku konečnému likvidačnému výsledku až v roku 1993. Pritom napríklad iba podniky zrušené likvidáciou na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Prešove z titulu malej privatizácie dlhujú mestu na dani z objemu miezd viac ako 11 miliónov korún. Tieto skutočnosti spôsobujú problémy aj daňovým úradom, ktoré sú nútené penalizovať príslušné podniky.

Urychleniu likvidácie, jej zhospodárneniu, a najmä mestám a obciam by veľmi pomohlo priebežné krytie vytýpovaných nákladov likvidácie, a to vyplateneho odstupného, dane z objemu miezd, prípadne neuhradených investičných faktúr. V zmysle postupu ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku pri splácaní investičných uverov, uverov na predmety postupnej spotreby v používaní a odstupného, ktorý sa vzťahuje na vydražené prevádzkové jednotky podľa § 16 ods. 2 písm a/ zákona Slovenskej národnej rady číslo 474/1990 Zb. v znení zákona číslo 501 z roku 1991, prostriedky osobitného účtu ministerstva sa však môžu použiť na vyplatenie odstupného na základe žiadosti štátneho podniku

len vtedy, ak sú tieto ešte nesplatené, či už čiastkovo alebo úplne. Z toho vyplýva, že podnikom, ktoré su už v likvidácii od začiatku roka, prostriedky na odstupné neboli uhradené. Takto pri nedostatku finančných prostriedkov stagnuje splácanie záväzkov a narastú penále. Preto by bolo žiaduce urýchliť likvidáciu refundovaním položky odstupného z prostriedkov fondu národného majetku aj spätne tak, ako to bolo známe z vykladu pri nastupe týchto podnikov do likvidácie. Ich nepriaznivú finančnú situáciu by pomohlo riešiť aj vyplatenie zálohy na likvidáciu podľa schvaleného rozpočtu, čím by nenarastali uroky z úverov, penále a podobne.

Na základe uvedeného prichádzam s podnetom, aby vláda uvažovala o návrhu doplniť ods. 2 § 16 zákona číslo 474/1990 Zb. v znení zákona č. 501/1991 tak, aby prostriedky z tohto účtu sa mohli použiť aj na vyplatenie odstupného, ktoré sa preukázateľne tykalo prevádzkových jednotiek prevedených do vlastníctva iných právnických alebo fyzických osôb, ktoré nebolo kryté úverom, a na odvod dane z objemu miezd z vyplateného odstupného, a ďalej, aby sa tieto prostriedky mohli použiť aj na zaplatenie investičných faktúr za dodávku stavebných prác, strojov a zariadení, ktoré boli prevedené do vlastníctva iných právnických a fyzických osôb. Prínosom navrhovaného opatrenia je okamžité získanie zdrojov veriteľmi, ktorými sú dodávateľské organizácie, obce a mestá ako príjemcovia dane z objemu miezd, zabráni sa penalizácii zo strany daňových úradov a tieto subjekty nebudú čakať na uspokojenie svojich pohľadávok až do konečného likvidačného zostatku.

Preto žiadam ministra pre správu a privatizáciu národného majetku o odpoveď, či sa v takomto duchu neuvažuje o novelizácii spomínaného zákona.

Chcel by som tiež pripomenúť povinnosť ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku vyplývajúcu zo záko-

na číslo 253 z roku 1991, § 11 ods. 3 písm. g/, v ktorom je zakotvené použitie fondu narodného majetku vo výške 25 % pre obce, a to z výnosov privatizácie podnikov, ku ktorým obce mali zakladateľskú funkciu. Podľa uvedeného ustanovenia tento výnos obce by mali dostať po 1. decembri 1992.

Dovoľte, aby som sa s otázkou znovu obrátil na nepriateľného ministra pre správu a privatizáciu národného majetku pána Dolgoša: Dokedy a akým spôsobom budú tieto prostriedky vyplatené obciam, ktoré na nich netrpezlivo čakajú, pretože by dokázali aspoň čiastočne zmierniť napätie v ich rozpočtoch.

A nakoniec na adresu pána ministra Dolgoša mám ešte interpeláciu, ktorá sa týka definitívneho vyriešenia financovania žiakov Stredného odborného učilišťa služieb v Prešove, voči ktorým majú záväzky štátne podniky v likvidácii. Podľa zákona číslo 427/1990 Zb., § 19, zákona číslo 474/1990 Zb., § 16 a vyhlášky číslo 262/1991 je likvidátor resp. ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku povinné prevziať tieto záväzky. Napriek tomu, že riaditeľstvo tohto stredného odborného učilišťa od 23. októbra 1991 až doteraz niekoľkokrát žiadalo spomínané ministerstvo, ako aj ministerstvo financií a ministerstvo školstva a vedy o vyriešenie tohto problému a napriek tomu, že ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku listom číslo 29/1992/06 zo dňa 18. 6. 1992 priznalo povinnosť hradiť nákladovú položku na výcvik učňov likvidovaných podnikov, do dnešného dňa tieto pohľadavky neboli vyrovnané a nebol vydaný ani vykonávací predpis na realizáciu spomínaných zákonov. Prítom nejde o malé prostriedky, keď napríklad len štátny podnik v likvidácii Kogutex Prešov by mal zaplatiť za výchovu žiakov v rokoch 1992 až 1994 spomínanému odbornému učilištu viac ako 3 milióny korún.

Preto interpelujem ministra pre spravu a privatizáciu
narodného majetku pana Dolgosa vo veci definitívneho zauja-
tia stanoviska k financovaniu výchovy učnov Stredného odbor-
ného učilišťa služieb v Presove, voci ktorým majú záväzky
podniky v likvidácii.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem poslancovi Bogdanovi. Prosím pana poslanca
Brocku. Pripraví sa pan poslanec Dudas

Poslanec J. Brocka:

Váženy pan predseda,
vážení kolegovia poslanci,
vážená vláda,

moja interpelácia sa týka odvolania ústredného riadite-
ľa Slovenskej televízie. K tejto kauze som sa ja aj iní už
vyjadrovali, keď sme tu v plene schvaľovali poslednú správu
o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej rady. Teraz sa
obraciam na generalného prokurátora vo veci porušenia zakon-
nosti pri uplatňovaní zákona Slovenskej národnej rady číslo
254/1991 Zb. o Slovenskej televízii. Považujem za porušenie
zákona to, že 30. septembra 1992 Predsedníctvo Slovenskej
národnej rady odvolalo ústredného riaditeľa Slovenskej tele-
vizie Mariána Kleisa. Odvolanie riaditeľa Slovenskej televi-
zie síce patrilo do kompetencie Predsedníctva Slovenskej ná-
rodnej rady - hovorím patrilo, lebo Predsedníctvo Slovenskej
národnej rady uz podľa novej Ústavy Slovenskej republiky ne-
existuje, ale podľa § 11 ods. 1 zákona Slovenskej národnej
rady číslo 254 o Slovenskej televízii môže toto urobiť na
návrh Rady Slovenskej televízie. Keďže táto podmienka nebola
splnená, považujem rozhodnutie Predsedníctva Slovenskej ná-
rodnej rady za protizákonne.

Podpredseda NR SR J. Prokes:

Ďakujem panovi poslancovi Brockovi. Prosím pana poslanca Dudasa ako posledného prihlaseného.

Poslanec A. Dudas:

Vážena Narodná rada,
vážena vláda,
vážený pan minister Kucera,

pred niekoľkými dňami odvolal minister školstva a vedy Slovenskej republiky všetkých riaditeľov školských správ, ktorí boli uvedení do svojho úradu pred prvým dňom tohtoročného januára. Prijmite za to, pan minister, moju poklonu. Myslím to uprimne, pretože si dobre pamätám - na rozdiel od pana Masarika - a určite si pamätáme viacerí, za akých okolností k menovaniu riaditeľov školských správ - ostatne nielen ich - za vlády VPN a KDH dochádzalo.

Priam skvostným príkladom nedemokratickeho a autoritárneho postupu môže poslúžiť okres Svidník, kde aj napriek tomu, že za dovtedajšiu ponovembrovú - podotýkam ponovembrovú - riaditeľku školskej spravy sa postavil nielen ministrom schválený okresný zbor poradcov, teda nie územná školská rada, ale okresný zbor poradcov, ale aj 24 z 25 školských odborových organizácií v okrese a drvivá väčšina radových učiteľov /všetci spomínaní radoví učitelia, bolo ich presne 537, podpísali podpornú petíciu a neskôr vstúpili do štrajkovej pohotovosti/, vtedajší minister školstva profesor Jan Pišut, posliapec pritom vlastne ministerske pokyny, vymenoval do funkcie riaditeľa personu, ktoru protežovalo pres-tredníctvom lojalných členov vlády z KDH Okresné koordináčne centrum KDH vo Svidníku.

Pomer politických síl sa po parlamentných voľbách podstatne zmenil. Preto je prirodzené, že všetci tí vedúci riadiaci pracovníci - na úrovni okresu práve tak, ako na úrovni vlády Slovenskej republiky -, o menovaní ktorých rozhodovali politické, nie odborné kritéria, by mali so ctou alebo aj bez nej odísť. Zastávam názor, že o obsadení riadiacich postov, zvlášť vo sférach, ktoré by sme radi odideologizovať, malo by sa rozhodovať v odborných a objektívnych konkurzoch, nie za okruhlymi stolmi a toľo nie v politických orgánoch jednej strany. O to viac ma prekvapila informácia, ktorá prednedávnom prebehla v dennej tlači, odvolávajúca sa na vyjadrenie ministra školstva a vedy Slovenskej republiky, že ak medzi tromi navrhovanými kandidátmi na uvoľnené posty riaditeľov územných školských správ bude doterajší riaditeľ, automaticky bude do funkcie opätovne menovaný.

Vzhľadom na poplatnosť členov školských rád, ktoré majú návrhy predložiť ministerstvu dobe, v ktorej sa školské rady konštituovali, pokladám tento postup za štátarimálny a nesprávny. Okrem toho tento postup postráda logický zmysel, pretože v danom prípade ďalší dvaja kandidáti by kandidovali úplne zbytočne. Súčasne sa pýtam, pan minister, a prosím o potvrdenie, či sa budúci riaditeľ bude vyberať skutočne len z okruhu troch kandidátov navrhovaných príslušnými územnými školskými radami.

Prosim pana ministra o vysvetlenie

Podpredseda NR SR J. Prokes.

Ďakujem pánovi poslancovi. O slovo sa hlasí pan minister.

Vážené panie poslankyne,
vážený páni poslanci,

Je mi nesmierne ľuto, že aj odvolanie - nie všetkých -, len tých riaditeľov školských správ, ktorí neboli menovaní v zhode so zákonom /čiže traja zostali na svojich miestach/, sa vysvetľuje a eskaluje ako politický problém. Je mi nesmierne ľuto, že sa do školských lavíc a systémov znova zavádza dosť hrubá politická konfrontácia, ktorá nabera niekedy dosť neželateľné rozmery najmä v okresoch, a vzniká mnoho fám a dezinformácií, mnoho poplašných správ, ale aj mnoho zámerne šírených nepravd. Ak chceme budovať právny štát, to znamená, že tak výkonná osoba, ako je riaditeľ školskej správy, musí byť menovaná v zhode so zákonom. Čiže tí, ktorí neboli menovaní v zhode so zákonom, okrem troch spomínaných, boli všetci riadne odvolaní. Pritom som urobil z hľadiska svojho rezortu ten najdemokratickejší krok, aký sme mohli urobiť.

Pri každej školskej sprave je demokraticky volená školská rada, kde sú zastupení rôzni činitelia rôznych politických strán, rôznych konfesií, rôznych profesií. Želal by som si, aby tam boli ešte aj podnikatelia a mnohí iní ľudia, bankari a podobní, ktorí škole môžu pomôcť. Tieto demokraticky volené orgány majú navrhnúť najmenej troch kandidátov, pričom som jasne dal najavo písomne, ale aj v televízii, že kandidátov môže byť, pochopiteľne, i viac. Ak si niekto trúfa prihlásiť sa aj sám osobne, môže sa prihlásiť. Samozrejme, že som učinil k tomu opatrenie, aby každý, kto chce riadiť školskú správu, podal písomné vyjadrenie aspoň k trom základným otázkam, a to po prvé - ako chce zefektívniť školskú správu ako územný orgán; nie je tajnosťou, že sa miestami rozrástli na obrovské úrady, ktoré majú 80 až 100 členov úradníctva, nakupujú autá a hospodária s prostriedkami

spôsobi, ktoré su, prosim, nenaležite. O tom všetkom podam svedectvo, vážení páni poslanci. Teda, aby dal spravu o tom, ako si predstavuje zefektívnenie. Po druhé - ako si predstavuje ďalší rozvoj školskeho systému a vzdelávania vo svojom regióne a v tretej otázke aby dal všetky svoje osobné pripomienky k systému školstva a k problemom, ktoré školstvo súžujú. Čiže urobil som dostatok krokov, aby som tou najdemokratickejšou formou požiadal všetky demokraticky volené organy, aby podali svoje návrhy.

Podľa zákona minister je zodpovedný za vyber a určenie riaditeľa školskej správy. Môžem vam z tohoto miesta zodpovedne vyhlásiť, že všade tam, kde sa tieto náležitosti splnia, splnia sa aj všetky demokratické požiadavky, ktoré právny štát vyžaduje. Pravda je však taká, a je to z mojej včerajšej informácie od poslancov Federálneho zhromaždenia, že napríklad v okrese Trebišov jestvujuci riaditeľ školskej správy robil na riaditeľov škôl nátlak, boli skrinky, kde sa malo hlasovať, či ste za terajšieho riaditeľa alebo proti nemu - áno, alebo nie. Teda sa robilo mnoho iných vecí, ktoré ani nebudem spomínať. Prosim vas pekne, tu su haldy materiálov z ľavej i z pravej strany.

Ešte raz vas ubezpečujem, že školský rezort bude rešpektovať právo, právny štát, demokraciu a za toto budem vždy stáť, pretože školstvo je naša budúcnosť, budúcnosť tohoto národa, a na tom budem vždy trvať, aby naša mladež bola zdravá, mravná a pripravená do budúceho života. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi ministrovi. Pýtam sa pánov poslancov Duďaša, Masaríka a Zoričáka, či sú spokojní s odpoveďou pána ministra, alebo vyžaduju aj písomnú odpoveď?

Poslanec A. Zoríček:

Nežiadal som odpoveď od pána ministra, nedával som otázku, reagoval som faktickou poznámkou na vystúpenie pána Masaríka.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Ostatní dvaja?

Poslanec A. Dudaš:

Som spokojný. Verím, že minulosť sa už nebude opakovať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Masarík.

Poslanec J. Brocka:

Poslanec Masarík tu nie je, ale žiadal písomnú odpoveď.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

V poriadku. Ďakujem. Hlasi sa niekto ešte do rozpravy v tomto bode?

/Nikto./

Prosím panov ministrov, ktorí chcú odpovedať. Pán minister Černák. Pan minister zdravotníctva bude odpovedať písomne.

Minister hospodárstva SR L. Černák:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dovolím si veľmi stručne zareagovať na tú časť interpelácie pána poslanca Ľuptaka, v ktorej hovoril o súčasnom stave hospodárstva a najmä o banickom štrajku v Handlovej.

K prvým dvom bodom, v ktorých hovoril, že zmenou systému odmeňovania klesá priemerný zárobok robotníkov o 500 až 600 korún, že mzda a priplatky nedávajú spolu to, čo to bolo predtým, ho chcem uistiť, že rozhodnutím ministra financií Slovenskej republiky je vo štvrtom kvartáli 1992 liberalizované vyplácanie miezd, to znamená, že aj jeho ako predsedu Zväzu robotníkov chcem poprosiť, aby sa v otázke nárokov na mzdu už obracali na svojich zamestnávateľov, ktorí majú plné kompetencie k tomu, aby vyplácali toľko, koľko zisku vyrobí, koľko vyplatiť môžu. Samozrejme, predpokladáme najmä u tých silných, že budú pozerieť aj dopredu na budúcnosť podniku, že budú aj investovať a že neroztočia inflačnú špirálu. V prípade, že by mzdový vývoj bol nepriaznivý, vláda si osobuje právo urobiť zásah. Osobne som presvedčený o tom, že všetci špičkoví manageri sú natoľko zodpovední, že budú vyplácať svojich robotníkov tak, ako si zaslúžia.

V našom programovom vyhlásení, ktoré táto vtedy ešte Slovenská národná rada odsuhlasila, hovoríme o tom, že chceme budovať sociálne a ekologicky orientované trhové hospodárstvo. Aby bola správne pochopená tá časť "sociálne orientované", predstavuje to hranicu udržania sociálneho zmieru. Budem trochu citovať pana premiéra, ktorý je, žiaľ, odcestovaný, ktorý niekoľkokrát na verejnosti aj z tohoto miesta opakoval, že nikdy sme nič nesľubovali. On má na to taký slogan, že sľuboval pot a slzy. Prečítajte si naše vyhlásenia,

prečítajte si bielu knihu, ktorá hovorí o tom, v akom stave sa národné hospodárstvo nachádza. O krátky čas v národohospodárskom výbore bude prerokovaná stratégia oživenia, budete spoluúčastní toho, akým spôsobom chce táto vláda postupovať, akým spôsobom chce vyviesť Slovensko z hospodárskej krízy, ktorá nie je len slovenska, ale, žiaľ, a veľmi nám to situáciu komplikuje, v celej Európe a v celom svete sú náznaky hospodárskej krízy. Niektorí ekonómovia dokonca hovoria o rozmere krízy z tridsiatych rokov.

Takže máme spoločnú filozofiu. Podľa toho, čo budete v stratégii čítať, existuje len jedna jediná cesta, a to je cesta, ktorá síce v najbližšom období bude možno ešte žiadať nejaké uskromnenie od nás všetkých, ale za cenu toho, že do ekonomiky vnesieme rastové a rozvojové impulzy a že nespustíme inflačnú špirálu. Akákoľvek iná cesta by bola cesta do zahuby a našej ekonomike by neprosperla. Ak niekto hovorí o tom, že táto vláda nemá jasnú hospodársku alebo ekonomickú politiku, väčšinou sa tieto hlasy ozyvajú z tých radov, ktorí si pod ekonomickou politikou predstavujú "nasypanie peňazi" do neefektívnych podnikov. To by sa dalo spraviť raz, ale o pol roka znovu sú tu tie isté podniky, tie isté firmy, tá istá situácia a znovu sú potrebné peniaze. Takže hospodárska politika Slovenskej vlády je jasná, je postavená na troch základných pilieroch. V súvislosti so štátoprávnym usporiadaním je to predovšetkým stabilita a konvertibilita meny, ďalšia liberalizácia cien a privatizácia a s využitím mimorozpočtových zdrojov prejsť od reštriktívnej politiky k politike rozvojovej. Znovu opakujem, ako to chceme urobiť, budete čítať stratégiu oživenia, ktorá už je v národohospodárskom výbore.

Hovoril tu pán Luptak o zodpovednosti tejto vlády za robotníkov. Táto vláda je zodpovedná za celý národ, táto vláda je zodpovedná za dôchodcov, táto vláda je zodpovedná za baníkov, za robotníkov, za deti, za rodiny s malými

deťmi. Nie je to len otázka súčasného stavu. Je to otázka aj udržania stability, aby to, čo národ ma ušetrene, aby to, čo majú staré babky na vkladných knižkách, malo tu istú hodnotu aj o mesiac a o rok, aby sme nejakým neuvažným zásahom nenehodnotili a nespustili inflačnú špirálu.

Ak sa vrátim k situácii, ktorá je v baníctve, a k baníckemu štrajku, pan Ľupták mal veľkú pravdu v tom, že v Žiari bolo niekoľko štrajkov. Ak si da tú namahu a preštuduje si ich genézu, všetky štrajky boli vedene odborovou organizáciou a zásadne dodržiavali štrajkový zákon. Keď som vyhlásil, že štrajk v Handlovej bol divoký, vyhlásil som to na základe existujúcej skutočnosti a znovu opakujem, že štrajk v Handlovej mal náznaky divokého štrajku z dvoch dôvodov. Po kolektívnom vyjednávaní, ktoré prebiehalo presne v duchu pravidiel kolektívneho vyjednávania, v deň pred štrajkom odborová organizácia, ktorá reprezentuje všetkých baníkov, podpísala s vládou dohovor o navyšení 18 %.

Napriek tomu, že boli doržané všetky pravidlá kolektívneho vyjednávania a že odborová organizácia zodpovedá za všetkých baníkov, z nočnej smeny nevyfáralo niekoľko desiatok ľudí a postupne sa ich počet zvyšoval. Keď oproti nám sedí partner, je to odborová organizácia, to nie je len kompetencia, to je aj zodpovednosť. Je to jeho úloha, že hovorí za všetkých baníkov, že situáciu má v rukách, a keď niečo podpíše, tak za to aj zodpovedá. Takže bolo to porušenie týchto pravidiel, náznak divokého štrajku. Skutočne som to myslel úprimne a vážne, že keby bol ostal pod zemou čo len jeden baník, bol by som aj za cenu odstúpenia z funkcie trval na tom, aby vláda zrušila 18 % a po troch mesiacoch sa znovu vrátila k vyjednávaniu. Pretože je veľmi jednoduché tlačiť na niekoho a nedodržiavať pravidlá hry. Okrem toho len pre vašu informáciu, poslankyne a poslanci, štrajk tým, že sa nevyfára z bane, je považovaný za najnebezpečnejší, pretože baník tým škodí svojmu zdraviu. Handlovskí baníci

v kolektívnej zmluve podpísali, že takýmto spôsobom nikdy nebudu štrajkovať, takže dvakrát sa porušili pravidla hry.

A ešte veľmi krátka poznámka o tom, ako budeme riešiť tento problém, pretože konkrétne včera sa predsedníctvo vlády zaoberalo slovenským uhoľným baníctvom. Konkrétne včera stalo pred tým, či do baní dať 1,3 miliardy korún, ktoré by sa museli zobrať z ťažko skúšaného školstva alebo zdravotníctva, alebo riešiť problém ináč, principiálne. Som rád, že predsedníctvo vlády sa rozhodlo pre principiálny postup, ktorý spočíva v tom, že čiastkou 530 miliónov korún bude v budúcom roku dotovať uhlie pre maloodberateľov, pretože vzhľadom na nerovnake klimaticke podmienky a na ťažko skúšané obyvateľstvo by bolo dosť problematické, aby ľudia na Kysuciach platili za uhlie o 10 tisíc korún viac ako ľudia na strednom Slovensku. Ostatné zdroje si baníci budú musieť kryť vytvorením vlastných zdrojov, pravdepodobne zvýšením cien energetickeho uhlia o 20 %.

Okrem toho predsedníctvo rozhodlo o zrušení generalneho riaditeľstva od 1. januára, o vytvorení konkurenčného prostredia tým, že každá baňa bude samostatným podnikom, každá baňa ľudovo povedané bude hrať na svoje vlastné tričko. Takže baníci majú svoj vlastný osud vo svojich rukách. Ak dokážu znížiť náklady na ťažbu natoľko, aby ich uhlie bolo pri čiastočne liberalizovanej cene predajne, majú veľkú šancu prežiť. Okrem toho pre uspokojenie baníkov chcem povedať, že aj cena českého uhlia ide výrazne hore. Okrem toho výrazne narastá dopravná tarifa, takže v konkurencii s českým uhlím sa už dostáva slovenské uhlie do celkom slušnej pozície a z našich baní tie najefektívnejšie majú šancu dlhodobo prosperovať.

Takže, vážený pan Luptak, veľmi rád som si vypočul vaše názory. Nesuhlasím však so záverečným konštatovaním, ktoré ste povedali, že odbory koketujú s vládou a že to vláda robí

preto, aby si odbory prestali plniť svoju povinnosť. Nechcem hovoriť za odborárov, sú to naši sociálni partneri, ale myslím si, že sú nezávislí od vlády a vláda v trojuholníku - odbory, zamestnávateľia a štát stále vedie rozhovory tak, aby sme udržali sociálny zmier. Hospodárska politika, ktorú vláda robí, sa dá robiť len skutočne veľmi jemným vedením po hrane sociálnej únosnosti. Nič nezakrývame. Už v strategii, ktorú dostanete na naštudovanie, sa v budúcom roku predpokladá pokles reálnej kupnej sily približne o 10 %. Ak to spoločne prežijeme - som o tom pevne presvedčený, že to vydržíme - už v roku 1994 sa budeme môcť začať vystierať a koncom roku 1995, 1996 budeme zrovnateľní s rastovými impulzami rozvinutých ekonomík.

Ďakujem pekne.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi ministrovi. Pán poslanec Ľupták, mali ste interpeláciu, dostali ste odpoveď. Pytam sa, či ste spokojný s odpoveďou?

Poslanec J. Ľupták:

Nie. Chcel by som na to reagovať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Nie ste spokojný. Tteraz sa, bohužiaľ, nedá reagovať. Nie ste spokojný s odpoveďou. V poriadku, Národná rada bude prijímať k tomu príslušné uznesenie. Vyjadrili ste svoj nesúhlas.

Prosím, pán poslanec.

Poslanec J. Luptak:

Musím reagovať na to, čo hovoril pan minister, že nikdy nič nesľubili ľuďom. Pan minister, choďte do Podpolianskych strojárni v Detve medzi robotníkov, choďte na Oravu, na Kysuce, kde som bol ja a povedali mi: Na námestí nam sľubovali, že oddlžia fabriky, že prestane prepustanie ľudí. V Namestove prepustili 500 robotníkov, v Podpolianskych strojárňach prepustili 500 robotníkov zo dňa na deň. Ľudia ďalej povedali: Prijmete zákon, teda HZDS aj vy, lebo ste členom SNS /oživenie v sale/, ale HZDS sľubovalo, že sa prijme zákon, nech sa každý preukáže, skade zbral peniaze na privatizáciu, keď v hotovosti vyplaca milióny. Takyto zákon ste na námestí sľubovali a vláda o tom vie veľmi dobre, že sľubovali. Stal som tam osobne, keď sa to hovorilo. To je jedna vec.

Druhá vec - viete, sociálny zmler sa môže udržať a je potrebný, keď hovoríte, že ste sociálna vláda alebo ako to hovoríte, ale keby váš plat mali robotníci, ktorí majú 2300 korún. Žena príde za mnou s plačom, že nemôže decku kúpiť banán, plače, že má 1500 korún invalidný dôchodok a ešte 200 korún jej z toho zoberu. Tak prijímame zákon, aby sa to vyjasnilo, že životné minimum musí dostať zo zákona, a nie stále chodiť kdesi po uradoch a prosiť niekoho, dajte mi prosím peniaze, lebo nemám z čoho žiť. A povedia jej: predajte si dom. Ona stratila zdravie pre túto spoločnosť a nie pre seba. Viem, že ste zodpovední za všetkých ľudí, ako ste povedali. Ano, to je pravda, lenže sa pozerajte, pan minister, ako klesli mzdy. Keď sa teraz robila nová mzdová sústava, bol som vo fabrikách. Samozrejme, robotník išiel z osmičky na sestku alebo na patku. Dostal o korunu viac, ale prémie nedostane žiadne alebo 100 korún. Pocítajme, aký je to rozdiel, je to 500-600 korún a ceny idu a išli hore. Skutočne robotníci už majú opasky pritiahnute. Mnohí ani nedostanu prémie, pretože ich niet z čoho zaplatiť. To vieme.

Ako riešiť baníctvo? Pozrite sa, keby sme využili možgový potenciál, ktorý tu bol a je, a my sme ho vyhodili na ulicu, keby zabrali pracovité ruky tejto spoločnosti, skutočne by sme sa pohli z miesta. A čo sme spravili? Berme teraz výskumné ustavy a ďalšie veci. To sa pustilo, nikto nema záujem. Ak sa nepozvievame vlastnými rukami, vlastným mozgom, nikto nam nepomôže, nikto nam nebude vozit dolare vo furiku, ako sme si to mysleli po revolúcii. Sami sa s tým musíme vysporiadať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, musím vas upozornit, že uplynuli tri minuty. To už je nová interpelácia.

Bude reagovať pan minister?

Minister hospodárstva SR L. Černák:

Váženy pán Lupták, len veľmi stručne. Chcem podčiarknuť vašu poslednú vetu, ktorú ste povedali. Skutočne, ak všetci priložíme ruku k dielu, pracovité ruky, tak sa pohneme. Pohneme sa z miesta bez toho, aby sme museli vynaložiť 65 miliárd korún, ktoré nemame, na oddĺženie podnikov, bez toho, aby sme museli mať taký rozdiel medzi stredným zárobkom a hranicou životného minima, ako máme teraz. A čo sa týka miezd, našou úlohou je roztočiť ekonomiku, zabezpečiť odbyť. Mzdy vyplacajú zamestnávateľia. To, po čom volali robotníci, bolo urobené minulý týždeň. Mzdy sú plne liberalizované, takže každá fabrika môže vyplatiť tolko, na kolko má. Som rád, že ste reagovali. Pisomne vám odpoviem, ku mne máte dvere kedykoľvek otvorené, takže ak máte toho viac, prosím, môžeme si to potom prebrať spolu. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem veľmi pekne panovi ministrovi. Dovoľm si prečítať jednu časť z rokovacieho poriadku: "Vlada Slovenskej republiky, prípadne jej člen su povinní odpovedať na interpelácie do 30 dní písomne alebo ustne na schôdzi Slovenskej národnej rady." Tu odpovedal pán minister na interpeláciu pána Luptáka, pán minister Kučera na interpeláciu pána poslanca Masaríka. To znamená, že Národná rada Slovenskej republiky bude rozhodovať hlasovaním, či súhlasí s odpoveďami alebo nesúhlasí s odpoveďami. Ak už nie sú ďalšie reakcie zo strany pánov ministrov, v zmysle rokovacieho poriadku Slovenskej národnej rady mám k odpoveďiam členov vlády na interpelácie poslancov zaujať stanovisko uznesením.

Odporúčam, aby sme prijali uznesenie najskôr k súhlasným odpoveďami - to bola odpoveď pána ministra Kučeru na otázku poslanca Dudáša - nasledovného znenia: "Národná rada Slovenskej republiky súhlasí s odpoveďou ministra školstva a vedy pána Kučeru na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pána poslanca Dudáša."

Prosím, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 79 poslancov./

Kto je za uvedené uznesenie?

/Za návrh hlasovalo 64 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasoval 1 poslanec./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov./

Konštatujem, že sme uvedené uznesenie prijali.

Teraz budeme hlasovať o ďalších dvoch odpovediach, ktoré tu odzneli. Najskôr o odpovedi pána ministra Kučeru na interpeláciu pána poslanca Masaríka.

Prosim, aby sme sa prezentovali.

/Prezentovalo sa 82 poslancov./

Kto je za to, že Slovenska národná rada suhlasí s odpoveďou pana ministra Kučeru na interpeláciu pana poslanca Masaríka? Pan poslanec Masarik tu nebol prítomný, nevyjadril sa, či suhlasí alebo nesuhlasí.

/Za návrh hlasovalo 54 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 14 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 14 poslancov./

Konštatujem, že Slovenská národná rada prijala aj odpoveď pana ministra Kučeru na interpeláciu pana poslanca Masaríka.

Teraz ešte musíme hlasovať o odpovedi pana ministra Černáka na interpeláciu pana poslanca Luptáka. Pan poslanec Luptak vyslovil nesúhlas s odpoveďou pana ministra.

Minister hospodárstva SR I. Černák:

Na interpeláciu ešte odpoviem písomne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ostaneme na tom, že pan minister ešte odpovie písomne.

Prosim, pan poslanec Masarik.

Poslanec J. Masarik:

Pan predseda, po prvé - nebol som tu prítomný vtedy, keď pan minister odpovedal. Po druhé - domnievam sa, že Národná rada sa nemá čo vyjadrovať k tomu, keď som ešte od-

poved od pana ministra nedostal. Interpeloval som a žiadam písomnu odpoveď. To je všetko. K tomu sa ešte Narodna rada nema vyjadrovat.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pan poslanec, dovolím si vas upozornit, ze podľa rokovacieho poriadku pan minister moze odpovedat písomne alebo ustne na schôdzi. Nie je mojím problémom, ani problémom ministra, že ste tu vtedy neboli. Odpoveď ste dostali a môžete si ju precitat v stenografickom zazname. /Potlesk./

Prosim, pan poslanec Brocka.

Poslanec J. Brocka:

Pan predsedaajúci, dovolte, aby som vas poopravil. Ak poslanec nesuhlasí s odpoveďou, podľa rokovacieho poriadku sa otvara rozprava a potom na jej konci sa hlasuje. Čiže, ak poslanec Masarik nepocul odpoveď, vlastne nevyjadril ešte suhlas ani nesuhlas a je namieste písomna odpoveď. Môžeme hlasovat len vtedy, ak poslanec nesuhlasí, potom je rozprava a po jej ukončení nasleduje hlasovanie.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ak dovolíte, prečítam § 89 ods. 2: "Vlada Slovenskej republiky, pripadne jej člen su povinní odpovedať na interpeláciu do 30 dní písomne alebo ustne na schôdzi Slovenskej narodnej rady. Ak Slovenska narodna rada vyhlási interpeláciu za naliehavu, určí lehotu na odpoveď na takuto interpeláciu kratšiu ako 30 dní. Ak podal interpeláciu poslanec alebo skupina poslancov, interpelujúci sa vyjadrí, či odpoveď považuje za uspokojujúcu. Písomna odpoveď na interpeláciu sa zaradi na program najbližšej schôdze Slovenskej ná-

rodnej rady. O odpovedi na interpeláciu na môže konať rozprava. Po odpovedi zaujme Slovenska narodna rada stanovisko uznesením." Tu bola dana ustna odpoveď v zmysle odseku 2 § 89.

Poslanec J. Brocka:

Pan predsedajúci, pan poslanec Masarik sa vyjadrí na budúcej schôdzi, keď to bude zaradené na program. Dnes sa ešte nevyjadril k odpovedi pana ministra. Nechápem, prečo by sme mali hlasovať o tom, keď ten, kto sa pytal, nedostal odpoveď.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec Masarik.

Poslanec J. Masarik:

Pán predsedajúci, po prve - v čase mojej interpelácie tu nebol prítomný pán minister Kučera. To znamená, že nepočul moju interpeláciu a vlastne nevedel, k čomu sa má vyjadrovať.

Po druhé - rokovací poriadok hovorí jasne, že ak poдал poslanec interpeláciu, interpelujúci sa vyjadrí, či odpoveď považuje za uspokojujúcu. Ja ju žiadam písomne. Potom sa písomná odpoveď na interpeláciu zaradí na program najbližšej schôdze Národnej rady. To znamená, že tu sa predpokladá, že písomná odpoveď je niečo samozrejmé. Potom, na budúcej schôdzi môžeme hlasovať, či odpoveď postačuje alebo nie. Tu sa naozaj jasne hovorí, že písomna odpoveď sa zaradí na program najbližšej schôdze. Trvam na písomnej odpovedi.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pan poslanec, dovoľte, aby som vas upozornil aj na odsek 3 § 89. Poslanec môže na schôdzi Slovenskej národnej rady interpelovať prítomného člena vlády Slovenskej republiky aj ustne. Ak tvrdíte, že pán minister Kučera to nepočul, podľa ods. 1 ste povinný dať interpeláciu písomne.

Poslanec J. Masarík:

Pan predsedaajúci, spomeňme si, koľkokrát tu boli prítomní členovia vlády, ktorí boli interpelovaní. Veď je skôr výnimkou ako pravidlom, že člen vlády, ktorý je interpelovaný, je tu prítomný. A písomnú odpoveď na interpeláciu člen vlády v každom prípade odovzdáva. To znamená, že tu nemáme o čom rozprávať.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Vážený pán poslanec, v duchu toho, čo ste povedali predtým, keď sa dovolavate rokovacieho poriadku, musím konštatovať, že ste nedali príslušnému ministrovi interpeláciu, lebo on ju nepočul, a môže povedať to isté, čo ste povedali vy, že ste nedostali odpoveď. Bohužiaľ, musíme rešpektovať rokovací poriadok. Odsek 1 § 89 to hovorí úplne jasne: "Poslanec alebo skupina poslancov podávajú interpeláciu písomne Predsedníctvu Slovenskej národnej rady. Predseda Slovenskej národnej rady zašle interpeláciu predsedovi vlády Slovenskej republiky, a ak je interpelovaný člen vlády, aj tomuto členovi." Je to jasné?

Poslanec J. Masarík:

Pan predsedaajúci, to, čo som predniesol ústne, odovzdam aj písomne.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Bude to zaslané panovi ministrovi ako vaša interpelácia a budeme sa na to divať ako na novu interpeláciu. Dostanete písomnu odpoveď.

Poslanec J. Masarík:

Áno, ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ak dovolíte, pristúpime k o s e m n á s t e m u bodu programu, ktorým su

Písomné odpovede členov vlády Slovenskej republiky na interpelácie a otázky poslancov z predchádzajúcich schôdzí Narodnej rady Slovenskej republiky.

Písomne odpovede máte uvedené v tlači číslo 82. Zatiaľ mám jednu prihlášku do rozpravy k tomuto bodu. Ďalej sa hľadá si pán prvý podpredseda Weiss, ktorý dáva prednosť poradiu podľa prihlášky. Prosím pána poslanca Lauka.

Poslanec P. Lauko:

Pán predsedajúci,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

mám to aj písomne, ujasníme si pojmy, že to odovzdám aj písomne. Chcem sa vyjadriť k panovi ministrovi vnútra, ktorý tu, bohužiaľ, nie je, takže budem hovoriť bez účasti ministra, ktorého sa to vlastne týka.

Na 6. schôdzi Narodnej rady Slovenskej republiky som interpeloval ministra vnútra Slovenskej republiky vo veci

odvolania prednostu Okresneho uradu v Presove. Odpoved som dostal aj od ministra hospodarstva Slovenskej republiky. V oboch odpovediach sa pani ministri sustredili na zdôvodnenie len jedného z dvoch dôvodov odvolania - neoprávnený prevod finančných prostriedkov. S obidvoma odpoveďami vyslovujem nespokojnosť pre neuplnosť a nepresnosť v argumentácii. Pan minister vnútra aj minister hospodarstva vo svojej odpovedi tvrdia, že prevod vlastníctva za materskú škôlku, za ktorú bola vopred uhradená suma 1 150 tisíc korún, nebol vykonaný a tento prevod môže byť uskutočnený podľa § 45 zákona číslo 92/1991 Zb. len so súhlasom vlády. Dotýkny zákon sa však týka prevodu majetku štátu na iné osoby. V prípade dvoch štátnych organizácií ide o prevod práva hospodárenia resp. správy majetku, ale vlastníkom ostáva naďalej štát. Vztahuje sa naň navyše odsek 4 § 45, podľa ktorého sa tento paragraf nevzťahuje na rozpočtové organizácie, a okresný úrad takouto organizáciou je. Čiže tu išlo o prevod hospodárenia resp. správy majetku medzi dvomi štátnymi organizáciami.

Ďalšou nepresnosťou je tvrdenie o zamietavom stanovisku zakladateľa - Ministerstva obchodu a cestovného ruchu Slovenskej republiky. O takomto stanovisku v inkriminovanej dobe nevedeli ani zástupca okresného úradu, ani štátny podnik Drobný tovar, Prešov. Dôkazom je text dohody z 15. 4. 1992 o vrátení finančných prostriedkov, v ktorej obaja štatutárni predstavitelia štátnych organizácií konstatujú - citujem: "a po predchádzajúcich pozitívnych vyjadreniach nadriadených orgánov", myslí sa tým Ministerstvo obchodu a cestovného ruchu Slovenskej republiky a Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky a úradu vlády. Treba zopakovať, že celým postupom nebola spôsobená statnému rozpočtu žiadna škoda, o čom svedčí aj zapisnica z prerokovania ministerskej previerky o tejto finančnej transakcii. Citujem z tejto zapisnice: "Na základe výsledkov kontroly uvedených v protokole a že finančné prostriedky bo-

li vratené na účet Okresnému úradu v Prešove, neukladá sa prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov." Ak pri rokovaní všetky zainteresované strany vyslovili súhlas s pripravovanou akciou prevodu práva hospodárenia, spravy majetku, a len nepružnosťou ústredných orgánov nedošlo k formálnemu súhlasu, pričom sa finančné prostriedky vratili a nevznikla finančná strata, ťažko pochopiť tento dôvod ako dôvod na odvolanie prednostu okresného úradu.

Bohužiaľ, v odpovedi som sa nedozvedel stanovisko k druhému dôvodu na odvolanie, že bývalý prednosta okresného úradu je zároveň poslancom Slovenskej národnej rady. A argumentovalo sa nedostatkom času na túto funkciu, keď následne bol za prednostu Okresného úradu v Prešove menovaný poslanec Federálneho zhromaždenia. Taktiež som nedostal odpoveď na to, či je správne, aby politická strana cez výkonnú moc, vládu a ministerstvo takýmto spôsobom odvolávala prednostu okresného úradu. Vysvetlenie, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je povinné prešetriť každú sťažnosť a oznámenie, je síce vecne správne, ale nevysvetľuje nastolený konkrétny postup v tomto prípade. Pre mňa je snáď len jedno potešiteľné, že po tejto interpelácii už nedošlo k ďalšiemu odvolaniu prednostu okresného úradu, i keď si nemyslím, že je to len vďaka tejto interpelácii.

Ďakujem.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi. Dovolím si dotknúť sa rokovacieho poriadku, aby sme mali jasno. Je to koniec odseku 2 v § 89, ktorý hovorí, že "interpelujúci sa vyjadri, či odpoveď považuje za uspokojivú. Písomná odpoveď na interpeláciu sa zaradí na program najbližšej schôdze Slovenskej národnej rady. O odpovedi na interpeláciu sa môže konať rozprava. K odpovedi zaujme Slovenská národná rada stanovisko

uznesením." Ďakujem panovi poslancovi za ponuku písomného predloženia svojho nesuhlasu, ale domnievam sa, že v tomto prípade to nie je potrebné, lebo to sa deje tu, na pôde Národnej rady. Evidujeme, že pan poslanec vyslovil nesuhlas s touto odpoveďou a Národná rada podľa rokovacieho poriadku zaujme stanovisko hlasovaním.

Hlasil sa prvý podpredseda pan Weiss a pan poslanec Masarik. Pytam sa, či chcú vystúpiť alebo dajú prednosť prestávke. Prosím, aby sme o prestávke rozhodli hlasovaním.

Prosím, prezentujme sa.

/Prezentovalo sa 70 poslancov./

Keďže nie sme schopní uznať sa, z moci predsedajúceho vyhlasujem 10-minútovú prestávku.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pokračujeme v rokovaní.

Ďalej sa do diskusie prihlásil prvý podpredseda pán Weiss.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážene damy,
vážení paní,
vážena vláda,

veľmi si vážim podrobnú odpoveď pana predsedu vlády a pana ministra hospodárstva na moju interpeláciu na 6. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky 1. 10. 1992. Interpelácia sa týkala plnenia uznesenia Národnej rady Sloven-

skej republiky k Programovému vyhláseniu vlády Slovenskej republiky. Tuto odpoveď na moju interpeláciu chcem chápať ako prejav dobrej vôle riešiť vecne všetky otázky vzťahov vykonnej a zákonodarnej moci a uplatňovania kontrolnej funkcie parlamentu voči vlade.

Dovoliť si pripomenúť, že prijatie uznesenia k Programovému vyhláseniu vlády Slovenskej republiky bolo jednou z podmienok kladného hlasovania veľkej časti poslancov o dôvere vláde. Pre pripomenutie by som chcel povedať, že v prvom bode interpelácie som si dovoľil požiadať vládu Slovenskej republiky o spracovanie stanoviska k pripomienkam, ktoré boli obsiahnuté v uzneseniach jednotlivých výborov i k pripomienkam predneseným poslancami Národnej rady Slovenskej republiky k Programovému vyhláseniu vlády Slovenskej republiky s termínom do 31. 8. 1992.

Obsahom prvého bodu mojej interpelácie bola teda úloha uložená vláde Slovenskej republiky Národnou radou Slovenskej republiky uznesením číslo 25/1992, bod 5, písmeno a/, druhá odrážka, ktorá bola prijatá práve k programovému vyhláseniu vlády. Z tohto dôvodu nemohli byť uvedené pripomienky zapracované do konečnej verzie programového vyhlásenia vlády, ako uvádza vo svojej odpovedi pán premiér. Tie pripomienky boli dané až k prečítanému, prednesenému programovému vyhláseniu.

Ďalej som si dovoľil pripomenúť vláde jej úlohu vypracovať scenár dôsledkov ekonomickej suverenity Slovenskej republiky "každý za svoje". Predsedníctvo vlády Slovenskej republiky už 3. septembra rozhodlo o vypracovaní návrhov zmlúv o spolupráci medzi Českou republikou a Slovenskou republikou vo vedomí skutočnosti, že štatoprávny vyvoj ČSFR nebude smerovať ku konfederácii, ako predpokadalo Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, ale k eventuálnej spolupráci dvoch samostatných republík. S týmto faktom korešpondovalo aj uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky číslo

25/1992 k programovému vyhláseniu vlády, ktoré žiadalo vlastne spresniť postup vlády Slovenskej republiky pri rokovaní s politickou reprezentáciou českej republiky a formulovať eventuality dopady na rozpočet Slovenskej republiky.

Vlada Slovenskej republiky mala teda v termíne do 15. 9. 1992 predložiť Narodnej rade Slovenskej republiky rámec, v akom rozsahu, v akých oblastiach a s akou mierou prepojenia sa budú pripravovať a uzatvárať zmluvy s Českou republikou a takisto mala pripraviť predbežnú špecifikáciu vplyvov ekonomickej suverenity v príjmovej a výdajovej časti rozpočtu. V tejto súvislosti možno uvažovať o tom, že rokovanie s vládou Českej republiky presahovalo rámec Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, vďaka ktorému, ako som už povedal, vláda Slovenskej republiky dostala dôveru. Preto by som si dovoľil pripomenúť, že Narodná rada Slovenskej republiky s pocitom zodpovednosti za osudy Slovenska odporučila pri tejto príležitosti vláde Slovenskej republiky formulovať svoje predstavy o korekcii jej programového vyhlásenia v prípade, že sa nedosiahne dohoda medzi Českou republikou a Slovenskou republikou o konfederatívnom usporiadaní ich vzájomných vzťahov.

Domnievam sa, že tento problém je stále na stole, bez ohľadu na to, aký bol postup vlády Slovenskej republiky a bude postup vlády Slovenskej republiky pri ďalších rokovaníach s vládou Českej republiky. Skutočnosť, že trvám na splnení tejto úlohy, nie je spôsobená snahou o mechanický prístup ku kontrole plnenia programu vlády, ale presvedčením, že občania Slovenskej republiky majú výsostné právo poznať predstavy vlády o ich blízkej budúcnosti a štátne orgány zasa povinnosť poskytnúť informácie o svojej činnosti podľa článku 26 odsek 5 Ústavy Slovenskej republiky. Preto, žiaľ, nemôžem vysloviť s týmito pasážami odpovede na moju interpeláciu súhlas.

A ešte niekoľko poznámok k problému stratégie oživenia a jej predloženiu Narodnej rade. Z toho, čo mi napísal pan minister hospodárstva Černak, vyplýva, že meškanie v príprave stratégie oživenia nebolo zapríčinené zavalenosťou vlády inými úlohami, ani čakaním na stanoviska klubov HZDS, SDE a KDH v Národnej rade, ktoré cez svojich členov v národohospodárskom a rozpočtovom výbore dostali po jednom exemplari pracovnej verzie stratégie oživenia od ministra hospodárstva, ktoremu vláda 18. 8. uložila v zmysle uznesenia Narodnej rady číslo 25 dopracovať do 30. 9. stratégiu oživenia. V odpovedi na moju interpeláciu pán minister píše, že už 10. 8. 1992 v komisii vlády pre hospodársku stratégiu došlo k názorovej nejednotnosti zvolavateľov porady, t.j. komisie vlády pre hospodársku stratégiu a odboru pre hospodársku politiku Úradu vlády Slovenskej republiky pri posudzovaní obsahovej a vecnej stránky prerokovaného materiálu. Začiatkom septembra, keď došlo k zmene nositeľa tejto ulohy, ktorým sa stalo ministerstvo hospodárstva, prevzalo toto ministerstvo podklady, ktoré - citujem "nemali potrebnú úroveň a boli obsahovo odlišné od metodického usmernenia". Niektoré rezorty neboli vôbec vyzvané k predloženiu podkladových materiálov.

Ďalej pan minister Černak popisuje peripetie posudzovania prvej pracovnej verzie stratégie oživenia, zložitý vzťah medzi ministerstvom hospodárstva a ministerstvom financií, komisiou vlády pre hospodársku stratégiu, Štátnou bankou československou a najmä Úradom vlády Slovenskej republiky resp. riaditeľom hospodárskeho odboru tohto úradu.

Na zaver konštatuje, že požiadavky Úradu vlády Slovenskej republiky boli diametralne odlišné od schválenej metódy v duchu porady 10. 8. 1992, ako aj usmerneniami z jednotlivých uznesení a listu predsedu vlády Slovenskej republiky. V dôsledku toho sa príprava stratégie oživenia dostala do časovej tiesne. Z uvedeného vyplýva, že vo vnútri vlády

medzi jej jednotlivými organmi jednoducho nebola dostatočná koordinácia a potrebná jednota v základných koncepčných prístupoch.

Chcem ešte upozorniť na jednu skutočnosť. Pán premiér v odpovedi na moju interpeláciu napísal, že termín predloženia stratégie oživenia bol presunutý na október 1992. To, že tento materiál, hoci je už polovička novembra, ako aj ďalšie predstavy vlády o hospodárskej politike vláda Narodnej rade ešte nepredložila, však medzitým nadobudlo úplne novú dimenziu. Nejde už iba o plnenie uznesenia a o spôsob plnenia tohto uznesenia, ale najmä o to, aby sa poslanci mohli kvalifikovane vyjadriť k návrhu rozpočtu Slovenskej republiky na rok 1993. Preto si dovoľujem požiadať vládu Slovenskej republiky, aby zabezpečila, že ešte pred prerokovaním rozpočtu sa poslanci Narodnej rady budú môcť oboznámiť s jej predstavami o stratégii oživenia, s jej predstavami hospodárskej politiky, ktorá by mala ukázať, že rozpočet bude naplnený zdrojmi.

Dovoľujem si taktiež požiadať vládu, aby oznámila, kedy bude v Národnej rade prerokovaná koncepcia zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Napokon, na moju požiadavku v súlade s uznesením Narodnej rady vypracovať a predložiť návrh stratégie oživenia a hospodárskeho rozvoja Slovenskej republiky odpovedal aj pán premiér, aj pán minister hospodárstva kladne. Chcem vyjadriť presvedčenie, že aj napriek možno kritickému stanovisku k tejto veci sme pripravení konštruktívne spolupracovať s vládou pri naplňaní jej neľahkého poslania. Dúfam, že sa nemusíme presviedčať o tom, že diskusia, polemika a spor je azda najlepším spôsobom hľadania čo najoptimálnejších riešení. Zdá sa, že Slovensko bude taketo riešenia potrebovať.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne prvému podpredsedovi. Hlasí sa ešte niekto? Pán minister s odpoveďou.

Minister hospodárstva SR L. Černak:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pan predseda,
vážená Národná rada Slovenskej republiky,

dovoľte mi maličku poznámku. Nikdy som nevedel, že slovenský jazyk má tak silnú sémantiku ako teraz, pretože teraz som videl, že tri slová ináč poukladané trochu menia význam. So všetkým, čo predseda SDE, podpredseda Národnej rady pán Weiss povedal, súhlasím. Presne vyjadril to, čo som v odpovedi na interpeláciu písal. Len použil výraz, že v dopise potom pán minister Černak vyjadruje, ako zložito - a už ďalej citoval presne môj dopis. Myslím si, že chcel povedať, že zložito vyjadrujem ako, pretože tam potom presne uvádzam dátumy kde, kedy, čo sme poslali, aby videl, že skutočne tie časy na ministerstve hospodárstva boli minimálne, že sme to dali posúdiť veľa odborníkom. Bol tam sklz, áno, priznávam, tým, že nebolo celom jasné, či to bude robiť komisia pre hospodársku stratégiu, ktorá sa medzitým zrušila, či úrad vlády. Ale keď to padlo na nás, potom ako-tak sme po pár dňoch naplnili kroky. Strategiu oživenia sme v polovičke októbra dali do tripartity, následne dva týždne čakala na hospodársku radu, minuly týždeň v utorok bola odsúhlasená vo vláde. Proste išla cez celý kolotoč, ktorý je trochu zdĺhavý. Takže nevydroval som, ako zložito, ale zložito som vyjadroval, ako to postupovalo ďalej.

Ďakujem vám.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Keď sme sa už zaplietli do semantiky, dovoľm si povedať, že po slovensky nie je dopis, ale list.

Pan poslanec Vyboch, potom pani poslankyna Bauerova.

Poslanec I. Vyboch:

Chcel by som povedať panovi podpredsedovi Weissovi, že 3. 11. sme v zahraničnom výbore boli informovaní o koncepcii zahraničnej politiky. Zatiaľ to bol pracovný materiál, ale myslím si, že v priebehu krátkeho času sa tento materiál dostane na pôdu slovenskeho parlamentu.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Tuto informáciu poznám. Chcel som len vedieť termín, kedy plenum Narodnej rady bude môcť o tejto dôležitej veci rokovať. Som rád, že je to na dobrej ceste.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pani poslankyna Bauerova.

Poslankyna E. Bauerova

Váženy pan predsedaajúci,
vážena Narodna rada,

dovoľte mi reagovať na odpoveď na moju interpeláciu ohľadne zapisovania krstných mien do matriky, ktorú som dostala od pana ministra Tuchynu.

Musím, žiaľ, konštatovať, že s obsahom odpovede nemôžem súhlasiť. Odpoveď pana ministra totiž zachádza za ramec, ktorý pre ochranu identity uzakňuje Ústava Slovenskej republiky, keď zaručuje občanovi, že príslušnosť k menšine nesmie byť nikomu na ujmu. Napriek tomu, že ustava zaručuje nadradenosť medzinarodných dokumentov, odpoveď pana ministra nerešpektuje tú skutočnosť, že Česká a Slovenská Federatívna Republika je signatárom aj takých medzinarodných dokumentov, ako je zaverečný dokument Viedenskej naslednej schôdze, kde v článku 19 princípov sa zúčastnené strany zavazujú takto: "Budu vytvárať podmienky na podporu etnickej, kultúrnej, jazykovej a náboženskej identity narodnostných menšín na svojom území a brániť ju. Budu rešpektovať slobodne vykonávanie práv osobám, ktoré patria k takýmto menšinám a zabezpečovať ich úplnú rovnosť s inými." Prosím, posuďte sami, či je úplná rovnosť, ak príslušník menšiny - Nemec, Poľiak, Maďar musí dávať svojmu dieťaťu slovenské meno.

Odpoveď pana ministra hovorí o vyklade ministerstva vnútra a jazykovedného ustavu. Opatovne si dovoľujem upozorniť na to, že ani ministerstvo a tobôž nie jazykovedný ustav nemajú oprávnenie vykladať zákon, tobôž nie zavádzať také obmedzenia, ktoré nie sú obsiahnuté v zákone. Právo na identitu vyjadrené krstným menom predsa patrí k základným ľudským právam. To, že výpis z matriky sa vydáva v slovenskom alebo českom jazyku, neoprávňuje nikoho, aby svojvoľne prekladal krstné mena z jazyka menšiny a tým obmedzoval základné slobody a ľudské práva.

Napokon by som sa rada opýtala pana ministra, o akých zameroch hovorí v odpovedi. Dufám, že nejde o zamer asimilácie menšiny takýmto spôsobom.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pan poslanec Masarík.

Poslanec J. Masarík:

Váženy pan predseda,
pán predsedajúci,
damy a pani,

1. októbra som interpeloval pana premiera. Tá interpe-
lacia bola veľmi krátka a podstata interpelácie sa da zhrnúť
do tejto jedinej vety: Akým spôsobom dôjde k odvolaniu člena
vlády alebo predsedu vlády Slovenskej republiky po vyslovení
nedôvery Národnou radou v období od 1. októbra 1992 do mo-
mentu zloženia sľubu novozvoleného prezidenta?

Dostal som tiež veľmi stručnú odpoveď, ktorá znie tak-
to: "Prijímanie ústavných zákonov a zákonov je v kompetencii
Národnej rady Slovenskej republiky." Domnievam sa, že som
nedostal vôbec odpoveď na moju otázku. Chcel som vedieť,
akým spôsobom môže dôjsť k odvolaniu. Ja viem odpovedať.
Zrejme bolo by možné odpovedať tým spôsobom, že súčasný ús-
tavný stav neumožňuje až do zvolenia alebo do okamihu zlože-
nia sľubu prezidenta, aby bol člen vlády, vláda alebo pred-
seda vlády Slovenskej republiky odvolaný. Ale chápete, že
odpoveď, ktorú som dostal, sa vôbec netýka toho, čo som sa
spýtal. Preto vyslovujem nespokojosť s touto odpoveďou
a prosím, aby som dostal odpoveď na moju skutočnú otázku.

V tej súvislosti som, pan predseda, požiadal aj vas,
aby ste zabezpečili prípravu návrhu novely Ústavy Slovenskej
republiky, ktorým sa vyrieši spomínaný nedostatok. Ani od
vas som nedostal odpoveď, takže by som ju prosil teraz.

Ak my chcete odpovedať, že každý poslanec má právo podávať návrhy zákonov, to viem, ale požiadal som vás, aby ste to zabezpečili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne, že ste si odpovedali. Každý poslanec má zákonodarnú iniciatívu.

Poslanec J. Masarik:

Áno, lenže požiadal som vás, aby ste to zabezpečili.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Národná rada Slovenskej republiky nerobí žiadnu novelizáciu ústavy, ani nebude, pretože tieto podmienky sú v novom rokovacom poriadku, ktorý pripravuje.

Poslanec J. Masarik:

Pán predseda, to znamená, že vám vyhovuje to, že vlastne vláda a člen vlády je neodvolateľný?

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Dovolil by som si upozorniť pánov poslancov a panie poslankyne, že poslanec má právo interpelovať členov vlády, ale zatiaľ nemáme právo interpelovať jeden druhého. Takže pokiaľ chce niekto niečo uložiť predsedovi alebo predsedníctvu, podpredsedom, musí to byť minimálne uznesenie pléna, ale zatiaľ rokovací poriadok ani zákonný stav neumožňuje, aby jeden poslanec žiadal, aby predseda čosi vykonal.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážení paní poslanci,

V parlamente jednoducho nie je možné uplatniť také princípy, ako je možné uplatniť vo vykonnej moci. Tu je šesť poslaneckých klubov a nie je dosť dobre možné, aby predseda Národnej rady alebo aj ja, keď zodpovedám za legislatívnu činnosť, som ktoremukoľvek poslaneckému klubu alebo poslancovi nariadil, aby pripravil návrh zákona. Je možné robiť politické rokovania a združiť sily poslancov, využiť expertov a dať zákonodarnú iniciatívu. To je podstata parlamentarizmu. Vykonná moc funguje inak. Na tom sme sa zhodli aj s pani ministerkou, keď sme rokovali predvčerom o legislatívnom procese a legislatívnej politike tohto štátu.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Hlasí sa ešte niekto z panov poslancov alebo dam poslankyn k tomuto bodu? Ak nie, môžem to považovať za súhlas tých, ktorí davali interpelácie a bolo im odpovedané, za súhlas s odpoveďou.

Zatiaľ sa vyjadrili pán Masarík k odpovedi na interpeláciu nesúhlasne, prvý podpredseda pán Weiss čiastočne nesúhlasne, pani Bauerová nesúhlasne, pán Lauko takisto vyslovil nesúhlas s odpoveďou.

Poslanec P. Barta:

Vážení pan predsedajúci, z dôvodu neprítomnosti pána Bugara sa vyjadrím k interpelácii, ktorá bola podaná 27. 10. Pán Bugar odkazuje, že nesúhlasí s odpoveďou pána premiera.

Ďakujem. Berieme na vedomie ako ďalšiu nesuhlasnú odpoveď.

Vážene damy,
vážení paní,

teraz v zmysle zákona o rokovaacom poriadku Slovenskej národnej rady k odpovediam na interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky zaujmeme stanovisko uznesením. Odporúčam, aby sme prijali uznesenie ako pri prerokovaní odpovedí na interpelácie z dnešnej schôdze. Najprv budeme hlasovať o všetkých odpovediach ministrov, s ktorými poslanci suhlasili, pričom sme sa zhodli na tom, že kto sa tu nevy-slovil nesuhlasne, suhlasí s odpoveďou. Samozrejme, o tých, ktorých sme menovali, budeme hlasovať samostatne.

Prosím, prezentujeme sa.

/Prezentovalo sa 77 poslancov./

Kto je za to, aby sme vyslovili suhlas s odpoveďami ministrov na interpelácie, proti ktorým tu neboli vznesené námietky?

/Za návrh hlasovalo 61 poslancov./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 16 poslancov./

Konštatujem, že sme prijali uznesenie, ktorým vyslovujeme suhlas so všetkými odpoveďami ministrov, voči ktorým neboli vznesené námietky.

Prosím, aby sme teraz jednotlivo hlasovali o tých odpoveďach, voči ktorým tu odznali námietky.

Ako prvý sa do rozpravy prihlasil pan Lauko. Budeme hlasovať o tom, či považujeme odpoveď ministrov za dostatočnú alebo nie.

Prosím, aby sme sa predstavili.

/Predstavilo sa 82 poslancov./

Kto je za to, že budeme považovať túto odpoveď panov ministrov za dostatočnú?

/Za návrh hlasovalo 46 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 17 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Konštatujem, že plénum Narodnej rady považuje odpoveď ministrov na interpeláciu pana poslanca Lauku za dostatočnú.

Ako ďalší vystúpil prvý podpredseda pan Weiss, ktorý vyslovil čiastočný súhlas alebo čiastočný nesúhlas s odpoveďou.

Prosím, aby sme sa predstavili.

/Predstavilo sa 82 poslancov./

Pan Weiss interpeloval predsedu vlády Mečiara a ministra hospodárstva Černáka. Kto považuje odpoveď, ktorú dostal pán prvý podpredseda, za dostatočnú?

/Za návrh hlasovalo 47 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 28 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 7 poslancov./

Konštatujem, že plenum narodnej rady považuje odpoveď premiéra a ministra hospodárstva prvému podpredsedovi panovi Weissovi za dostatočnú.

Ďalej v rozprave vystúpila pani poslankyňa Bauerová,
ktorá interpelovala ministra vnútra pána Tuchyňu.

Prosím, aby sme sa predstavili.

/Predstavilo sa 87 poslancov./

Kto považuje odpoveď pána ministra Tuchyňu za dostatoč-
nu?

/Za návrh hlasovalo 47 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 21 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 19 poslancov./

Konštatujem, že plenum Národnej rady považuje aj túto
odpoveď za dostatočnú.

Ako posledný v zastúpení tu bol vyjadrený nesúhlas pána
poslanca Bugára s odpoveďou pána premiéra.

Prosím, aby sme sa predstavili.

/Predstavilo sa 86 poslancov./

Kto považuje odpoveď pána premiéra za dostatočnú?

/Za návrh hlasovalo 47 poslancov./

Kto je proti?

/Proti návrhu hlasovalo 27 poslancov./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Hlasovania sa zdržalo 12 poslancov./

Konštatujem, že plenum Národnej rady aj túto odpoveď
považuje za postačujúcu.

Takto sme po častiach vyslovili súhlas so všetkými od-
poveďami na interpelácie, ktoré boli písomne predložené
a ktoré boli predmetom rokovania tohto bodu.

Konštatujem, že sme uznesenie schválili.

P o s l e d n ý m bodom programu je

Všeobecná rozprava.

Dovolím si znovu pripomenut odporúčanie politického gremia, aby vystupenia poslancov za jednotlivé politické strany a politické hnutia v tejto rozprave trvali spolu najviac dvadsať minút. To znamená, že každý klub má na vystúpenie dvadsať minút. Dovolím si upozorniť, že pokiaľ budem viesť túto schôdzu, budem strážiť, aby sme túto dobu neprekročili, jednoducho z dôvodov zahraničnej navštevy, ktorá prileti dnes večer.

Do všeobecnej rozpravy sa zatiaľ prihlásili pan Laszlo Dobos, pan Jan Carnogurský, pan Dzurinda, pan Kosnar a predseda Národnej rady pan Ivan Gašparovič. Vzhľadom na to, že pan predseda nevyužíva právo dane mu z rokovacieho poriadku, budeme postupovať v poradí tak, ako sa jednotliví poslanci prihlásili. Prosím pana poslanca Laszlo Dobosa.

Poslanec L. Dobos:

Vážna Národná rada,
vážna vláda,

uvedomujem si, že dobré slovo v politike nie je neviem akou silnou zbraňou. Predsa sa o to pokusím. Mam dojem, že v povolebnom období sa vzťahy medzi HZDS, parlamentom, vládou a maďarskou politickou reprezentáciou vyvíjajú v negatívnom smere. Nie sme schopní dorozumieť sa. Nepodaril sa nám volebný start a cítíme to až dodnes. Ako keby sme boli dva brehy tej istej rieky. Mňa, ale nemyslím, že len mňa, táto situácia neustále zamestnáva a trápí. Hľadám zdroje a príčiny tejto nezdravej situácie. Viem, že hĺbiny v slovensko-maďarských vzťahoch charakterizuje ľudská

striednosť a vzajomná ucta asi aj preto, lebo každodenne spoluzitie ľudí vyjadruje základné zaujmy života, vzájomnú odkazanosť, spoločnú existenciu, spoločný osud. Rivalita, pravda, existuje, to je ale samozrejme sutaženie v znamení odlišnosti a dokazovania.

Slovensko-maďarske spoluzitie vo svojich ľudských dimenziách, v hĺbkinách je dobré. Tam sa totiž objavujú hodnoty odlišnosti, tam pocut obdivuhodne melodie ľudoveho života, poeziu, hudbu, kulturu. Tam clovek preziva spoločné reflexy dejin. Napätie sa rodi obvykle v iných, vyšších vrstvách ľudského bytia a spoluzitia, za hranicami existencie, v pohybe spoločnosti, v rozdielnych situáciách, v rozdielnych záujmoch spoločenských vrstiev a skupín, v rozdielnych záujmoch narodného bytia, v politike. Politika formuluje zaujmy. Pytam sa seba sameho, čo vlastne zapríčiňuje medzi nami to terajšie napätie. Podľa mňa nevyjasnenosť zaujmov, ich spleť. Zároveň som presvedceny o tom, že zaujmy slovenskeho naroda a zaujmy tunajšej maďarskej mensiny nie su ďaleko od seba, su blízke, podobne alebo rovnake.

V povolebných mesiacoch sme tu viackrát hlasovali proti, hovorili sme nie. Nehlasovali sme za deklaráciu o štátnej zvrchovanosti, za vladný program, ani za ústavu. Verte tomu, že tieto hlasovania prezívame ťažko. Nechceme byť v opozícii za každú cenu. Podporujeme totiž slovensku zvrchovanosť, snahu o samostatnú slovensku štatnosť. Prečo sme hlasovali predsa proti prijatiu týchto dokumentov? Lebo nenachádzame v nich svoju skutočnú tvar, svoje narodnostné zaujmy formulované na úrovni súčasnej doby. To nie je však protislovenskosť. Dali sme najavo svoj narok na kultúrnu autonómiu. Nikto sa s tým vážnejšie nezaoberal. Vedúci činitelia parlamentu a vlády nas tvrdo odmietaju. Mohli sme pocuť celý rad ťazkých obvinení, že to je rozklad štátu, rozbitie územnej celistvosti, zvrchovanosti štátu, že sme prameňom spoločenského napätia, že brzdimе osamostatnenie Slo-

venska. Nazvali nas aj piatou kolonou. Prirovnávali terajšiu situáciu k rokom 1938, 1939 - k nastupu fašizmu.

Nedavno som tu hovoril o tom, že v narodnostne zmiesaných oblastiach by bolo vhodné respektovať zásadu dvojjazyčnosti. Táto požiadavka bola kvalifikovaná tak, že na Slovensku má byť 7 úradných jazykov. Sú to ťažké slova, ťažké obvinenia, neuveriteľné analógie. Keby všetky tie obvinenia boli pravdou, mali by nás postaviť pred súd. Sedím v tomto parlamente ako obžalovaný. Od nepamäti zijem pod tarchou rôznych privilastkov. Bol som nepriateľom proletárskeho internacionalizmu, nacionalistom, revizionistom, antisovietom, najnovšie vraj stelesňujem iredentu.

Tragickou praktikou komunistickej politiky bolo využívanie obrazu vymysleného nepriateľa. Žiaľ, táto praktika straší aj dnes. Politika obrazu nepriateľa je politikou ľudskej a morálnej nedôvery, pohlcuje obrovské energie. Obžalovaného núti brániť sa. Vytvára inštinktívne reflexy a bašty sebaobrany, zdržuje riešenia, zdržuje dejiny, nehovoriac o tom, že prirovnávať Európu roku 1938, 1939 k súčasnej Európe je veľký omyl. Nad touto historickou paralelou sa musím zamyslieť aj preto, lebo názorne ilustruje, ako hlboko v nás majú korene tragické kulisy našej histórie. Za to však v takej veľkej historickej chvíli, ako je chvíľa vytvorenia samostatného slovenského štátu, vynášajú sa do popredia len a len kulisy niečoho negatívneho, negatívneho historického príkladu, je zodpovedná súčasná politika. Deje sa to v súčasnej Európe, ktorá smeruje k integrácii.

Jedným z vážnych problémov politiky osamostatňujúcej sa Slovenskej republiky je, podľa mňa, nasledujúca otázka: Ako vyvodit pozitívne riešenia z negatívnych skúseností slovensko-maďarskej histórie a slovensko-maďarských vzťahov. Spomenuté obvinenia odmietame, nemôžeme ich prijať. Nie sme nepriateľmi, ani nepravými. Slovenská demokracia, budú-

nost Slovenska je našou spoločnou záležitosťou Narychlo, horúco vyslovenými obvineniami nás nenúťte odísť za mury sebaobraný. Na naše návrhy čakajte ako odpoveď nie palicu, ale porozumenie, dialóg smerujúci k riešeniu. Dobrá politika je tá, ktorá neraní, povedal nejaký múdrečník. Nositeľom pozitívnych hodnôt nášho spoluzití je naša 70-ročná mäsťinová skúsenosť, náš vzťah k tejto zemi. Domnievam sa, že tieto hodnoty by sa mali zúžitkovať a nie devalvovať ich vytlačením na perifériu.

Ďakujem za pozornosť
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš.

Ďakujem panovi poslancovi Dobosovi. Prosím pana poslancu Čiernogorského. Predtým ma faktickú poznámku pan poslanec Findra.

Poslanec J. Findra:

Vážení pan predsedajúci,
vážene dámy a páni,

dve stručne poznámky. Prvá - možno by bolo užitočné, keby časť textu, ktorý tu predniesol pan Laszlo Dobos, zaslal panovi Durayovi. To je prvá poznámka. A druhá poznámka - minulý týždeň som bol v jednom z troch slovenských ostrovov v Maďarsku, v Bekescsabe. Uistujem vás, že by som si nedovolil také invektívne poznámky na adresu Maďarska, aké odzneli v tomto parlamente na adresu Slovenska zo strany kolegov poslancov za maďarské hnutia. Pokusme sa aj takto uvažovať, priatelia, pokusme sa potom aj takto hľadať to, čo sa pomenúva dnes už príliš modným slovom - konsenzus. Takto by som vás prosil

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prihlásil sa pan predseda. Prosím pana poslancu Čarnogurskeho, aby ho v zmysle rokovacieho poriadku uprednostnil.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pan poslanec Čarnogursky, prepáčte mi, ospravedlňujem sa, že som vas predišiel, ale musím, pretože chcem nadviazať na predošlý prihovor pána Dobosa.

Nie som v tomto parlamente tak dlho, ale za tú kratku dobu som počul už toľko nie pravdivých vecí, že niekedy som prekvapený, že sa do tejto veľkej miestnosti zmestia. Protislovenska propaganda v zahraničí neustáva, no teraz nadobúda úplne novú dimenziu. Stáva sa veľmi nebezpečnou a ide nebezpečným smerom. A už dnes nejde nebezpečným smerom preto, že by to robili títo poslanci, ktorí tu sedia, zle. Viaceré noviny dosiaľ vykresľovali Slovákov ako totalitný, neznašanlivý národ. Lenže teraz táto údajná neznašanlivosť dostáva úplne konkrétny rozmer. Zrazu sa stávame hrozbou pre fyzickú existenciu maďarskej menšiny na Slovensku a tiež hrozbou pre mier v Európe. Je to na pováženie.

Poviem vám čerstvý príklad. Takejto protislovenskej propagandy som sa dočítal v utorkovom denníku Washington Times. Poznamenal som si z toho toto: V celostránkovom úvodníku obviňuje Slovákov, že sú ochotní dopustiť ekologickú katastrofu. Poukazuje tiež na to, že oblasť Gabčíkova je vraj etnicky maďarska a že Slováci nemajú radi maďarskú menšinu. Priehrada má vraj ekonomicky zničiť maďarskú menšinu a tým túto oblasť etnicky vyčistiť. Keby takéto nezmysly, pani poslanci, priatelia poslanci z maďarských strán, napísal nejaký humoristický časopis, budem sa tomu smiať a mávneť rukou. Ale keď to, a doslova poviem, takéto obludnosti píše

renomovaný denník, treba sa nad tým nielen zamyslieť, nielen protestovať, ale aj sa priamo spýtať našich maďarských spoluobčanov, či to skutočne aj oni takto pociťujú. A ja by som ich žiadal a prosil, aby sa k tomu skutočne vyjadrili tu, pred našim plenom. Je to pravda?

Denník ďalej konštatuje, že ekologický spor sa zmenil na medzinarodnú krízu. Kvôli odvodneniu Dunaja by sa táto hadka mohla premeniť na horucu vojnu. Len čo sa Slovensko oddeli od Česko-Slovenska, bude vojna. Denník dokonca tvrdí takú nehoraznosť, že kvôli Slovákom by vznikol prvý veľký konflikt v Európe od čias Hitlera a prvá vojna v histórii, kde by hlavnou príčinou bolo životné prostredie. Washington Times už teraz jednoznačne tvrdí, že ak dôjde k vojne, viníkom bude Slovensko. Jednou z príčin by mal byť aj premiér Mečiar, ktorý údajne rozducháva plamene šovinizmu. Mečiarove kritické slová na adresu Budapešti sa považujú za prejav extrémizmu a konštatujú, že federálna vláda už nema nijakú moc, aby tento extrémizmus skrotila. Washington Times dokresľuje negatívny obraz Slovenska aj v tom zmysle, že sme boli spojencom Nemecka v II. svetovej vojne, pričom zamlčuje, že horthyovské Maďarsko bolo fašistickým štátom.

V podobnom duchu píše aj iné americké či anglické noviny. Napríklad New York Times alebo Christian Science Monitor. Snažia sa vyvolať asociáciu medzi Mečiarom, Miloševićom, porovnávajú Slovákov so Srbmi a tým chcú zaradiť Slovákov do kategórie agresorov a dnešných súčasných zločincov proti ľudskosti.

Pre nás, a myslím si, že aj pre vás, páni kolegovia poslanci z Együttélés, myslím si, že aj pre vás sú to absurdné obvinenia, som presvedčený. Pre amerického čitateľa, ktorý nema možnosť oboznámiť sa s realitou, sú to smerodajné informácie. Tieto informácie nečítajú len bežní čitatelia, ale aj členovia vlády USA, kongresu, personal i pracovníci

rôznych komisií, civilných i vojenských, a vselijakých strategických inštitúcií. Týmto útokom však musíme celit. Nečakajme, že to bude robiť federálne veľvyslanectvo vo Washingtone na čele s panom Zantovským. Mam taký dojem, že by v tomto smere malo viac urobiť aj Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky.

Zaroveň si však myslím, že od takýchto postojov by sa mali distancovať aj naši maďarski spoluobčania aspoň v tom zmysle, že by vyvrátili obvinenia vznesené na adresu slovenskej vlády, Národnej rady Slovenskej republiky a najmä slovenskeho národa. Pretože som presvedčený, a to tu povedal aj pan Dobos, žijeme tisíc rokov vedľa seba a budeme žiť aj ďalších tisíc rokov. Nič iné nám neostáva, len spolu žiť a spolu v dobrom nažívať. Preto vytvoríme navzájom všetci k tomuto podmienky. Ešte raz prosím kolegov z maďarských parlamentných strán - vyjavte tu svoj názor, či skutočne tieto obvinenia, ktoré som precítal z amerických a anglických novín, sú pravdivé.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi predsedovi. Prosím pana poslanca černo-gurskeho. Pripraví sa pan poslanec Dzurinda.

Poslanec J. Černo-gurský:

Váženy pan predseda,
pan predsedajúci,
kolegyne, kolegovia,

pan predseda, na začiatku vášho príspevku ste sa ospravedlnili, že ma predbiehate. Musím povedať, že som rad, že

ste ma predbehli s vasim prispevkom, pretože, aj keď som si svoj prispevok pripravoval, nechcel som reagovať na váš prispevok, o ktorom som ani nevedel, že odzníe, ale váš prispevok len podčiarkuje vážnosť situácie, v ktorej sa Slovensko ocitá a v ktorej sa Slovensko ocitne. Vážnosť situácie spocíva v tom, že možno sa až tak veľa ľudí vo svete nebude pýtať na to, či vec Slovenska je spravodlivá alebo nie je spravodlivá. Dejiny jednoducho poznajú množstvo príkladov, kedy prehrali, boli porazení tí spravodliví. A dokonca všetci, ktorí boli porazení, si v každom prípade mysleli, že ich vec je spravodlivá. Tým chcem povedať len toľko, že ano, situácia, v ktorej sa Slovensko ocitlo, a ešte len ocitne, najmä v budúcnosti, bude vážna a budeme sa musieť zamyslať. A vlastne recnický chcem položiť tu otázku vám, či Slovensko bude schopné zmeniť, povedzme, písanie americkej tlače alebo ďalšej svetovej tlače a najmä či to bude schopné zmeniť takým spôsobom, ako to robí doteraz. Ale ja nechcem teraz vynášať sudy na problém, ktorý ste nastolili a ktorý - opakujem - považujem za vážny.

Chcem upozorniť na niektoré momenty súčasnej situácie, ktoré vyvolávajú obavy. Zatiaľ by som ich tým, že včera predseda Federálneho zhromaždenia a podpredseda Hnutia za demokratické Slovensko pan Michal Kovač v debáte vo Federálnom zhromaždení pred hlasovaním o návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky povedal, že víťazné strany z voľieb, to znamená HZDS na slovenskej strane a ODS na českej strane, berú na seba zodpovednosť za rozdelenie republiky. Je to pekne, keď tieto strany berú na seba túto zodpovednosť, ale dôsledky tejto zodpovednosti poniesieme všetci a preto hovorím na túto tému tu, v tejto všeobecnej debáte v Národnej rade Slovenskej republiky. Hovorím o tom preto, že si myslím, že pan predseda Federálneho zhromaždenia a podpredseda Hnutia za demokratické Slovensko trochu ľahkovážne zobral zodpovednosť na seba a na HZDS za to, akým spôsobom sa bude Slovenská republika, rozvíja.

Uvediem ďalej príklady, z ktorých vyplýva, že je to budovanie neuvažene, vnutorne rozporne, ktoré podľa nášho názoru nezabezpečuje harmonickú a prosperujúcu existenciu Slovenskej republiky v najbližších mesiacoch.

Myslím si, že hneď prvý príklad je dostatočne aktuálny. HZDS vo svojich dohodách s ODS, ale aj vo svojej ďalšej politickej praxi stanovila 1. január 1993, čiže zhruba o 40 dní, ako deň, kedy zanikne Česká a Slovenská Federatívna Republika, hoci to nema právne ani politicky zabezpečené. Včerajšie neprijatie ústavného zákona vo Federálnom zhromaždení to iba dokazuje.

Ďalej - vláda a HZDS predložili do Národnej rady deklaráciu o zvrchovanosti Slovenskej republiky, ktorá bola prijatá v Národnej rade, ale napríklad v prípade Gabčíkova sa vláda zriekla tejto zvrchovanosti, hoci zhodou okolností práve otázka výstavby vodného diela Gabčíkovo spadá podľa existujúcej ústavy do právomoci slovenskej vlády.

Ďalej - slovenská strana, najmä slovenská vláda a HZDS prakticky v rokovaníach s ODS nechceli prijať budovanie vlastnej armády Slovenskej republiky. Poviem možno trochu prehnané, ale nie veľmi, že česká strana vnutila, vtlačila slovenskú stranu do budovania vlastnej slovenskej armády. Je známe, že nie je pripravená slovenská mena, prinajmenšom od 1. januára budúceho roku. Prijatie deklarácie o zvrchovanosti dalo českej strane argument, ktorý sa otvorene diskutuje v českej tlači, že v prípade, ak by nedošlo k prijatiu ústavného zákona o zániku federácie, Česká národná rada alebo jednoducho české orgány prijmú vlastnú deklaráciu o zvrchovanosti a odvolajú sa na slovensku ako na prvý krok, ktorý urobila prvá strana, čo nepochybne poškodí Slovensko.

Ďalej - bola prijatá Ústava Slovenskej republiky na základe vládneho návrhu. Podľa tejto Ústavy Slovenskej re-

publiky nemožno teraz napríklad menovať sudcov ustavného súdu, nemožno menovať ministra národnej obrany a 1. januára budúceho roku pravdepodobne nebude môcť byť menovaný minister národnej obrany. Kto bude teda zodpovedať za budovanie slovenskej armady? Aj v tomto prípade sa bude zrejme musieť uplatňovať, alebo česká strana bude uplatňovať námietku o tom, že Slovensko urobilo prvý krok.

Ďalej - HZDS vo svojom volebnom programe a aj slovenská vláda vo svojich začiatkoch kritizovala koncepciu doterajšej privatizácie a prakticky privatizáciu zastavila, ale nová privatizácia ešte nie je vypracovaná. Hodnoty podnikov, ktoré by mali byť privatizované, upadajú. Len ako jeden drobný príklad uvediem: na jednom z posledných zasadnutí ešte mojej vlády, keď sa rokovalo o privatizačných projektoch niekoľkých podnikov zaradených do prvej vlny, jeden podnik nemal niektoré formálne náležitosti celkom v poriadku a chceli sme vylúčiť rozhodnutie o tomto podniku. Vtedy zhodou okolností váš terajší federálny minister hospodárstva pan Kubečka, ktorý bol na zasadnutí vlády ako námestník ministra Belcaka, vládu doslova prosil, aby rozhodla o tomto podniku, pretože ak nerozhodne, každým dňom hodnota tohto podniku upadá. Vtedy sme to vyriešili per rolam, ale ďalšie podniky, čo aj len zaradené do prvej vlny, neboli privatizované a ich hodnota upadá.

Ďalej - 1. januára 1993 začne danová reforma alebo začnú platiť nové daňové zákony, ale táto danová reforma a ich vykonanie nie je zabezpečené. Minister financií Toth pred týždňom, 12. novembra povedal v televízii, že práve pre nebezpečenosť zavedenia nových daňových zákonov dojde k veľkým daňovým únikom.

Ďalej - pracovníci našich vyslanectiev, myslím zatiaľ vyslanectiev ČSFR v zahraničí, ktorí chcú zostať na mieste a pracovať v slovenskej diplomatickej službe od 1. januára,

nevedia, kto ich bude od 1. januara platiť, kto bude od 1. januara platiť najomne, plyn, elektrinu, telefóny a podobne - v zahraničnej mene, samozrejme.

Tieto aj ďalšie príklady môžeme možno prekonať napríklad aj apelovaním na vlastenectvo voči Slovensku, ale v takom prípade nemožno vyhadzovať ľudí z ich doterajších miest pre politickú príslušnosť, ako sa to robí v zdravotníctve, školstve, statnej sprave. Konkrétne prípady pravidelne uverejňujeme na našej tlačovej konferencii KDH.

Navrhli ste, pan premiér Mečiar, politický zmier do 15. januara. Pan premiér Mečiar to navrhol vo štvrtok, ale v piatok prišla k nám na KDH kontrola z úradu vlády. Neuspokojuje nás tvrdenie, že takáto kontrola ide aj na HZDS. V poriadku, nech je kontrolované HZDS, ale KDH iba tam, kde to umožňuje zákon. Poverenie vystavené Ing. Lexom, vedúcim úradu vlády, neobsahovalo právny dôvod, ktorý by umožňoval kontrolu. Pan predseda, iste chapete, že máme nedôveru voči objektívnosti kontroly, ktorú uskutočňuje úrad vlády. Vedúci úradu vlády okrem toho by mal trochu poznať právo.

O ekonomických záležitostiach bude o chvíľu podrobnejšie hovoriť náš poslanec Ing. Dzurinda. Týmto príkladmi som chcel iba ilustrovať, že politika vlády a najmä HZDS nemá ucelenú koncepciu a je našou povinnosťou - povinnosťou opozície, aby sme na túto nekonšepčnosť práce vlády upozornili, pretože ak by sme na ňu neupozornili, prejaví sa najmä po 1. januári v oveľa závažnejšej podobe, ako sa prejavuje teraz a tie riziká, pan predseda, ktorým Slovensko bude musieť čeliť, v prípade nekonšepčnosti slovenskej vlády sa môžu stať naozaj oveľa závažnejšími pre Slovensko. Preto som predniesol tento svoj diskusný príspevok.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne panovi poslancovi Čarnogurskemu. S faktickou poznámkou sa prihlasil pan podpredseda Huska a potom pan poslanec Hrnko. Upozorňujem, že aj fakticke poznámky sa započítavajú do celkového času.

Podpredseda NR SR A. M. Huska:

Vážený pan predseda,
vážený pan predsedajúci,
vážení zástupcovia vlády,
vážené kolegyne a kolegovia,

Je to už raz tak, že na niektoré vyhlásenia opozície treba jednoducho repliku, a treba, samozrejme, aj dobré nervy. Pokúsim sa udržať si tieto dobré nervy. Pán poslanec Čarnogursky prehlásil, že si dve víťazne strany dovolili zobrať na seba zodpovednosť. Veď to nie je nič inšie, ako že zobrali na seba demokratický mandát od svojich voličov. To nie je žiadne dobrodružstvo. To je prirodzené právo, ktoré sme takýmto spôsobom robili. My sme túto moc dostali od voličov, nenašli sme ju na ulici. /Potlesk/.

Je jedno také rozumne porekadlo, ktoré hovorí, že dejiny robia ľudia idúc za svojimi záujmami. Je to celkom prirodzené a chcem povedať, že človek musí byť trpezlivý aj pritom, keď niekto z partnerov obhajuje ine záujmy. Stracame trpezlivosť tam, kde pred celou slovenskou verejnosťou musíme hovoriť, že je tu vrstva ľudí, ktorá neobhajuje slovenské záujmy, ktorá je proti slovenským záujmom.

Pokiaľ ide o privatizáciu, viete, skutočne by som radšej o tom nehovoril. To bola jedna veľká konfúzia. Všetky pôvodné, hoci len rámcové koncepcie, ktoré boli prijaté, sa

absolutne nedodržiali. Nakolko mam malo casu, uvediem len jednu jedinu. V povodne schválenej koncepcii v hospodarskej rade a potom aj vo vlade a v dohode s ceskymi partnermi sa stanovila prva hranica malej privatizacie 3 az 5 milionov, a to na povodne 2-3 miliony na ziadost pana Klauza sa uviedlo, že to predsa len by mala byt vacsia ciastka. Potom sa predavali 200 az 300-miliónové majetky. Hovorilo sa, ved co sa stalo? Je to privatizacia? Je Ale preco sa nazyva mala?

Ďakujem

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš

Ďakujem. Pan poslanec Hrnko

Poslanec A. Hrnko:

Vazene damy,

važení paní,

zaujalo ma vystupenie pana Čarnogurskeho a musím konštatovať, že v niektorých veciach má aj čiastočnú pravdu. Napríklad v tom, že slovenská strana je v niektorých veciach za českou stranou, čo sa týka prípravy na samostatnú štátnosť. Je to napríklad aj otázka armády, je to i otázka prípravy meny. Treba sa však opýtať, prečo je tomu tak? Prečo česká strana je v príprave ďalej ako slovenská strana? Treba jednoznačne konštatovať, že vláda pána Čarnogurskeho v minulosti napriek tomu, že vedela, že česká strana pripravuje aj alternatívne kroky, nepripravovala pre Slovensko žiadnu inú alternatívu, iba federáciu. To je jedna vec.

Druhá vec, a to sa nehnevajte, kolegovia z KDH i z ďalších politických strán, ktorí ste včera hlasovali vo Federálnom zhromaždení tak, ako ste hlasovali, je tá, že vaša

politika mi pripomína cestujúceho, ktorý ide v rýchлом vlaku a snaží sa vytrhnúť kola. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi Hrnkovi. Pan poslanec Dzurinda.

Poslanec M. Dzurinda:

Váženy pan predseda,
vážení pan predsedajúci,
damy a pani,

sučasný stav našej ekonomiky charakterizujú dva okruhy problémov. Prvým sú vecne problemové okruhy, druhým legislatívne a formálno-procesne problemové okruhy. Medzi najväčšie vecné problémy si dovoľím zaradiť:

1. výrazné spomalenie procesu privatizácie,
2. zlú finančnú situáciu v našich podnikoch znasobenú nedostatkom likvidných prostriedkov bank,
3. problémy v oblasti vecných ekonomik,
4. prípravu na zvrchovanú samostatnú správu Slovenskej ekonomiky.

Za najväčší problém súčasného obdobia ekonomickej transformácie považujem výrazne spomalenie procesu privatizácie. Zmena doteraz prevažujúcej formy vlastníctva je nutným, aj keď iste nie postačujúcim predpokladom vytvorenia trhového konkurenčného sťažného prostredia, teda prostredia potrebného pre garantovanie protinflačného vývoja meny, ale i prostredia stimulujuceho vecnú výrobnú reštrukturalizáciu a priliv zahraničného kapitálu.

Aký je však konkrétny stav v tejto oblasti? Súčasná vláda prevzala od predchádzajúcej vlády privatizačné projekty na 180 výstupov podnikateľských subjektov v nasledujúcom členení: neštandardná metóda 38, štandardná metóda 31, neukončený návrh privatizačného projektu 11. Su to čísla zo schválenej novej koncepcie privatizácie. K dnešnému dňu boli realizované len 3 z uvedeného počtu 180 privatizačných projektov. Uvedený stav silno kontrastuje s postupom v Českej republike, kde počas celého leta i v súčasnosti zverejňujú nepretržite verejné súťaže, inzeraty o konaní verejných súťaží a proces privatizácie podnikov prvej vlny kontinuálne v celej šírke pokračuje. Skutočnosť, ktorú som popísal, svedčí o tom, že v Slovenskej republike bol privatizačný proces výrazne spomalený a prakticky prerušený.

Znepokojujúci je aj stav prípravy druhej vlny veľkej privatizácie. Opať najvýstižnejšie bude konkrétne vecné porovnanie. Slovenská republika: zname boli len dva termíny - do 15. októbra boli rezorty povinné vypracovať, predložiť a s ministerstvom pre správu a privatizáciu a protimonopolným úradom prerokovať koncepcie privatizácie jednotlivých rezortov. Do 31. októbra ministerstvo pre správu a privatizáciu malo zhrnúť prerokovanie rezortných koncepcií do súhrnnej správy. Nebol splnený ani jeden z uvedených termínov. Do 15. októbra nepredložilo koncepciu ministerstvo zdravotníctva. Súhrnná správa doposiaľ vôbec nebola predložená. V Českej republike do 6. októbra bolo na Ministerstve pre správu a privatizáciu Českej republiky prerokovaných 730 privatizačných projektov, z toho 455 už tiež vo vládnej privatizačnej komisii. Do onoho termínu ich vláda schválila 406, 49 vrátila na odstránenie nedostatkov, 91 schválila na priamy predaj. Česká republika má základný prehľad o celkovej mase majetku vyčleneného pre druhú vlnu veľkej privatizácie, ako aj majetku, s ktorým uvažuje pre druhú vlnu kupónovej privatizácie.

Z uvedeného porovnania jasne vyplýva, že príprava druhej vlny veľkej privatizácie v Slovenskej republike zaostáva za prípravou druhej vlny veľkej privatizácie v Českej republike. Pribehom veľkej privatizácie sa zaobera aj komisia pre dohľad nad postupom privatizácie v Slovenskej republike. V uznesení z rokovania 4. novembra tohto roku vyslovuje nespokojnosť s neplnením uznesenia vlády Slovenskej republiky číslo 726 z roku 1992, ktorým bola prijímaná koncepcia privatizácie. Je nevyhnutné uvedomiť si jedno - čím pomalšie bude prebiehať proces privatizácie, tým pomalšie bude prebiehať transformácia celej našej ekonomiky, tým väčšiu časť daní bude treba obetovať na neefektívne výroby, neefektívne činnosti. V tejto oblasti je skrátka nutne docieľiť zásadný obrat.

Výrazným problémom je zlá finančná situácia podnikov, ale i rozbiehajúcich sa malých a stredných podnikateľov. Časť týchto problémov má spoločného menovateľa: nedostatok úverov. Pán minister Toth nám predvčerom tvrdil, že banky majú peňazí dosť a skutočnosť, že ich neposkytujú, zahalil do rúcha tajomstva, o ktorom nemôže hovoriť. Prezident Všeobecnej úverovej banky pan Mudrik však na Svetovom ekonomickom fóre 2. 11. 1992 v hoteli Danube potvrdil, že slovenske banky vskutku nemajú dostatok depozít, dostatok likvidných prostriedkov. Nech je pravda kdekolvek, skutočnosť je taká, že s výnimkou Ľudovej banky sa slovenský podnikateľ už druhý mesiac nemá kde obrátiť o požičku, nech má podnikateľský zámer i odbyť akokoľvek dobrý, akokoľvek zabezpečený. Ak nemá vytvorený vlastný kapitál, ktorým sa môže zaručiť, čo je striktná požiadavka Ľudovej banky, ale čo je aj prípad druhej väčšiny slovenských začínajúcich podnikateľov, jeho pozícia je už druhý mesiac bezvychodisková. Môžem dokumentovať konkrétne príklady konkrétnych firiem žiadajúcich konkrétne úvery.

Vážnosť tohoto problému sa zvyrazní, ak si uvedomíme, že vláda chce forsirovať štandardne metódy privatizácie, že východiskom pre hroziacu nezamestnanosť je malé a stredné podnikanie, že aj ľudia, ktorí budú musieť odchádzať z bani, železníc, zbrojoviek, ale aj z iných prezamestnaných sektorov, budú poberať buď podporu v nezamestnanosti alebo hľadať utočisko v podnikaní, ale tu potrebujú v začiatkoch pomoc bánk. Keď k tomu ešte prirátame aj to, čo spomínal pan doc. Harna, že vlastne dnes sa nedajú predávať štátne obligácie, je situácia zreteľná a neprijemná. Aby sa kruh nebezpečne neuzavrel, vláda bude musieť prísť s invenčným projektom umožňujúcim prístup slovenským adeptom podnikania k počiatočnému kapitálu potrebnému pre uchádzanie sa o privatizovateľné jednotky, a to bez toho, aby bol ohrozený protiinflačný vývoj.

Rovnako považujem za nevyhnutné intenzívne rokovania so zahraničnými bankovými inštitúciami ochotnými investovať svoj kapitál na Slovensku. Samozrejme, tomu treba vytvoriť zodpovedajúce predpoklady, garancie. Odporúčam taketo rokovania predovšetkým s Európskou bankou pre rekonštrukciu a rozvoj, ktorá otvorila asi pred tromi mesiacmi samostatnú pobočku v Prahe vyslovene na podporu malého a stredného podnikania a vyslovene na podporu procesu privatizácie. Finačné prostriedky už poskytla trom súkromným komerčným bankám v Českej republike, ktoré realizujú uverový mechanizmus BERD voči českým uchádzačom o uver. Mam informácie získané aj z osobných rokovaní s vedúci predstaviteli BERD, že BERD prijala zamer do 31. marca 1993 vypracovať stratégiu podnikania v Slovenskej republike. Žiaľ, je to veľká strata času a o to intenzívnejšie treba s BERD rokovať.

V oblasti vecných ekonomík považujem za urychlene potrebné riešiť nasledujúce problémy: subvenčnú, dotačnú ale aj celkovú stratégiu v poľnohospodarstve, koncepciu rozvoja slovenskej energetiky a uhoľného baníctva. Je načas, aby

sme banikom povedali, že nahodile či silou vynutene prihadzovanie penazi nič neriesi, ale aj to, že treba obrátiť garde v tom zmysle, že nikto zhora nechce rozhodovať o šťastí či nešťastí bani, stanovovať menší alebo väčší utlm ťažby. Nech o tom rozhodnú sami baníci v súťaži so svetom. Vláda ich nesmie utvrdzovať v ilúzii o strategickom pozadí, ak taketo strategické pozadie neexistuje, o to viac však musí vytvoriť vhodné podnikateľské prostredie, v ktorom sa preukáže, kto prezije a kto nie. Obavam sa, že vláda musí ísť ďalej ako sme počuli vo vystúpení pana ministra Černáka, čo sa týka vecného riešenia, aj čo sa týka horizontu, ktorý vo svojom vystúpení spomenul. Vláda musí tiež vytvoriť sociálne a rekvalifikačné prostredie, ako i podmienky na uchytienie sa odchádzajúcich baníkov, povedzme v súkromnom podnikaní.

Za ďalší vážny problém v oblasti vecných ekonomík považujem program infraštruktúrneho rozvoja Slovenskej republiky opretý o progresívny metodologický prístup tak, aby bol zohľadnený predpokladaný vývoj ekonomiky Slovenska i susedných ekonomík.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, je mi veľmi ľuto, ale prosím vás, aby ste to skrátili, lebo už uplynulo 20 minút, ktoré boli určené pre jednotlivé kluby.

Poslanec M. Dzurinda:

Dokoncím len heslovite. Z ďalších vecných oblastí vskutku ide o infraštruktúru, o program transformácie podnikov verejnej autobusovej dopravy a o liberalizáciu tých cien, ktoré ešte liberalizované neboli.

V druhej časti svojho vystúpenia som sa chcel venovať legislatívno-procesnej stránke, kde som chcel poukázať na

to, že okrem problemu, ktorý spomenul pán Weiss, vláda vo svojom programe a vlastne aj Národná rada Slovenskej republiky má celý rad koncepčných materiálov, ktoré tu doposiaľ nie sú. Mňa mrzí, pán minister Černák, že operujeme pojmami "biela kniha", že púšťame to do tlače. Tento materiál tu mal byť v septembri, mali sme ho prerokovať a neprerokovali sme ho.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pan poslanec, to predseda patrí do interpelácii.

Poslanec M. Dzurinda:

Považujem to za vhodné povedať vo všeobecnej rozprave. Chcel som poukázať na to, že čas problém nevyrieši, to si treba uvedomiť. A odporúčam vám, damy poslankyne a vážení poslanci, pozrime sa do týchto vecí, pozrime sa aj na legislatívny proces, ako veľmi pozadu sme v oblasti ekonomických zákonov a vytváraní prostredia pre malých a stredných podnikateľov pre privatizáciu. Aj tu sa jednoducho treba prijať k väčšej hospodárskej aktivite tak, aby proces transformácie išiel dopredu.

Záverečná veta: Kresťanskodemokratické hnutie sa nikdy nepridá k prudom, ktoré predpovedajú katastrofické scenáre, ktoré budú hovoriť o tom, že ekonomika sa rúti niekde do záhuby, že sociálne napätie je na hranici udržiateľnosti. To jednoducho hovoriť nebudeme, ale vždy budeme poukazovať na riešenie konkrétnych, vecných ekonomických problémov, pri najmenšom na ich analýzu a na to, ako by sa mohli a daľšie riešiť.

Ďakujem.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prckoš:

Ďakujem aj ja, ale dovoľm si upozorniť na jedno. Vážene dámy a páni, bola gentlemanská dohoda politických strán na grémiu. Myslím si, že aj dodržiavanie gentlemanskej dohody patrí k politickej kultúre, aby sme skutočne mohli pozitívne pracovať a nie stavať sa tu jeden proti druhému. Pan minister chce reagovať, ale dovoľm si poznamenať, že nie sú interpelácie, ale v zmysle rokovacieho poriadku, keď sa minister prihlási, musí dostať slovo.

Minister pre správu a privatizáciu
národného majetku SR L. Dolgoš:

Pre krátkosť času sa obmedzim len na niektoré kľúčové momenty. Chápem znepokojenie pána poslanca Dzurindu a iných nad spomalením, niektorí to dokonca nazývajú zastavením privatizácie. Je pravda, že ak to meriame kritériami doterajšieho priebehu privatizácie, možno to takto kvalifikovať. Treba však vziať do úvahy, že vláda prišla s novou koncepciou a že aj to prepriahanie koní trvá istý čas, že už boli posunuté tie projekty, ktoré nám zostali s prvej vlny, niektoré už prešli hospodárskou radou, 36 projektov bolo odovzdaných na fond národného majetku, boli vyhlásené 4 užšie súťaže. Pán poslanec Dzurinda, keby ste boli na poslednej komisii pre dohľad nad privatizáciou, ktorej ste členom, boli by ste o týchto údajoch informovaný.

Treba si jasne povedať, že pred nami nie je voľba medzi štandardnou a neštandardnou metódou. Takto otázka nestojí. Neštandardnou metódou totiž ďalej nemôžeme ísť. Jednoducho kupónka nie je tou metódou, ktorá by pomohla oživiť ekonomiku a ktorá by bola v rámci privatizácie samonosná, ak nechápeme privatizáciu ideologicky a ak ju nepokladáme za samoučelnú. Nemusím hádam zdôrazňovať, že slovenská ekonomika je

kapitalovo deficitná. To je jeden vážny dôvod, prečo musíme prejsť na štandardne metódy.

Po druhe - všetci, ktorí fandia rýchlosti privatizácie, by si mali uvedomiť, že privatizácia prostredníctvom kupónovej metódy vzatej od vypracovania projektu po skutočné nadobudnutie vlastníckych prav novými vlastníkmi bude trvať zhruba dva roky. Nepovažujeme to za rýchlu metódu privatizácie. Samozrejme, teraz otázka stojí tak: Ak chceme robiť štandardne metódy a zároveň banky vyhlasujú, že nemajú úverové zdroje, ako chceme privatizovať? Tento moment by som tu chcel vysvetliť.

Je pravda, že banky viac-menej, ak už nechcem povedať, že absolútne vyčerpali, ale sú s úverovými zdrojmi veľmi natenko. Nemálo sa o to pričínila doterajšia prax privatizácie, kedy sme sa úplne zbytočne hrali na trhové ocenenia, ktoré po prvé - v netrhovom prostredí pôsobia veľmi paradoxne a po druhé - zbytočne odčerpávajú finančné zdroje, presnejšie povedané úverové zdroje. Aj preto nová koncepcia privatizácie stanovila predaj maximálne za účtovné ceny, prípadne aj nižšie. Samozrejme, nemôžeme ísť do takého extrému ako Treuhand, že predáva za záporné ceny. To je opatrenie na jednej strane. Na druhej strane ministerstvo privatizácie má svoj osobitný fond z príjmov malej privatizácie. Je tam v súčasnosti okolo 12 miliárd korún. Rozhodli sme sa, že zhruba polovicu vrátíme do privatizačného procesu.

Mal som rozhovory s najväčšími peňažnými ústavmi na Slovensku a výsledok rozhovorov je, že pre privatizáciu by sa mali poskytnúť úverové zdroje v rozsahu 7 až 10 miliárd korún. Ak vezmeme do úvahy, že sme oproti predošlej praxi, kedy sa prvá splatka pohybovala v rozmedzí 30 až 50 %, čo takisto zaťažovalo úverové zdroje - pravda, pán poslanec? - teraz sme prešli na 10 % a nižšiu prvú splátku. To znamená, že ak berieme len horný limit 7 až 10 miliárd, znamená

to privatizáciu majetku zhruba za 70 až 100 miliárd korún. Ak si uvedomujeme, že do druhej vlny ide majetok v hodnote 210 miliárd korún, je to zhruba polovica, čo si myslím, že pre domácich záujemcov bude dostatočné, pretože sú aj taki domáci zájemcovia, ktorí čerpajú vonkajšie zdroje a už dnes majú prísľuby, nehľadiac na to, že su tu aj zahraniční zájemcovia, ktorí chcú privatizovať.

Suma sumárum som chcel povedať, že z nedostatku úverových zdrojov nemožno vyvodzovať, že by štandardné metódy privatizácie boli nepriechodné, ale o tom sa teraz ťažko budeme vzájomne verbálne presviedčať, lebo to je tvrdenie proti tvrdeniu, a zrejme budúci vývoj ukáže, kto mal pravdu.

A ešte jednu poznámku na margo pána poslanca Čarnogurského, ktorý sa tiež vyjadril o privatizácii, že zastala. Mal som možnosť byť trvale prizývaný do vlády, ktorej predsedal pán poslanec Čarnogurský a mal som možnosť sledovať, ako prebieha privatizácia v jeho kabinete. Na tento priebeh privatizácie by som nebol až taký hrdý. Ak dodnes sa nezjavili veľké škandály v novinách, je to len preto, že nechceme spochybniť doterajší priebeh privatizácie, aby to neodpuďilo zahraničných záujemcov. Ale apriorná kritika, s ktorou sa neustále stretávame, ma nabáda k tomu, aby sme boli skutočne dôslednejší v hodnotení doterajšieho procesu privatizácie a dôslednejšie sledovali niektoré dražby, niektoré projekty. Myslím si, že je načase, aby sa naozaj povedala pravda o tom, ako prebiehala privatizácia doteraz.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi ministrovi. Pan poslanec, je mi ľuto, ale faktické poznámky sa zahrňujú do celkového času. Ak vam

dam slovo, porusime dohodu, ktora tu bola. Dam prednosť tomu, ak to obidvaja date ako interpeláciu na pana ministra. Dostanete odpoveď a všetci si ju budeme môcť prečítať a konfrontovať.

Poslanec J. Čarnogurský:

Len 30 sekund.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Prosim, pan poslanec.

Poslanec J. Čarnogurský:

Vyzyvam pana ministra Dolgosa, aby už konečne oznámil tie škandály z doterajšej privatizácie, ktoré sa udiali za mojej vlády. HZDS o tom hovorí od začiatku, hovorí, že uverejní bielu knihu. Doteraz nič neuverejnila. Vyzyvam ministra Dolgoša, aby to už konečne urobil.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pekne. Ak dovolíte, teraz aj ja poruším určitý uzus, pretože predsedajúci nema reagovať na veci, ktoré tu odznejú. Mňa, damy a pani, najviac z toho straší to, že v päťdesiatych rokoch sa úspech kolektívizácie posudzoval podľa toho, koľko družstiev sa stihlo vytvoriť alebo skolektívizovať roľníkov a dnes úspešnosť privatizácie posudzujeme nie podľa výsledku činnosti hospodárstva, ale podľa toho, koľko sa nám podarilo predať podnikov. /Potlesk./

Prosim pana poslanca Košnara, pripraví sa pan poslanec Kanis.

Poslanec J. Košnar:

Váženy pan predseda,
váženy pan predsedajúci,
vážene panie poslankyne, páni poslanci,
damy a páni,

budem sa usilovať byť veľmi stručny aj vzhľadom na množstvo otázok, ktoré tu už vo vystúpeniach mojich predchodcov odznali, ku ktorým sa pripajam a polemizovať s nimi považujem za nadbytočné, na to nemám dostatok priestoru.

Chcem povedať, že protagonisti na slovenskej vladno-politickej scéne sú dlhú dobu natoľko zamestnaní otázkami štáto-právneho usporiadania, že im v tom lepšom prípade nezostáva síl na riešenie základných ekonomických a sociálnych problémov, ku ktorým sa zasa upína pozornosť občanov, našich voličov. Či chceme alebo nechceme, ekonomika sa nám potichu rozklada a sociálne napätie narasta. Myslím si, že na sklonku roku 1992 sa neda celkom vážne prognózovať, kedy sa hospodarsky upadok zastaví, kedy sa objaví ono sľubné svetielko na konci tunela a kedy budeme mať istotu, že toto svetielko na konci tunela nie je po tej istej koľaji sa rutiacej expres.

To nema byť maľovanie katastrofických scenárov, katastrofických vizii a podobne. Vitám to, že vláda pracuje na strategii ozivenia hospodarskeho vývoja Slovenskej republiky, ako o tom hovoril aj pán minister Černák. Pravda, pán minister Černák na ad-resu tých, ktorí tvrdia, že vláda nema jasnu a konzistentnú hospodarsku politiku, povedal, že požadujú ďalšie a ďalšie prostriedky pre podniky, v ktorých sa nikdy s takýmito prostriedkami nedosiahne nijaký rastový efekt. Chcem povedať, že patrí k tým, ktorí tvrdia, že jasná a konzistentná hospodarská politika vlády zatiaľ abscentuje, a rozhododne nepatrím medzi tých, ktorí sú za paternu-

listické sypanie peňazí daňových poplatníkov do beznadejných podnikov.

Teda da sa povedať, že Slovenska republika komplexnú hospodársku politiku nikdy nemala a ani terajšia vláda ešte ku komplexnej hospodárskej politike nedospela. Nedospela preto, lebo hospodársku politiku zatiaľ tvorí ako istú mozaiku - vecnú, problemovú, rezortnú - ako istú skladačku, teda nezasadzuje kamienky tejto hospodárskej politiky do transformačných súradníc primeraných slovenskej republike. Čo tým chcem povedať? Chcem povedať to, že scenár ekonomickej reformy uskutočňovaný od začiatku roku 1991 sa očividne neosvedčil. Všetko funguje inak, ako jeho pražskí koncipienti a jeho vtedajší slovenskí propagátori tvrdili a možno aj očakávali v dobrej viere.

Víťazné politické hnutie na Slovensku šlo do volieb s požiadavkou inakšej, pre Slovensko prijateľnejšej hospodárskej reformy, a aj preto voľby vyhralo - i keď nie len preto. Po voľbách sa však usilie o takéto variant ekonomickej reformy akoby zaseklo a hospodárska politika vlády nateraz je pokračovaním v uskutočňovaní pôvodného scenára ekonomickej reformy. Sotva možno očakávať, že tá istá reforma, ktorá viedla k takým výsledkom, v akých sa slovenská ekonomika nachádza, po silvestrovskej noci povedie k svojmu opaku, k oživeniu ekonomiky Slovenskej republiky. A tak je namieste varujúca obava publikovaná z kruhov Nezávisleho združenia ekonomov Slovenska - dovoľm si odcitovať: "Ak by hospodárska politika Slovenskej republiky mala spočívať jedno-ducho na recepcii česko-slovenskej hospodárskej politiky z posledných rokov, potom by odoberala samostatnému Slovensku ekonomické dôvody jeho existencie. Zostalo by len Kainovo znamenie nacionalizmu."

Seriózne sociálne analýzy ukazujú, že zdroj krízy je v deštrukcii podnikovej sfery, ktorá takto rozvrátená nie je

schopná generovať ekonomickú stabilitu a rast. A prave preto si myslím, že treba opustiť ilúzie o všespasiteľnosti reštriktívnej makroekonomickej politiky a vyhnem sa tomu, aby som posudzoval, či rýchlejšie, pomalejšie atď. privatizácie, prijmite, prosím, približné vyjadrenie - v istom zmysle doterajšieho chaotického priebehu privatizácie. To znamená takej privatizácie, ktorá je viac samoučelná než produktívna, t.j. je zameraná viac na puhu, formálnu zmenu vlastnických vzťahov, ako na zvýšenie ekonomickej výkonnosti a že treba opustiť aj niektoré iné skrachované dogmy doterajšieho ultrakonzervatívneho modelu transformácie ekonomiky.

Preto si myslím, že je najvyšší čas - ak už nie je dosť po dvanástej - urýchlene rozpracovať a predložiť Narodnej rade Slovenskej republiky základné črty nového scenára ekonomickej reformy, ktorý by umožnil prežitie a viedol by k transformácii slovenskej ekonomiky na socialne trhové hospodárstvo. Nie je tak neskoro. Bude k tomu príležitosť, ak bude vláda plniť uznesenie, ktorým bola zaviazaná pri prijímaní programového vyhlásenia, a bolo by to veľmi vhodné predtým, než bude Narodná rada Slovenskej republiky prijímať štátny rozpočet na rok 1993, v ktorom by sa mali prejaviť už spomínané momenty zakladania zvratu, zakladania oživenia, isté ostrovčeky stabilizácie slovenskej ekonomiky a jej postupu k budúcej zmene jej rozvojovej trajektórie.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi. Prosím pana poslanca Kanisa.

Poslanec P. Kanis:

Váženy pan predseda,
váženy pan predsedajúci,
ctene damy,
vážení paní,

chcel by som odporučiť funkcionárom Národnej rady Slovenskej republiky, aby pre budúcnosť zvažili, či politická rozprava by nemala byť na začiatku programu Národnej rady, keďže sa v nej má rokovať o najzávažnejších veciach tejto spoločnosti, zákonodarného zboru aj výkonnej moci. Alebo či by nemala byť v programe zaradená na dôstojnom mieste, takom, aby mohli aj voliči sledovať výmenu názorov na najzávažnejšie veci. Teda tak, aby mohla takúto rozpravu vysielateľ v priamom prenose aj televízia. Mnohí občania sa na mňa obrátili, aby dôležité veci, ktoré sa ich týkajú, mali možnosť sledovať na vlastné oči a vlastné uši.

Problémy, ktoré ma Slovenská republika v zahraničnej politike, sa v podstate dali čakať. Dokonca tu niekde je jeden z koreňov toho, že politické strany mali rozdielne štátoprávne predstavy, rozdielne zvažovali okolnosti, ktoré nastanú vo vytvorení samostatnej Slovenskej republiky. Zdieľam rozhorčenie pana predsedu ohľadom tendenčného článku z novin, ale zároveň sa pytam, či tento článok účelovo klame v mene číhysi záujmov alebo varuje pred možnou budúcnosťou. Zároveň treba aj upozorniť, že dobre vhodné písanie o Slovensku je aj vecou peňazí, vecou kontaktov, vecou zahraničných priateľov. Ak bude mať Slovensko dosť dolárov, kľudne v tých istých novinách môžeme sa veľmi rýchlo dočítať pozitívny článok o Slovensku, ktorý sa bude negatívne dívať na našich susedov.

Áno, to je skutočnosť. Preto tu musíme hovoriť aj o tom, kde tie peniaze zobrať. Ale je to v zahraničnej poli-

tike realita. Keď Masaryk chcel založiť štát, okrem iného priamo kúpil novinárov a univerzitných profesorov, ktorí mu vytvárali vhodnú diplomatickú klímu pre to, aby sa jeho štátoprávna predstava realizovala. Myslím si, že z toho sa možno poučiť aj teraz.

Mnohé veci, ktoré sa v zahraničnej politike dejú a ktoré bolo možné predvídať, súvisia aj s tým, že pri Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky sme tejto časti nevenovali takú pozornosť. Domnievam sa, že Národná rada nevenuje významu zahraničnej politiky taku pozornosť, akú ona má. Je prirodzené, že vzhľadom na čas, kedy bolo pripravené Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, ale aj vlády ČSFR, časti, ktoré sa týkali zahraničnej politiky, boli súzvučné, korešpondovali navzájom, obe časti proklamovali dobrú vôľu, robili istú hierarchiu orientácie v zahraničnej politike.

Akceptovali sme zamery tvorcov slovenskeho vládneho programu dať medzinárodno-politickou časťou istý signál zahraničiu a spochybniť nepriaznivé predstavy o Slovensku a Slovákoch. Veľmi sme si želali aby táto časť výrazne prispela k zviditeľneniu Slovenska, k zviditeľneniu cieľov a bona fide zámerov slovenskej vlády. Pri prevládajúcom názore v medzinárodnej diplomácii je to a bude to veľmi ťažké. Ak by bolo bývalo Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky - táto časť zarámcovala v širších medzinárodno-politických a zahranično-ekonomických súvislostiach, potom by bolo zreteľnejšie vystúpilo do popredia, že šírenie vlastného obrazu o Slovensku musí byť podriadené zásadným úlohám a koncepciám zahraničnej politiky a diplomacie.

Hlavnou úlohou slovenskej zahraničnej politiky a Slovenskej republiky vôbec je totiž zabezpečenie stability stredoeurópskeho priestoru. A predovšetkým v rámci tejto úlohy treba posudzovať možnosť realizácie národných, národ-

no-štátnych a republikových záujmov. O čo ide pri realizácii národných a republikových záujmov? Ide o zachovanie bezpečnosti a suverenity štátu, dosiahnutie a zabezpečenie hospodárskej prosperity vrátane ochrany životného prostredia, udržanie sociálneho zmieru a spoločenskej stability, o pestovanie pozitívnych duchovných hodnôt, predovšetkým o dodržiavanie ľudských práv, občianskej a národnej slobody, o demokratický poriadok.

S emancipačným úsilím Slovenska nadobúda jeho zahraničná politika nové poslanie, preto potrebuje získať nové kvality. Objavuje nový priestor, pretože v tejto oblasti politiky mala Praha po celú dobu existencie spoločného štátu výlučnú a totálnu právomoc. Vlastná zahraničná politika sa dnes stáva faktorom, ktorý môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť život a osud Slovenskej republiky. Aj pre medzinárodnú situáciu v stredoeurópskom priestore je charakteristický rozporuplný proces tvorby nových bezpečnostných vzťahov a štruktúr, skladanie novej, podstatne zložitejšej mozaiky medzinárodných vzťahov. Bipolarita bola nahradená oveľa komplikovanejšími, neprehľadnými a mnohými ešte skrytými vzťahmi. To by som si dovoľil zdôrazniť - skrytými vzťahmi, čo kladie vysoké nároky na perfektnú orientáciu v nich a na stanovenie konkrétnych úloh slovenskej diplomacie. Správna dlhodobejšia geopolitická orientácia je základným predpokladom bezpečnosti a ekonomickej prosperity Slovenskej republiky. A naopak, omyly, nekvalifikované prístupy, prejavy a vystúpenia, prinajmenej...

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, ešte dve minúty.

Poslanec P. Kanis:

...nešťastné výroky môžu vyvolať nové závažné problémy

a zbytočné konflikty. Z geopolitického a bezpečnostného hľadiska má Slovensko oveľa väčší význam, ako je jeho geografická veľkosť. Súčasný emancipačný pohyb kladie aj preto na slovenskú vládu nebyvalú zodpovednosť pred ostatnými národmi, štátmi Európy pri zabezpečovaní pokojného vývinu v strednej a východnej Európe. A túto zodpovednosť bude musieť vláda stále verejne potvrdzovať, predovšetkým svojou praktickou politikou, tak vnútroštátnou ako aj zahraničnou.

V akom stave je slovenska zahraničná politika? Dovoľím si vysloviť názor, že ucelenú koncepciu zahraničnej politiky nemá ani jedna politická strana. Tým väčšie šance su pre istú vzájomne výhodnú koordináciu zahraničných aktivít jednotlivých politických subjektov v Slovenskej republike. Ved zahranično-politický program vlády je ešte len v prvopočiatočnom stádiu.

Ctené dámy,
vážení páni,

Zahraničná politika je oblasťou, v ktorej by parlamentné strany bez ohľadu na svoju pozíciu v systéme moci mali aktívne spolupracovať. /Potlesk./ V záujme Slovenskej republiky však treba, aby aj Národná rada Slovenskej republiky venovala problematike zahraničnej politiky a obrazu Slovenska vo svete patričný čas a dôstojné miesto. Preto navrhujem pánovi predsedovi Národnej rady, aby do programu budúcej schôdze Národnej rady bol zaradený bod "Zahraničná politika Slovenskej republiky", alebo ak chcete iný názov, mohol by sa tento bod nazývať "Miesto Slovenskej republiky v medzinárodnom spoločenstve".

Ďakujem vám za pozornosť.
/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi. Konštatujem, že dodržal čas určený klubu. Prosim, pan poslanec Harna.

Poslanec Š. Harna:

Váženy pan predseda,
vážena Narodna rada Slovenskej republiky,

vystupenie pana predsedu Narodnej rady Slovenskej republiky, ktorým reagoval na vystupenie pana poslanca Dobosa, vyznelo tak, akoby maďarska narodnostna menšina bola zodpovedná za negatívny obraz Slovenska v zahraničnej tlači. To odmietame. Aký obraz si vytvára svet o Slovensku, je predovšetkým v rukách slovenskej vlády. Čo sa týka hodnotenia dôsledkov vodného diela Gabčíkovo, ekológia Žitného ostrova nie je problémom, ku ktorému by mali zaujať stanovisko naše hnutia, ale kvalifikovaní odborníci. Chceme však dúfať, že vystupenie pana poslanca Dobosa bolo Narodnou radou Slovenskej republiky správne pochopene.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem panovi poslancovi. S odpoveďou sa hlasi ešte pán predseda.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Bol by som rád, keby ma pan poslanec Harna bol pochopil tak, ako som to povedal, ako som to mienil. Celý čas som citoval cudzie noviny. Necitoval som vás, ani nikoho z vás, ale poprosil som vás, aby ste sa k tomu vyjadrili, či je pravda, čo je v tých novinách, či sa cítite ohrození a či

vidíte, že Slovensko chystá vojnu. Nič iné od vás nechcem. Vystúpte a povedzte, je to pravda alebo povedzte, nie je to pravda. To bola jediná moja vyzva, o ktorú som vás poprosil.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi predsedovi. Pán poslanec Harna s faktickou poznámkou.

Poslanec Š. Harna:

Tie noviny sme nečítali, nemôžeme k tomu zaujať stanovisko.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Pán poslanec Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni, dovoľte len niekoľko poznámok. Pan Harna, aký obraz si vytvorí svet o Slovensku, nie je v rukách slovenskej vlády. Je to výsledok doterajšej pražskej politiky, pražských politických kruhov, aký obraz širili o Slovensku, a je to výsledok investície dolárov zo zahraničia. Viete dobre, odkiaľ tieto doláre idú. To predovšetkým.

Pána Dobosa by som sa rád opýtal, kto dramatizuje túto situáciu. Počuli ste od nás, že dramatizujeme tieto vzťahy? Čím, kedy, kde vás obžalovávame? Naopak, voláme po spolupráci a myslíme to veľmi úprimne. Dovoľte, povedali ste, že ste naozaj za Slovenskú republiku. Veľmi rád to prijímam, ale vašim hlasovaním na tomto fore nedokazujete, že ste za túto republiku. Veľakrát som prešiel juh, mnoho obcí. Znova opakujem, že dramatizovanie situácie medzi slovenskými občanmi, či je to slovenská národnosť alebo maďarská národnosť, medzi

drobnými ľuďmi, som skoro nikde nenašiel. Tú situáciu dramatizuje niekto iný. A veľmi rád by som sa spýtal, prečo sa dramatizuje táto situácia.

Pani Bauerová tu obhajovala správny postup obcí a miest pri premaľovávaní tabúľ začiatok a koniec obce. Pani Bauerová, veď toto nie je pravomoc obcí, to sú dopravné značky, ktoré platia jednotne pre celú Česko-Slovenskú republiku a mnohé z týchto dopravných značiek sú medzinárodne dohodnuté. A svetový vývoj - aspoň v Európe, nemôžem hovoriť o svede - sleduje, aby v celej Európe tieto značky boli jednotné vo všetkých štátoch Európy. Kto teda dal právo obciam dávať vlastné dopravné značky alebo niečo podobné? To, o čom hovorím, sa netýka ulíc. Tam právo samosprávnych orgánov existuje, ale nie pri označení začiatku a konca obce. Tam to právo neexistuje. Tam má právo minister vnútra, aj minister dopravy. Treba rešpektovať jednotnú dopravnú úpravu.

Prosím vás, nechápte to, čo hovorím, v zlom. Naozaj nechcem prilieváť olej do ohňa. Ale rád počujem, ako mnohým poslancom leží na srdci ekonomická stránka a budúcnosť samostatného Slovenska. To je správne. Lenže, keď treba rozhodne prispieť k tej samostatnosti, tam vaše hlasy chýbajú. Mám na mysli hlasovanie vo Federálnom zhromaždení. Bol by som rád, keby ste aj vtedy, keď treba realizovať ústavu, keď treba realizovať deklaráciu o zvrchovanosti, prispeli k tejto realizácii aj takýmto spôsobom. /Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem. Prihlásil sa ešte pán poslanec Koťúch. Dopredu ho upozorňujem, že má len tri minuty, 17 minút už HZDS vyčerpalo.

Poslanec H. Kočtúch:

Vážený pán predsedajúci,
vážený pán predseda,
kolegyne, kolegovia,
milí hostia,

máme niekoľko stratégií vo všeobecnej rozprave. Jedna z nich je dívať sa do spatného zrkadla, rekriminovať minulosť, zabúdať, strácať pamäť a vravieť - who is now responsible - kto je teraz zodpovedný. Dívať sa do spatného zrkadla a nevidieť ďalej. Myslel som si, že v tejto všeobecnej rozprave padne aspoň jeden návrh o krokoch, čo urobí Slovensko od 1. 1. 1993. Ako sa tu hovorilo, máme 40 dní. Druhá stratégia je, že sa budeme 40 dní postiť ako Kristus na púšti, aby sme sa vnútorne očistili. Aj to je možné s tým, že neprinesieme nijaký návrh, čo a ako ďalej.

Tretia stratégia je, a žiaľbohu, je to heslo "Čím horšie tým lepšie." Snažiť sa zoslabiť Slovensko, aby do nového roku vykročilo ako maximálne slabé vnútorne i zahraničnopoliticky a najmä ekonomicky. Keby pán poslanec Košnár bol mladší, spýtal by som sa ho: "Aj ty, syn môj, Brutus?"

Spolu s pánom Košnárom sme sa vo Federálnom zhromaždení škrípili, vadili ruka v ruku, pokiaľ ide o koncepciu prísnej reštriktívnej politiky i jej dôsledkov. Ale čo navrhujete, aký pozitívny program dávate? Žiaľbohu, niet pozitívneho programu. NEZES a HZDS povie "a". Naši priatelia povedia "a" nie, ale "a mínus 1" alebo "1 mínus a". Povieme "b", naši priatelia povedia nie, ale "b mínus 2" alebo "2 mínus b". Pridite, prosím vás, s ucelenou koncepciou. Lenže takú nemáte.

Vravíte, že nemáme koncepciu. Ak dovolíte, poviem niekoľko krokov v zahranično-politickej oblasti, vo vnútro-

politickej oblasti aj v ekonomickej oblasti, ktoré treba urobiť, ktoré musí urobiť vláda i zákonodarný snem, aby sme dôstojne a so ctou vstúpili do nového roku. Aby sme, povedzme, keď jednu sekundu pred Novým rokom začne klesať symbol česko-slovenskej federácie na Bratislavskom hrade a jednu sekundu po polnoci začne stúpať slovenska zastava na tom istom Bratislavskom hrade, povedali, tieto a tieto kroky konáme, vykonáme.

Teraz prijímame zmluvy, nebude to 10 ďalších zmlúv, ale ďalších 16, dovedna 32, ktoré kodifikujú prostredie. To len na margo kritikov, ktorí vravia - štátoprávne otázky vás zaťažujú a zanedbávate ekonomiku. Pravda to nie je, lebo v tých 32 zmluvách sa kreuje nové ekonomické prostredie. Bodka za bodkou, čiarka za čiarkou, písmeno za písmenom, slovičko za slovičkom. Viete veľmi dobre, že pán premiér Klaus veľmi semanticky zvažuje slovička. Tak teda voláme k pomoci všetkých vás, povedzte nám vaše kroky. Dáme ich vláde k dispozícii. Naše máme tu písomne napísané. Keby som mal viac času, mohol by som vám hovoriť o 12 krokoch v ekonomickej oblasti, o 10 krokoch v zahraničnopolitickej oblasti a o 15 krokoch v domácej vnútornej politike.

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Pán poslanec, bohužiaľ, čas uplynul.

Poslanec H. Kočtůch:

Áno, končím. Teda nebudem v stranickom tričku rozprávať, čo sme my, ukazovať tu intelektuálne a telesné bicepsy. Ale volám vás k práci. Volám vás k práci inak, ako hovorí jeden vtíp, a musím ho povedať, ak dovolíte, už to nebude veľa.

10. mája prišli dvaja nahi esenbáci do práce. Major im vraví: "Súdruhovia, akože to takto?" Oni povedali: "Ale, súdruh major, včera bola predsa slávnosť, štátny sviatok. Boli sme v Petržalke, splašili sme tam dievčatá, tie nás zavolali k sebe, poučili nás. Hrali sme sa na zalohy a nemali sme šťastie. Vyzliekli nás. No, a keď nás vyzliekli, povedali nám: "Nuž, a teraz do práce, súdruhovia... Tak sme prišli."

Tak vás volám do práce. Nie nahých, ale zvnútornených, pre blaho tejto našej začínajúcej, štartujúcej Slovenskej republiky.

Ďakujem Vám.

/Potlesk./

Podpredseda NR SR J. Prokeš:

Ďakujem pánovi poslancovi. Kvôli tomu vtipu mu odpustíme, že pretiahol čas o minútu a pol.

Hlásí sa ešte niekto do rozpravy?

/Nikto./

Ak nie, môžem konštatovať, že tým sme program 8. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky vyčerpali.

Ďakujem vám všetkým za účasť. Vyhlasujem 8. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky za skončenú. Deviata schôdza sa bude konať v dňoch 24. až 26. novembra, teda na budúci týždeň v utorok, stredu a vo štvrtok.

Rokovanie skončené o 19.00 hodine.

U z n e s e n i a

prijaté na 8. schôdzi Narodnej rady Slovenskej republiky
17., 18. a 19. novembra 1992

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2853/1992

51

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
zo 17. novembra 1992

k návrhu programu 8. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky n e z a r a ď u j e

vlády návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave /tlač NR
SR 75/ na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v.r.
 predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav P o l l a k v.r.
Miloš V a j d a v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

číslo: 2908/1992

52

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. novembra 1992

k voľbe poslancov do výborov Narodnej rady Slovenskej republiky /tlač NR SR 79/

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 4 písm. 1) zákona SNR č. 44/1989 Zb. o rokovačom poriadku Slovenskej narodnej rady v znení neskorších predpisov

z v o l i l a

1. Tibora B o h m a za člena Národohospodarskeho a rozpočtového výboru Narodnej rady Slovenskej republiky,

2. Miroslava J e ž i k a za člena Výboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo a sociálne veci,

3. Annu K o r d u l i a k o v u za členku Ústavnoprávneho výboru Narodnej rady Slovenskej republiky,

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4. Vladimira M i k u l k u za clena Vyboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre peticie, pravnu ochranu a bezpečnosť,

5. Blaženu P a v l o v i č o v u za clenku Vyboru Narodnej rady Slovenskej republiky pre poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo.

Ivan G a š p a r o v i č v.r.
predseda
Narodnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Miroslav P o l l á k v.r.

Miloš V a j d a v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

číslo: 2770/1992

53

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. novembra 1992

k vládnomu návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

Národná rada Slovenskej republiky o d p o r ú č a

Federálnemu zhromaždeniu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

I. prerokovať urýchlene vládny návrh ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

II. vysloviť súhlas s vládny návrhom ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (tlač FZ 132)

III. prijať pri prerokúvaní návrhu tohto ústavného zákona najmä tieto pripomienky:

a) v čl. 2 slovo "federácie" nahradiť slovami "Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky",

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

b) doterajšie znenie čl. 3 sa odporúča označiť ako odsek 1.

Za novým odsekom 1 sa odporúča pripojiť nový odsek 2, ktorý znie:

"2/ Ani jedna z republík nesmie v budúcnosti používať štátne symboly súčasnej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ani symboly, ktoré by s nimi mohli byť zameniteľné."

c) znenie čl. 5 nahradiť týmto novým textom:

"Čl. 5

Česká republika a Slovenská republika môžu ešte pred zánikom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky uzatvárať zmluvy medzi sebou a medzinárodné zmluvy s tretími štátmi vo svojom mene. Zmluvy s tretími štátmi vstúpia do platnosti po zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky."

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Polllák v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2771/1992

54

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. novembra 1992

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky /tlač NR SR
51/

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a Ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky podľa
výsledkov hlasovania k spoločnej správe výborov NR SR /tlač
NR SR 51a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.
Prijaté znenie zákona je uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Poliak v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2624/1992

55

UZNESENIE

NARODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
zo 17. novembra 1992

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na finan-
covanie vystavby vodného diela Gabčíkovo /tlač NR SR 45/

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládn y návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na
financovanie vystavby vodného diela Gabčíkovo podľa
výsledkov hlasovania k spoločnej sprave výborov NR SR /tlač
NR SR 45a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.
Prija té znenie zákona je uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Miroslav Poliak v.r.

Miloš Vajda v r

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Číslo: 2836/1992

56

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 18. novembra 1992

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o Národnej banke Slovenska /tlač NR SR 77/

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o Národnej banke Slovenska podľa výsledkov hlasovania
k spoločnej správe výborov NR SR /tlač NR SR 77a/
a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy. Prijaté
znenie zákona je uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Pollák v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo 2706/1992

57

UZNESENIE

NARODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 18. novembra 1992

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o preukazovaní vlastníctva na účely upravy majetkových
vzťahov a vypořádání majetkových nárokov v poľnohospodár-
skych družstvách /tlač NR SR 50/

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o preukazovaní vlastníctva na účely upravy majetkových
vzťahov a vypořádání majetkových nárokov v poľnohospodár-
skych družstvách podľa výsledkov hlasovania k spoločnej
sprave výborov NR SR /tlač NR SR 50a/ a k pozmeňujúcim
návrhom poslancov z rozpravy. Prijaté znenie zákona je
uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Miroslav Poliak v.r.

Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2740/1992

58

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 18. novembra 1992

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky,
ktorym sa mení a doplňa zákon SNR č. 95/1991 Zb. o štátnom
fonde kultúry v znení zákona SNR číslo 495/1991 Zb. /tlač NR
SR 48/

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky,
ktorym sa mení a doplňa zákon SNR č. 95/1991 Zb. o štátnom
fonde kultúry v znení zákona SNR číslo 495/1991 Zb. podľa
výsledkov hlasovania k spoločnej sprave výborov NR SR /tlač
NR SR 48a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy.
Prijaté znenie zákona je uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Poliak v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Číslo: 2705/1992

59

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 18. novembra 1992

k vládne mu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o rozdelení Nitrianskej univerzity /tlač NR SR 49/

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o rozdelení Nitrianskej univerzity podľa výsledkov
hlasovania k spoločnej správe výborov NR SR /tlač NR SR
49a/ a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy. Prijaté
znenie zákona je uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Polllák v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

číslo: 2813/1992

60

UZNESENIE

NARODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 18. novembra 1992

k problematike Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave

Národná rada Slovenskej republiky

ž i a d a

vládu Slovenskej republiky, aby

1. v nadvaznosti na výsledky prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení Trnavskej univerzity so sídlom v Trnave v Ústavnoprávnom výbore Národnej rady Slovenskej republiky a Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelanie, vedu a kultúru prijala opatrenia na riešenie problematiky súvisiacej s Trnavskou univerzitou,

2. predložila Národnej rade Slovenskej republiky informáciu o ďalšom postupe pri riešení problematiky Trnavskej univerzity podľa odporučaní výborov Národnej rady Slovenskej republiky uvedených v bode 1.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda

Národnej rady Slovenskej republiky

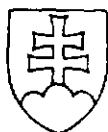
Overovatelia:

Miroslav Poliak v.r.

Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2116/1992

61

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. novembra 1992

k návrhu postupu pri tajnom hlasovaní o návrhu na vymenovanie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky /tlač NR SR 53/

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

návrh postupu pri tajnom hlasovaní o návrhu na vymenovanie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Miroslav Poliak v.r.

Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 492/1992

62

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. novembra 1992

k žiadosti Krajského súdu v Banskej Bystrici o súhlas
Národnej rady Slovenskej republiky na trestné stíhanie
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky /tlač NR SR 32a/

Národná rada Slovenskej republiky

podľa § 4 písm. n/ zákona Slovenskej národnej rady č.
44/1989 Zb. o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady v
znení neskorších predpisov

n e d á v a s ú h l a s

na trestné stíhanie poslanca Národnej rady Slovenskej
republiky Milana Letku.

Ivan Gašparovič v.r.
 predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Jozef Sokol v.r.
Peter Tomeček v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2868/1992

63

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY z 18. novembra 1992

k návrhu na zriadenie Komisie Národnej rady Slovenskej republiky a parlamentu Maďarskej republiky na riešenie otázok Sústavy vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros a na zriadenie Komisie Národnej rady Slovenskej republiky a parlamentu Maďarskej republiky na prerokovanie širších súvislostí spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky /tlač NR SR 80/

Národná rada Slovenskej republiky

A. z r i a d ť u j e

a/ komisiu Národnej rady Slovenskej republiky pre riešenie otázok Sústav vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros v tomto zložení:

Juraj H r a š k o	- predseda komisie
Karol D u b j e l	- člen komisie
Milan H u d i n a	- člen komisie
Mária V r á b l o v a	- členka komisie
Juraj P l e s n i k	- člen komisie
Milan L e t k o	- člen komisie
Ladislav P i t t n e r	- člen komisie
Erno R ó z s a	- člen komisie

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

b/ Komisiu Narodnej rady Slovenskej republiky pre prerokúvanie širších súvislostí spolupráce Slovenskej republiky a Maďarskej republiky v tomto zložení:

Ivan V ý b o c h	- predseda komisie
Vladimír B a j a n	- člen komisie
Marián K e l e m e n	- člen komisie
Eva R u s n á k o v á	- členka komisie
Jozef Š u t o v s k ý	- člen komisie
Ladislav B a l l e k	- člen komisie
Jozef Z s e l e n á k	- člen komisie
Anton N e u w i r t h	- člen komisie
Anton H r n k o	- člen komisie
Pál C s á k y	- člen komisie
Ivan H u d e c	- člen komisie

B. u k l a d á

a/ predsedovi Narodnej rady Slovenskej republiky informovať predsedu parlamentu Maďarskej republiky o zriadení uvedených komisií Narodnej rady Slovenskej republiky,

b/ komisiám uvedeným v časti A tohto uznesenia

1. nadviazať kontakty s komisiami parlamentu Maďarskej republiky,
2. najmenej raz ročne predložiť správu Narodnej rade Slovenskej republiky o svojej činnosti.

Ivan G a š p a r o v i č v. r.
predseda
Narodnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Miroslav P o l l a k v. r.
Miloš V a j d a v. r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 3868/1992

64

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. novembra 1992

k vládnuemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spôsobe vykonávania referenda /tlač NR SR 76/

Národná rada Slovenskej republiky s c h v a Ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o spôsobe vykonávania referenda podľa výsledkov hlasovania
k spoločnej správe výborov NR SR /tlač NR SR 76a/
a k pozmeňujúcim návrhom poslancov z rozpravy. Prijaté
znenie zákona je uvedené v prílohe.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Poliak v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2116/1992

65

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. novembra 1992

k návrhu na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky
/tlač NR SR 43/

Národná rada Slovenskej republiky

podľa čl. 134 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

A. v prvom kole tajného hlasovania, ktoré sa konalo 18. novembra 1992 n a v r h l a týchto 17 občanov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky

Meno:

počet hlasov:

1. Ľubomír Dobrik	85
2. Ján Kľučka	83
3. Viera Mrázova	83
4. Milan Čič	77
5. Anna Danielčáková	72
6. Štefan Ogurčák	72
7. Viera Stražnická	71
8. Tomáš Valovič	70
9. Tibor Šafarik	68
10. Richard Rapant	67
11. Jozef Schmidt	66
12. František Poredoš	66
13. Michal Benčík	66
14. Ján Drgonec	65

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15. Brigita Poláčková	65
16. Julius Černak	64
17. Jozef Madliak	62

B. v druhom kole tajneho hlasovania, ktore sa konalo
19. novembra 1992 n a v r h l a týchto dvoch občanov na
sudcov Ustavneho sudu Slovenskej republiky

Meno: počet hlasov:

1. Miloš Seemann	63
2. Ladislav Boroň	62

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Narodnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Poliak v.r.
Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Číslo: 2845/1992

66

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. novembra 1992

k návrhu na voľbu člena Rady Slovenskej republiky pre
rozhlasové a televízne vysielanie /tlač NR SR 81/

Národná rada Slovenskej republiky

A. berie na vedomie

podľa § 5 ods. 1 písm. b/ zákona Slovenskej národnej
rady č. 294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre
rozhlasové a televízne vysielanie

odstúpenie z funkcie člena rady
Štefana Š e b e s t u HZDS

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

B. z v o l i l a

podľa § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č.
294/1992 Zb. o Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a
televízne vysielanie

Jána Š v i d r o ň a HZDS

za člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a
televízne vysielanie.

Ivan G a š p a r o v i č v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Jozef S o k o l v.r.
Peter T o m e č e k v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2853/1992

· 67

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. novembra 1992

k odpovediam členov vlády Slovenskej republiky na
interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
prednesených na 8. schôdzi Národnej rady Slovenskej
republiky

Národná rada Slovenskej republiky s ú h l a s í

a odpoveďou ministra školstva a vedy Slovenskej
republiky M. Kučeru na interpeláciu poslanca Národnej rady
Slovenskej republiky A. Dudáša vo veci konkurzov na funkciu
riaditeľov školských správ.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Miroslav Poliak v.r.

Miloš Vajda v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 2853/1992

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. novembra 1992

k písomným odpovediam členov vlády Slovenskej republiky na
interpelácie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky s ú h l a s í s odpoveďami

- predsedu vlády SR V. Mečiara na interpeláciu poslanca
Národnej rady Slovenskej republiky J. Masarika vo veci
výkonu prezidentskej funkcie SR v období od 1. 10. 1992 do
zvolenia prezidenta SR

- predsedu vlády SR V. Mečiara a ministra hospodárstva SR Ľ.
Černáka na interpeláciu poslanca Národnej rady SR P. Weissu
vo veci plnenia termínovaných úloh uložených SNR
v súvislosti s prerokovaním Programového vyhlásenia vlády SR

- podpredsedu vlády SR a ministra zahraničných vecí SR M.
Kňažku na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej
republiky L. Klimana vo veci rozvoja zahraničných vzťahov
s Ukrajinou a Zakarpatským regionom Ukrajiny

NARODNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Tahyho:

- podpredsedu vlády SR a ministra zahraničných vecí SR M. Kňažku vo veci riešenia styku občanov SR so zahraničím po 1. januári 1993
- ministra zdravotníctva SR V. Soboňu vo veci koncepcie ďalšieho postupu privatizácie zdravotníckych zariadení na Slovensku
- ministra pre správu a privatizáciu národného majetku SR Ľ. Dolgoša vo veci objemu majetku určeného na privatizáciu v SR

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Koncoša:

- ministra financií SR J. Tótha vo veci zabezpečenia plnenia Programového vyhlásenia vlády SR pri reštriktívnej finančnej politike a účasti vlády SR pri realizácii projektu ozdravenia výživy obyvateľstva
- ministra hospodárstva SR Ľ. Černáka vo veci oživenia hospodárskeho vývoja SR
- ministra pôdohospodárstva SR P. Bacu vo veci opatrení na riešenie problémov v Agrokomplexe

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Jakuša:

- ministra zdravotníctva SR V. Soboňu vo veci:
 - a/ plošného nakupu sanitných vozidiel pre rýchlu zdravotnícku pomoc,
 - b/ návrhu zákona o nemocenskom poistení,
 - c/ riešenia Onkologického ústavu v Bratislave,
- ministra vnútra SR J. Tuchyňu a ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. Keltošovej vo veci Domova dôchodcov na ul. Fraňa Kráľa v Bratislave

NARODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Narodnej rady Slovenskej republiky P. Lauku:

- ministra hospodárstva SR L. Černaka vo veci prevodu materskej školy v Presove na Okresný úrad v Prešove
- ministra vnútra SR J. Tuchyňa vo veci odvolania prednostu Okresného úradu v Presove

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Narodnej rady Slovenskej republiky J. Luptaka:

- ministra financií SR J. Totha vo veci riešenia zadlženosti štátnych podnikov a mzdovej regulácie
- ministra hospodárstva SR L. Černaka vo veci preukázateľnosti príjmov, riešenia zadlženosti štátnych podnikov a koncentracie vlády SR na ekonomické otázky
- ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. Keltošovej vo veci mzdovej regulácie

- ministra zdravotníctva SR V. Soboňu na interpeláciu poslanca Narodnej rady Slovenskej republiky L. Kvasničku vo veci dostavby zdravotného strediska v obci Drietoma

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Narodnej rady Slovenskej republiky J. Plesníka:

- predsedu vlády SR V. Mečiara vo veci organizácie a kompetenčnej vymedzenosti pôsobnosti štátnych tajomníkov a vedúcich úradov a organizačnej štruktúry jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy
- ministra pre správu a privatizáciu národného majetku SR Ľ. Dolgosa vo veci vlastníckych práv a.s., ktoré boli vyradené z kuponovej privatizácie v uplynulých kolách

- ministra vnútra SR J. Tuchyňa na interpeláciu poslankyne Narodnej rady Slovenskej republiky E. Bauerovej v otázke matričného zápisu krstného mena v materskom jazyku

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- odpoveďou na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky O. Marhulíkovej:

- ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny SR O. Keltošovej vo veci mzdovej regulácie a bytovej otázky
- ministra hospodárstva SR L. Černáka v otázke platnosti mzdovej regulácie a zriadenia inštitutu sociálnych bytov

- odpoveďou na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky B. Guldanovej:

- ministra financií SR J. Totha v otázke vytvorenia spoločných zúčtovacích centier medzi Slovenskou republikou a jednotlivými republikami Spoločenstva nezávislých štátov
- ministra hospodárstva SR L. Černáka vo veci zriadenia centra certifikácie na území SR

- ministra vnútra SR J. Tuchyňu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Bogdana v otázke kritérií výberu vojakov z povolania v budúcej armáde SR

- predsedu vlády SR V. Mečiara na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky V. Bugára vo veci jeho vyrokov zo dňa 29. 9. 1992 (Pravda 30. 9. 1992) dotýkajúcich sa politických subjektov maďarskej národnostnej menšiny v SR

- odpoveďou na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky L. Pittnera:

- predsedu vlády SR V. Mečiara vo veci vojenských archivov a prediskutovania otázok obrany SR na úrovni Národnej rady Slovenskej republiky
- ministra financií SR J. Tótha vo veci zlatých rezerv a valút bývalého Slovenskeho štátu a zavazkov Nemeckej spolkovej republiky ako právneho nástupcu bývalej Tretej ríše voči SR

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- ministra školstva a vedy SR M. Kučeru na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Brocku vo veci zablokovania účtu Trnavskej univerzity

- ministra dopravy, spojov a verejných prác SR R. Hofbauera na písomnú interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Reu vo veci vystavby maleho televízneho vykryvača pre osadu Predpoloma.

Ivan Gašparovič v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
Miroslav Polllák v.r.
Miloš Vajda v.r.

17. novembra 1992

Otvorenie a procedurálne otázky	1
Navrh programu schôdze	2
Poslanec F. M i k l o š k o	4
Poslanec J. B r o c k a	5
Poslanec P. B r ň á k	7
Podpredseda NR SR J. P r o k e š	8
Schválenie programu schôdze	13
 1. <u>Návrh Mandátového a imunitného výboru Narodnej rady Slovenskej republiky o overení nastupenia náhradníkov na miesta poslancov NR SR, ktorých mandát sa neuplatňuje</u>	13
 Poslanec L. F o g a š	14
 2. <u>Sľub poslancov Národnej rady Slovenskej republiky</u>	16
 3. <u>Navrh na voľbu poslancov do výborov Narodnej rady Slovenskej republiky</u>	17
 4. <u>Návrh stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k vládnemu návrhu ústavného zákona o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky</u>	18
 Podpredseda NR SR A. M. H ú s k a	19
 R o z p r a v a	
 Prvý podpredseda NR SR P. W e i s s	21
Podpredseda NR SR J. P r o k e š	24
Poslanec Ā. D u k a - Z o l y o m i	25

Poslanec L. Ba l l e k	27
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý	28
Poslanec R. F í c o	30
Poslanec V. M i š k o v s k ý	31
Poslanec L. F o g a š	32
Poslanec A. H r n k o	33
Poslanec M. F t á č n i k	34
Poslanec M. A n d e l	35
Poslanec V. B a j a n	35
Poslanec M. S e č á n s k ý	36
Poslanec I. H u d e c	39
Poslanec R. F í c o	39
 5. <u>Vladny návrh zákona NR SR o rozpočtových pra- vidlách Slovenskej republiky</u>	 43
 Minister financií SR J. T ó t h	 44
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec Š. H a r n a	 47
 R o z p r a v a	
 Minister financií SR J. T o t h	 51
Poslanec I. H u d e c	52
Poslanec J. J a k u š	54
Poslanec M. D z u r i n d a	55
Poslanec M. F t á č n i k	56
Poslanec J. P l e s n i k	58
Poslanec Š. H a r n a	60
 Hlasovanie o pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhoch k vladnemu návrhu zákona	 62
Hlasovanie o návrhu zákona	69
Hlasovanie o návrhu na uznesenie	70

6. <u>Vladny návrh zákona NR SR o vydaní štátnych dlhopisov Slovenskej republiky na financovanie výstavby vodného diela Gabčíkovo</u>	70
Minister financií SR J. T o t h	71
Spoločný spravodajca výborov NR SR	
poslanec J. Š e b o	73
 R o z p r a v a	
Poslanec Š. H a r n a	75
Minister financií SR J. T ó t h	76
 Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vladnému návrhu zákona	77
Hlasovanie o návrhu zákona	78
7. <u>Vladny návrh zákona NR SR o Národnej banke Slovenska</u>	79
Minister financií SR J. T o t h	79
Spoločný spravodajca výborov NR SR	
poslanec J. K o š n a r	82
 R o z p r a v a	
Poslankyňa B. G u l d a n o v a	85
Poslanec I. H u d e c	86
Poslanec M. S e č á n s k y	95
Poslanec M. D z u r i n d a	95
Poslanec I. S u r o v y	98
Poslanec M. D z u r i n d a	98
Minister financií SR J. T o t h	99
Poslanec J. K o š n a r	101
Poslanec H. K o č t u c h	102

18. novembra 1992

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládному návrhu zákona	107
Hlasovanie o návrhu zákona	120

8. <u>Vládny návrh zákona NR SR o preukazovaní vlastníctva na účely úpravy majetkových vzťahov a vy- poriadani majetkových nárokov v poľnohospodárskych družstvách</u>	120
--	-----

Ministerka spravodlivosti SR K. T o t h o v á	121
Spoločný spravodajca výborov NR SR poslanec J. V a r j ú	123

R o z p r a v a

Podpredseda NR SR J. P r o k e š	126
Poslanec A. Z o r i č á k	127
Poslanec J. K r i v č í k	128
Ministerka spravodlivosti SR K. T ó t h o v a	129
Poslanec A. Z o r i č á k	131
Poslanec B. K a č m á r	132
Poslanec M. S e č á n s k y	133
Poslanec J. V a r j ú	135

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k vládному návrhu zákona	135
Hlasovanie o návrhu zákona	137

9. <u>Vládny návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a do- plňa zákon SNR číslo 95/1991 Zb. o štátnom fonde kultúry v znení zákona SNR číslo 495/1991 Zb.</u>	138
--	-----

Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a	139
---	-----

Spoločný spravodajca výborov	
poslanec I. G a z d i k	140

R o z p r a v a

Poslanec F. J a v o r s k y	141
Poslanec F. M i k l o š k o	143
Podpredseda NR SR A. M. H u s k a	145
Poslanec J. F i n d r a	146
Poslanec F. J a v o r s k y	147
Poslankyňa E. R u s n a k o v a	147
Poslanec F. M i k l o š k o	148
Podpredseda NR SR J. P r o k e š	149
Poslanec J. F i n d r a	149
Poslanec P. L a u k o	150
Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a	151
Poslanec I. G a z d i k	152

Hlasovanie o pozmeňujúcich a doplňujúcich	
návrhoch k vládnej návrhu zákona	153
Hlasovanie o návrhu zákona	154

10. Vládny návrh zákona NR SR o rozdelení Nitrianskej univerzity

Minister životného prostredia SR J. Z l o c h a	155
Spoločný spravodajca výborov	
poslanec J. T a r č a k	157

R o z p r a v a

Poslanec V. S o j k a	159
Poslanec P. J a r o š	163
Podpredseda NR SR J. P r o k e š	166
Poslanec J. H a n a k	167
Poslankyňa E. B a u e r o v a	168

Poslanec F. Miklósyo	170
Poslanec P. Brňak	171
Poslanec I. Hudec	172
Poslanec J. Findra	174
Poslanec J. Fekete	177
Minister životného prostredia SR J. Zlocha	178
Poslanec J. Tarca	179
Hlasovanie o pozmenujúcich a doplnujúcich navrhoch k vládnuému návrhu zákona	180
Hlasovanie o návrhu zákona	185
 11. <u>Navrh na uznesenie k problematike Trnavskej univerzity</u>	 186
Poslanec J. Brocka	186
Poslanec M. Andel	189
Poslanec F. Miklósyo	189
Predseda NR SR I. Gasparovic	190
Poslanec H. Kočtuch	192
Poslanec M. Ftáčnik	193
Podpredseda NR SR J. Prokes	195
Poslanec M. Andel	197
Poslanec M. Ftáčnik	197
Hlasovanie o návrhu na uznesenie	199
 12. <u>Vládny návrh zákona NR SR o spôsobe vykonávania referenda</u>	 200
Minister vnútra SR J. Tuchyňa	200
Spoločný spravodajca výborov	
poslanec I. Móri	202

R o z p r a v a

Poslanec I. Mori	206
Poslanec J. Bročka	207
Poslanec R. Fico	209
Podpredseda NR SR J. Prokeš	211
Poslanec M. Secanský	212
Poslanec J. Bročka	213
Poslanec L. Fogas	214

Hlasovanie o pozmenujúcich a dopĺňujúcich navrchoch k vládnejmu návrhu zákona	217
--	-----

Poslanec M. Secanský	235
Poslanec L. Fogas	235
Poslanec M. Ftáčnik	236
Poslanec P. Mikloško	237
Poslanec I. Hudec	237
Poslanec M. Ftáčnik	238

Prerušenie prerokovania návrhu zákona	239
---------------------------------------	-----

13. Navrh na sudcov Ústavného sudu Slovenskej re- publiky

Poslanec M. Sečanský	239
Poslanec V. Baján	244
Poslanec A. Matejka	244
Poslanec I. Hudec	245
Poslanec M. Secanský	247
Poslanec J. Masarik	249
Poslanec T. Bohm	255
Poslanec E. Barany	256
Predseda NR SR I. Gasparovic	27
Poslanec M. Secanský	2
Poslanec A. Hrnko	

Poslanec F. Mikloško	264
Poslanec A. Hrnko	265
Poslankyňa M. Bartošiková	266
Poslanec T. Bohm	267
Poslanec M. Sečanský	268
Predseda NR SR I. Gasparovic	270
Poslanec J. Polacko	272
 14. <u>Žiadosť Krajskeho sudu v Banskej Bystrici o súhlas Národnej rady Slovenskej republiky na trestne stíhanie poslanca NR SR</u>	 273
Poslanec L. Fogáš	273
Poslanec I. Hudec	277
 Hlasovanie o návrhu na uznesenie	 279
 15. <u>Navrh na zriadenie Komisie NR SR a parlamentu Maďarskej republiky na riešenie otázok Systavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros a na zriadenie Komisie NR SR a parlamentu Maďarskej republiky na prerokovanie širších súvislostí spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky</u>	 279
Poslanec I. Láluha	279
Poslanec M. Ftáčnik	281
 Hlasovanie o návrhu na uznesenie	 282
 Výsledok tajného hlasovania o kandidatoch na sudcov Ústavného sudu Slovenskej republiky - poslanec M. Pollák	 283

19. novembra 1992

Hlasovanie o vladnom návrhu zákona NR SR o spôsobe vykonania referenda	287
---	-----

16. Navrh na doplnenie člena Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie 289

Poslanec M. Andel	290
Poslanec M. Micek	291
Poslanec P. Jakubík	292
Poslankyňa G. Rothmayerová	292
Poslankyna E. Bauerová	293

Druhé kolo voľby kandidátov na sudcov Ústavného sudu SR a voľba člena Rady SR pre rozhlasové a televízne vysielanie	293
---	-----

Výsledky tajného hlasovania - poslanec M. Pollák	297
---	-----

17. Interpelácie a otázky poslancov 299

Poslanec J. Masarik	300
Poslankyňa M. Gburová	306
Poslanec J. Jakus	309
Poslankyňa E. Bauerová	313
Poslanec L. Kvasnička	315
Poslanec J. Hanker	316
Poslanec J. Lupták	317
Poslanec P. Lauko	320
Ministerka spravodlivosti SP K. Tothová	324
Poslanec J. Frena	325
Poslanec R. Fico	328
Poslankyna B. Guldánová	331
Poslanec P. Koncos	333

Poslanec P. B o g d a n	335
Poslanec J. B r o c k a	338
Poslanec A. D u d a š	339
Minister školstva a vedy SR M. K u č e r a	341
Minister hospodárstva SR L. Č e r n á k	344
Poslanec J. Ľ u p t á k	349
Minister hospodárstva SR L. Č e r n á k	350
Hlasovanie o odpovediach na interpelácie	351
18. <u>Písomné odpovede členov vlády SR na interpelácie a otázky poslancov z predchádzajúcich schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky</u>	356
Poslanec P. L a u k o	356
Prvý podpredseda NR SR P. W e i s s	359
Minister hospodárstva SR L. Č e r n á k	364
Poslanec I. V y b o c h	365
Poslankyňa E. B a u e r o v a	365
Poslanec J. M a s a r í k	367
Poslanec P. B a r t a	369
Hlasovanie o odpovediach na interpelácie	370
19. <u>Všeobecná rozprava</u>	373
Poslanec L. D o b o s	373
Poslanec J. F i n d r a	376
Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č	377
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý	379
Podpredseda NR SR A. M. H u s k a	384
Poslanec A. H r n k o	385
Poslanec M. D z u r i n d a	386
Minister pre správu a privatizáciu národného majetku SR L. D o l g o š	392
Poslanec J. Č a r n o g u r s k ý	395

Poslanec J. K o s n a r	396
Poslanec P. K a n i s	399
Poslanec Š. H a r n a	403
Predseda NR SR I. G a s p a r o v i č	403
Poslanec M. S e c a n s k y	404
Poslanec H. K o c t u c h	406
Skončenie rokovania 8. schôdze NR SR	408
Uznesenia prijate na 8. schôdzi NR SR	